SERIE NOUĂ - 460 • ANUL XLIII • 16 MARTIE 2000 • 16 PAGINI • 3000 LEI Nr. 11 (2210)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

16 MARTIE

1872 Prima partidă de fotbal care s-a jucat între Bolton Wanderers şi Royal Engineers.

1935 Hitler a denunţat tratatul de la Versailles.

1973 Regina Angliei a deschis noul London Bridge.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1940 Bernardo Bertolucci, regizor italian de film.

Furtunurile care atacă cerul

pag.8-9

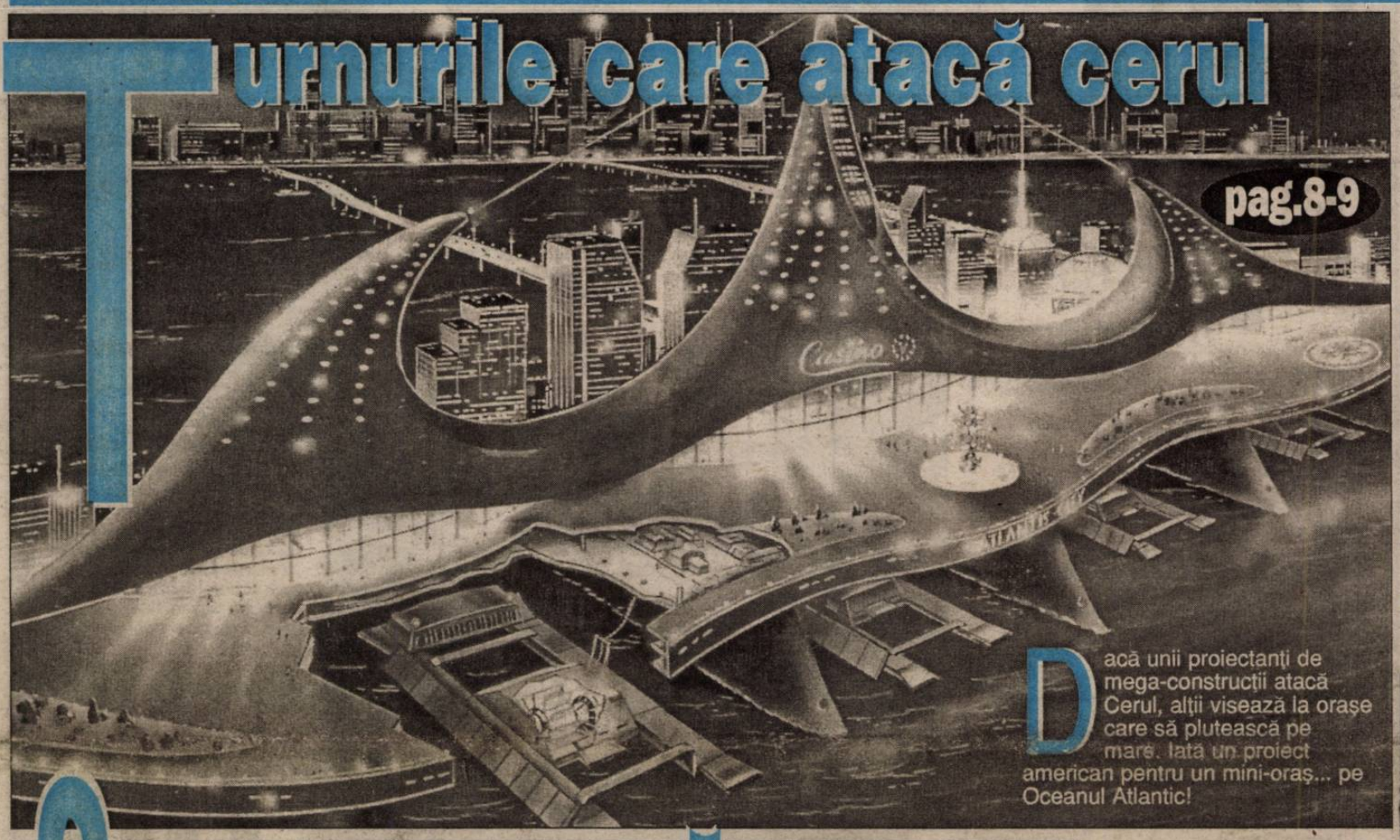

Dacă unii proiectanţi de mega-construcţii atacă Cerul, alţii visează la oraşe care să plutească pe mare. Iată un proiect american pentru un mini-oraş... pe Oceanul Atlantic!

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

TAINA măştii lui Agamemnon

femina club

El Niño

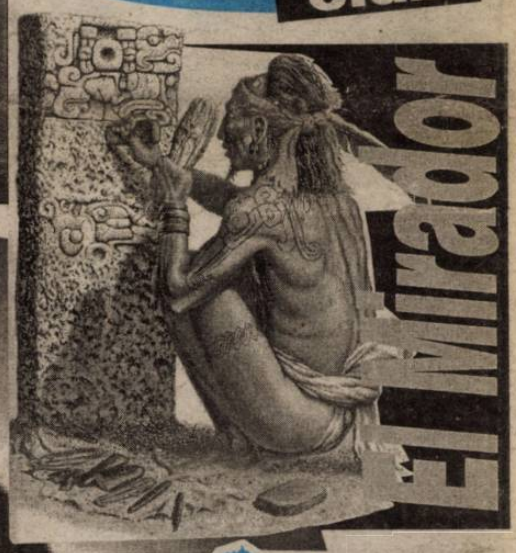

9 PREJUDECĂŢI în sprijinul alimentaţiei ecologice

IDOLI

HALEY JOEL OSMENT are al şaselea simţ

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

LENIN

agent al serviciilor germane

După eclipsă, un maxim al Soarelui în martie?!

Vaccin anti-HIV

Posibilitatea teoretică prezisă de geneticieni de a se obţine vaccinuri prin folosire drept „cal troian" a unor germeni inofensivi, manipulaţi genetic încât să devină purtători ai semnelor de recunoaştere imunitară caracteristice bolilor vizate, a căpătat o confirmare practică prin realizarea în premieră a unui vaccin anti-HIV (contra SIDA). Obţinut de o echipă de cercetători americani, acesta se bazează pe utilizarea ca vector a unei variante benigne a virusului turbării, căruia i s-au adăugat genele care comandă producerea proteinelor din care este compusă anvelopa virusului HIV. Recunoscând aceste proteine şi virusul purtător ca elemente străine, sistemul imunitar declanşează producţia de anticorpi. Vaccinul şi-a dovedit eficacitatea în testele pe cobai, testele pe oameni urmând a fi declanşate după verificări suplimentare privind lipsa oricăror pericole. *(M.G.)*

LA REVEDERE, domnule Arcadie Percek!

Era mai mult decât o prezenţă. Era o persistenţă la revista „Magazin". Un om extraordinar care reuşea să-ţi dăruiască un strop de linişte sufletească atunci când venea în redacţie pentru a-şi aduce articolul săptămânal. În ultimii ani gluma lui preferată era urarea de „Crăciun fericit" rostită vara şi cea de „Cristos a înviat" spusă la început de ianuarie. Rădeam împreună de aceste urări descentrate în timp, dar acum înţeleg că poate îşi trăia viaţa grăbit, cu şase luni înainte. Mereu în avans, sperând că poate împinge înainte visul. Se lupta cu timpul? Se lupta cu boala ca un Don Quijote fără scut?

În ultimul lui interviu, publicat chiar în revista Magazin pe 25 noiembrie 1999, fără ca noi să bănuim nici măcar o clipă că boala smulgea din el hălci de viaţă, domnul Arcadie Percek, cel care a ajutat generaţii de oameni aflaţi în suferinţă, spunea că ar dori să se identifice cu Don Quijote dar se teme că realitatea este un fel de Sancho Panza. Ţin minte că m-a tulburat această metaforă venită din partea unui medic care a privit atâţia oameni în ochi şi în atâtea suflete. Realitatea asta, care oricât de luptători credem noi că suntem, este un Sancho Panza care ne îngenunchează implacabil. Citesc perplex vorbele din ultimul lui interviu, care nu anunţau nimic trist şi nu-mi vine să cred. Arcadie Percek, cel care avea mereu o glumă de descreţit frunţile, suferea la rândul lui fără să spună cuiva. *„Drumul pe care merge medicina, de a adăuga ani vieţii, nu este cel mai bun, adică de a-l face pe om să trăiască o sută de ani. Drumul cel bun este să adaugi viaţă anilor. Moartea trebuie umanizată"*, spunea. Ce idee tulburătoare în doar câteva cuvinte! Moartea trebuie umanizată! Nu dorea să trăiască o sută de ani. Arcadie Percek era modest: voia să trăiască doar până la 77 de ani şi să nu se întâlnească deloc cu bătrâneţea. A rămas mereu tânăr. Primesc şi acum scrisori de la oameni aflaţi în suferinţă care-i cer ajutorul. Scriu pe ele „Percek", deşi îmi dau seama că nu mai am cui să le dau. Şi lucrul ăsta mi se pare nedrept.

Arcadie Percek nu a vorbit nimănui despre lupta lui tainică şi surdă cu moartea. Doar ne înveselea, când trecea pe la „Magazin" spunându-ne „Crăciun Fericit" vara şi „Cristos a înviat", mereu la începutul lui ianuarie. Noi îi spunem „La revedere"!

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

Bibliotec[illegible]

cartea albă

Iosif Naghiu, un visător revoltat

Editura Eminescu se arată interesată de teatru şi acest lucru nu poate fi decât benefic pentru cei care scriu teatru nu neapărat pentru a fi reprezentat pe scenă, ci pentru a da parcă mai multă greutate unor impresionante poeme. Un asemenea creator de teatru este Iosif Naghiu, prezent la Editura Eminescu cu un volum de *Teatru Scurt*, apărut anul trecut. Pe Iosif Naghiu, cel îndrăgostit de teatrul scurt, dar şi de marea scenă, după câte ştiu, e greu să-l prinzi într-o imagine, după care să-ţi treci mâinile de bucurie că ai făcut o fotografie bună. „N-am scris niciodată pentru a oglindi realitatea, ci dintr-o necesitate ironică de a visa, de a crede că-n viaţă lucrurile sunt aşa cum se-ntâmplă şi totuşi nu sunt aşa" spune dramaturgul Iosif Naghiu despre întreprinderea lui şi n-avem motive să nu-l credem. O piesă de doar şase pagini dactilografiate, intitulată *Hotel*, este reprezentativă pentru fotografia pe care el însuşi şi-a făcut-o. Un călător se dă jos dintr-un tren, intră într-un hotel în care toate camerele sunt cu vedere spre mare, toate camerele sunt în bătaia soarelui şi asta pentru că hotelul este în mijlocul mării. Acolo nu există uşi, nu există decât o singură zi. Răzvrătit împotriva acestei realităţi, Călătorul vrea o cameră fără vedere la mare şi fără soare şi culmea, află de la recepţioner că în acel hotel nu există camere cu vederea la mare şi nici soare nu există! Din această lume care există şi nu există oricine ar dori să scape. Discrepanţa dintre lumea închipuită şi cea reală apare şi în altă piesă foarte scurtă, scrisă de Iosif Naghiu în 1981, intitulată *Limba încârcată*, în care un Erou vorbeşte cu Omul mic. O excelentă piesă este *Ionescu sau o ipoteză absurdă*, trimiterea fiind la Eugen Ionescu, cel care doreşte să obţină de la o circă de miliţie o viză de intrare şi nu de ieşire din ţară. Există în piesele scurte ale lui Iosif Naghiu o disperare a omului mărunt, strivit ca un gândac, în faţa instituţiilor care îl manevrează şi-l umilesc. Şi de aici revolta, chiar absurdă, a personajelor, care se simte însă şi în scriitura autorului.

Cinci dramaturgi în Bibliotecă

Biblioteca Bucureşti strânge laolaltă cinci dramaturgi în colecţia iniţiată de Asociaţia Scriitorilor din Bucureşti şi materializată de Editura Eminescu. În ciuda faptului că spaţiul afectat lui Matei Vişniec este disproporţionat în comparaţie cu ceilalţi patru autori prezenţi, cea mai interesantă piesă scurtă mi s-a părut *Actorii sunt liberi, poporul mai aşteaptă puţin*, semnată de Iosif Naghiu. Ideea că o mână de actori sunt aruncaţi în temniţă şi celula de închisoare este chiar scena de teatru nu mi se pare de colo. Când, în final, temnicerul decretează că actorii sunt liberi să piece din închisoare, ceva din tragismul existenţei sub Dictatură iese la iveală. Dar poate nu doar din tragismul existenţei sub Dictatură, ci chiar din tragismul existenţei de zi cu zi. Aşa e, actorii sunt artişti pe scenă şi personaje în viaţa cotidiană. Ei sunt liberi, dar poporul poate să mai aştepte libertatea asta despre care nimeni nu ştie să spună ceva sigur. O piesă mai mult tragică decât comică. Radu Dumitru e prezent în colecţie cu trei piese scurte, *Băuturi, băuturi de fiecare zi*, *Portocala verde* şi *Vizaviul*. În *Portocala verde* un Şerban iubeşte trei variante de Valeria. „Aşa mi-a fost mie scris să iubesc pe cea care-mi va aduce învelită frumos portocala verde." Până la urmă Valeria îi aduce lui Şerban o portocală verde... De la Horia Gârbea aflăm *Cine l-a ucis pe Marx*, în stilul fermecător al prolificului autor care împrumută câte ceva şi de la Caragiale. În final aflăm că, pe Marx l-a omorât practica şi nu vreun invidios scelerat. Dan Mihu propune un *Requiem pentru o păpuşă mecanică*, o viziune sumbră a lumii dominată de gratii şi sârmă ghimpată şi de un Colonel iubitor de războaie care visează că iubeşte. Matei Vişniec ne povesteşte *Frumoasa călătorie a urşilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt*.

Editura „Eminescu" dovedeşte că ştie ce e acela un gest cultural autentic, propunând cititorilor de teatru scurt câteva variante de text extrem de interesante.

GEORGE CUŞNARENCU

Ştiri pe bandă rulantă

Nu care cumva să rataţi albumul de debut al celor de la **Vank**! De ce? Simplu, deoarece Victor, Alexandru, Nicu şi Cornel au făcut treabă bună, albumul **„Voyeur"** fiind, fără îndoială, cea mai bună producţie de pop-punk-rock scoasă vreodată de o trupă autohtonă! **„Voyeur"** arată că **„Americana"** celor de la **Offspring** are un excelent corespondent pe malul Dîmboviţei!

Santana revine în fruntea topului 200 din **Billboard** cu

„Supernatural", adus poate şi de triumful de la premiile **Grammy**! Schimbare de Number One şi în Hot 100 unde **Savage Garden** au reuşit, în sfârşit!, să-i facă vânt divei **Mariah Carey**. **„I Knew I Loved You"** a înlocuit, deci, pe **„Thank God I Found You"**...

Veteranul **Stevie Ray Vaughan** tocmai a finalizat lucrul la o compilaţie de blues, a cărei apariţie a fost anunţată pentru luna aprilie. Potrivit editorilor, cei de la **Epic Records**, va fi o lovitură financiară!

Raperul **LL Cool J** revine pe marile ecrane în această vară. Tot pentru sezonul estival s-a anunţat şi lansarea noului său CD de soft rap. Să vedem dacă **Ladies** (still) **Love Cool James**...

A încetat din viaţă unul dintre cei mai populari solişti americani ai anilor'60 – **Oliver**. Enciclopediile consemnează în dreptul său două evergreens: **„Jean" şi „Starshine"**...

Pearl Jam revin, după o pauză de patru ani, pe Bătrânul Continent, într-un turneu de promovare a noului lor album. **Eddie Vedder** şi compania vor începe atacul la Lisabona şi vor trece şi prin Budapesta. Aviz amatorilor!

Concert de zile mari susţinut de **Beck** la New York. Celor care cunosc cam ce cântă omul nostru le spun că rockerul a surprins auditoriul introducând în program extrase din repertoriul lui **Prince** şi al lui **Marvin Gaye**!!!

cronica săptămânii

2000 Grammy Nominees - Pop

Cum încă nu s-au stins ecourile decernării premiilor **Grammy** din acest an (care a avut loc pe 23 februarie la **Staples Center** din Los Angeles şi pe care vi le-am prezentat pe 2 martie...), m-am gândit să vă propun pentru astăzi o compilaţie, că tot n-am făcut-o cam de multişor, alegând, deloc întâmplător, o prospătură de peste Atlantic, colecţia **„2000 Grammy Nominees – Pop"** fiind prima din cele două editate anual de către casa **RCA**. După cum arată chiar din titlu, prima parte este cea a teritoriului pop, producătorii incluzând aici nominalizările făcute la trei categorii: melodia anului (**Record Of The Year**)– **„I Want It That Way"** – **Backstreet Boys**, **„Livin' La Vida Loca"** – **Ricky Martin**, **„Smooth"** – **Santana featuring Rob Thomas**, şi **„No Scrubs"** –**TLC**. Cea de-a doua categorie este cea numită de americani **Best Vocal Pop Performance**, reprezentată de melodii interpretate de **Marc Anthony**, **Lou Bega**, **Andrea Bocelli** şi **Sting**; ultima categorie fiind cea a revelaţiei anului (**Best New Artist**) care i-a cuprins pe **Christina Aguilera**, **Macy Gray**, **Kid Rock**, **Britney Spears** şi **Susan Tedeschi**. După cele spuse mai sus vă este clar că avem de-a face cu la crème de la crème, o compilaţie care îşi merită locul în orice fonotecă şi care, îndrăznesc să afirm, îşi va menţine valoarea în timp. Partea a doua a setului editat de **RCA** se ocupă exclusiv de rap şi hip-hop şi, deoarece foarte mulţi din cei selectaţi sunt prea puţin auziţi pe la noi, nu v-o voi mai prezenta...

CAZIER discografic

Eurythmics

Anul fondării: 1980. Locul: Londra.

Eurythmics merită, fără îndoială, titlul de cel mai de succes duo din anii '80, cei doi reuşind nu numai să se menţină în atenţia melomanilor, ci şi să fie cap de afiş în lumea muzicală a synthi-popului britanic, în timp ce marea majoritate a contemporanilor lor dispărea, fără urmă, din clasamentele genului... Era începutul anilor '80, iar Eurythmics avea să-şi continue glorioasa carieră până spre finalul deceniului, moment din care **Annie Lennox** devenea solistă, iar partenerul său, **David A. Stewart**, se transforma în producător şi compozitor, având un succes la fel de mare! Să ne întoarcem la origini: cei doi se cunoşteau din a doua jumătate a anilor '70, **Annie** şi **David** cântând în grupul de punk **Tourists**, întâlnirea lor producându-se pe culoarele Academiei Regale de Muzică din Londra. **David** venea după un stagiu în grupul de folk-rock **Longdancer,** iar **Annie** era dornică de afirmare... După fondare, **Eurythmics** au cochetat iniţial cu registrul electronic, pentru ca mai apoi, pe la jumătatea anilor '80, să-l transforme pe acesta într-un hibrid de succes, combinându-l cu pop-ul britanic, singles ca **„Sweet Dreams (Are Made of This)"** şi **„Here Comes the Rain Again"**, etaloane ale genului, aducând duetului recunoaşterea internaţională... Aceste două singles reprezintă şi începutul experimentării unui nou sound care conţinea şi soul şi rhythm and blues. Finalul deceniului aducea o inevitabilă erodare a popularităţii celor doi, America dovedindu-se cea mai reţinută în a-i accepta, **Eurythmics** intrând cu mare greutate în Topul 40. Astfel, separarea oficială a celor doi, la începutul anilor '90, nu a surprins pe nimeni, **Annie** şi **David** continuând solo, cu succes. Anul trecut a marcat revenirea lui **Eurythmics**, o dată cu decernarea premiului **BRIT** pentru întreaga activitate, duetul editând un nou album – **„Peace"**–, al cărui prim extras pe single a fost **„I Saved The World Today"**. *Precizare absolut necesară: „cazierul" nu-şi propune detalierea carierei unor staruri din show-biz, ci doar punctarea principalelor repere din discografia acestora...*

Discografie albume / Index alfabetic: 1984 (For the Love of Big Brother) ● Angel ● Be Yourself Tonight ● Don't Ask Me Why ● Greatest Hits ● Greatest Hits [Bonus Tracks] ● Greatest Hits: Video ● I Need a Man ● In the Garden ● Interview Disc ● King and Queen of America ● Live ● Live 1983-1989 ● Love Is Stranger ● Peace ● Revenge ● Savage ● Savage [Video] ● Sweet Dreams („91 Remix 12") ● Sweet Dreams („91 Remix CD") ● Sweet Dreams (Are Made of This) ● Sweet Dreams [Video] ● Touch ● Touch Dance ● Touch Dance: Remix Collection ● We Too Are One ● We To Are One [Video] ● Would I Lie to You?

TOP singles

R & B & Hip-Hop din SUA

1. D'Angelo – Voodoo (1 / 5)
2. Dr. Dre – Dr. Dre – 2001 (3 / 14)
3. Sisqo – Unleash The Dragon (4 / 12)
4. DMX – ...And Then There Was X (5 / 10)
5. Jagged Edge – J.E. Heartbreack (6 / 5)
6. Ghostface Killiah – Supreme Clientele (2 / 3)
7. Jay-Z – Vol.3... Life And Times Of S. Carter (8 / 8)
8. Trick Daddy – Book Of Thugs: Chapter A.K. (- / 1)
9. The Lox – We Are The Streets (7 / 4)
10. Snoop Dogg & Tha Eastsidaz – Snoop Dogg (9 / 3)

(Numerele din paranteză arată poziţia din săptămâna trecută şi săptămânile de top).

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Marian Grigore
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochinţu, Mariana Lupescu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

94 de ani de la isprava lui Traian Vuia

PIONIERUL ZBORULUI INTEGRAL MECANIC!

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Ziarul parizian „L'Auto" publica, în numărul său din 18 martie 1906, următorul anunţ: „La Montesson, un aeroplan construit de românul Traian Vuia şi acţionat de un motor cu anhidridă carbonică s-a ridicat de la pământ cu mijloacele sale proprii şi a zburat 12 metri!". Evenimentul, petrecut într-o perioadă când viitorul aparatelor mai grele decât aerul era încât incert, a fost consemnat şi de alte publicaţii din Europa, apoi chiar şi de „The New York Herald"... Toate l-au determinat pe cunoscutul istoric de aviaţie francez René Chambe să declare răspicat, în a sa „Histoire de l'Aviation", apărută în 1948: „...Vuia a făcut ca bătrâna Europă să se trezească în 1906. El este primul în timp. Cu maşina lui surprinzătoare, în provincie, la 18 martie 1906, a reuşit un zbor de 12 metri la 60 cm înălţime..." A fost astfel consemnat *primul zbor mecanic, în care un aparat de zbor mai greu decât aerul a decolat cu mijloacele proprii de la bord, s-a menţinut în aer şi apoi a aterizat în deplină siguranţă,* fiind condus competent de autorul său, românul Traian Vuia (1872-1950), un inventator de geniu.

Înainte de toate trebuie menţionat că Vuia a conceput şi zburat cu trei aeroplane monoplane, a inventat şi demonstrat practic, prin cele două elicoptere construite de el (1915-1925), posibilitatea ca elicopterul monorotor să se susţină în aer şi să se deplaseze prin înclinarea axului elicii portante; tot Vuia este inventatorul generatorului de abur cu combustie interioară şi cu vaporizare aproape instantanee, funcţionând la presiuni mari! La fel cum principiul trenului de aterizare, descoperit de Vuia, a fost aplicat ulterior de toţi constructorii de avioane, iar zborul elicopterelor se face folosind geniala soluţie propusă de Vuia, la fel şi generatorul de abur cu circulaţie forţată, bazat pe principiile elaborate de românul Vuia şi brevetat de românul G. Brola şi francezul G.Ribaud, în 1952, a fost fabricat în serie şi folosit în Franţa, Germania, Spania, Anglia etc. Traian Vuia, lugojanul cu doctorat în drept la Budapesta (1901), dar şi cu studii la Şcoala politehnică budapestană (1892-1893), şi-a brevetat avioanele în Franţa şi în Anglia, în 1903, respectiv 1904. Ţin să menţionez şi generoasa iniţiativă a forurilor aeronautice franceze care au organizat anul acesta comemorarea epocalului zbor al lui T. Vuia chiar pe terenul de la Montesson, unde i-au invitat şi pe specialiştii din România...

Diavol sau geniu?

În anul 1902, Henry Ford construieşte un imperiu industrial pornind de la sfaturile unui prieten care nu e altul decât celebrul Thomas Edison, inventatorul becului incandescent, al microfonului, telefonului şi kinetoscopului, unul din predecesorii cinematografului. Ford este cel care pune bazele producţiei în serie şi ale standardizării pieselor în industria auto. Opera sa, maşina Ford T construită în 1908 va fi produsă în 15 milioane de exemplare. Deviza lui Ford a fost: „Nu piaţa prosperă e cea care face salarii mai bune, ci salariile sunt cele care fac piaţa prosperă". Henry Ford a fost primul antreprenor care a stimulat munca salariaţilor, corelându-le salariile cu beneficiile companiei sale. Detractorii săi l-au făcut răspunzător de toate relele erei industriale moderne, cum ar fi poluarea, consumul, productivismul. Totuşi, Ford există şi astăzi. *(D.M.)*

Mitul hărţii genetice

Încrâncenata muncă de cercetare privind descifrarea hărţii genetice a genomului uman este, potrivit celor mai multor opinii, cel mai ambiţios şi important proiect de după descoperirea Americii. Aşa cum identificarea noului continent a schimbat configuraţia hărţii geografice a lumii, apoi pe cea a raportului de forţe economice şi politice, la fel se speră ca prin descifrarea hărţii genomului uman să se schimbe destinul omenirii. În primul rând, din punctul de vedere al domeniului medical, cu alte cuvinte al cunoaşterii detaliate a programului biologic ce ne guvernează viaţa, a cauzelor unor boli şi nu doar a evoluţiei şi efectelor acestora, a mecanismelor îmbătrânirii, a morţii etc. etc.

AURORA POPESCU

Astfel privite lucrurile, este normal ca descoperirea fiecărei noi gene să se transforme într-un adevărat eveniment ştiinţific, anunţat de toate publicaţiile şi canalele mass-media care se respectă. Pentru că, într-adevăr, de fiecare dată, e vorba de un succes demn de remarcat. Speranţa că toate bolile genetice vor fi depistabile şi stopate cât de curând este şi ea astfel hrănită şi întemeiată. Dar, în comunitatea ştiinţifică există totuşi numeroase voci care, în ciuda faptului că aplaudă rezultatele spectaculoase ale cercetărilor privind harta genomului uman, nu uită să facă un îndemn la revenirea în realitate, sub toate aspectele ei. Ei amintesc un lucru esenţial, acceptat de marea majoritate a oamenilor de ştiinţă cu autoritate în domeniu, potrivit căruia bolile nu sunt cauzate de gena specifică fiecăreia dintre ele, ci de mutaţiile (de accidentele, de defectele) care se produc la nivelul structurii lor, adică al complexului mecanism ADN.

Abia de-aici încolo situaţia se prezintă sub aspectul ei cel mai dificil. Până în prezent, s-a ajuns de pildă la concluzia că, în cazul unor boli, cum ar fi anemia falciformă sau nanismul, mutaţiile se produc întotdeauna la fel şi se situează întotdeauna în aceeaşi zonă a complexului ADN, ceea ce le face relativ uşor detectabile şi, teoretic, corectabile. Dar s-a mai constatat că, din nefericire, în majoritatea cazurilor, mutaţiile cunosc extrem de multe variante, ele fiind proprii familiei în care se produc. Cu alte cuvinte, la un făt, posibilele accidente genetice ce pot apărea în timpul vieţii sale intrauterine şi care îi pot marca întregul destin biologic sunt determinate de zestrea genetică a propriilor părinţi sau, mai perfid, de generaţiile anterioare, dispărute, deci imposibil de investigat. De aceea, identificarea tuturor mutaţiilor genetice, clasificarea lor pentru a deveni cel puţin un „ghid" operaţional în planul practicii medicale curente presupune încă mulţi ani de cercetare acerbă, bazată pe o tehnologie extrem de avansată şi, implicit, pe cheltuieli uriaşe.

Putem visa aşadar la optimizarea stării de sănătate, la anihilarea din faşă sau din mers a unora dintre boli, la diminuarea suferinţei cauzate de acestea, la reducerea la minimum a potenţialului lor handicapant, mai puţin însă la „tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte", concluzionează oamenii de ştiinţă „cu spirit foarte lucid", după cum le place să se autodefinească. Mai avem nevoie de alte argumente? Ei bine, în cazul unor maladii cum ar fi cancerul sau diabetul, mai adaugă ei, s-au identificat genele care le guvernează. Dar, în acelaşi timp, se ştie că declanşarea bolii în sine depinde de factorii de mediu, de modul de viaţă al individului, deci încă o dovadă că nu e suficient să cunoaştem cauza.

Ştiinţe efemere sau pseudoştiinţe?

Frenologia, fiziognomia, piramidologia

1778. Un ofiţer de marină, un oarecare domn Bottineau, aflat în serviciu în insulele Mauritius, susţine că din analiza formei valurilor poate să prevadă când va ajunge în port o navă aflată la o distanţă de peste 1000 km. *Nauscopia.* Aşa şi-a botezat el noua ştiinţă, adăugând că, în plus, cu fiecare navă care vine, apare şi un meteorit. Totul s-a sfârşit însă când s-a constatat că el era singurul care „vedea" şi meteoritul şi forma valurilor...

Nici *frenologia* nu a avut o viaţă prea lungă. Franz Joseph Gall afirma în 1879 că ar exista o relaţie între trăsăturile psihice ale unei persoane şi forma externă a craniului său. El a ajuns să stabilească, de altfel, după analiza unui număr suficient de pacienţi, o „hartă craniană" graţie căreia diagnostica diferite boli.

Cesare Lombroso a mers şi mai departe. Plecând de la *Fisiognomica,* disciplina care pretindea că deduce tendinţele psihice din studiul caracteristicilor somatice, el a elaborat o întreagă teorie asupra antropologiei criminale. Ca să nu mai vorbim de „metoda ştiinţifică" (partenomanţia) care stabilea virginitatea unei fete prin ...măsurarea grosimii gâtului.

Viaţa, ca o nebunie

Şi cum altfel să spui când există Piramidologia, care de pe la mijlocul anilor 1800 caută semnificaţiile secrete ale piramidelor de la Gizeh şi ne „învaţă" cum să aşteptăm şi să ne pregătim pentru întâlnirea cu extratereştrii? Sau când citeşti Agerasia, „lucrarea" publicată în 1885 de naturalistul Achile Malinconico, în care bătrâneţea este descrisă ca fiind datorată unor „secreţii depravate", posibil de contracarat cu ajutorul unor medicamente, descoperite şi comercializate evident de Malinconico!

Viaţa poate astfel deveni fără sfârşit, deci am avea şi destul timp să ne gândim şi să verificăm teoria lui Niklaus Odelius, şi el zoolog din sec. 19, care a anunţat nici mai mult nici mai puţin decât că maimuţa se trage din om! Şi aşa mai departe: vulpea se trage din maimuţă, balena din vulpe, şi tot aşa până la microbi. Vreţi un indiciu (ca să nu spunem o dovadă)? Faptul că limba în care este scrisă Cartea Facerii este ebraica, o limbă ce se scrie şi se citeşte... de la dreapta la stânga, ceea ce, spune, Odelius, este o indicaţie că faptele genezei trebuie interpretate ca desfăşurându-se în sens invers celui cu care ne-am obişnuit din cărţile noastre de ştiinţă occidentale...

Şi totuşi se poate!

Cum se poate explica „supravieţuirea" pseudoştiinţelor? Specialişti, sociologi, psihologi şi istorici ai ştiinţei sunt de părere că o explicaţie se poate găsi în ştiinţa oficială uneori foarte departe de nevoile sufletului omenesc şi în nevoia permanentă de certitudini a omului. Graniţa dintre cele două tipuri de ştiinţă tinde să devină mai nesigură astăzi ca altădată. Şi pentru ca situaţia să fie şi mai complicată, iată că în 1977 celebrul National Institute of Health din Statele Unite recunoaşte acupunctura drept o terapie valabilă în tratarea greţurilor şi durerilor. Până atunci acupunctura fusese considerată şi ea ca o pseudoştiinţă...

S-ar putea oare ca Pierre Abélard să fi ştiut ce spune, chiar dacă a făcut-o acum aproape o mie de ani?

MIHAELA DOROBANŢU

planet@IT

FBI „vizitat" de hackeri

Site-ul FBI a fost spart de hackeri într-o manieră asemănătoare cu cea folosită şi în atacurile asupra yahoo.com sau amazon.com. Purtătorul de cuvânt al FBI a afirmat că site-ul a fost inoperabil timp de câteva ore şi că atacul nu a afectat computerele operaţionale ale acestei instituţii. Anul trecut site-ul FBI a fost inutilizabil timp de câteva zile după ce a fost spart de nişte persoane rămase necunoscute. Aceste atacuri vin la puţin timp după ce FBI a anunţat public faptul că una dintre priorităţile sale este securitatea siturilor americane de Internet. Deocamdată FBI a demonstrat că nu îşi poate păzi propria curte de atacuri străine. Astfel s-a mai adăugat o filă la dosarul condus de FBI, care îşi propune să-i descopere pe cei care au spart în ultimele luni mai multe site-uri cunoscute din SUA.

Top 3 acceleratoare Internet

În urma unor sondaje în rândul utilizatorilor de Internet, Cnn.com a publicat un top al celor mai bune 3 acceleratoare de Internet. Ele ajută la diagnosticarea problemelor de reţea, optimizarea timpilor de transfer şi monitorizarea porturilor TCP/IP. Multe dintre aceste programe se pot folosi liber, fără a fi plătită vreo sumă de bani şi fac orice, de la îmbunătăţirea vitezei transferului de date pe linia telefonică până la menţinerea în cache a numelui de domeniu al siteurilor vizitate.

1. Webcelerator: este gratis, îmbunătăţeşte viteza de surf pe Internet prin menţinerea în cache a DNS-urilor saiturilor frecventate, dispune de management de download, permite recitirea paginilor offline, verifică site-ul.

2. Download Accelerator: accelerează viteza de transfer a siturilor HTTP şi FTP oferă mai multe conexiuni pentru a încărca fişiere simultan. Se instalează în browserul de Internet şi se lansează automat la lansarea acestuia.

3. Net Medic: nu este gratis, dar există versiune demo. Oferă recomandări în cazul în care apar probleme şi în multe cazuri le rezolvă automat.

Ericsson dă mâna cu Intel

Compania suedeză de telefonie mobilă Ericsson şi firma americană Intel au anunţat că îşi vor uni forţele pentru conceperea unor noi memorii de telefon pentru următoarea generaţie, care vor avea abilitatea de a folosi foarte uşor facilităţile Internet. Parteneriatul se va face pe trei ani, timp în care Ericsson va cumpăra memorii de la Intel şi le va monta pe noile sale telefoane. Se estimează că valoarea contractului este de peste un miliard de dolari. Noile aparate de telefonie mobilă vor putea stoca în memorie pagini de web, e-mailuri, voce şi muzică şi vor avea o mult mai mare putere de procesare. Ericsson nu va folosi însă microprocesoarele Intel „StrongArm" în aceste telefoane. Între timp, Intel a înaintat o scrisoare către Rockwell Internaţional, pentru cumpărarea unei fabrici care se va ocupa exclusiv de producerea acestor memorii. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

Teama de extratereştri

Când s-a scris că aparițiile de obiecte stranii şi chiar de ființe nu mai puțin stranii ar fi fenomene paranormale, cercetătorii francezi ai ozenisticii s-au revoltat. Navele s-au identificat în atmosfera terestră, iar presupusele ființe au fost văzute păşind pur şi simplu pe pământ. Asocierea aparițiilor vreunui domeniu al parapsihologiei s-a spus că țintea banalizarea sau deturnarea de la un adevăr limpede.

ION ŢUGUI

Am prilejul să privesc o peliculă filmată undeva în Rusia (Siberia sau Urali, greu de spus). Reiau filmul ca să descopăr artefactul. Cunosc povestea peliculei. Cică nişte gazetari americani în colaborare cu nişte gazetari ruşi s-au apucat să realizeze un reportaj cu o navă extraterestră doborâtă de aviația rusă; a fost găsit un extraterestru mort şi a fost dus într-un spital unde s-a efectuat un examen minuțios: disecție, cercetare, observații. A fost filmată şi echipa de chirurgi... Dar după ce filmul respectiv a ieşit din arhivele secrete şi a devenit cunoscut de multă lume, s-a declanşat brusc o poveste care nu face decât să distrugă subiectul, să compromită întregul scenariu. Astfel aflăm că armata prezentă pe peliculă nu-i altceva decât o masă de figurație, figuranții fiind (totuşi!) îmbrăcați în haine militare, ei sunt înarmați, printre ei se află ofițeri superiori şi civili ai serviciilor secrete... se văd maşini militare, se vede mişcarea de trupe, se vede o jumătate dintr-o navă sferică – nava extraterestră... După ce filmul ne-a convins asupra autenticității imaginilor, povestea compusă după popularizarea peliculei apare de-a dreptul stângace şi absurdă, ne întrebăm mai întâi câți gazetari americani şi ruşi au strâns atâția bani ca să mobilizeze o armată pentru un film inautentic şi „de divertisment", cum s-a spus. Dacă am văzut în filmul respectiv figuranți, cum vor fi obținut ei de la armata rusă haine militare, armament şi maşini necesare unui regiment pregătit pentru operațiuni extreme? Ne mai întrebăm ce caută în acel film despre doborârea unui OZN câțiva oameni de ştiință? Să-i fi plimbat gazetarii până în Urali sau Siberia doar aşa, ca să producă o minciună ufologică? Au acceptat oare acei oameni de ştiință să se copilărească pentru a „face pe placul unor gazetari"? Într-un cuvânt, pelicula care surprinde distrugerea unui OZN şi recuperarea unui extraterestru mort este transformată, după ce a fost popularizată, probabil din imprudență, într-o poveste la care s-a adăugat mențiunea că tot ce-a văzut omul în film nu-i decât un „divertisment"!

Nu întâmplător, legenda care distruge filmul a fost confecționată de armată. Aşa s-a întâmplat ori de câte ori au avut loc evenimente de această natură. De ce nu se vrea adevărul? Este greu de spus. Pentru că este evident în film un *adevăr* şi nu o poveste regizată de nişte ziarişti. Făcând un calcul fie şi superficial al cheltuielilor care ar fi necesitat realizarea „distracției", ne lovim din nou de absurd. Cheltuielile ar fi necesitat sute de mii de dolari! Să zicem că s-au găsit banii, dar în acest caz de ce filmul nu a fost dat pe piață ca să se recupereze investiția? De ce a fost ținut în fondul secret al unei instituții secrete? În fine, teama de extratereştri nu există; dar există probabil altceva: teama de a nu fi dezvăluite anumite secrete care aparțin chiar extratereştrilor!

Pelicula respectivă ne aduce şi un amănunt dramatic, pe care povestea „artificială" nu l-a putut evita. Toată echipa de chirurgi care a efectuat disecția extraterestrului a murit spontan la scurt timp după intervenție. Moartea chirurgilor este confirmată. Să între şi moartea unor specialişti în „divertisment"?

Înconjurați de baze extraterestre

CLARVĂZĂTORI MILITARI

în căutarea dovezilor

DAN D. FARCAŞ

◆ *Cu două-trei milenii mai avansați decât noi!...* ◆ *Baze subterane, pe fundul mărilor şi lacurilor* ◆ *Ce urmăresc extratereştrii?* ◆ *Au extratereştrii vreun Dumnezeu?*

Aşa cum menționam în episodul trecut, Asociația Americană a Clarvăzătorilor *(remote viewers)* a decis în 1996, după mai multe tentative independente vizând explorarea fenomenului OZN, utilizând tehnici elaborate inițial pentru spionajul militar, să lanseze un studiu cât de cât ştiințific în acest sens, folosind metoda „dublu orb". Şapte clarvăzători, identificați doar printr-un cod numeric, au primit spre cercetare, simultan, un număr de probleme-obiectiv, la început cinci. După aflarea rezultatelor, acestora le-au mai fost adăugate altele, într-o sesiune suplimentară, pentru a completa imaginea câştigată. Clarvăzătorii nu cunoşteau aceste obiective, decât sub forma unor numere generate aleator. Rezultatele au fost închise în plicuri, expediate unei persoane care cunoştea ce număr era ataşat fiecărui obiectiv. În cele din urmă, şeful de proiect analiza şi compara rezultatele. Deşi nu cunoşteau obiectivul de bază al studiului, cinci din şapte şi-au dat seama imediat că cercetează ființe nepământene şi navele lor. Toți şapte au identificat navele drept obiecte fizice care zboară. Unii au adăugat „lumini strălucitoare", „vehicule", „zbor săltat" etc. caracteristice rapoartelor despre OZN-uri. Tehnologia a fost apreciată ca fiind cu două-trei milenii în avans față de noi. La întrebarea dacă această tehnologie se află pe Pământ undeva, clarvăzătorii au început să raporteze imagini ale unor baze subpământene sau aflate pe fundul mării ori al unor lacuri. Locuitorii acestor baze aparțineau unui mare număr de rase, care se află pe Pământ de multe milenii. La întrebarea dacă guvernanții noştri au acces la această tehnologie, răspunsurile au fost împărțite. Trei au spus că da, alți trei n-au găsit vreun indiciu în acest sens, iar al şaptelea a spus doar că este o întrebare grea. Cei care au răspuns pozitiv au văzut cavități subterane, în care existau discuri zburătoare şi în care nepământeni cenuşii colaborau cu militari americani, care încercau să-şi însuşească tehnicile extraterestre. Ramificațiile răspunsului au dus unul dintre clarvăzători până în biroul oval al Casei Albe, iar pe un altul la experimente cu un soi de armă secretă cu laser.

O altă întrebare a vizat obiectivele vizitatorilor. Unul a răspuns că aceştia ne ocrotesc. Alții că nu vor interveni dar doresc supraviețuirea omenirii, Pământul fiind o planetă „cu grad ridicat de risc". Din când în când, mai ales o dată la 25 de mii de ani, catastrofe de origine cosmică amenință viața pe Pământ. Cenuşiii răspund de noi, la fel cum „blonzii" răspund de ei. Dar există şi vizitatori care nu au tocmai gânduri bune. Impresia era că un conflict surd se derula în jurul Pământului între diverse supercivilizații care doreau, fiecare, hegemonia asupra planetei noastre.

O întrebare a fost dacă fenomenul OZN are vreo tangență cu domeniile religioase, spirituale sau metafizice. Răspunsurile veneau aparent de la vizitatorii înşişi. Dumnezeul lor era ceva impersonal, ca un câmp de forță sau ca o informație generatoare a Creației şi apărătoare a vieții. Există însă un „Acela" către care se înalță rugăciunile. Uneori acesta părea însă totalitatea ființelor inteligente din Univers.

(Va urma)

Ați dori să ştiți cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să ştiți ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este prețuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____ localitate _____,

cod _____, județul _____. M/11

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

FANTOMELE CELOR VII

MIHAELA DOROBANŢU

1882. Președintele respectabilei Societăți pentru Cercetări Psihice din Londra face o declarație cel puțin surprinzătoare: el afirmă necesitatea „de a termina o dată pentru totdeauna cu scandalul pe care îl reprezintă negarea sau ignorarea unor fapte sigure, cum ar fi telepatia". De altfel, chiar în 1882, o anchetă cu întrebarea „Vi s-a întâmplat să aveți impresia clară că vedeți o ființă umană sau că sunteți atins de ea fără a putea lega această impresie de vreo cauză exterioară?". A primit 5705 răspunsuri, cele mai multe de la persoane cu un evident nivel de educație – suficient de numeroase pentru a putea stabili o statistică. Rezultatele au fost publicate într-o lucrare având drept titlu „Fantomele celor vii" şi în care se descriu cele 668 de cazuri de telepatie spontană găsite în cadrul anchetei, dintre care în 399 de cazuri agentul era mort sau pe punctul de a muri. Tot în aceeaşi perioadă, Flammarion lansează o inițiativă analogă în Franța, printre cei 80000 de cititori ai revistei „Anale politice şi literare", obținând 4280 de răspunsuri: de 2 456 de ori, Nu; de 1824 de ori, Da. Ca şi confrații săi englezi, el analizează şi posibilitatea a ceea ce se numeşte „coincidență întâmplătoare" (între „senzația" subiectului şi, de exemplu, decesul persoanei de la care are impresia că a primit mesajul telepatic). Probabilitatea unei asemenea coincidențe întâmplătoare este calculată ca fiind 1:804622222! Puțin mai târziu (1908), un alt francez, M.N. Vaschide, ajunge la o teză total opusă: de ce să nu acceptăm constatarea simplă şi în acord cu bunul simț ştiințific şi să căutăm în schimb raționamente speciale care tulbură analiza şi introduc un mare număr de necunoscute? Cine a făcut un studiu aprofundat al subiecților? De ce cercetătorii englezi au atât de mare încredere în ei şi în declarațiile lor? De ce uităm că în cele mai multe cazuri puternica emotivitate a subiecților exercită o influență considerabilă asupra raționamentului lor?

O întâmplare relatată de doamna Paris – Griffith, din Lowestoft, High Street, nr. 33, la 30 aprilie 1884, pare a se încadra în categoria discutată de Vaschide, cea a puternicelor şocuri emoționale. Pe scurt, respectiva doamnă a a avut într-o zi un moment de totală prostație şi a exclamat „O, Doamne, micuțul şi dragul meu Henri a plecat!" Pradă unei puternice tulburări, a fost dusă cu greu de prieteni în camera sa şi obligată să se întindă pe pat.

Mai greu – dacă nu imposibil – este de încadrat în aceeaşi categorie întâmplarea unui desenator, Dl. Keulemans, care lucrând la biroul său a avut brusc viziunea unui coş care conținea cinci ouă – două curate, alungite şi gălbui, un al treilea rotund, alb şi curat, cu mici pete galbene, iar celelalte două fără nici un semn particular. Nici obiectele în sine, nici asemenea „fulgurații" mentale nu constituiau obişnuințe ale imaginației desenatorului respectiv. Doar că, aşa cum avea să afle puțin mai târziu, soacra sa tocmai îi pregătise, pentru o mică excursie, un coşuleț cu cinci ouă exact la fel cum le văzuse pentru o clipă în mintea sa. Fantomele celor vii, lucruri sau ființe, se pare că populează nu de puține ori lumea în care ne aflăm!

Între scepticism şi credulitate

Calitățile de „vindecător" se moştenesc?

PAUL IOAN

Specialiştii în parapsihologie care au studiat capacitățile extrasenzoriale ale copiilor şi-au pus şi următoarea întrebare: este acest fenomen ereditar? Răspunsul este, în general, negativ, dar se menționează faptul că nu există statistici edificatoare în acest sens din motive obiective. Depistarea şi monitorizarea cazurilor de hipersenzitivitate infantilă sunt probleme (deocamdată) greu de depăşit, având în vedere – în primul rând – factorul aleatoriu al apariției lor şi lipsa unei comunicări eficiente cu specialiştii în domeniu. Prestigioşii autori J.B. şi Louise Rhine, pe de o parte, şi William Goldwater pe de alta, susțin aceeaşi (ipo)teză: nu există nici un factor ereditar care să controleze apariția şi dezvoltarea hipersenzitivității. În sprijinul acestei afirmații vin cele peste 2.500 de cazuri analizate în decenii de studii. Majoritatea subiecților analizați aveau copii şi nu s-a semnalat în nici un caz o moştenire a însuşirilor parapsihologice aparținând următoarelor categorii: clarviziune şi claraudiție, vedere paraoptică şi – mai ales – capacitatea de a vindeca cu ajutorul bioenergiei proprii. Această din urmă facultate a fost cea mai urmărită, având în vedere importanța ei socială. Însă ideea (ipoteza) că un bioenergoterapeut autentic poate avea urmaşi cu „puteri" similare este susținută de alți cercetători, în special în ultimii ani – când institutele de profil din multe țări avansate şi-au perfecționat logistica, primind fonduri substanțiale de la guvernele respective sau de la unele fundații interesate de parapsihologie. Grupul de cercetători americani condus de W.D.Barnes (Universitatea Yale) a prezentat un Raport (în 1998) unei reviste de specialitate din care reiese că au înregistrat în cazurile a douăzeci şi şase de familii din Mexic, Venezuela, Columbia şi Brazilia „moştenirea capacităților bioenergoterapeutice la copii, încă de la vârsta de şase-şapte ani". Dar controversele se mențin la fel de ascuțite: e vorba de ereditate sau de hazard?

(Va urma)

9 PREJUDECĂŢI ÎN SPRIJINUL ALIMENTAŢIEI ECOLOGICE

Este de înţeles reacţia consumatorilor atunci când laboratoarele semnalează un conţinut crescut de substanţe chimice potenţial cancerigene (pesticide, erbicide sau îngrăşăminte) în diverse legume, fructe sau cereale. De aici şi până la o atitudine de respingere totală a însăşi folosirii unor asemenea substanţe nu a fost decât un pas, pe care ecologiştii l-au făcut repede. Este însă justificată o asemenea atitudine? Cercetătorii americani Bruce N. Ames şi Lois Swirsky Gold dau un răspuns negativ, trecând în revistă nouă convingeri extrem de răspândite, dar care nu se dovedesc a fi decât simple prejudecăţi.

MARIAN GRIGORE

1 **„Cazurile de cancer sunt din ce în ce mai numeroase."** Este o opinie extrem de răspândită, deşi statisticile medicale fac o distincţie între diferitele tipuri de cancer, dintre care unele sunt în regres (cancerele de stomac, de col uterin şi de colon), altele în creştere (cele ale pielii şi limfoamele), iar altele „staţionează". Per total, însă, mortalitatea datorată cancerului în America a scăzut cu 18 la sută în comparaţie cu anul 1950. Multe dintre cancere nu au însă nimic sau prea puţin de-a face cu alimentaţia, cum ar fi cele de plămâni (cauzate în proporţie de 90 la sută de tabagism) sau cele ale pielii (având în principal drept cauză expunerea excesivă la soare).

2 **„Produsele chimice industriale răspândite în mediu sunt o cauză importantă a cancerelor."** Nici epidemiologii şi nici toxicologii nu împărtăşesc această idee. Din punct de vedere toxicologic, expunerea medie la diverşi poluanţi sintetici este minimă, constituind extrem de rar un risc plauzibil, mai ales prin comparaţie cu substanţele naturale potenţial cancerigene.

3 **„Reducerea folosirii pesticidelor este un mijloc eficace de prevenire a cancerelor legate de alimentaţie."** Reducerea drastică sau chiar interzicerea pesticidelor ar avea efectul pervers de-a provoca alte cancere, din cauza creşterii insuportabile a preţului fructelor, legumelor şi cerealelor, ca urmare a scăderii producţiei. Din acest motiv, populaţiile sărace, şi aşa alimentate neraţional, ar consuma şi mai puţine vitamine protectoare (A, C, şi E), oferind un teren ideal de dezvoltare unor celule canceroase apărute în mod spontan.

4 **„Produsele chimice sintetice sunt principalele responsabile pentru expunerea omului la substanţe cancerigene."** În realitate, 99,9 la sută dintre produsele consumate de om sunt de origine naturală. Reziduurile de pesticide sintetice din alimente sunt absolut nesemnificative în comparaţie cu nivelul atins de pesticidele naturale, produse de înseşi sistemele de apărare ale plantelor. Astfel, un american consumă în medie circa 1,5 miligrame de pesticide naturale zilnic, adică de zece mii de ori mai mult decât doza de reziduuri de pesticide sintetice ingerată cotidian. În plus, prin prelucrarea termică a alimentelor, respectiv prin prăjire, se produc cantităţi importante de substanţe cancerigene, care ajung până la două miligrame pe zi.

5 **„Testele efectuate pe rozătoare prin administrare de doze masive de diverse substanţe permit o evaluare corectă a riscurilor de cancer cu care se confruntă omul, prin acumularea în timp a aceloraşi substanţe, prin alimentaţie."** Dozele masive de substanţe nocive utilizate pentru teste produc o rată ridicată de mortalitate celulară, obligând organismul să accelereze diviziunea celulelor pentru a le înlocui pe cele distruse. Or, un număr sporit de diviziuni presupune o creştere directă proporţională a numărului de celule anormale, potenţial canceroase, în urma unor mutaţii aleatorii. Nu acelaşi lucru se întâmplă în cazul dozelor mici, diluate, la care organismul poate rezista satisfăcător. Ca urmare, extrapolarea la om a rezultatelor din laborator nu are decât un rol pur orientativ.

6 **„Produsele de sinteză prezintă un risc de cancer superior celui cauzat de substanţele naturale."** În realitate, aşa cum au demonstrat testele efectuate pe rozătoare, multe substanţe naturale existente în alimente consumate curent sunt plasate în partea superioară a scalei indicând potenţialului oncogen. Într-un tabel prezentând în ordine descrescătoare cele mai cancerigene substanţe de sinteză şi alimente naturale, berea şi vinul ocupă locurile 9, respectiv 12 (prin prezenţa alcoolului etilic), pe locurile 14 şi următoarele s-ar afla cafeaua, salata verde, mirodeniile, sucul de portocale, piperul negru, ciupercile şi merele (printre substanţele naturale incriminate fiind, de exemplu, acidul cafeic, prezent în cafea, dar şi în salată, cartofi, ţelină, mere, prune şi pere), vom mai întâlni şi scorţişoara, morcovii (bogaţi în anilină), pâinea albă (conţinând furfurol), nucuşoara etc., etc. În schimb, substanţele de sinteză din acest tabel sunt foarte rar sau deloc întâlnite în alimentaţie. Dacă am aplica „învăţăturile" desprinse din acest tabel ar însemna să evităm, practic, majoritatea alimentelor!

7 **„Toxicitatea substanţelor sintetice diferă de aceea a substanţelor naturale."** Această idee se bazează pe presupunerea logică după care omul, ca specie, s-a adaptat în decursul evoluţiei la consumarea unor substanţe naturale potenţial cancerigene, existente din totdeauna în alimentaţia sa. Ceea ce nu este cazul cu produsele de sinteză, apărute recent. Numai că, în evoluţia lor, europenii nu au mâncat, de exemplu, nici roşii, nici cartofi, legume aduse din America de numai câteva sute de ani, acestea conţinând importante cantităţi de substanţe naturale care s-au dovedit cancerigene în testele pe şoareci. Totuşi europenii le-au adoptat fără probleme în alimentaţia curentă, transformându-le chiar în alimente de bază.

8 **„Pesticidele şi alte produse chimice tulbură echilibrul hormonal."** Contra acestei idei pledează acelaşi argument de la punctul 4, referitor la expunerea cotidiană a omului la acţiunea unor substanţe naturale

(în directă legătură cu nivelul producţiei unor hormoni) în comparaţie cu expunerea minimă, practic nesemnificativă, la substanţe chimice de sinteză cunoscute ca având acelaşi efect.

9 **„Oricum ar sta lucrurile, luarea în seamă a acestor riscuri, chiar ipotetice şi minime, contribuie la ameliorarea sănătăţii publice."** O viaţă lipsită de orice risc nu este posibilă şi societatea trebuie să acorde prioritate înlăturării riscurilor certe, majore, salvând cât mai multe vieţi la un cost economic şi social cât mai redus. De aceea, o decizie vizând eliminarea riscurilor minime ce decurg din folosirea substanţelor chimice în agricultură, prin interzicerea folosirii acestora, ar putea provoca o criză alimentară ce ar antrena zeci de milioane de morţi prin înfometare, faţă de cele câteva sute de mii de cazuri de cancer teoretic posibile. Mult mai eficace este din acest punct de vedere educarea oamenilor în vederea unui regim de viaţă sănătos.

ALUMINIUL în boxa acuzaţilor

2

◆ Apa de la robinet – factor de risc! ◆ Pericolul coloranţilor, al aditivilor alimentari şi al... ceaiului! ◆ Oalele din aluminiu şi fracturile ◆ Atenţie şi la medicamente!

ADRIAN HOAJĂ

De la finele anilor '80, un număr tot mai mare de anchete epidemiologice incriminează şi aluminiul din apa de robinet drept un factor de risc în apariţia sau dezvoltarea maladiilor degenerative ale sistemului nervos. În 1998, rezultatele unei anchete epidemiologice realizate pe un lot semnificativ de indivizi de 65 de ani şi peste, timp de opt ani, de cercetători francezi de la Institutul Naţional de Sănătate şi Cercetări Medicale (INSERM), au relevat relaţia dintre riscul de producere a DSTA şi procentul de aluminiu prezent în apă. Ancheta a constatat că, din 63 de persoane expuse la peste 100 de micrograme/litru, 17 au dezvoltat o demenţă, în vreme ce, statistic vorbind, ar fi fost doar probabilitatea existenţei a mai puţin de 9 cazuri. În situaţia în care apa conţinea şi oxid de siliciu, riscurile erau substanţial diminuate, întrucât aluminiul şi oxidul de siliciu formează complexe de aluminosilicaţi a căror absorbţie este cu mult mai slabă în organism. În schimb, aciditatea apei (pH) pare să fie un factor agravant. Cu cât apa este mai acidă, cu atât deficitul cognitiv sporeşte, întrucât aciditatea apei contribuie la creşterea solubilităţii aluminiului, care poate trece mai uşor bariera intestinală pentru a pătrunde în plasma sanguină. Şi totuşi, semnele de întrebare persistă, fiindcă apa potabilă nu reprezintă, paradoxal, decât aproximativ 5 la sută din cantitatea de aluminiu pe care o ingerăm.

În stare naturală, majoritatea alimentelor conţin, în general, mai puţin de 5 mg/kg de aluminiu. Cea mai mare cantitate de aluminiu, între toate alimentele, se află - cine ar fi crezut?! - în ceai (!), putând atinge chiar 2 g/kg. Să reţinem că, totuşi, cea mai mare parte a aluminiului alimentar pe care îl ingerăm este furnizată de coloranţii şi aditivii alimentari. Un studiu din 1992, publicat în revista „Medical Journal of Australia", atrăgea foarte serios atenţia asupra faptului că anumite băuturi îmbuteliate în cutii de aluminiu conţin valori medii din acest metal aproape de cinci ori mai ridicate decât aceleaşi băuturi îmbuteliate în sticle. Cu cât aciditatea băuturilor este mai crescută, cu atât şi valorile medii sunt mai ridicate. Nu contează câte micrograme de aluminiu la litru sau kilogram conţine o băutură. Biodisponibilitatea la aluminiul ingerat variază în mod obişnuit de la 0,01 la 1 la sută, dar sare de-a dreptul la 2 la sută în cazul în care este activată de un modest pH, ca acidul citric...

Un alt studiu, din 1993, publicat în revista americană „New Scientist", efectuat asupra 416 persoane de peste 65 de ani care preparau cotidian mâncarea în vase de bucătărie din aluminiu, relieva faptul că riscul producerii unor fracturi grave, între care şi cea de col femural, este de două ori mai ridicat datorită unei demineralizări a oaselor de care nu este străin aluminiul – fapt, de altfel, deja observat încă din anii '70 la hemodializaţii intoxicaţi cu aluminiu...

Nici unele medicamente nu sunt scutite de prezenţa aluminiului. Primul loc îl ocupă aşa-numitele medicamente „antiacide", recomandate în arsurile stomacale. Ele conţin săruri de aluminiu care neutralizează hiperaciditatea gastrică. În mai 1998, o revistă americană de pediatrie relata un caz cutremurător: moartea unei fetiţe de numai 9 ani, ca urmare a unei degenerescenţe cerebrale. În timpul sarcinii, mama ei consumase aproape 65 de comprimate antiacide pe zi, adică în jur de 15 g de hidroxid de aluminiu! La 9 ani, creierul copilului nu cântărea decât 650 g, de două ori mai puţin decât este normal... Studii recente au demonstrat că aluminiul trece bariera placentară şi se acumulează în organismul fătului. Mai exact, în creierul acestuia...

Acestea sunt faptele. Orice alte comentarii sunt, credem, de prisos.

Ce-i de făcut?!

Vă lăsăm pe Dumneavoastră să trageţi concluziile!...

Anatomia secundei

Cele 10 porunci ale Noii Economii

ALEXANDRU MIRONOV

T.I. înseamnă, în limbaj modern, *Tehnologii Informatice* – şi constituie domeniul cel mai exploziv al economiei mondiale. Asta pentru că peste o treime din Produsul Naţional Brut al SUA este adus de T.I.-işti, câteva zeci de milioane de locuri de muncă *inteligente* au fost înfiinţate prin şi de către informaticieni, şi – amănunt important în Era Postindustrială, adică Era Creierelor – câteva zeci de noi milionari apar, zilnic, în Silicon Valley, regiunea de pe glob în care au explodat tehnologiile informatice.

Globalizarea înseamnă, prin urmare, mai ales răspândirea T.I. în lumea largă, o dată cu filmele Holywood-ului, McDonalds-urile, muzica afro-americană şi acest adevărat cazino planetar care înseamnă specula la Bursele de valori (economia virtuală, în loc de economie socială)..

Despre succesul T.I. am stat de vorbă, de curând, cu un personaj foarte interesant, dl. Arwin Irving, fost consilier al preşedintelui Clinton; faptul că instituţia cea mai puternică de pe pământ are un specialist în acest domeniu ne arată cât de importantă este problema şi cât de mult trebuie să fim interesaţi, toţi, toată populaţia planetei, – cum spunea consilierul – să răspândim tehnologiile informatice până la a deveni comune, democratice, precum telefonul, automobilul, făina de grâu, bobul de orez fiert sau căile ferate! Recunoscând că, în mare, consilierul american are dreptate în cruciada lui pentru răspândirea T.I., l-am întrebat, direct şi bărbăteşte, dacă mai marii lumii au deja pregătit un plan de... vărsare mai rapidă a acestor tehnologii către aborigenii celorlalte continente. Răspunsul a fost dezarmant: nu avem nevoie de nici un plan, totul merge de la sine, a fost suficient să încărcăm cu T.I. mai toate obiectele pe care oamenii le folosesc – celulare, telefoane fixe, PC-uri, frigidere, mixere de bucătărie şi cuptoare cu microunde, receptoare de radio şi televiziune, mii şi mii de unelte inteligente de care Homo sapiens devine dependent pe zi ce trece – şi mondializarea prin tehnologii vi se scurge în creiere şi viaţă, nu aveţi încotro...

...Corect, dl. consilier are, din nou, dreptate, această latură a mondializării uşurează vieţile oamenilor, chiar dacă – atenţie! T.I., Internet-ul şi PC-urile fără-de-care-nu-putem-trăi „vorbesc" toate, în limba engleză!

Şi pentru că *e-comerce*, adică comerţul electronic, făcut prin intermediul computerelor şi al Reţelei Internet va atinge în 2003 cifra ameţitoare de 1300 miliarde dolari anual (!!), dau, în continuare, „lista celor 10 porunci ale Noii Economii, aşa cum America o vede – deci aşa cum, inevitabil, fenomenul de globalizare ni le va induce în mentalitatea mondială pe cale de a se naşte:

1) Oferă gratuit aparatele, maşinăriile tale, dar vinde-ţi scump serviciile prin aceste aparate şi maşinării.
2) Schimbă preţurile neîncetat.
3) Operează (speculează) permanent la Bursa de Valori.
4) Nu fă economie la racolarea clientelei.
5) Inovează mereu.
6) Fii celebru cât mai repede cu putinţă
7) Elimină intermediarii în desfacerea produselor/serviciilor pe care le oferi.
8) Branşează-te la Internet
9) Fă-ţi din clientul tău un partener
10) Distribuie salariaţilor tăi acţiunile societăţii tale

...Şi vei fi fericit, tu, locuitor al Balcanilor a ta va fi împărăţia cerurilor – dacă în cea a Pământului vei fi mai mult spectator.

E bine de ştiut

DIETE 4 miraculoase

Vă prezentăm azi cea de-a treia dietă imaginată de dr. Jean-Michel Cohen, care ne asigură că în 12 zile putem slăbi cu 3 kilograme. Baza acestei diete o constituie feculele (orez, paste făinoase, boabe de grâu), fructele şi proteinele (carne, peşte, ouă, produse lactate). „O dietă bazată pe fecule, subliniază dr. Jean-Michel Cohen, reface intestinele sensibilizate de abuzurile alimentare. Consumul de zaharuri lente (orez, paste făinoase, grâu) furnizează organismului o energie progresivă. Puteţi slăbi, aşadar, fără a avea senzaţia de foame, păstrându-vă energia necesară. Unul dintre principiile acestei diete presupune suprimarea grăsimilor. Se pot folosi cu succes roşiile şi unele sosuri uşoare. Folosind supă de carne sau de legume, puţin vin alb şi arome fine de verdeţuri şi condimente, dieta vă va părea chiar agreabilă".

Lăsând imaginaţia dv. culinară să se exprime, vă spunem că dieta în principiu trebuie să cuprindă:

- ***La micul dejun:*** două felii de pâine (sau o brioşă, sau doi biscuiţi) cu ceai, lapte sau cafea şi două linguriţe de miere (sau dulceaţă) sau brânză.
- ***La prânz:*** dieta presupune proteine (carne de vită la grătar, peşte, escalop de vită, cotlet de porc slab, 3 ouă fierte tari) şi un fruct.
- ***La cină se vor consuma:*** fecule şi un fruct.

Dosarele frumuseţii

Mereu tânără

Ce femeie nu doreşte să rămână tânără chiar şi după ce numărul anilor ar grăi altceva? Şi chiar dacă legile biologice sunt greu de învins, cercetătorii oferă femeilor soluţii pentru păstrarea tinereţii şi frumuseţii. După 40 de ani epiderma îşi pierde din suplete şi fermitate. Aceasta nu este însă o fatalitate. Există soluţii performante pentru a o face să rămână la fel de frumoasă ca altădată.

- Cercetătorii de la Givenchy au extras din ceaiul verde (o excelentă sursă naturală de antioxidanţi) polifenoli, consideraţi molecule cu multiple valenţe binefăcătoare. Rezultatul s-a concretizat într-o formulă de cremă-gel care protejează împotriva radicalilor liberi, responsabili de îmbătrânire, ameliorând tonicitatea şi elasticitatea pielii.
- Folosit timp de o lună, serumul creat de Jean d ' Avèze poate reda frumuseţea tenului. Pielea devine catifelată, strălucitoare. Aplicat dimineaţa şi seara, acest fluid stimulează pielea să lupte împotriva agresiunilor şi chiar a îmbolnăvirii. Este de preferat să fie folosit chiar de la 30 de ani, având în vedere principiul potrivit căruia este mai uşor să previi decât să vindeci... ridurile.
- Nu ocoliţi cremele care ajută circulaţia limfatică şi neutralizează toxinele. De la primele aplicaţii pielea devine catifelată şi îşi recapătă fermitatea.
- Principalii factori ce contribuie la îmbătrânirea epidermei sunt: timpul, mediul şi bulversările hormonale. Estée Lauder a creat o cremă ce încetineşte efectul acestora.

Corelaţii surprinzătoare

Grupa sanguină şi... temperamentul

Profesorii şi studenţii de la o facultate de medicină din Franţa au făcut un studiu pe un grup de peste 5000 de subiecţi, dorind să precizeze legăturile dintre grupele sanguine ale acestora şi temperamentul fiecăruia.

Concluziile la care s-a ajuns, poate surprinzătoare, arată că grupa de sânge are aproape aceeaşi influenţă ca şi sexul asupra caracterului, dar şi asupra preferinţelor alimentare.

Astfel, în grupa de sânge A sunt incluse, potrivit acestor criterii, persoanele care adoră legumele şi cerealele. Emotivi, sensibili, uşor introvertiţi, acestora le trebuie o ambianţă de intimitate, caldă, pentru a servi masa. Caută alimente uşoare, condimentate, dar au adesea probleme cauzate de digestie. Mănâncă deci cu plăcere: morcovi, cartofi, ciuperci, brânzeturi, fructe dulci.

Tot ei vor trebui însă să evite carnea, fructele şi legumele acide.

Persoanele din grupa 0 sunt extrovertiţi, savurează toate plăcerile vieţii. Lor le plac legumele şi mai ales fructele proaspete. Temperamental sunt repeziţi şi... aventurieri. Mănâncă şi beau mult, îndeosebi mâncăruri rafinate şi vor numai alcool fin. Uneori preferă ouă, iaurt, brânză proaspătă. Dintre fructe, le plac: citrice, afine, pere, căpşuni şi fragi.

Mai puţină carne, mai rar peşte gras, vânat şi fructe uscate. Aceste „frustrări" le-ar aduce un plus de sănătate.

Cei din grupa B sunt firi calculate, care vor să aibă la masă preparate din alimente bogate în fibre. Sunt persoane care ţin deosebit la raţionamentul logic. Şi totuşi, cei cu grupa B mănâncă pentru a se hrăni, şi nu fac aceasta din plăcere. Preferă leguminoasele, pâinea albă, ouă, brânzeturi, legume şi fructe acide.

Nu li se recomandă: sosuri sau dulciuri şi aceasta pentru a-şi întări sănătatea şi sistemul imunitar.

Dacă aveţi grupa sanguină AB: sunteţi o persoană agitată iar mineralele organismului dv. provin din legume verzi. Dar nu uitaţi, sunteţi nestatornic, faceţi exces la fiecare masă, adoraţi preparatele picante, peştele de tot felul, mezelurile, fructele acide şi pâinea integrală. E bine să eliminaţi din nutriţia dv. legumele albe (ţelina, andivele şi conopida).

Dr. VALERIU MANDA

De ce ne îngrăşăm?

La această obsedantă întrebare ne-a răspuns succint, cu amabilitate, domnul dr. Valeriu Manda:

De regulă excesul de greutate este cauzat fie de faptul că mâncăm prea mult, fie că „prelucrăm" rău ceea ce aducem la masă. Lipogeneza (fabricarea de grăsimi) este operaţia chimică de depozitare, uneori temporară, a unui surplus de principii alimentare de care organismul nu are nevoie stringentă. Depozitarea este depăşită mai ales atunci când producerea de insulină este mare. În alte situaţii însă, cum ar fi proasta funcţionare a hipofizei, arderea grăsimilor nu este bine dirijată de organism. În lanţul hormonal, tiroida „merge" greu, este leneşă. Nu-i mai puţin adevărat că surplusul de kilograme poate încrimina şi ereditatea. În aceeaşi măsură însă, stările de stres, cauzate de doliu, separarea familiei prin divorţ ca şi alte traumatisme psihice, măresc uneori pofta de mâncare şi, indirect, aduc supraponderalitatea.

Şi totuşi, slăbirea rapidă, prin nemâncare, nu este întotdeauna o soluţie. La încetarea curei uneori chiar mai rapid se vor forma depozitele. După zilele de „post" negru, femeile, în special, fac stări depresive, de apatie, îşi pierd tonusul muscular. Rămâne să alegeţi singure avantajele şi dezavantajele fiecărei diete şi să decideţi fără a ignora starea sănătăţii.

Dr. VALERIU MANDA

Pesimişti sau optimişti?

„Zâmbeşte, mâine va fi mai rău!" – spunea Murphy, plin de umor. Trebuie să-i dăm dreptate sau să învăţăm să vedem partea pozitivă a unor situaţii dificile şi, uneori, aparent fără ieşire – cu surâsul pe buze. Sunt oameni care par a fi născuţi optimişti, care văd întotdeauna jumătatea plină a paharului, ignorând-o pe cea goală, oameni care-şi concentrează atenţia asupra succeselor, minimalizându-şi eşecurile. De ce n-ar încerca această posibilitate şi pesimiştii, mai ales dacă ne gândim că niciodată nu este prea târziu să dobândim o privire optimistă asupra vieţii? De ce să-şi spună că a fost doar o întâmplare sau un noroc reuşita lor şi că aceasta nu poate dura când ea îi aparţine cu totul? Clipa cea scurtă de bucurie care trebuie furată şi trăită din plin poate apărea când nu te aştepţi. Pesimistul ştie teoretic toate lucrurile pozitive, este conştient de ele dar se îndepărtează psihic de ele, fiindu-i imposibil să accepte că i se pot întâmpla tocmai lui şi, uneori, trage concluzii pripite. În loc să gândească la faptul că nimănui nu-i pasă de el, ar putea simplu să-şi spună că toţi cei din jur au problemele lor, poate mai grave decât ale lui, dar că totul trece... şi să mulţumească şi zilei care nu i-a dat nimic. Ştiind că în limba română cuvântul fiinţă vine de la Fio care înseamnă a deveni, poate şi pesimistul deveni o fiinţă optimistă, care să simtă că, dincolo de nori, soarele va străluci întotdeauna. Şi să zâmbească. Chiar dacă mâine va fi mai rău.

IOANA POPA

Gastronomice

7 reţete de sezon...

oferite, cum ne-am obişnuit deja, de doamna Chereji Clara din Vişeul de Sus:

● Salată verde cu ouă şi sos de smântână

2-3 salate, 50 g unt, 1 ceapă mică, 1 linguriţă făină, 1 ou crud, 2 ouă fierte, 3 linguri smântână, sare.

Căpăţânile de salată se taie în două şi se fierb circa 10 minute. Separat, într-o tigaie, se topeşte untul, se adaugă făina, sarea, ceapa tăiată mărunt şi o ceaşcă din zeama în care a fiert salata şi se mai lasă să dea un clocot. Se scoate salata pe o farfurie şi se aşază de jur împrejur felii de ouă fierte. Sosul se amestecă cu gălbenuşul crud şi smântână şi se toarnă peste salată.

● Borş de urzici

250-300 g urzici, 1 litru apă, 1/2 litru borş, 2 linguri orez, 1 bucată hrean, 1 ceapă, 1 morcov, 1/2 păstârnac, 1/2 rădăcină de pătrunjel, leuştean, 2 linguri ulei.

Se curăţă zarzavatul şi se aşază cu apă la foc. Când este bine fiert, se strecoară. Urzicile se curăţă de codiţe, se opăresc cu apă fiartă şi sare şi se toacă. Se înăbuşă în grăsime întâi ceapa tocată, apoi urzicile, după care se introduc în apa în care au fiert zarzavaturile. După câteva clocote, se adaugă orezul ales şi spălat. Când totul este bine fiert se pune şi borşul fiert separat. Se mai lasă să de câteva clocote, se retrage de pe foc, se presară cu leuşteanul tocat mărunt şi se acoperă oala. La masă ciorba se serveşte cu hrean ras deasupra.

● Cremă de spanac

1 kg spanac, 200 g smântână, 80 g unt, 1 linguriţă făină, sare.

Spanacul bine spălat se fierbe la foc iute, în apă cu sare, 5-6 minute, după care se scurge şi se toacă cu o lingură de lemn. Se pune într-o crăticioară untul şi când este îndeajuns de fierbinte se adaugă făina şi spanacul, amestecând să nu se prindă. Se pune smântâna, se bate bine şi se serveşte foarte fierbinte.

● Jumări cu spanac

6 ouă, 500 g spanac, 75 g unt, 50 g făină, 1 pahar de lapte, 4 felii de şuncă, 100 g brânză rasă, sare, piper, puţină nucşoară.

Se fierbe spanacul în apă clocotită cu sare. Se strecoară bine. Se prepară un sos alb mai gros cu 50 g unt, făină, 2 gălbenuşuri şi lapte. Se adaugă sarea, piperul şi puţină nucşoară rasă. Se amestecă sosul cu spanacul. Se bat spumă 2 albuşuri şi se pun în spanac. Se dă compoziţiei o formă de ruladă, se înveleşte în feliile de şuncă şi se pune în cuptor la foc domol pentru 10 minute. În acest timp se prepară jumările din 4 ouă şi se adaugă 50 g brânză rasă. Se îmbracă spanacul cu jumările, se pune restul de brânză rasă şi se dă la cuptor încă 5 minute.

● Ravioli cu spanac

1/2 kg spanac, 1 lingură de făină, 150 g caşcaval, 1 ou, sare, aluat de tăiţei (300 g făină, 2 ouă, 2 linguri apă rece, sare), sos de roşii.

Se face din 2 ouă un aluat ca pentru tăiţei, se întinde o foaie potrivit de subţire şi se desparte în două părţi egale. Dinainte avem pregătit spanacul fiert, tocat şi amestecat cu caşcavalul ras, un ou şi făină. Cu linguriţa se pun movilite de spanac la distanţe regulate, pe o foaie de aluat, umezită cu apă cu o pensulă. Se aşază deasupra a doua foaie şi cu ruleta se taie pătrăţele de aluat, fiecare cu umplutura la mijloc. Se dau drumul în apă clocotită sărată şi se ţin pe foc vreo 30 minute, fără ca să fiarbă în clocote. Se scurg, se aşază într-o formă rezistentă la foc. Se toarnă deasupra un sos de roşii, se presară caşcaval ras şi se dau la cuptor câteva minute să se rumenească.

● Pilaf de urzici

500 g urzici, 1 ceapă, 3 linguri de ulei, 1 ceaşcă de orez, sare.

Se aleg şi se spală urzicile. Se pun la fiert. Se prăjeşte ceapa tăiată mărunt cu ulei. Se adaugă orezul şi se prăjeşte uşor. Se scurg urzicile, se toacă, dar nu prea mărunt, se aşază în cratiţa cu orezul, se toarnă 2 ceşti de apă în care au fiert urzicile, se potriveşte de sare, se dă la cuptor 20-30 de minute. Orezul este fiert când luat între degete se sfărâmă uşor. Se serveşte rece.

● Spanac cu ciuperci la cuptor

1.500 kg spanac, 150 g ciuperci, 3 linguri de unt, 2 linguri de brânză rasă, sare.

Se alege şi se spală spanacul în mai multe ape. Se opăreşte în apă clocotită cu sare. Se scurge şi se pune într-o cratiţă cu o lingură de unt. Separat se înăbuşă în unt ciupercile curăţate şi tăiate felii. Se amestecă spanacul, ciupercile, se adaugă brânză rasă şi o lingură de unt. Se aşază într-o formă, se presară brânza şi puţin unt şi se dă câteva minute la cuptor să se rumenească deasupra.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

DOCTORUL casei

Ce trebuie să ştim despre PULS

Ca şi valorile temperaturii organismului, frecvenţa pulsului este un element esenţial în cunoaşterea stării de sănătate a unei persoane. Aşa că, e bine să ştim că:

- Frecvenţa normală a pulsului la un adult în repaus este între 70 şi 72 bătăi pe minut.
- Frecvenţa pulsului poate totuşi să varieze de la individ la individ, în sensul că poate avea valori mai mari sau mai mici, dar cu mici diferenţe. Atleţii ce au o condiţie fizică foarte bună, de exemplu, pot înregistra în mod normal valori evident mai scăzute, ajungând până la 50-60 bătăi pe minut.
- Frecvenţa pulsului poate fi modificată de starea de agitaţie sau de efort efectuat cu puţin timp înainte de a fi controlat pulsul, fapt de care trebuie ţinut seama.
- Pentru a afla frecvenţa normală a pulsului, aşezaţi buricele a trei degete de la o mână pe încheietura celeilalte mâini, exact sub degetul mare al palmei. Număraţi pulsaţiile timp de 60 de secunde sau număraţi timp de 15 secunde şi înmulţiţi cu 4. Aceasta este frecvenţa pulsului dv. Evident, această constatare trebuie făcută când sunteţi odihnit şi calm, nu după un efort fizic sau după o emoţie.
- La copii, frecvenţa pulsului se ia aşezând buricele degetelor imediat sub mamelonul stâng sau pe artera amplasată pe faţa internă a braţului, între umăr şi cot.
- În cazul copiilor, pulsul variază în funcţie de vârstă: un nou-născut prezintă în jur de 120 bătăi pe minut; la copiii între 1 şi 5 ani, frecvenţa pulsului poate fi între 90 şi 120 bătăi pe minut; copilul între 5 şi 15 ani are frecvenţa între 70 şi 100.

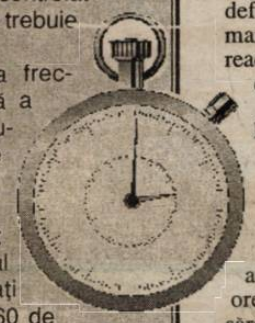

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

CAFEAUA bună sau rea pentru sănătate?

Cafeaua este un veşnic subiect controversat; face rău sănătăţii, contribuind la apariţia cancerului, bolilor cardiace, insomniilor etc., sau are şi părţile ei bune? Oamenii de ştiinţă n-au ajuns la un punct de vedere comun, mai ales că studiile care au în vedere acest aliment mai au de descifrat încă multe necunoscute.

AURORA POPESCU

Se ştie bunăoară că în ceea ce priveşte compoziţia cafelei aceasta este deosebit de complexă, de vreme ce conţine peste 2000 de componente, nu toate identificate de către cercetători. Evident, în aceste condiţii, nici toate aspectele legate de acţiunea farmacologică nu sunt cunoscute. Poate tocmai de aceea, există tendinţa, în parte justificată, să se atribuie cafelei defecte şi virtuţi contradictorii, ca să nu mai vorbim de faptul că nu toţi indivizii reacţionează la fel în urma consumului de cafea, aşa că deruta este şi mai mult amplificată. Cafeina îşi „dezlănţuie" efectele diferit, în primul rând deoarece metabolizarea de la nivelul ficatului se poate produce mai lent sau mai rapid, în patru sau şase ore, în funcţie de organismul respectiv. Apoi, metabolizarea este accelerată la fumători (maximum trei ore), dar mult încetinită la femeile însărcinate, la cele care iau anticoncepţionale sau în cazul persoanelor aflate sub diferite tratamente medicamentoase (de exemplu, cu cimetidină). Efectele cafelei pot ajunge la creier după cinci minute sau mai mult, iar concentraţia de cafeină din sânge atinge punctul maxim după o jumătate de oră până la o oră. Evident, efectele depind şi de cantitatea sau de tipul de cafea băută. Robusta, de exemplu, este de două ori mai bogată în cafeină (2,4%), decât arabica cu o concentraţie de cafeină de 1,3%.

Creşte tensiunea arterială

Unii cercetători spun că da, alţii că nu. Controversa s-a născut în anii 80. Jack James, cercetător la universitatea din Melbourne (Australia), susţine că efectul cafeinei asupra presiunii sângelui, mult mai pertinent în cazul tinerilor, durează câteva ore şi persistă în special la marii băutori de cafea. Consumul a trei sau patru cești de cafea, repartizate pe parcursul unei zile, este suficient pentru a creşte în timp cu 2 până la 4 mm mercur presiunea diastolică. E de la sine înţeles că punctul de vedere al COSIC (Cofee Science Information Centre), societate din care fac parte marii industriaşi ai cafelei, cu sediul în apropiere de Oxford, dezminte această părere. Reprezentanţii de marcă ai amintitei societăţi susţin că ei înşişi consumă, date fiind şi obligaţiile de protocol, cel puţin cinci cafele pe zi şi tensiunea lor arterială este chiar uşor în scădere! Există chiar şi nume sonore de medici cardiologi practicieni care afirmă că „restricţia de cafeină nu face parte dintre măsurile interesante menite să conducă la scăderea tensiunii hipertensivilor". Dar, după cum ştim, majoritatea specialiştilor nu împărtăşesc acest punct de vedere şi merg pe ideea că „paza bună trece primejdia rea".

Factor de risc pentru apariţia cancerului

Consumul de cafea este deja incriminat aproape în unanimitate când e vorba de cancerul de pancreas. Mai nou însă, există şi studii ale căror rezultate mai aduc un capăt de acuzare: cafeaua e suspectată pentru potenţialul său de a creşte riscul de cancer de ovar. Cercetătoarea franceză Françoise Clavel-Chapelon a publicat rezultatele studiului efectuat pe un lot de 100000 de femei şi concluzia a fost în defavoarea cafelei. Din nefericire, alţi cercetători susţin că un consum moderat de cafea diminuează pericolul apariţiei cancerului de sân, prin diminuarea ratei de estradiol din sânge. În plus, spun ei, acidul cafeic, un anti-oxidant, mai puternic decât vitamina E, ar avea o acţiune protectoare foarte importantă asupra întregului organism.

Responsabilă de arsuri la stomac

Este un fapt constatat, de netăgăduit, pentru unii consumatori de cafea. Senzaţia de arsură localizată în special în zona inferioară esofagului le taie pofta de cafea. Dar, din păcate, din punct de vedere ştiinţific, încă nu se ştie care sunt substanţele conţinute de cafea responsabile de stările de iritare ale traiectului digestiv. Se cunoaşte doar faptul că acidul clorogenic (15 până la 325 mg la o ceaşcă), substanţa care dă gustul amărui al cafelei, creşte secreţia acidă din stomac. Cu toate acestea, oamenii de ştiinţă nu au reuşit până în prezent să stabilească o legătură între creşterea ratei acestor „secreţii" şi intoleranţa unor persoane faţă de cafea. Ce s-a demonstrat, în schimb, este că acidul cafeic potenţează secreţiile de săruri biliare care favorizează digestia lipidelor.

Este adevărat că acizii clorogenici şi cafeici stimulează tranzitul intestinal? Şi în acest caz reacţiile sunt diferite de la individ la individ, iar cercetătorii nu au un punct de vedere susţinut de argumente ştiinţifice; statisticile arată că în general 30% dintre consumatorii de cafea la prima oră a dimineţii pun pe seama cafelei funcţionarea „la ceas" a tranzitului intestinal.

Laserul şi angina pectorală

Unii pacienţi, suferind de anginăpectorală refractară la tratamentul medicamentos, nu pot beneficia de o intervenţie chirurgicală, datorită stării precare a arterelor coronariene. Un important studiu efectuat asupra unui lot de 200 de pacienţi a demonstrat eficacitatea intervenţiei laserului cu bioxid de carbon în revascularizarea muşchilor cardiaci şi, în final, în ameliorarea stării clinice a pacientului, riscul decesului în urma accidentelor cardiace putând fi redus cu până la 70 la sută. (D.M.)

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Diminuarea secreţiei lacrimale

Mărgărita Neacşu din Câmpulung-Moldovenesc – *Trebuie să aveţi în vedere că la vârsta menopauzei pot apărea unele afecţiuni oculare specifice, cum ar fi diminuarea secreţiei lacrimale care vă face probleme. Aceasta scade o dată cu vârsta, iar modificările endocrine ale menopauzei altereză în mod special la unele persoane cantitatea şi calitatea secreţiei lacrimale. Ochiul uscat evoluează cu senzaţia de arsură, corp străin, fotofobie, dureri la deschiderea pleoapelor, neplăceri care se pot asocia cu infecţia marginii pleoapei (blefarita) sau ulcerul marginal cornean, cu evoluţie îndelungată şi dificilă. Tratamentul constă în lacrimi artificiale şi tratamentul afecţiunii generale.*

Regim alimentar după infecţia cu Salmonella

Gherghina Tudor din Humuleşti – *Nu trebuie să fiţi deosebit de îngrijorată din cauza „stării de debilitate", de slăbiciune fizică şi psihică pe care nepoţelui dv. o manifestă după infecţia cu Salmonella, care a necesitat, după cum ne scrieţi, spitalizare şi tratament serios. E firească chiar şi după prima perioadă de convalescenţă. În ceea ce priveşte regimul alimentar ce trebuie urmat în continuare, acesta este foarte important pentru refacerea copilului. E nevoie de un regim dietetic, cu alimente proaspete, gătite zilnic. Puteţi să-i daţi carne fiartă sau grătar, ficat de pasăre, supe de zarzavat, ghiveci cu multe legume, budinci, lapte dulce sau bătut, iaurt, brânză de vaci sau telemea. Treptat, puteţi să-i introduceţi în alimentaţie şi zarzavaturi crude şi fructe. Mai poate mânca tartine cu unt, miere sau gem, din când în când câte un ou foarte proaspăt (fiert), prăjituri de casă. Nu-l forţaţi să mănânce mult deodată, e recomandabil să-i oferiţi porţii rezonabile în cinci mese pe zi. Aveţi răbdare cu el şi veţi vedea că îi va reveni şi pofta de mâncare şi puterea şi voioşia.*

Duşuri contraindicate

Peste 15 la sută din adolescentele şi femeile tinere americane recurg la duşul vaginal. Această practică, inutilă în plan igienic, implică o serie de riscuri, cum ar fi infecţiile vaginale, inflamaţiile pelviene şi sarcinile ectopice (ce presupune o poziţionare anormală a fetusului). *(D.M.)*

Un nou remediu contra diabetului

Un grup de oameni de ştiinţă de la Institutul Weizmann din Rehovot (Israel) a pus la punct o nouă formulă de utilizare a vanadiului, un oligoelement metalic folosit deseori în terapia diabetului de tip II. În acest caz insulina nu poate fi utilizată, întrucât efectele ei sunt neutralizate de o dereglare hormonală. Deşi vanadiul are unele proprietăţi specifice insulinei, folosirea sa este limitată datorită unor efecte secundare toxice. În noua sa formulă, vanadiul e de patru ori mai activ şi lipsit de toxicitate, fiind administrabil sub formă de comprimate. *(D.M.)*

Două probleme... de băieţi

– Lucian, din Câmpulung Moldovenesc, are 19 ani şi o prietenă care este virgină. „Ţin foarte mult la această fată, o iubesc cum până acum nu am iubit pe nimeni şi nu doresc să-i fac vreun rău, nu mi-aş ierta-o niciodată", ne spune el, dar... cum să facă pentru ca fata să nu sufere, „să nu o doară" atunci când, ea, se va hotărî să facă dragoste?

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE (Spitalul CFR – Iaşi)

– Întrebarea dumneavoastră are un caracter ipotetic şi ascunde o mare doză de şiretenie. Doriţi un răspuns care să determine persoana iubită să facă primul pas. Nu teama de durere este ceea ce o face pe prietena dumneavoastră să vă refuze deocamdată, ci, cred eu, mai există alte elemente. Poate este prea tânără, poate nu vă iubeşte îndeajuns, poate că nu este suficient de matură pentru un astfel de act, poate îşi doreşte să se dăruie doar soţului ei. Când va veni vremea ca prietena dumneavoastră să facă pentru prima oară dragoste (eu o sfătuiesc, contrar tendinţelor moderne, să o facă cât mai târziu), dragostea, pasiunea pe care o va simţi, vor face ca durerea ruperii himenului (membrana care este situată la intrarea în vagin – care poate să existe sau nu, acest lucru variind de la o femeie la alta), să fie doar ca o atingere, marcând trecerea la o altă etapă a vieţii, cea de femeie.

– Cea de a doua scrisoare ne soseşte din Bucureşti. Corespondentul nostru R.T. are „o problemă mai specială": cu alte cuvinte, deşi are 21 de ani, nu i-a crescut barba. De asemenea, are foarte puţin păr pe braţe şi pe piept, având însă păr în exces pe picioare şi pe fese. Cum ar putea să facă să „scape" de cea din urmă şi în acelaşi timp să-i crească barba?

– Faptul că nu aveţi încă o barbă suficient de dezvoltată nu este un necaz prea mare. Prezenţa pilozităţii, chiar în exces în alte părţi, arată că, hormonal, nu sunt probleme deosebite. Pentru a şti ce se întâmplă cu podoaba capilară facială a dumneavoastră, vă sfătuiesc să consultaţi un medic endocrinolog. Acesta va stabili, numai după ce vă va examina, dacă este vorba de o implantare particulară a pilozităţii sau sunt alte probleme. Vă aştept cu o nouă scrisoare.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Iepurele vărgat

Ce-ați zice să întâlniți la vânătoare un iepure vărgat? Nu chiar ca o zebră, dar totuși vărgat?... Pe bună dreptate, nu vă veți crede ochilor și veți exclama „așa ceva nu există"! Cu toate acestea, a fost descoperită o asemenea minunăție trăind într-o zonă muntoasă a Laosului, în vecinătatea

granitei cu Vietnamul. Acest mamifer necunoscut, numit de localnici saola, este o nouă specie de iepure, rudă îndepărtată cu Nesolagus netscheri, care trăiește în insula Sumatra, la 1500 km mai la sud, cu care este foarte asemănător. Analizele genetice efectuate în Anglia pe țesuturi prelevate au relevat că noul iepure vărgat reprezintă într-adevăr o nouă specie distinctă. Timp de 8 milioane de ani, cele două specii au evoluat independent, fapt ce explică marea lor diferență genetică.

Procesorul mișcării

În eventualitatea în care încercările se vor dovedi concludente, un dispozitiv de numai 4 cm plasat în abdomen va permite paraplegicilor să redescopere mersul aproape normal ! Este vorba de un microprocesor conectat cu nervii și mușchii care dirijează picioarele. La capătul a 25 de ani de cercetări, profesorul Pierre Rabischong, de la Institutul Propara (Montpellier), a reușit să pună la punct acest dispozitiv. Pentru membrele superioare, există deja un procedeu american similar.

Antigel în pancreas

Pentru a nu muri congelați, peștii din Antarctica sunt dotați cu o glicoproteină extrem de eficace. Ea oprește creșterea înfimelor cristale de gheață ce apar în sângele animalului. Studiind în amănunt secvența acestui antigel natural, precum și alte proteine prezente în organismul acestor pești, cercetători de la Universitatea din Illinois au reconstituit recent evoluția acestui antigel ieșit din comun. Studiile au relevat faptul că strămoșul acestei glicoproteine nu este altceva decât o enzimă digestivă încă activă în pancreasul acestor pești cu sânge rece. (A.H.)

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIȘINĂU	100,9 FM
BUCUREȘTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCȘANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOȘANI	93,1 FM	IAȘI	91,9 FM
BRAȘOV	105,5 FM	PITEȘTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEȘTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REȘIȚA	70,79 FM
CĂLĂRAȘI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANȚA	91,1 FM	TG. MUREȘ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Viitorul aparține spațiului

DUPĂ ECLIPSĂ un maxim al Soarelui ÎN MARTIE?!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Activitatea solară cuprinde fenomene care au loc la suprafața și în atmosfera astrului și anume: petele, erupțiile cromosferice, faculele, filamentele, protuberanțele, izbucnirile de radiații X, electromagnetice etc. Deplasările petelor solare, descoperite încă din anul 849 de astronomul arab Abu Al-Muqtafi, i-au permis lui Galileo Galilei (1564-1642), cel care le-a urmărit prin lunetă – să demonstreze mișcarea de rotație a Soarelui! Toate celelalte fenomene solare menționate au fost descoperite în perioada 1850-1950; în ansamblu, observarea tuturor acestor fenomene a permis evidențierea așa-numitului ciclu de 11 ani al activității solare, numit și ciclu solar; acesta corespunde unor variații periodice ale fenomenelor descrise sau nominalizate anterior, care conduc la modificarea coroanei solare în anii de maxim, în care toate caracteristicile sunt amplificate, apărând izbucniri de fluxuri de radiații ionizante, de unde electromagnetice și radio. Din cauza complexității proceselor de transformare a energiei magnetice a Soarelui în energie radiantă, precum și a accelerării fluxurilor de radiații până la viteze relativiste, corelate cu producerea unei erupții solare, nu există încă o teorie unitară a acestor erupții solare. Este de remarcat că în timpul erupțiilor solare – destul de dese în timpul anilor de maxim ai ciclului solar – sunt ejectați în spațiu imensi nori de plasmă care pot ajunge în apropierea Pământului, ca un fel de imense unde de șoc magnetice și care provoacă furtuni

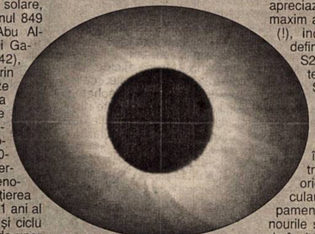

geomagnetice și ionosferice, cu intensificarea și accelerarea radiațiilor ionizante – periculoase pentru securitatea astronauților pe orbită. O dată cu pregătirea lansării unor sateliți capabili să anunțe apropierea unor astfel de urmări ale erupțiilor solare, specialiștii Administrației americane pentru ocean și atmosferă (NOAA) au elaborat o scară de apreciere a intensității și urmărilor acestor fenomene; această clasificare include aprecierea efectelor furtunilor de radiații solare în timpul cărora imense jeturi de particule încărcate sunt ejectate în spațiul perisolar de explozii în cromosferă, ale ecranărilor radioundelor cauzate de bombardamentul cu raze X și ale furtunilor geomagnetice. Această clasificare, cu o scară de la 1 la 5, a fost denumită S-urile (de la Storm), de la S1 – minoră; S2 – moderată; S3 – puternică; S4 – severă și S5 – extremă. Fără a insista asupra condițiilor specifice pentru categoriile S1, S2 și S3, trebuie arătat că, în cazul S4, astronauții trebuie să renunțe la orice activitate extravehiculară, iar memoriile echipamentelor electronice, panourile solare și comunicațiile de înaltă frecvență vor fi afectate, împreună cu cele de navigație și orientare ale sateliților. În cazul S5, fără a mai vorbi de afectarea astronauților, chiar pasagerii aeronavelor comerciale vor „încasa" raze X, cam cât la o radiografie! Cât despre panourile solare, numeroși sateliți, echipamente de memorare a datelor și chiar senzori stelari vor fi definitiv afectați (!), fără a mai aminti că orientarea și navigația cu sateliți vor fi serios afectate...

(Va urma)

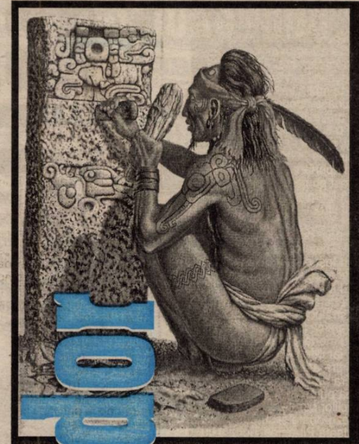

Mirador

zorii civilizației maiașe

În nordul Guatemalei, aviatorii erau obișnuiți să-și creeze anumite repere din niște dealuri înverzite aflate în mijlocul junglei impădurite. Abia în ultimele decenii s-a aflat, ceea ce arheologii intuiau de multă vreme, și anume că aceste movile uriașe acopereau un oraș din zorii civilizației mayașe – înfloritorul El Mirador. Ocupând o suprafață de cel puțin 16 kilometri pătrați, orașul se pare a fi fost construit cu mai bine de 2000 de ani în urmă și era cel mai important dintre așezările maya. Tare să fi fost prima construcție mayașă de acest fel, reprezentând o largă concentrare de construcții civice și religioase, un adevărat record. De asemenea, este posibil ca el să fi servit drept marea metropolă pentru nordul Guatemalei și sudul Mexicului, unde au fost dezgropate sute de alte ruine mai mici, ascunse de junglă. Ruinele orașului El Mirador au oferit arheologilor posibilitatea de a cunoaște perioada preclasică a unei strălucite civilizații. Existau aici construcții gigantice făcute din blocuri de piatră legate cu mortar. Lemnul era de asemenea folosit, iar diferiții oxizi slujeau drept coloranți. Dintre aceștia, roșul ocupa un loc principal. Era nu numai culoarea regală care evidenția puterea, ci și culoarea sângelui, a sacrificiilor cerute de zei. Rând pe rând au fost dezgropate și curățate de pământ și de verdeață Piramida Tigrului cu 118 nivele și Templul Tigrului. Un ajutor neașteptat a venit arheologilor din partea jefuitorilor de morminte care într-un fel le-au deschis drumurile. Aceștia n-au putut însă să dezgroape prea mult din comorile de sub pământ, atingând un singur nivel, dar fără să vrea au trasat niște itinerarii. După o muncă susținută oamenii de știință au putut reconstitui și alte edificii importante ale orașului: Piramida Leului, piața centrală, acropola centrală, drumurile pavate, Complexul Danta și Complexul Monos. Fiecare dintre acestea erau înconjurate de locuințe obișnuite. Pe pietrele acestor edificii s-au găsit inscripții, ornamente și desene cu ajutorul cărora s-a refăcut, într-un fel, viața locuitorilor de aici. Colecția de vase ceramice și podoabele găsite au contribuit și ele la reconstruirea vieții oamenilor, iar îmbrăcămintea, ocupațiile, obiectele înconjurătoare au fost stabilite după desenele de pe fiecare stelă care n-a suferit prea mult în urma trecerii timpului. Cele mai multe urme umane au fost găsite însă în morminte, pentru ca oraș-sul a fost părăsit în jurul anului 150. Motivul acestei părăsiri rămâne încă un mister. S-au făcut tot felul de presupuneri: molime, război, seceta, dar nu s-a putut ajunge la nici o concluzie, stăruitorul El Mirador păstrându-și încă, bine ascunse, tainele.

IRINA STOICA

Războiul pentru Lună

Șansa lui Alexei Leonov

MARIAN GRIGORE

În competiția pentru cucerirea Lunii, în care americanii se angajaseră deschis, sovieticii urmăreau, în cel mai mare secret, același scop. Numai că, în cazul lor, în afara competiției cu „adversarul ideologic", se desfășura și o acerbă competiție directă, între diverse proiecte, competiție în care intrau în joc nu doar competența științifică și tehnologică, ci și (și adesea mai ales) relațiile politice. Totuși, în 1964, după răsturnarea de la putere a lui Nikita Hrușciov, se părea că Serghei Korolev câștigase cursa pentru proiectul lansatorului său N-1, care, cu cele 30 de motoare ale sale, obligate să funcționeze simultan și coordonat, era menit să lanseze primul om spre Lună. Un om sovietic, desigur. Dar în calculul lui Korolev nu a intrat, din păcate pentru el, destinul: în ianuarie 1966, Korolev deceda, lăsând principalul program sovietic lunar orfan. Preluarea ștafetei de către colaboratorul său – adus în proiect în calitate de specialist în

motoare – Vasilii Mișin, nu i-a dat totuși acestuia din urmă nici competența, nici sprijinul politic și nici prestigiul predecesorului său. În plus, americanii dădeau semne că sunt pe drumul cel bun, în ciuda accidentului tragic din ianuarie 1967, când trei astronauți au ars de vii în capsula lunară, în timpul unui antrenament la sol; în noiembrie 1967, primul tir de încercare al rachetei Saturn V a fost un succes total. Sovieticii începuseră, deci, să simtă răsuflarea americanilor în ceafă și presiunea timpului în creștet. În criză de timp, Mișin decide să sară etapa esențiale: cele 30 de motoare ale rachetei N-1 nu vor fi asamblate decât cu ocazia primul tir de încercare, fără a fi fost niciodată testate împreună la sol; modulul lunar urma să fie montat pe racheta doar în momentul zborului spre Lună, de asemenea fără a fi fost testat niciodată, Alexei Leonov fiind programat să devină primul „lunonaut". În plus, acesta, pentru a trece din capsula orbitală în modulul lunar, urma să facă o ieșire în spațiu, singur, întrucât între cele două module nu era prevăzută o trecere interioară presurizată. Totul mirosea, de la o poștă, a improvizație...

La începutul anului 1969, după ce americanii înconjuraseră deja Luna în misiunea Apollo 8, Mișin decide, în disperare de cauză, să testeze, fie ce-o fi, lansatorul N-1. Dar la 21 februarie acesta nu s-a ridicat decât la 34 km, motorul luându-i foc. La 3 iulie, o nouă încercare ratată, zborul durând doar nouă secunde... După numai 18 zile, la 21 iulie, Neil Armstrong punea piciorul pe Lună. Viața lui Alexei Leonov fusese salvată... Încă timp de trei ani sovieticii au încercat să înscrie măcar „golul de onoare". Dar în iunie 1971 N-1 zboară doar 48 de secunde. Ultima tentativă, din decembrie 1972, se soldează de asemenea cu un eșec și programul lunar este definitiv părăsit, exemplarele de N-1 realizate fiind demontate și distruse. Rămâne după acest program doar racheta „Proton", dezvoltată din proiectele „perdante" ale lui Celomei. O rachetă în funcțiune și astăzi...

Eforturile sovietice se vor axa ulterior pe realizarea proiectului „Energia-Buran", respectiv a lansatorului și navetei ce trebuiau să concureze naveta americană. Dar aceasta este deja altă istorie...

Robotul „omenesc"

Cercetătorii japonezi de la societatea „Science & Technology Corp." au realizat un robot capabil să înregistreze mișcările unei ființe umane și să le reproducă ulterior. Acesta poate să danseze, să bată în tobe sau să-și dirijeze „ochii" (două videocamere) în orice direcție. Robotul are 1,80 m înălțime și cântărește 80 kg. El posedă 30 de articulații care îi asigură, grație unor sisteme hidraulice, o mare suplete în mișcarea diferitelor părți ale „trupului". Părinții lui afirmă că este primul robot capabil să se miște integral, din cap până-n picioare, în vreme ce toți ceilalți roboți existenți de până acum nu pot efectua decât parțial unele mișcări. *(A.H.)*

Metalul curcubeu

Aidoma opalului, reflectă toate culorile curcubeului. Însă acest nou metal poate ghida la fel de bine lumina. Pus la punct de cercetătorii de la Universitatea din

Delaware (SUA), el prezintă pori minusculi, repartizați regulat, mai largi decât lungimea de undă a luminii vizibile. Această textură, de aproximativ două mii de ori mai fină decât cea care poate fi obținută în prezent în cristale, permite ca lumina să fie ghidată mult mai precis decât o pot face fibrele optice. Obținut cu ajutorul unor mici perle de latex și din microsfere de aur, acest metal compozit ar putea forța bine să constituie baza componentelor optice ale următoarei generații de computere.

Material plastic fosforescent

Fără nici o sursă de lumină, materialul plastic realizat de firma engleză Douglas Baker Plastics Ltd.

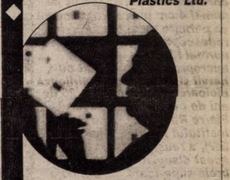

are însușirea de a străluci în întuneric. Autonomia lui de „strălucire" este de 12 ore, față de numai câteva minute, ca alte materiale plastice deja existente. El se „încarcă" prin simpla expunere la lumina Soarelui sau la lumina unei surse artificiale. Materialul, denumit BakerGlow, a fost realizat la comanda unei societăți de pescuit oceanic, care dorea să-și poată descoperi cu ușurință, pe timp de noapte, năvoadele scufundate la adâncime. Aplicațiile viitoare sunt, însă, mult mai numeroase – de la echipamente de protecție (salopete, haine etc.), până la dispozitive și echipamente de semnalizare rutieră. (A.H.)

Turnurile care atacă cerul

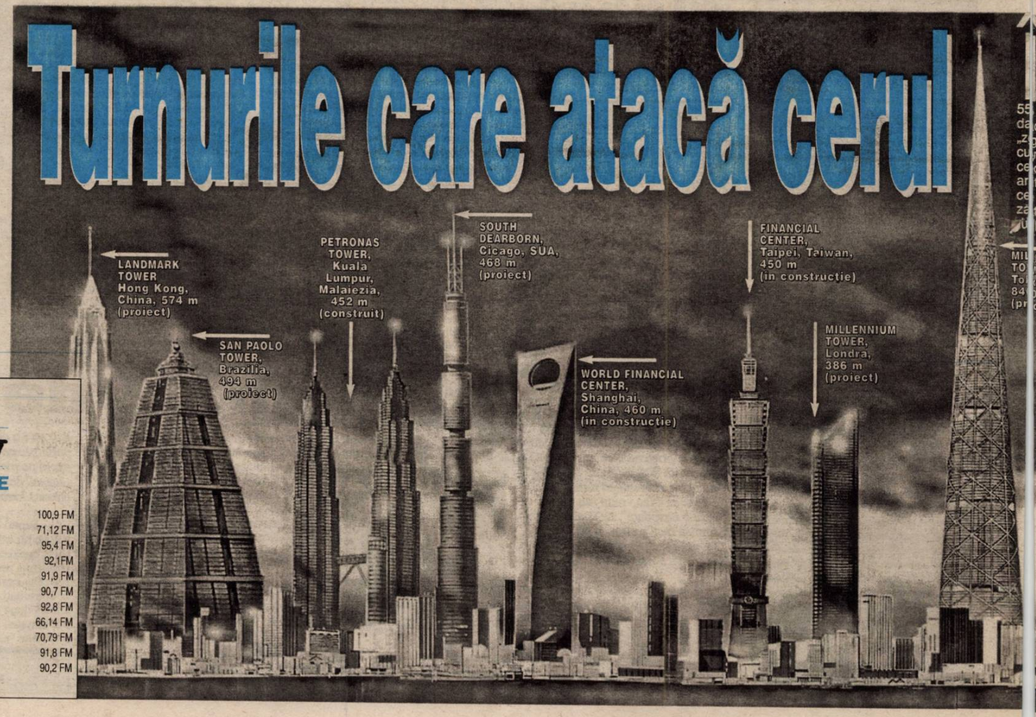

În 1885, la Chicago, William Le Baron Jenney a reușit pentru prima oară să construiască o clădire turn de nouă etaje, înaltă de 55 metri. Era primul „zgârie nori", chiar dacă astăzi ar fi socotit, cel mult, un „zgârie ceață"... De atunci, pe parcursul unui secol, recordurile s-au succedat, înregistrându-se o progresie aritmetică de 3,5 metri pe an în ceea ce privește înălțimea celor mai cutezătoare construcții. Momentan, recordul este deținut de turnurile gemene ale societății „Petronas", înălțate până la cota + 452 metri, la Kuala Lumpur, în Malaezia. Un record care va fi bătut în curând, o dată cu încheierea construcției turnului „South Dearborn" din Chicago, cu cei 468 metri pe care-i va atinge în final. Un proiect în construcție e și World Financial Center din Shanghai (460 m), un turn reprezentând stilizat un deschizător de sticle de bere, parcă pentru a marca era societății de consum pe care o traversăm. Sfidarea asiatică – percepută ca atare în patria „zgârie norilor", SUA – a stârnit orgoliul celei mai mari superputeri economice, care anunță deja preluarea ștafetei. Dar, dacă este vorba de proiecte, Asia continuă să dețină supremația, prin cele două turnuri propuse a fi construite, respectiv „Milenium Tower", la Tokyo (Japonia), înalt de „numai" 840 metri, pentru ca cel mai îndrăznet proiect să depășească granița psihologică de un kilometru, prin „Bionic Tower", din Hong-Kong (China), care va atinge 1128 metri. Care va fi răspunsul american? *(M.G.)*

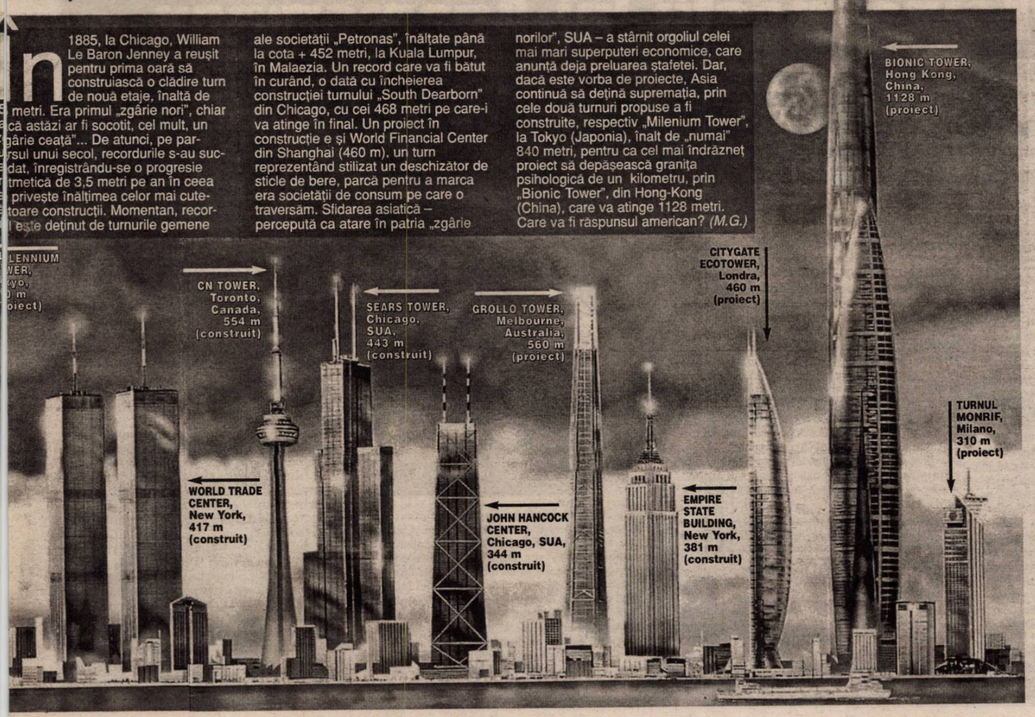

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

LENIN
agent al serviciilor germane

În acest număr, publicăm în exclusivitate un alt dosar tulburător al războaielor dintre serviciile secrete – „Dosarul agentului german V.I. Lenin"! – pe care îl reproducem din lucrarea „Servicii secrete străine" (M. Ureche şi A. Rogojan, ed. PACO, 1999). Vom avea prilejul să aflăm cum „revoluţionarul" Lenin a declanşat „revoluţia bolşevică" la ordinul serviciilor secrete germane.

S-a născut în anul 1870 în Simbirsk. În perioada studenţiei ia contact cu mişcarea muncitorească, iar în 1893 se stabileşte la Petersburg, unde va deveni liderul marxiştilor. Va fi arestat, închis şi deportat în Siberia (1897-1900), după care emigrează în Elveţia (1900-1905). După înfrângerea primei revoluţii din Rusia se stabileşte în Elveţia (1906-1917). Din această ultimă perioadă va începe şi colaborarea sa cu serviciile secrete germane.

Recrutarea lui Lenin de către colonelul Walter Nicolai se explică prin aceea că îndeosebi în timpul războiului „...agenţii ruşi cumpăraţi înainte de începerea ostilităţilor refuzau furnizarea de informaţii." În acest context, personalităţile de naţionalitate rusă aflate în Occident prezentau o mare cotă de interes. În acelaşi timp, se poate susţine că Lenin, prin caracteristicile sale: revoluţionar, origine etnică complexă (evreu după mamă, german după o bunică), simpatiile sale prooccidentale şi desconsiderarea „proştilor de ruşi", dar mai ales prin poziţia sa de lider al unei noi mişcări politice, a prezentat un interes cu totul special, recrutarea sa permiţând o penetrare informativă de înalt nivel a mişcării politice marxiste în plină ascensiune. Şi, evident, un control asupra tendinţelor acesteia ce a implicat şi posibile manipulări.

În aceste condiţii se explică, cel puţin în parte, cum a fost posibilă propaganda desfăşurată de Lenin în Elveţia (tipărirea şi difuzarea de lucrări, întâlniri şi alte manifestări politice). În legătură cu fondurile utilizate de Lenin pentru propagandă trebuie menţionat faptul că o parte din acestea nu proveneau nicidecum de la familia sa de nobili cu venituri foarte modeste. Din cea mai recentă biografie a sa rezultă că cel care până în 1917 nu a lucrat decât circa 2 ani ca avocat în cauze mărunte şi care în cei 20 de ani de exil a călătorit frecvent, petrecându-şi vremea în hotelurile luxoase ale diverselor staţiuni, dispunea de fonduri ce proveneau din acte gangstereşti (jefuirea unor bănci din Rusia sau din alte ţări de către bande teroriste bolşevice, atacuri piraterești asupra unor vapoare, devalizarea unor oficii poştale ori a caselor de bilete din gări, extorcări, şantaje sau înşelăciuni).

O mare parte a banilor de care a dispus Lenin a provenit însă din fondurile serviciilor secrete germane care, considerând că mişcarea bolşevică nu este prea periculoasă, au finanţat în mod practic Revoluţia din octombrie 1917 pentru a slăbi Rusia cu care se afla în război.

Serviciile secrete germane l-au mai sprijinit pe Lenin şi în alt mod. Acestuia i s-a permis să ajungă din Elveţia în Rusia, tranzitând teritoriile unor state în care Lenin nu avea voie să intre. Prin agentura de valoare de care dispunea, Walter Nicolai informa în detaliu conducerea germană în legătură cu intenţiile lui Lenin.

Serviciile secrete franceze au aflat şi ele că în primăvara anului 1917 Lenin s-a întâlnit la restaurantul „Schioppa" din Berna cu un reprezentant al Ambasadei germane în Elveţia, Dallenvach, cu care a discutat despre plecarea sa în Rusia prin Germania.

Pe linia aceleiaşi bune informări în legătură cu intenţiile lui Lenin şi oportunitatea plecării sale în Rusia, prin Germania, şi a cunoaşterii dorinţelor sale privind înfrângerea Rusiei şi izbucnirea războiului civil, se înscriu şi memoriile şefului Statului major german, Erich von Ludendorff, care avea să precizeze între altele: *„înlesnind călătoria lui Lenin în Rusia, guvernul nostru şi-a asumat o mare răspundere. Acţiunea a fost pe deplin justificată din punct de vedere militar. Trebuia să învingem Rusia... Practic, guvernul sovietic există datorită nouă".*

Serviciile secrete germane au convins autorităţile să-l lase pe Lenin să treacă prin Germania, iar... „colonelul Nicolai alege pe cei mai de încredere agenţi să-l însoţească, pentru ca nu cumva acesta să împrăştie pe drum teoria sa bolşevică".

Datorită introducerii, cu sprijin german, a propagandei bolşevice în tranşeele ruseşti, armata rusă se va dezintegra. Efectele sunt în primul rând în favoarea Germaniei, iar contribuţia bolşevicilor la acest rezultat este imensă.

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

SEBEŞ – Biserica Evanghelică

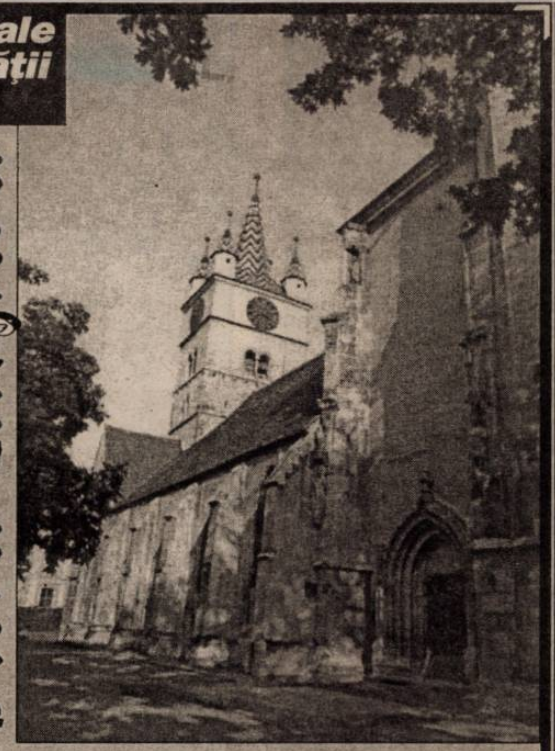

Oraşul Sebeş din judeţul Alba a constituit o veritabilă vatră de cultură căreia români şi germani i-au perpetuat vitalitatea conservând valorile trecutului. Între zidurile sale păstrează numeroase monumente, unul dintre acestea fiind, fără îndoială, Biserica Evanghelică. Aceasta, construită din piatră, are o valoare deosebită, datorată fericitei îmbinări a stilului romanic şi a celui gotic. Partea cea mai veche a bisericii, în stil romanic, este o bazilică având trei nave şi un turn central pe latura de vest, însoţit de turnuri laterale care n-au fost terminate. Biserica exista în timpul invaziei tătare din 1241. Nava centrală a fost mult înălţată şi boltită în timpul lucrărilor din secolul al XII-lea. Un veac mai târziu au fost lărgite şi înălţate navele laterale. Astăzi ele sunt reunite sub un singur acoperiş cu două ape. În secolul al XIV-lea, vechiul cor romanic a fost înlocuit cu unul gotic. Acesta este de tip hală cu trei nave, larg, acoperit de bolţi, sprijinite pe arce de ogivă. Este decorat cu sobrietate şi bun gust. Biserica are cel mai mare altar din Transilvania (13/6 m). Altarul este realizat de Paul din Lewoca, un discipol a celebrului Veit Stoss din Cracovia.

Între anii 1960-1964 au fost executate aici ample lucrări de restaurare. Acestea au urmărit degajarea monumentului şi evidenţierea tuturor elementelor vechi, de o valoare incontestabilă. Cu acest prilej a fost marcat în pardoseală corul vechii biserici romanice. Exteriorul bisericii este decorat cu statui, din piatră, baldachine şi fiale. La nord de Biserica Evanghelică, în imediata apropiere, se află Capela Sfântului Iacob, construită în secolul al XIV-lea în maniera goticului târziu. Aceasta a fost restaurată, punându-se în evidenţă fragmente de frescă.

IRINA STOICA

Fals sau unicat artistic?

Taina măştii lui Agamemnon (2)

În episodul precedent, am rememorat împrejurările în care a fost descoperită, în 1876, masca de aur pe care Heinrich Schliemann a socotit-o a fi aparţinut lui Agamemnon... Pe ce s-a bazat arheologul amator? Pe nimic! Mai bine spus, pe propriile-i dorinţe... Cam puţin, pentru a fi credibil. Dar şi asta ar fi putut să fie de înţeles, dacă... Dacă nu ar fi apărut, încet-încet, tot mai multe semne de întrebare...

ADRIAN HOAJĂ

Eroarea lui Schliemann...

...a fost cea a datării obiectului. De vreme ce Schliemann atribuise masca „lui Agamemnon", însemna că mormintele proveneau din secolul XIV î.e.n., în care s-a petrecut războiul troian. Metodele actuale, de mare precizie, au stabilit că cele şase morminte datează din secolul al XVI-lea î.e.n., deci cu două veacuri înainte de celebrul război! Astăzi, nici un arheolog nu contestă acest fapt. Concluzia? Masca nu poate fi a lui Agamemnon! Fără îndoială, eroarea putea să fie trecută cu vederea, iertându-i-se lui Schliemann atât nepriceperea şi exaltarea amatorului, cât şi faptul că, pe vremea lui, metodele de datare erau rudimentare, lipsite de precizia necesară. De altminteri, aşa se şi explică de ce, până în zilele noastre, masca aflată la Muzeul Naţional de Arheologie din Atena a continuat să poarte denumirea dată de Schliemann. Dacă totul s-ar fi rezumat doar la această eroare de două secole, nimeni azi nu ar fi pus, totuşi, la îndoială buna credinţă al lui Schliemann... Dar criticile au apărut încă din timpul vieţii sale, înmulţindu-se după moartea lui... Fără să punem la socoteală invidia care a ros mărunţaiele multor contemporani, trebuie să recunoaştem că multe din acuze erau îndreptăţite. Bunăoară, Schliemann obişnuia să „reconstituie" obiecte din fragmente descoperite în diferitele straturi de pământ ale siturilor cercetate care, în mod logic, aparţineau unor epoci şi, implicit, obiecte diferite. În plus, era şi un mitoman înrăit. Biografii săi reţin amănuntul că, la o recepţie oferită de Casa Albă, la Washington, Schliemann s-a lăudat că a descoperit la Cairo bustul Cleopatrei – ceea ce era de departe o minciună gogonată! Însă ceea ce a pus serios pe gânduri, atât pe contemporani, cât şi pe cercetătorii de mai târziu, a fost pasiunea lui de a face... câte o copie după obiectele descoperite. S-a păstrat o scrisoare a sa, datată 28 iunie 1873, expediată din Atena şi adresată unui enigmatic „P. Beaurain" din Paris, prin care îi solicita acestuia să găsească un meseriaş „orfevre de maximă încredere, capabil să execute reproduceri după obiecte preţioase din aur"... Pe 8 iulie, corespondentul parizian îl invită să cunoască bjutierul dorit...

Iată însă că recent, în revista americană *„Archaeology"*, trei cercetători contestă fără reţineri autenticitatea măştii „lui Agamemnon"... Ei au provocat un adevărat scandal printre istorici, ale cărui valuri continuă şi azi, punând sub semnul întrebării, la urma urmei, însăşi onestitatea lui Schliemann.

Fals, pastişă sau autentic...

...acestea sunt cele trei ipoteze care au învrăjbit savanţii de pretutindeni!

Primul, profesorul de greacă veche şi latină, William Calder, de la Universitatea din Illinois, comparând masca „lui Agamemnon" cu celelalte patru descoperite cu acelaşi prilej de către Schliemann, a ajuns la concluzia că avem de-a face cu un fals! Argumente? Diferenţele vizibile de finisare dintre aceasta şi restul măştilor; faptul că

Vestit pentru metodele sale prea puţin riguroase, Schliemann „confecţiona" pentru soţia sa, Sophia, bijuterii compuse din elemente provenite din epoci diferite, spre disperarea arheologilor...

aceasta are barbă şi mustăţi, în vreme ce restul nu prezintă asemenea podoabe ale bărbăţiei. Calder afirmă că, în mod ciudat, după descoperirea „comorii lui Priam" şi a măştii „lui Agamemnon", Schliemann s-a grăbit să închidă şantierele arheologice. Şantierul de la Mycene a fost astfel închis în plină campanie de săpături, pe 26-27 noiembrie 1876. Pe când se desfăşurau operaţiunile de închidere, Schliemann a dispărut pentru scurt timp şi, potrivit unor martori ai vremii demni de încredere, el s-ar fi deplasat la Atena pentru a se întâlni cu un bijutier. „Ar fi fost posibil – afirmă Calder – ca el să se fi întors la Mycene cu o mască nouă pe care să o îngroape, pentru a o „descoperi" pe 30 noiembrie!" Un alt argument: masca „lui Agamemnon" este de departe cel mai frumos obiect artistic din întreaga epocă a bronzului. „E prea frumos ca să fie şi adevărat!", exclamă Calder.

Cel de-al doilea, David Traill, autorul unei biografii a lui Schliemann, este convins, la rândul lui, că este vorba despre un fals. Pentru înlăturarea tuturor semnelor de întrebare, el propune un examen simplu: cercetarea purităţii aurului din care este confecţionată masca. Procedeele de topire ale antichităţii nu îngăduiau eliminarea impurităţilor, a compuşilor sulfuraţi, a arseniurilor şi incluziunilor de cuarţ. Aliajele secolului XIX nu aveau aceste defecte, graţie progreselor tehnologice. Expertiza ar dura câteva minute şi ar fi neprimejdioasă pentru integritatea măştii. În plus, un astfel de examen ar permite să se constate, cu ajutorul unei simple lupe binoculare, diversele etape de execuţie – spre exemplu, dacă mustaţa a fost executată înaintea bărbii sau invers. Traill afirmă că de două ori, în 1982 şi 1983, s-a solicitat autorităţilor greceşti permisiunea de a expertiza masca, dar de fiecare dată rezultatul a fost un refuz categoric. De ce oare?!

La rândul său, Kenneth Lapatin, cercetător la departamentul de istorie a artei de la Universitatea din Boston, nu este chiar atât de categoric în a susţine falsul, dar emite ipoteza că e cu putinţă ca Schliemann să fi remodelat masca după ce a descoperit-o. Astfel ar fi vorba doar de o pastişă! Examinarea solicitată de Traill ar putea tranşa şi această problemă.

Ca răspuns la toate aceste acuze publicate în revista americană, Katie Demakopoulou, fostă directoare a muzeului atenian de arheologie, susţine că toate acestea sunt simple speculaţii şi că ar fi inutil ca masca să fie supusă unor expertize dincolo de graniţele Greciei... Sigur că acest punct de vedere ar putea pune capăt polemicilor, însă la fel de sigur este că semnele de întrebare rămân pe mai departe, masca „lui Agamemnon" păstrându-şi taina pe care o ascunde de milenii... sau poate de-un veac!

HOȚI de locomotive

Paznicii parcului de distracții Crossford Contry de lângă Lamark, Scoția, au văzut câțiva oameni încărcând într-un camion locomotiva de patru tone a trenulețului pentru copii.

Locomotiva se numea Thomas și era proiectată după „personajul" cu același nume din cărțile de povești.

Convinși că au de-a face cu niște persoane serioase care iau locomotiva pentru control și chiar eventuale reparații, paznicii au făcut semne prietenești celor care o încărcau. Abia mult mai târziu, vorbind cu alți funcționari ai parcului, și-au dat seama că au fost victimele unui jaf. Directorul parcului chiar nu s-a putut abține să remarce sângele rece de care au dat dovadă hoții, care au trecut cu prada pe sub nasul atâtor oameni.

Cu toții sunt convinși că furtul a fost executat din ordinul cuiva care ori nu iubea copiii, ori voia să-i bucure pe alții. Locomotiva valora peste 24 de mii de dolari și nu era asigurată. *(I. S.)*

■ **Ca-n bancul cu milițianul!...**

O MAMĂ A NĂSCUT DOI GEMENI: UNUL ALB ȘI UNUL NEGRU

În aprilie 1998, în sala de așteptare a unei clinici din New York specializată în fecundări in vitro, două femei își așteaptă rândul stând de vorbă despre speranța că dorința lor de a avea copii se va împlini în sfârșit. Donna Fasano (italo-americancă în vârstă de 37 de ani) și Deborah Rogers (afro-americancă, de 33 de ani) se cunoscuseră cu trei zile înainte, când li se prelevaseră ovule care urmau să fie fecundate cu sperma soților lor. Acum, fuseseră programate pentru reimplantare.

O lună mai târziu, Donna a avut șansa să afle de la medici că este

Donna și Deborah, în perioada procesului.

însărcinată și că, dacă totul va merge bine, va fi mama a doi gemeni. În schimb, Deborah este anunțată că, din nefericire, încercarea de a rămâne însărcinată prin metoda fecundării in vitro eșuase în cazul ei. Ce nu știa însă la acea oră nici una dintre cele două femei era problema care apăruse în clinică: dr. Lilian Nash, medic șef, mărturisise colegilor că „dintr-o eroare" implantase ovulele lui Deborah altei femei... Așa că, după vestea cea bună, Donna avea să afle chiar de la dr. Lilian Nash un fapt nemaiauzit: acela că, din greșeală, îi fuseseră implantate ovule de la o persoană necunoscută! Și, ca să pregătească și mai mult terenul, dr. Nash a mai precizat că gemenii s-ar putea să fie albi, negri sau unul alb și unul negru...

Donna și-a anunțat avocatul, dar nici în ruptul capului nu a vrut să avorteze. Între timp, Deborah a aflat și ea de încurcătură, a depistat numele femeii „care-i furase copilul", de asemenea numărul ei de telefon, așa că a început să o sune pe Donna la nesfârșit, în speranța că vor discuta asupra acestei probleme. Însă mama însărcinată a refuzat orice fel de dialog și pe 29 decembrie 1998 a născut gemeni de origine diferită. Primul caz de acest fel din lume! „Pentru mine, a declarat ea ulterior, nu există ideea că Joseph e fiul meu negru, iar Vincent fiul meu alb. Sunt amândoi copiii mei, pe care Dumnezeu mi i-a dat așa, din rațiuni pe care numai el le cunoaște."

În ce-o privește pe Deborah, ea nu a aflat de la bun început despre naștere și, mai ales despre incredibila situație a gemenilor. Asta s-a întâmplat abia în martie 1999. Imediat a cerut un test ADN pentru copilul de culoare. Rezultatul a fost cel bănuit: micul Joseph era din punct de vedere biologic fiul soților Deborah și Robert Rogers, iar Donna doar mamă-purtătoare. Totul s-ar fi putut opri aici dacă Donna nu s-ar fi înverșunat să susțină că Joseph e totuși copilul ei, de vreme ce ea l-a născut. Cu o armată de avocați, Deborah a obținut însă unele drepturi în privința „copilului ei": să-l viziteze de două ori pe lună, să petreacă sărbătorile de Paște și de Crăciun împreună, ca și alte câteva zile în vacanța de vară. Pentru Deborah, toate acestea însemnau mai mult decât nimic. Iar recompensa s-a dovedit pe măsura iubirii pentru copilul ei, născut de o altă femeie: micul Joseph a confirmat tot ce se spune despre... glasul sângelui. Pe Deborah o pierdea din ochi. Așa că, în cele din urmă, spre binele băiatului, cele două femei au ajuns la o înțelegere; să accepte fiecare dintre ele că acestui copil i-au fost sortite două mame. Care își iubesc copilul la fel de mult. *(A. P.)*

■ **Mama Adele spune „nu!"**

LUCIANO PAVAROTTI SE VA CĂSĂTORI, TOTUȘI, CU NICOLETTA

Mantovani, cu 34 de ani mai tânără decât el, care i-a acceptat cererea în căsătorie. După trei ani de la data divorțului, așa cum prevede legislația italiană, cei doi se pot pregăti, în sfârșit, de nunta care va avea loc în acest an. O bucurie pe care părinții tenorului nu o împărtășeau, întrucât legătura celor doi li se pare extravagantă. Ei s-au decis însă să respecte hotărârea fiului lor, refuzând însă să participe la ceremonie. Hotărâre la care s-au raliat și alți membri ai familiei. (Gh.R.)

După desfacerea căsătoriei dintre Luciano Pavarotti și soția sa Adua, mariaj care a durat nu mai puțin de 35 de ani, s-a procedat la rezolvarea litigiilor privind împărțirea averii lor estimate la 500 de miliarde de lire. Problema banilor nu pare să-l afecteze prea mult pe celebrul tenor, întrucât e îndrăgostit lulea de frumoasa Nicoletta

■ **Singur împotriva tuturor**

INFRACTORUL CARE ȘI-A FĂCUT STATUIE

Locuitorii așezării de fermieri Free-Creek (nici două mii de suflete) din nordul Californiei sunt profund indignați de vreo doi ani. Și pe bună dreptate, căci la intrarea principală tronează statuia – în mărime naturală – lui Donovan Dawning, cel care a stricat reputația comunei lor, fiind singurul bărbat cu cazier al acelei comunități. El a suferit o condamnare de doi ani pentru deținere și consum de droguri. Cum de a ajuns tocmai el să aibă o asemenea onoare, dacă este disprețuit de toată lumea?

În 1998, după ce a fost eliberat din închisoare, Donovan a resimțit din plin valul de antipatie ce se revărsa asupra lui din partea locuitorilor din Free-Creek, locul său de baștină. Dar la 32 de ani era gata să-și ia lumea în cap și să plece oriunde o vedea cu ochii pentru a-și întemeia un nou cămin. Numai că soarta s-a dovedit ironică cu cei care îl forțau să plece – în frunte cu șeriful. Anunțase deja că-și vinde casa și pământul. Pe când își aduna lucrurile, Donovan găsește într-un cufăr vechi de zeci de ani niște acte de care habar nu avea. Analizând hârtiile îngălbenite de vreme, el descoperă că este stră-strănepotul unuia din fondatorii așezării de văcari Free-Creek, fapt petrecut pe la sfârșitul secolului trecut. Vădit tulburat, Donovan verifică la primărie autenticitatea respectivelor documente. Situația este reală. Mai mult, din cercetări mai reiese că este și unicul urmaș în viață al celor ce-au înființat așezarea. Prin urmare, Donovan Dawning este un cetățean de vază și nu unul oarecare, demn de disprețuit. Ambiționat și de atitudinea ostilă a comunității, el consultă un avocat și obține pe cale legală dreptul de a avea un semn de recunoaștere a meritelor înaintașilor săi...

Ei bine, eroul nostru s-a gândit că acest semn ar trebui să fie chiar... statuia lui. Făcându-le în ciudă localnicilor, Donovan și-a finalizat proiectul cu doar 15 mii de dolari. Pe un soclu de 1,5 metri (având gravată explicația de rigoare) se află chiar el – în piatră –, costumat precum străbunicii lui. Și nu oriunde, ci pe drumul principal de acces în Free-Creek. Nu mai vrea să părăsească localitatea și războiul psihologic cu comunitatea continuă. Zadarnică a fost împotrivirea acesteia. Dacă la început statuia a fost „profanată" în fel și chip, o dată cu trecerea timpului localnicii par să se resemneze. *(P.I.)*

■ **Un miracol ce nu pare a fi „fabricat"**

SALVAT de delfini?

Mai toată lumea știe la ora actuală povestea micului Elian Gonzales, copilul din Cuba care în urma unui incident a ajuns în Statele Unite și a devenit subiectul unui interes internațional, datorită controverselor legate de obligația (legală?) de a fi înapoiat familiei, chiar dacă el nu dorește, și al unor nenumărate dovezi de simpatie. Ceea ce mult mai puțini știu este povestea din spatele întregii campanii, și anume faptul că micul Elian a fost salvat de... delfinii care au făcut în jurul său un adevărat scut viu, protejându-l de rechinii care îl amenințau de pretutindeni. „A fost un adevărat miracol. Când l-am găsit, era înconjurat de delfini", spune Jose Basulto, membru al unui grup de emigranți cubanezi și purtător de cuvânt al rudelor lui Elian. Și Basulto nu este singurul convins de caracterul miraculos al poveștii lui Elian, chiar dacă nici pescarul care l-a salvat cu barca lui, nici Garda de Coastă americană nu au mai văzut delfinii. Dar el crede în povestea micuțului, care i-a menționat din clipa când a putut vorbi din nou. „N-ar putea fabrica o asemenea poveste", spune el, adăugând că altfel salvarea nici nu poate fi explicată. Într-adevăr, Elian, care pe vremea aceea avea cinci ani, a fost găsit plutind în ape populate de rechini, agățat de un fel de țeavă de lemn. Reușise să se mențină astfel la suprafață timp de peste două zile! Era singurul supraviețuitor – 11 adulți, printre care mama sa, nu se mai putuseră menține la suprafață și se înecaseră. Iar unchiul său, Gonzales Lazarus, este și el de aceeași părere: „Cu siguranță delfinii sunt cei care l-au salvat. Ei i-au deschis drum printre valuri și l-au protejat de celelalte vietuitoare". Oricum au decurs lucrurile, Elian Gonzales poate mulțumi cerului că a avut zile... *(M.D.)*

Săptămâna 17 - 23 martie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.55 TVR Cluj-Napoca 12.35 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Fotbal: CSM Reşiţa – FCM Bacău 17.30 Cuvânt pentru necuvântătoare 18.05 Serial: „Blossom" 18.30 Serial: „Jenny" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Omul de nicăieri" 21.45 Culise 22.45 Film: „Crima" (Franţa, 1983).

SÂMBĂTĂ 8.20 Serial: „Dinastia Strauss" 9.10 Desene animate 10.00 Vă place filmul? 10.30 Art-mania 12.30 Lumea şi noi 12.55 Fotbal: Rapid Bucureşti – Oţelul Galaţi 15.00 Arca Marinei 16.50 Auto Club 17.20 Teleenciclopedia 18.05 Serial: „Mare schimbătoare" 19.00 Perechea potrivită 19.30 Serial: „Carol şi compania" 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Dr. Quinn" 23.35 Film: „Scufundarea vaporului Rainbow Warrior" (SUA, 1992).

GÉRARD DEPARDIEU
ROMÂNIA 1
duminică, 20.45

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miky 11.00 Viaţa satului 12.30 Tezaur folcloric 13.20 De luni până duminică 14.00 Naţional TV Bingo Liberty 17.00 Serial: „Blankenese" 18.25 Trupa de şoc 19.00 Perechea potrivită 19.30 21 20.00 Jurnal 20.45 Film: „Căsătorie pe hârtie" (SUA, 1990). Cu: Gérard Depardieu 22.35 Concert extraordinar.

LUNI 12.00 Surprize, surprize! (r) 14.15 TVR Craiova 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Agenţia de plasare 18.05 Serial: „Blossom" 18.30 Serial: „Jenny" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Justiţie militară" 21.45 Cu ochii'n 4 22.15 Serial: „Cazuri ciudate" 23.20 Recurs la morală 0.05 Marele Jazz.

MARŢI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Convieţuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.05 Serial: „Blossom" 18.30 Serial: „Jenny" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Telecinemateca: „Aventură în parcul de distracţii" (SUA, 1996) 22.25 Nu trageţi! 22.55 A-Facerea.

MIERCURI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 13.00 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 16.00 Ecoturism 16.25 Medicina pentru toţi 16.55 Fotbal: Steaua Bucureşti – Farul Constanţa 19.05 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Film: „Milena" (partea a doua) 23.20 Lumea dansului.

JOI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Convieţuiri 16.00 Pentru dv., doamnă! 17.30 Casa mea 18.15 Serial: Blossom" 18.40 Serial: „Jenny" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.30 Fotbal: Sferturi de finală din Cupa UEFA 23.05 Punct ochit 0.05 Rock la miezul nopţii.

prima

VINERI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Exploziv (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 19.00 Nadine Show 20.00 Alegeţi filmul! 21.30 Real TV 22.45 Revista presei 23.00 Film: „Amytiville: în urma răului" (SUA, 1989) 1.00 Film: „Mogulul" (SUA).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 11.30 Sport Magazin 13.00 Motor 13.30 Apel de urgenţă (r) 14.30 Dosarele Y (r) 16.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.30 Popular divertisment 21.00 Film: Împotriva tuturor" (SUA, 1995) 23.00 Show-ul de noapte 1.00 Film: „Detaşamentul de atac" (SUA, 1976).

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 12.00 Vacanţă à la Petrişor 12.30 Tradiţii 13.00 De colo colo 14.00 Cinemagia 14.30 Film: Conflict de interese" (SUA, 1991) 16.00 Serial: „Detectivi de elită" 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.35 Film: „Poveste de război" (SUA, 1992) 20.00 Film: „Poliţiştii" (SUA, 1989). Cu: David Hasselhoff 22.45 Revista presei.

LUNI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Chic (r) 16.00 Nadine Show (r) 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 19.00 Frontal 20.00 Dosarele Y 21.00 Serial: „Brooklyn South" 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Rebeliunea" (SUA).

MARŢI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Motor (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Film: „Vecinii" (SUA, 1994) 21.30 Bilanţ 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Taxiul din Los Angeles" (SUA).

MIERCURI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Bilanţ (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Serial: „Comisarul Rex" 21.00 Serial: „CI5: Profesioniştii" 21.30 Apel de urgenţă 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Maimuţele din Shaolin" (Hong Kong).

EMMA THOMPSON
PRO TV
duminică, 22.30

JOI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Politica de mâine (r) 15.00 Apel de urgenţă (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 19.00 Karaoke Show 20.00 Film: „Vizite în noapte" (SUA, 1995) 21.30 Exploziv 22.35 Politica de mâine 0.30 Film: „Balboa, cuceritorul Pacificului" (SUA).

tvr2

VINERI 7.45 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă..." 8.35 Care pe care (r) 10.05 Turnul de control (r) 12.15 Credo (r) 13.00 Desene animate 13.30 Tradiţii 14.50 Desene animate 15.15 Care pe care 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Santa Barbara" 18.45 Telejurnal TVR2 19.15 Din folclorul popoarelor 20.15 Film: „Ultimul revelion" (Italia, 1997) 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «În spatele uşii închise»" 0.20 Nocturna.

SÂMBĂTĂ 7.45 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă..." 10.15 Serial: „Star Trek" 13.40 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 14.05 Desene animate 15.00 Film: „Insula" (Franţa, 1990) 16.30 Timpul trecut 17.45 Top TVR 2 18.45 Telejurnal TVR2 19.15 Serial: „Lumini şi umbre" 20.35 Poveştiri de la Hollywood 21.45 Film: „Star Trek, ultima frontieră" (SUA, 1989).

DUMINICĂ 10.00 Ferma 11.00 Tip-top, mini-top 12.00 Arca lui Noe 12.30 Start Rec 13.45 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 15.10 Film: „Cordier: judecător şi poliţist" (Franţa, 1997) 17.45 Galele TVR 2 18.45 Telejurnal TVR2 19.05 Film: „Comedie de vară" (Franţa, 1989) 20.40 Videoclipuri 21.00 Serial: „Marele Bob" 21.45 Film: „Poveşti de week-end «În direct»" (Polonia, 1996) 22.45 Teatrul Naţional TV prezintă: „Copacii mor în picioare" de Alejandro Cassona.

LUNI 13.00 Desene animate 13.30 La noi la români! 14.00 Toţi împreună 15.15 Care pe care, o nouă provocare! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Santa Barbara" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Punct şi de la capăt, o emisiune culturală de Cătălin Ţîrlea 21.10 E dreptul tău! 21.40 Afaceri la cheie.

MARŢI 7.00 Serial: „Santa Barbara" (r) 9.35 Arta autoapărării (r) 11.25 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Santa Barbara" 18.15 Se întâmplă acum 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Credo 21.10 Puls 2000 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Apărarea»".

MIERCURI 7.45 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă..." 10.00 Puls 2000 (r) 13.00 Desene animate 13.45 Toţi împreună 14.50 Desene animate 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeie misterioasă" (ep.1) 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.15 Film: „Păcală" (România, 1974). Cu: Sebastian Papaiani 21.20 Mit şi istorie 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Prea multe, trei soţii»".

JOI 7.00 Serial: „Santa Barbara" (r) 11.20 Start Rec (r) 12.05 Ferma (r) 13.05 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Cei trei" (SUA, 1984) 21.10 Turnul de control 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Cum să scapi de nevastă»" 23.10 Un secol de cinema.

acasă

VINERI 6.45 – 11.45 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.30 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „Înger sălbatic" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: Două feluri de iubire" (SUA, 1983) 1.00 Profesiunea mea, cultura.

SÂMBĂTĂ 6.45 – 12.20 Reluări 14.00 Acasă la români 15.00 Doctorul casei 15.30 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Acasă cu Ruxandra Săraru 19.30 Acasă la români 21.00 Film: „Petrecerea" (SUA, 1968) 22.45 Latino senzaţional.

DUMINICĂ 5.00 Serial: „Guadalupe" 6.45 – 12.00 Reluări 12.30 Acasă la români 14.30 Serial: „Înger sălbatic" 15.30 Serial: „Floare de aur" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Micuţele doamne" 19.15 Film: „Cardiocrimă" (SUA, 1973). Cu: Peter Falk 20.45 Film: „Şarada" (SUA, 1963). Cu: Audrey Hepburn

LUNI 5.00 Serial: „Guadalupe" 5.50 – 12.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă! 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „Înger sălbatic" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Atentat în pacrul de distracţii" (SUA, 1977). Cu: George Segal, Helen Hunt 1.20 Profesiunea mea, cultura.

MARŢI 5.50 – 12.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „Înger sălbatic" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Cuibul vulturilor" (SUA, 1963) 1.20 Profesiunea mea, cultura.

MIERCURI 6.45 – 12.25 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „Înger sălbatic" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Cuibul vulturilor" (SUA, 1963) 1.20 Profesiunea mea, cultura.

JOI 6.45 – 12.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „Înger sălbatic" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „O Lucky Man" (Marea Britanie, 1973) 1.30 Profesiunea mea, cultura.

PETER FALK
ACASĂ
duminică, 19.15

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.15 Film: „Iubire condamnată" (SUA, 1988) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Urmărire generală 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Dosarele X" 21.00 Serial: „Profiler" 22.00 Chestiunea zilei 3.00 Baschet NBA: Houston – Indiana 5.00 Serial: „Babylon" 5.45 Serial: „Poveşti extraordinare" 6.15 Serial: „Aripile pasiunii".

SÂMBĂTĂ 10.00 Serial: „Lois şi Clark" 11.00 ProMotor 12.00 Profesiunea mea, cultura 13.05 Serial: „Susan" (ep.1) 13.30 Serial: „Xena, prinţesa războinică" 14.50 Fotbal: Craiova – Astra Ploieşti 17.15 Film: „Şcoala sub teroare" (SUA, 1989). Cu: Brad Pitt 19.00 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Diabolique" (SUA, 1996). Cu: Sharon Stone, Isabelle Adjani 22.15 Vacanţa Mare la Pro Tv 23.20 Serial: „Echipa condamnaţilor" 0.15 Serial: „Playboy: Instantanee erotice".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Meego" 11.00 Mileniul marilor schimbări 12.00 Profeţii despre trecut 13.30 Serial: „Beverly Hills" 14.30 Fotbal: FC Onești – Steaua 16.30 Super Bingo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Procesul etapei 20.00 Fotbal: FC Naţional – FC Argeş 22.30 Film: „Mort din nou" (SUA, 1991). Cu: Emma Thompson 1.30 Serial: „Playboy: Instantanee erotice".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Pensacola" 12.00 Film: „Tigrul de hârtie" (SUA, 1975) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Drumul spre Rai" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Durere înăbuşită" (SUA, 1996) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Fotbal: Rezumat Divizia A 5.00 Serial: „Babylon 5" 5.45 Serial: „Miracolul tinereţii" (ep.1) 6.15 Serial: „Aripile pasiunii".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.00 Film: „Clubul bărbaţilor" (SUA, 1986). Cu: Roy Scheider 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Drumul spre Rai" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Chestiunea zilei 21.30 Fotbal Liga Campionilor.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.50 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.15 Film: „Nebunia pasiunii" (SUA, 1992) 14.50 Fotbal: Oţelul Galaţi – FC Naţional 17.30 Serial: „Drumul spre Rai" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 21.00 Chestiunea zilei 21.30 Fotbal fără.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.00 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.15 Film: „Viu sau mort" (SUA, 1988) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Drumul spre Rai" 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Simte-te ca acasă" (SUA, 1992) 22.00 Chestiunea zilei 5.00 Serial: „Babylon 5".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „O fată isteaţă" (SUA, 1987). Cu: Patricia Arquette 13.15 Serial: „Raven" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Doză letală" (SUA, 1987). Cu: Whoopi Goldberg 22.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 23.00 Film: „Cu limbă de moarte" (SUA, 1995) 0.30 Film: „Joy" (Franţa, 1983).

SÂMBĂTĂ 8.00 Serial: „Aventuri în junglă" 8.30 Serial: „Nightman" 9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.00 Orient Express 13.00 Serial: „Agentul secret" 14.00 Brit Awards 2000 16.00 Film: „Omul din grotă" (SUA, 1981) 17.30 Fashion Club 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Soldaţi de rezervă" (SUA, 1985) 22.30 Clanul Popeştilor 23.00 Party Time 0.30 Film: „Vise interzise" (SUA, 1992).

DUMINICĂ 6.30 Film: „Râul rece" (SUA, 1981) 8.00 Credinţa şi viaţa 9.00 Desene animate 10.50 Buni prieteni 11.40 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 12.30 Film: „Stan şi Bran" 13.00 Duminica în familie 16.00 Rugby: România – Spania 17.30 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Străzile terorii" (SUA, 1994).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Un erou obişnuit" (Italia, 1996). Cu: Michele Placido 13.15 Serial: „Raven" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „A doua şansă" (Marea Britanie, 1967). Cu: Sean Connery 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Mărturii şocante" (SUA, 1993) 13.15 Serial: „Raven" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Cauză dreaptă" (SUA, 1995). Cu: Laurence Fishburne 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Ultima lovitură" (coprod., 1991) 13.15 Serial: „Tropical Heat" (ep.1) 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Prototipul" (SUA, 1994). Cu: Adam Badwin 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Umbre din trecut" (SUA, 1992) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Forţele de muncă 21.00 Brigada mobilă 21.30 Prezentul simplu 22.30 Marius Tucă Show 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

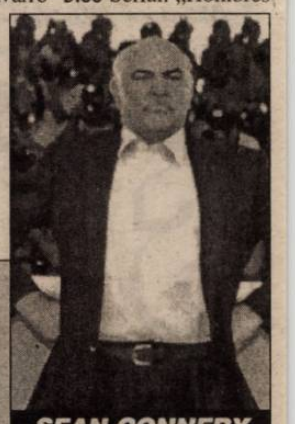

SEAN CONNERY
ANTENA 1
luni, 20.00

TELE 7 abc

VINERI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 11.30 Documentar 14.00 Cântecul şi casa lui (r) 15.30 Domino 17.00 Documentar 18.00 Dincolo de anul 2000 19.00 În justiţie 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 23.20 Tentaţii 0.30 Concert.

SÂMBĂTĂ 8.00 Ştiri 9.00 Ţara spiriduşilor 11.00 Lumea în Clipa 2000 (r) 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.00 Documentar 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Club ABC 20.00 Telejurnal 20.30 San Remo 2000 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 9.30 Domino (r) 12.00 Îţi mai aduci aminte doamnă? 13.00 Ora unu a venit 15.45 Drumuri printre amintiri 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 18.55 Pariul Trio 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Cenaclul Totuşi iubirea.

LUNI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.30 Dintre sute de ziare (r) 12.30 Ora unu a venit (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Dincolo de anul 2000 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Dincolo de stadion 0.30 Concert.

MARŢI 7.10 Bună dimineaţa, România 9.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 10.00 Ştiri 11.30 Studioul Tudor Vornicu (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Cutia Pandorei 22.45 24 din 24 0.30 Concert.

MIERCURI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 11.30 Cutia Pandorei (r) 12.30 Dincolo de stadion (r) 14.00 Club ABC (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.30 Concert.

JOI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 12.00 Reporter Tele 7 (r) 13.30 Telemedicina (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Linia întâi 0.30 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Marele premiu al publicului, la Pasadena

Haley Joel Osment
are al şaselea simţ

Haley Joel Osment este starul-copil din „Al şaselea simţ", filmul care, în Statele Unite, a atras în sălile de cinematograf aproape la fel de mulţi spectatori ca mult aşteptatul „Star Wars – Ameninţarea fantomei", a cucerit şi inima mai greu impresionabilă a criticilor, a obţinut Marele Premiu al publicului la Pasadena şi a fost nominalizat la Oscar... Starul-adult din film este Bruce Willis, care, după câteva „zmeure de aur" (premiu sinonim cu cel mai prost actor) încasate în ultimii ani, are acum şansa de a arăta întregii lumi că este mai mult decât „un actor cu muşchi, bine plătit de Hollywood pentru producţiile cu succes garantat la public". La cei numai 28 de ani ai săi, regizorul Night Shyamalan, care de altfel se află şi la primul său film, a ştiut ca nimeni altul să scoată la lumină o faţă nevăzută a acestui actor, celebru fără doar şi poate, dar oarecum resemnat să rămână un mercenar al filmelor de acţiune.

O nouă şansă cu... al şaselea simţ

Fără avalanşe de cascadorii sau urmăriri nebuneşti de maşini, „Al şaselea simţ" este un thriller psihologic construit pe povestea unui copil, Cole Sear (Haley Joel Osment), care deţine un secret pe care nu-l poate împărtăşi nimănui. El vede oameni morţi, invizibili în ochii altora. Dar nu oameni care au murit de moarte bună, ci oameni care au fost victime ale unor morţi violente, şi spectrul lor îi apare noaptea, când se trezeşte să meargă la baie, ziua, la şcoală, pe stradă, în maşină alături de mama sa... Pradă acestor viziuni, copilul e debusolat şi are nevoie de ajutor terapeutic. E dus la dr. Crowe (Bruce Willis), eminent specialist în psihiatrie, pe seama căruia cade tot greul: el trebuie să descopere dacă băiatul este atins de tulburări psihice patologice sau dacă este victima unor viziuni de coşmar... reale. Povestea îi aparţine tot lui Night Shyamalan, un împătimit cititor al cărţilor şi lucrărilor cu subiecte legate de „lumea de dincolo". „Filmul, povesteşte cineastul, s-a născut în urma unei imagini pe care am avut-o la un priveghi unde un copil părea să vorbească cu el însuşi. Părinţii au considerat că totul se explică prin faptul că micuţul se temea de mort, când de fapt acesta dialoga liniştit cu el." Deşi pare surprinzătoare atitudinea lui Shyamalan, potrivit unui sondaj din „U.S.A. Today", peste 70 de milioane de americani afirmă că uneori comunică cu morţii. Alături de Haley Joel Osment, în vârstă de 11 ani, Bruce Willis reuşeşte să intre într-un rol de mare subtilitate şi fineţe psihologică, fără bretele, fără pistoale şi mitraliere, fără obişnuitele-i trucuri actoriceşti. Dar favoritul pentru Oscar rămâne tot starul cel mic. „Când îi dădeam replica, povesteşte Bruce Willis, uitam că în faţa mea se află de fapt un copil. Eram copleşit de talentul lui. N-am întâlnit niciodată un actor atât de dotat." La rândul său, Haley mărturiseşte: „Părinţii mei m-au anunţat deja că şi dacă voi câştiga Oscarul, tot va trebui să-mi fac ordine în cameră."

Dr. Crowe şi Cole

Micul Prinţ al Hollywoodului

Cine este Haley Joel Osment? Descoperit de un agent de casting într-un magazin de mobilă în 1993, copilul a apărut prima oară pe ecran într-un clip publicitar la Pizza Hut. Avea atunci 5 ani. La 11 ani – s-a născut pe 10 aprilie 1988 – avea deja o lungă carieră în spate. În 1994 este fiul lui Tom Hanks în „Forrest Gump", iar în 1996 este copilul orfan consolat de Gerard Depardieu în „Bogus". În plus, o sumedenie de roluri de mai mică anvergură în filme, seriale tv. şi clipuri publicitare. „Când eram mai mic îmi plăcea mult să mă deghizez şi să inventez tot felul de personaje. Mama îmi făcea mereu costume, aşa că o lună mă îmbrăcam în Donald Duck, alta în Mickey Mouse..." Tatăl său, un actor mărunt de telefilm, care din când în când mai joacă „de amorul artei", după cum spune el, a devenit totodată managerul şi sfătuitorul apropiat al fiului lui. Îşi doreşte ca Haley să înveţe două lucruri: că a juca este o artă, dar asta nu înseamnă că trebuie să uite să se şi amuze. Dincolo de platourile de filmare, Haley este un copil ca oricare. Sau aproape: îi plac baschetul, filmele cu Robin Williams, povestirile S.F., muzica interpretată de R.E.M. Locuieşte într-o casă din Glendale, în California, împreună cu părinţii (mama este directoare de şcoală) şi sora lui, Emily, în vârstă de 7 ani. Duce gunoiul, strânge masa, face curat în camera lui. Iubeşte animalele şi are o adevărată menajerie: un câine botezat Suki, două broaşte ţestoase, un hamster, peşti roşii. Cui vrea să-l asculte spune că o parte din „salariul" lui de acum o va folosi pentru a face studii de zoologie.

Secvenţă din „Bogus"

Serios ca un om mare

Cea mai înfricoşătoare experienţă din viaţa sa, după cum el însuşi mărturiseşte, a fost lectura scenariului pentru „Al şaselea simţ". La audiţie, în timp ce alţi copii, aproape toţi blonzi cu ochii albaştri, veniseră îmbrăcaţi „ca la joacă", în tricouri non-conformiste, blugi uzaţi şi caschete de baseball aşezate strengăreşte pe cap, Haley a apărut pieptănat impecabil, cu pantaloni la dungă şi cămaşă albă, perfect aranjată sub curea. Sărea în ochi de la o poştă. Când s-a pregătit pentru audiţie nu s-a mulţumit să citească trei fragmente pe care urma să le interpreteze. A citit de două ori scriptul pentru a cunoaşte bine personajele.

Trista familie a copiilor teribili

Unul dintre cei mai îndrăgiţi „copii-teribili de la Hollywood" a fost, fără îndoială Macaulay Culkin („Singur acasă"), dar dezamăgirile privind evoluţia lui ulterioară au fost pe măsură. Era primul copil superstar după Shirley Temple. La 11 ani, adunase mai mulţi bani decât majoritatea vedetelor din epocă. A turnat film după film, a realizat un clip împreună cu Michael Jackson care i-a devenit prieten. De la Shirley Temple, în 1935, la Anna Paquin, în 1994 („Lecţia de pian"), şapte copii au fost răsplătiţi pentru talentul lor cu câte un Oscar, dar de nici unul dintre ei nu s-a mai auzit când au devenit adulţi. Singura excepţie printre copiii teribili de la Hollywood este Jodie Foster, care a reuşit o carieră exemplară. Deocamdată, lui Haley succesul din „Al şaselea simţ" îi deschide toate uşile viitorului. Pentru cât timp? În următorul film la care lucrează, „Unbreakable", se va afla tot sub bagheta regizorală a lui Night Shyamalan, iar în distribuţie se vor afla din nou Bruce Willis, precum şi Samuel L. Jackson. Şi mai departe? Cert este că, la numai 11 ani, Haley îşi exprima deja un regret, acela că George Lucas nu l-a ales pentru episodul II din „Războiul stelelor". „Mi-am dorit mult acest lucru – a spus el – dar nu e atât de grav că n-a fost să fie..."

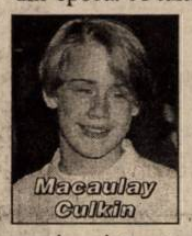
Macaulay Culkin

Cu Jodie Foster în rolul Annei Leonowens şi Chow Yun-Fat în cel al regelui Mongkut, filmul „Anna şi regele" a trecut, cel puţin în America, de proba întâlnirii cu publicul pe care l-a fascinat. Această ultimă versiune a poveştii îmbibate de romantism în care Anna, tânăra englezoiacă distinsă şi sensibilă, cucereşte inima unui rege cu maniere mai puţin şlefuite, place spectatorilor de azi aşa cum şi comedia muzicală pe aceeaşi temă, intitulată „Regele şi eu", a plăcut generaţiei precedente. Dar, la mii de kilometri de Hollywood, în Thailanda, filmul a fost interzis în urma unei incendiare polemici.

Thailandezii s-au supărat pe
„Anna şi regele"

Dr. Charlermsri, profesoară la universitatea Silpakorn (Thailanda), se înverşunează să-i convingă pe americani şi nu numai pe ei de inexactităţile istorice narate în film, care sunt percepute ca o ofensă adusă poporului thailandez. Cel mai supărător fapt este cel legat de faptul că Anna a fost prezentată ca şi cum ar fi avut un rol important în abolirea sclaviei şi instaurarea democraţiei în Thailanda, ipostază pe care istoricii o neagă. În plus, numeroase aspecte legate de viaţa personală a Annei sunt denaturate. Istoria „acestei femei" a fost scrisă pentru prima oară chiar de Anna însăşi, în 1870, apoi a fost recreată în 1944, din perspectiva unui autor de romane, Margareth Landon, după care de compozitorii Rodgers şi Hammerstein, în 1951, şi, nu în ultimul rând, de producatorii de la 20th Century Fox (1946 şi 1956) pentru versiunea cinematografică avându-i în distribuţie pe Deborah Kerr şi Yul Bryner. Dar studiile a numeroşi istorici şi cercetători occidentali au infirmat o bună parte din faptele descrise de însăşi Anna Leonowens în scrierile sale. Apoi, de-a lungul timpului, cei ce s-au oprit la povestea Annei nu numai că au transformat-o într-un personaj americanizat de roman sau de film, dar au metamorfozat şi perioada istorică respectivă: regele Mongkut al Siamului în preajma căruia aceasta a trăit un timp este prezentat ca un om total lipsit de bune maniere, ca un suveran de o cruzime inumană, fără habar de arta guvernării. „Faptele reale nu reprezintă nici 5% din poveştile prezentate în filmele şi în cărţile care au apărut, dar ultima versiune cinematografică cuprinde un singur adevăr, că a existat o ţară numită Siam, guvernată de un rege care avea un fiu, prinţul Chulalongkorn. Restul e doar ficţiune. Dacă Hollywoodul ar fi vrut să producă un film inspirat de o istorie reală, rolul principal ar fi trebuit să-i revină regelui Mongkut, un om plin de înţelepciune şi total deschis ideilor de democraţie şi dezvoltare. Dar, bineînţeles, pe cine interesează aşa ceva?", spune dr. Chalermsri. Supărarea thailandezilor a fost atât de profundă, încât ministrul afacerilor externe a cerut tuturor ambasadelor ce reprezintă Thailanda în lume să denunţe tabloul controversat pe care filmul hollywoodian îl face. Ministrul a relevat şase pasaje care, potrivit opiniei sale, constituie „aspectele cele mai ofensatoare pentru poporul thailandez". El insistă în special pe portretul regelui Mongkut, prezentat ca „un tânăr suveran capricios, despotic şi iraţional, care a putut fi foarte uşor influenţat de Anna Leonowens". Totodată, un înalt funcţionar al statului a făcut public faptul că, pentru a se preveni pirateria, poliţia are misiunea de a distruge toate copiile filmului existente în Thailanda şi a invitat la încetarea oricăror comentarii pe marginea deciziei guvernului de a cenzura această producţie cinematografică.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Memento

20 martie – în anul 1886 s-a născut poetul George Topîrceanu. În anul 1831 s-a născut pictorul şi graficianul Theodor Aman

21 martie – în anul 1927 a murit prozatorul Constantin Sandu-Aldea

22 martie – în anul 1966 a murit sculptorul Constantin Baraschi

23 martie – în anul 1847 s-a născut istoricul, economistul şi filosoful A.D.Xenopol

24 martie – în anul 1885 s-a născut compozitorul Dimitrie Cuclin. În anul 1921 s-a născut scriitorul Traian Coşovei

25 martie – în anul 1813 s-a născut Cezar Bolliac. În anul 1885 s-a născut Mateiu I. Caragiale.

Mai sunt

290

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP

20.03 - 26.03

BERBEC (21.03-20.04): Se pare că s-a aşternut liniştea peste ritmurile dv. astrale şi nici o scamă de necaz nu va ateriza pe reverul destinului dv. Toate curbele astrale stau cuminţi peste normal şi nici una nu vrea să vă pregătească vreo surpriză. Şi totuşi, joi sau vineri veţi primi o veste financiară excelentă.

TAUR (21.04-21.05): Cel mai semnificativ aspect al perioadei este ascensiunea continuă a curbei financiare, care are un maxim miercuri sau joi. Se întrevede o ajustare a bugetului dv., cu atât mai mult, cu cât şi Mercur este în relaţie foarte bună cu Soarele. Mici probleme cu sănătatea pot apărea în weekend.

GEMENI (22.05-21.06): În primele zile, curba psihicului coboară alarmant de mult, chiar sub normal, ceea ce poate însemna fie că primiţi o veste mai puţin favorabilă (poate din zona profesionalului), fie că relaţiile cu o persoană apropiată se şifonează. Dar veţi încheia săptămâna la fel de senin ca de obicei.

RAC (22.06-22.07): Intervalul debutează cu un maxim financiar – poate primiţi o sumă interesantă de bani –, după care urmează unul din sfera profesională. Cu alte cuvinte, va fi o perioadă excelentă, care vă va permite să ajungeţi iarăşi la cota înaltă de optimism ce vă caracterizează, fără să vă îmbătaţi cu iluzii.

LEU (23.07-22.08): Ceva sau cineva vă induce o stare de iritare trecătoare, în primele zile ale perioadei. Dar un eveniment fericit, provenind din sânul familiei, vă va readuce zâmbetul pe faţă şi vă va motiva pentru a surmonta câteva dificultăţi ivite la serviciu. O veste excelentă de departe, sâmbătă sau duminică.

FECIOARA (23.08-21.09): După cum se prezintă curba psihicului, se pare că se va instala un surmenaj nervos care tinde, inevitabil, să vă scadă randamentul în activitatea de zi cu zi. Ar trebui să vă menajaţi mai mult, nimeni din jur nu va face asta niciodată. Curba financiară staţionează la un nivel acceptabil.

BALANŢA (22.09-22.10): Toate bune şi la locul lor în această perioadă, numai că vă implicaţi în prea multe treburi deodată, dominat de buna credinţă specifică Balanţelor. Se vor găsi „amici" care vor interpreta greşit atitudinea dv. şi, în consecinţă, nu sunt excluse loviturile sub centură. Cenzuraţi-vă entuziasmul!

SCORPION (23.10-21.11): Şi la dv. curba psihicului are unele oscilaţii, mai mult sau mai puţin alarmante, pe la mijlocul intervalului. Poate că o aşchie de pesimism s-a prins de sufletul dv.– cu temei sau nu -, dar vă veţi debarasa de ea cât de curând. O veste foarte bună (vineri) vă va tămădui complet.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): În acest interval sunt semne foarte bune – din punct de vedere al relaţiilor afectiv-emoţionale – pentru nativii din primul decan al zodiei. Se pare că dragostea va ţine acum loc şi de sete şi de foame, riscând neglijarea intereselor imediate. Pe de altă parte, situaţia financiară nu înfloreşte deloc, chiar regresează alarmant de mult. Luaţi mai atent pulsul realităţii!

CAPRICORN (21.12-19.01): Toate curbele astrale principale se situează mult deasupra normalului, iar Marte are un aspect excelent faţă de Soare. Cu alte cuvinte, va fi o săptămână „triumfală", când satisfacţiile de orice natură nu vă vor ocoli. O surpriză plăcută vă pândeşte în weekend, profitaţi de ea.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Se pare că acum vi se va confirma o speranţă legată fie de situaţia profesională, fie de cea materială. Acest fapt îl „deconspiră" Neptun, planeta visătorilor incurabili, prin poziţia favorabilă pe care o are faţă de Jupiter. De altfel, Neptun asociat pozitiv cu Jupiter transformă idealul în real... uneori.

PEŞTI (19.02-20.03): Va fi, se pare, o săptămână a şanselor, atât pe plan profesional, cât şi din punct de vedere financiar. Acumulările din ultimul timp îşi vor spune în mod favorabil cuvântul şi surprizele plăcute nu vor lipsi. Dimpotrivă. Pe de altă parte, pot apărea mici şi trecătoare disensiuni familiale.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Ştefan Ciubotăraşu, Geo Barton, Ovidius Publius Naso, Felix Aderca, Johann Sebastian Bach, Tennesse Williams, Robert A.Millikan (Nobel fizică 1923), Bela Bartok, Norman Borlang (Nobel pace 1970), Roger Martin du Gard (Nobel literatură 1937), Elton John, Steve McQueen. (P.I.)

Scrisori primite

Ioan Vâzdoagă, Iaşi: Vă mulţumim pentru cuvintele de caldă apreciere pe care ni le adresaţi! Referitor la problema care vă frământă – istoria calendarului – ne vom strădui să realizăm, cât de curând, un material care să vă ofere răspunsurile căutate.

Viorel Uricariu, Bicaz: Mulţumindu-vă pentru aprecieri, iată că vă satisfacem dorinţa de a vă comunica adresa câtorva publicaţii. La cotidianele „Adevărul", „Naţional", „Jurnalul Naţional", „Evenimentul zilei", „Curentul" puteţi scrie pe adresa Piaţa Presei Libere nr. 1, cod 71341, sector 1, Bucureşti. Toate au, după cum vedeţi, aceeaşi adresă, aşa încât nu vă rămâne decât să alegeţi ziarul căruia vreţi să vă adresaţi!

Tuturor cititorilor care ne-au telefonat, ne-au scris ori ne-au întrebat prin e-mail cum pot procura lucrarea *„Servicii secrete străine"*, de M. Ureche şi A. Rogojan, le comunicăm că lucrarea este distribuită prin intermediul Editurii PACO, Bucureşti, tel. 211.40.74, dl. Victor Achim.

Prof. Ioan N. Radu, Târgovişte. Vă mulţumim şi vă felicităm pentru excelenta sinteză *„Contribuţii privind istoria rachetei în România, secolele XV-XIX"*, pe care aţi publicat-o! Este mai mult decât meritorie preocuparea Dv. de a face cunoscute priorităţile tehnice ale unor strălucite minţi româneşti, acum, într-o vreme în care ştiinţa şi tehnica românească trec printr-un con de umbră nemeritat... Pentru tinerele generaţii, astfel de pagini din istoria mai puţin cunoscută a realizărilor ştiinţei şi tehnicii din ţara noastră reprezintă o binevenită mărturie a „geniului inventiv al poporului nostru, care şi-a adus o contribuţie de seamă la progresul civilizaţiei". Încă o dată, sincere felicitări!

Ioan Gh. Lupu, Oneşti. I-am prezentat colegului nostru Ion Ţugui întâmplarea ieşită din comun pe care aţi trăit-o odinioară. Cât priveşte memoriul pe care ni l-aţi trimis cu acelaşi prilej, l-am dat colaboratoarei noastre care răspunde cititorilor la rubrica „De vorbă cu avocatul casei". Doamna avocat Neli Păduraru. Nu ne rămâne decât să aşteptăm răspunsurile lor pentru problemele Dv.

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

De vorbă cu avocatul casei

Declararea judecătorească a morţii

D-nei Salciu Elena, Iaşi

În legislaţia noastră există două feluri de situaţii în care intervine declararea judecătorească a morţii:

1. declararea judecătorească a morţii precedată de declararea judecătorească a dispariţiei

2. declararea judecătorească a morţii neprecedată de declararea dispariţiei, în cazuri excepţionale.

În primul caz, pentru a se putea declara moartea trebuie îndeplinite, cumulativ, trei condiţii:

◆ Să existe o hotărâre declarativă a dispariţiei, rămasă definitivă, care să fi fost afişată timp de 30 de zile. ◆ De la data ultimelor ştiri din care rezultă că persoana era în viaţă să fi trecut cel puţin 4 ani. ◆ De la data afişării extrasului de pe hotărârea declarativă a dispariţiei să fi trecut cel puţin 6 luni.

În cel de al doilea caz sunt necesare două condiţii cumulative:

Persoana să fi dispărut într-o împrejurare excepţională „care îndreptăţeşte a se presupune decesul", precum: accident de cale ferată, naufragiu, cutremur, accident aviatic, război etc.

De la data împrejurării dispariţiei persoanei să fi trecut cel puţin un an.

Situaţia expusă de dv. se încadrează în primul caz, astfel că, mai întâi, va trebui să obţineţi o hotărâre judecătorească de declarare a dispariţiei soţului dv.. Singura cerinţă necesară pentru declararea dispariţiei este ca de la data ultimelor ştiri din care rezultă că persoana era în viaţă să fi trecut un an. Data ultimelor ştiri presupune distingerea a două ipoteze:

Cea în care există probe (înscrisuri, martori) din care rezultă, cu certitudine, care este „ziua ultimelor ştiri".

Cea în care nu există probe, caz în care termenul de un an se va socoti de la sfârşitul lunii ultimelor ştiri, iar în cazul în care nu se poate stabili nici luna, de la sfârşitul anului calendaristic.

După expirarea acestui termen de un an, se formulează o cerere de declarare a dispariţiei, cerere care se introduce la instanţa judecătorească în circumscripţia căreia această persoană şi-a avut ultimul domiciliu. Preşedintele instanţei, urmărind procedura prevăzută de lege şi după ce va constata îndeplinirea tuturor condiţiilor, va da o hotărâre de declarare a dispariţiei, hotărâre ce se va afişa timp de 30 de zile la uşa instanţei de fond şi a primăriei ultimului domiciliu al celui dispărut. De asemenea, preşedintele instanţei va putea sesiza autoritatea tutelară pentru a i se numi un curator persoanei dispărute.

După ce veţi parcurge această etapă de declarare a dispariţiei soţului dv., începând din octombrie 2001 (calculând cei patru ani conform datelor pe care ni le-aţi furnizat dv.) veţi putea solicita instanţei de judecată declararea judecătorească a morţii soţului dv..

Vă precizez că pe toată perioada existenţei acestei hotărâri de declarare a dispariţiei soţului dv. nu puteţi beneficia de pensie de urmaş, întrucât, potrivit legii, cel dispărut este socotit a fi în viaţă dacă nu a intervenit o hotărâre declarativă de moarte, rămasă definitivă. După ce veţi obţine o hotărâre declarativă de moarte veţi putea solicita acordarea unei pensii de urmaş, dv. îndeplinind şi condiţiile prevăzute de lege (vârsta 55 ani şi durata căsătoriei de cel puţin 15 ani).

Dicţionar juridic: *curatela* = o instituţie de ocrotire juridică a intereselor unei persoane care poate fi capabilă, cu capacitate de exerciţiu restrânsă ori lipsită de capacitate de exerciţiu.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

GAZONUL

Indiferent cât de mic ar fi, un „covor" de iarbă lângă casă oferă privirii un decor plăcut şi poate însemna „un refugiu", un loc de relaxare. În plus, o activitate reconfortantă pentru amenajarea şi întreţinerea lui.

Cum se pregăteşte un teren pentru înfiinţarea unui gazon? Este necesar ca pământul să fie săpat la adâncimea de 20-30 cm, apoi nivelat bine cu grebla, în aşa fel încât, la însămânţare, stratul solului de deasupra să fie foarte bine mărunţit şi aşezat (uşor tasat). În caz contrar, seminţele, fiind mărunte, se strecoară printre bucăţile bolovănoase de pământ şi riscă nu facă priză cu acesta.

Ce plante se folosesc pentru înfiinţarea gazonului? Componentele de bază sunt gramineele perene (care trăiesc mai mulţi ani), un amestec de 2-3 specii. Acestea se aleg în funcţie de tipul terenului şi de zona unde este amplasat (mai umedă, cu temperaturi moderate în timpul verii, sau mai uscate, cu veri călduroase). În ceea ce priveşte cantitatea de sămânţă necesară, aceasta depinde de amestecul folosit, variind uşor în jurul a 25-30 g pe metru pătrat. După împrăştierea seminţelor, terenul se greblează, apoi se presează uşor cu o scândură, iar în final se udă cu o stropitoare cu sita fină. Pentru a se asigura o bună răsărire, udatul se continuă şi în următoarele zile.

Cum se îngrijeşte gazonul? Pentru a-şi menţine culoarea verde plăcută şi aspectul îngrijit, gazonul se udă şi se tunde cu regularitate, ori de câte ori iarba atinge înălţimea de 8-18 cm, îndepărtându-se o treime, până la o jumătate din lungime. Se pot chiar stimula creşterea şi îndesirea ierburilor prin aplicarea de îngrăşăminte; primăvara, înainte de pornirea vegetaţiei şi apoi de 2-3 ori în timpul verii (după un tuns, pe gazonul uscat) se împrăştie cantităţi mici de azotat de amoniu (pentru 10 metri pătraţi circa 30 g). După aplicarea îngrăşământului se udă imediat.

Când un gazon, îmbătrânit, are o culoare neplăcută, verde-albăstruie, cu nuanţe violete (mai ales pe timp răcoros) şi o creştere înceată, este semn că solul duce lipsă de fosfor. În acest caz, în timpul iernii, pe solul îngheţat sau pe zăpadă se împrăştie superfosfat. *(A. Popescu)*

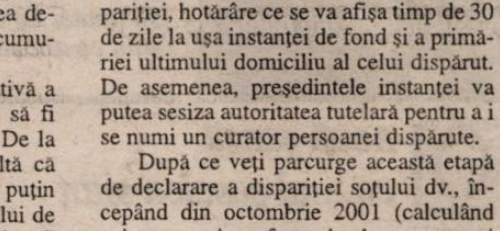

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul dă mat în 10 mutări

ALEHIN – PRAT, 1913

1. Dh5+!! C:h5 2. f:e6++ Rg6 3. Nc2 + Rg5 4. Tf5 + Rg6 5. Tf6++ Rg5 6. Tg6 + Rh4 (6... Rf4 7. g3 + C:g3 8. h:g3 + Rf3 9. Nd1 mat) 7. Te4 + Cf4 8. T:f4 + Rh5 9. g3 şi mat la h4.

Verificați-vă cunoștințele

Dulce ca mierea

1) Care este „materia primă" din care este preparată mierea?

2) Ce înseamnă în ritualul creștin o mâncare „de dulce"?

3) Unde crește spontan, în țara noastră, arborele numit „mierea ursului" sau sâmbovina?

4) Cine a scris romanul „Dulce ca mierea e glonțul patriei"?

5) Care au fost interpreții principali din filmul „Dulcea pasăre a tinereții" realizat în 1962 de regizorul american Richard Brooks?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Prin cerc polar înțelegem paralela 66°33' latitudine nordică (cercul polar arctic) sau latitudine sudică (cercul polar antarctic) despărțind zonele temperate ale planetei de zonele polare. 2) Versurile respective fac parte din poezia „Crăiasa din povești" de Mihai Eminescu (1850-1859). 3) Rondoul este derivat dintr-un vechi cântec și dans în cerc francez. 4) Drama „Cercul de cretă caucazian" a fost scrisă de poetul și dramaturgul german Bertolt Brecht (1898-1956). 5) „Cercul de foc al Pacificului" este cea mai întinsă și activă zonă vulcanică de pe glob, concentrând circa 62 la sută din toți vulcanii activi existenți.

Poșta cititorilor

Au răspuns corect la întrebările noastre: *Mirela Cristea,* Iași; *Ioana Vâlcu,* Arad; *Cristina Ioan,* Pitești; *Lucia Vasilescu,* București; *Paul Mirescu,* Galați, *Cezar Ionescu,* București.

Lucia Vasilescu, București. Vă mulțumim pentru aprecieri. Bibliografia folosită este cea obișnuită, adică dicționare pe domenii și enciclopedii. *(Irina Stoica)*

Perspicacitate

OPT ERORI

Cele două desene par să fie identice. Totuși, ele diferă prin 8 erori grafice. Le puteți descoperi?

(Gh. R.)

1) Lampionul. 2) Cămașa făuritorului. 3) Formatul bătistei lui. 4) Jachета doamnei. 5) Geanta doamnei. 6) Geamul din stânga. 7) Bratul din fereastră. 8) Diferența dintre cele două ilăzi de gunoi.

Umor

Nepoțica își întrebă bunica înainte de a pleca să se plimbe în parc:

– Bunicuțo, ți-ai pus o ciocolată în geantă? Știi, s-ar putea să încep să plâng.

Tăticule, de ce doctorii operează cu mănuși?

– Ca să nu lase amprente!

Tânărul acesta are o față inteligentă, după cât se vede!

– Da, dar eu cred că simulează.

– Cu atât mai mult! Numai un om inteligent poate simula.

Aș dori ceva contra tusei!

– Ce anume? Avem o mulțime de preparate de acest fel! Nu aveți o rețetă?

– Nu, dar pot tuși ca să vedeți dumneavoastră ce mi se potrivește!

Astăzi am făcut trei oameni fericiți!

– Cum?

– Am ajutat o familie să divorțeze!

– Bine, dar asta înseamnă numai doi!

– Dar ce, crezi că am făcut-o degeaba?

Nevasta unui scoțian vine acasă și spune:

– Doctorul mi-a recomandat să schimb aerul!

– Ai mare noroc, îi răspunde soțul. Chiar acum vântul și-a schimbat direcția.

O doamnă dă o telegramă. Funcționarul care o primește îi sugerează:

– Stimată doamnă, cuvintele „cu deosebit respect" le puteți economisi.

– Aveți dreptate! Deci îl cunoașteți și dumneavoastră pe acest domn!

Prin Cișmigiu

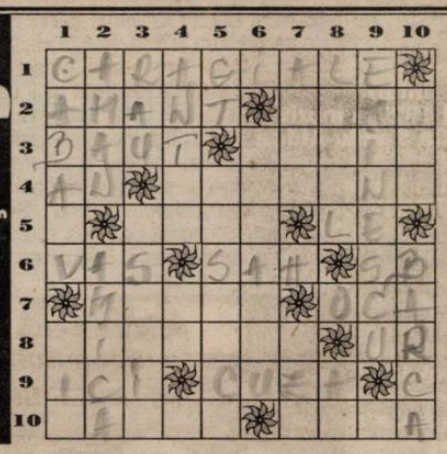

ORIZONTAL: 1) Scriitor clasic, autorul schiței „Reportaj" în care ziaristul Caricudi își procura informațiile pentru ziar din Grădina Cișmigiu (I.L.). 2) Ionel Stamate din nuvela „Fericirea" de Cella Serghi, în relațiile cu Anda, cea care prefera ca loc de întâlnire Grădina Cișmigiu – Plantație care dă farmec Cișmigiului. 3) „Tratat bine" la berăria din parc – Pământul străbun ai căror locuitori îndrăgeau parcurile și grădinile. 4) Cel nou este serbat cu fast și în Cișmigiu – Poet și publicist român care a evocat „Cișmigiul într-o zi de sărbătoare" (Nicolae T.; 1833-1890). 5) Șiret – În mijlocul aleii! 6) Corabia vikingilor – Sport distractiv căruia i s-a repartizat un „Colț" pitoresc din Cismigiu – Șerban Barbu. 7) Arbust cu spini și fructe roșii prezent în flora parcului – Măsura lui Cuza. 8) Îndrăgitul interpret al melodiei „S-a înnoptat în Cișmigiu" (Nicolae) – Ultimul contur! 9) Aici (pop.) – Domnul unirii care a acordat atenție și gospodăririi Cișmigiului. 10) Scriitor român, autorul poeziei „În Cișmigiu" (Nicolae; 1920-1972) – Străbat parcul în lung și lat.

VERTICAL: 1) „Casă galbenă în Cișmigiu" în inspirația pictoriței Micaela Eleutheriade – Leagă fiarele. 2) Pictor clasic care a înfățișat un colț din Cișmigiu în tabloul său „În parc" (Theodor) – Prietena care te însoțește pe aleile parcului. 3) Liric transilvănean, autorul poeziei „Plimbându-mă prin Cișmigiu" (Aurel, n.1930) – ...Verde, așa cum este Cișmigiul în evidența primăriei. 4) Cunoscut prozator care în volumul de povestiri „Neuitatele vacanțe" face referiri la plimbările prin acest parc (Costache) – Întrebare. 5) Get! – Autorul romanului „Pământul de acasă" în care un ziarist din provincie, petrecând câteva ore în Cișmigiu, își reconstituie biografia (Vasile). 6) Autorul tabloului „Peisaj din Cișmigiu" (Nicolae). 7) Haimana – A folosi. 8) „La buturugă", atrăgător loc de popas în Cișmigiu – Articol posesiv. 9) Marele nostru poet despre care Iacob Negruzzi relatează că, în perioada cât a stat în București, umbla des prin Cișmigiu, fredonând sau pierdut în gânduri. 10) Apuc! – „...în Cișmigiu", tablou al maestrului Constantin Piliuța.

DICȚIONAR: AAP.

GHEORGHE CÂMPENAU
Focșani

Soluția careului „FEMINA"

Orizontal: TANASE - ANA - ADELA - SNOP - REA - DAVID - AR - COCA - UI - CIOV - TORS - HASDEU - MIC - A - ASACHI - U - RAC - NIA - OS - ET - DUSMANI - MUTI - ERNST.

PAR(anormale) de To PAN

Știați că...

◆ *...în lacul Baikal există o specie de focă având circa 40000 de indivizi și fiind singura specie care trăiește în apă dulce? Este o relicvă din timpurile preistorice, când lacul se afla în legătură cu apele Oceanului Arctic.*

◆ *...construcția Tribunalului din București (Palatul de justiție) a început în 1890 după planurile arhitectului francez A. Ballu? Lucrarea a fost terminată în 1895 de Ion Mincu.*

◆ *... șireturile pentru încălțăminte, apărute prima oară la francezi, s-au răspândit în Europa în secolul al X-lea? Ele erau utilizate mai ales în încălțămintea femeilor și cea de ceremonial.*

◆ *...celebrul Recquiem de Mozart a fost scris de compozitor aflat pe patul de suferință? Compoziția a fost terminată de către un elev al său, Süssmayer, pe baza indicațiilor maestrului.*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„CONTRARII"

STRĂNGERE LA UN LOC / TIP DE STUDIU...		VASE / VĂZUȚI		PASTILE / BĂTRÂNE		LEGENDAR / PEȘTE		ARHIPLIN / CUTĂ!		CUTIE! / BAZE CFR	
	C		C		P		M		S		T
	F	E	Z	A	B	I	L	I	T	A	T	E
NUMĂRĂ COPIII... / DACI		H	A	T	A	L	I	T	A	T	E	PRIMII
	S	T	R	A	B	U	N	I	LA ATAC / BRĂZDAT	U	R	A
DAT LA OCHI / OPACĂ		R	I	M	E	L	PEȘTE / SERPENTINĂ	C	A	R	A	S
	M	A	T	Ă	CULES LA URMĂ! / LAȚURI	E	S	UMPLUȚI OCHI / NOU	R	A	S	I
BAN / IBIS!	L	I	R	A	SCUAR / GALIU	P	I	A	T	A	ZONA PORȚII	
	I	I	LOCUL 2 / COMPANIE SONORĂ	A	R	G	I	N	T	METRU CUB	M	C
ACOPERIRE CU ZINC / UNA DE MINTE		Z	I	N	C	A	R	E	APELATIV PORTUAR / AU ROSTUL LOR	N	E	A
	M	A	S	E	A	ADRIAN	A	D	I	NUMĂR / AMAN!	N	R
EN GROS! / ÎNCETE		R	G	EGALĂ CU ZERO	N	U	L	I	T	A	T	E
	L	E	N	T	E	LOC DE CULTURĂ	A	T	E	N	E	U

Dezlegarea integramei ***„IDEI"***

Orizontal: M - T - F - C - S - D - CALIFICATIVE - TIPARITURA - ZETARI - IRISI - MERIDIONALA - CARENA - NANAS - TA - G - RIT - SI - CITRICE - OBI - CULTIVARI - S - SIR - ARES - RUT - AIT - ARIZONA - AN - ACCENTUAT.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	10500 LEI	❑ 4 LUNI	45500 LEI
❑ 2 LUNI	21000 LEI	❑ 5 LUNI	56000 LEI
❑ 3 LUNI	35000 LEI	❑ 6 LUNI	70000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1,
sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți, la care pot câștiga valoroase premii în bani și obiecte!

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Drăgan, brazilianul nostru. Ultima etapă din Divizia A a fost una cu multe goluri. Cea mai usturătoare înfrângere a fost administrată de Ceahlăul, celor de la Astra, la un scor care seamănă cu un set alb la tenis de câmp: 6-0. Nici victoria lui Dinamo asupra U. Craiova cu 5-2, după ce la pauză conducea cu 4-0, n-a fost departe de un scor-fluviu. În schimb, la Craiova, spiritele au fost mai încinse, gata să explodeze: în minutul 19, atunci când Bătrânu a fost eliminat în urma a două cartonaşe galbene, ambele echipe au fost la un pas de a se încăiera după tipicul hocheiştilor. Cei mai nervoşi au părut a fi Prunea şi Preda, portarii celor două echipe care, aflaţi faţă în faţă, îşi spuneau vorbe nu tocmai de amor. Cel mai frumos gol al etapei a fost marcat de Drăgan, dintr-o pasă a lui Hâldan, printr-o execuţie „braziliană", o foarfecă executată la firul ierbii. Un meci plăcut a fost Steaua-F.C. Naţional, în care Marius Lăcătuş a venit pe Ghencea sub culorile „bancarilor", după ce timp de 17 ani a jucat la „roş-albaştri". După ce a egalat la 1-1 în minutul 47 dintr-o pasă a lui Lăcătuş, Lică a mai înscris o dată în repriza secundă, pentru ca la scurt timp Naţional să mai reuşească un gol. Steaua a reuşit să reducă din diferenţă printr-un gol din off-side clar, nesemnalizat însă de arbitrul asistent, pentru a stabili scorul final: 2-3. Să fie asta răzbunarea lui Lăcă?

Dublă Ferrari. În prima etapă a sezonului de Formula 1, ce a avut loc la Melbourne, în Australia, Ferrari a început în forţă. Michael Schumacher a terminat cele 58 de ture, a câte 5,3 kilometri fiecare, în o oră, 34 de minute şi 1,987 secunde, cu o secundă înaintea coechipierului său Rubens Barrichello. Ambii piloţi de la McLaren Mercedes au fost nevoiţi să abandoneze din cauza unor defecţiuni la motor, exact ca şi în sezonul 1999, deşi porniseră din fruntea grilei de start şi conduceau liniştit. Motoarele Mercedes au crăpat probabil din cauza temperaturii foarte mari la nivelul asfaltului, peste 50 de grade Celsius. Schumacher cel Mic a adjudecat pentru Williams BMW poziţia a treia pe podium şi 5 puncte în clasamentul piloţilor. După terminarea cursei, primul pilot de la Ferrari a declarat că îi pare rău pentru abandonul celor doi rivali de la McLaren şi că ar fi preferat ca aceştia să fi rămas pe traseu pentru a le arăta că îi poate învinge şi pentru a demonstra puterea echipei „călutului cabrat". Germanul este foarte mulţumit de noua sa maşină şi speră ca anul acesta Ferrari să câştige

Michael Schumacher, sărbătorind prelua şefiei în clasamentul Formulei 1.

titlul, atât la piloţi, cât şi la echipe. Irvine, pilotul principal de la Jaguar, a abandonat în urma unei defecţiuni la motor. Cum vedeţi, două noi motoare în această ediţie, BMW şi Jaguar care vor să demonstreze că sunt o forţă. Mai rămâne de văzut dacă aşa e...

Indiana, în sfârşit, pierde acasă. În NBA, Indiana Pacers nu pierduse nici un meci pe teren propriu în acest sezon, acumulând 25 de victorii. Miami a reuşit însă să întrerupă seria de excepţie a echipei lui Reggie Miller, cei mai buni jucători ai oaspeţilor fiind Alonzo Mourning şi Tim Hardaway, amândoi înscriind în total 50 de puncte, adică jumătate din punctele echipei. Scorul final a fost 96-105, iar antrenorul lui Miami, Pat Riley a afirmat că acesta a fost cel mai bun meci al echipei sale în acest sezon. Mourning a ratat numai 5 din cele 8 aruncări ale sale de la semidistanţă şi este la al şaptelea meci consecutiv în care înscrie peste 30 de puncte pe meci.

G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

ALEXANDRU CONDEESCU, directorul Muzeului Literaturii Române

– Domnule Alexandru Condeescu, m-aş putea adresa, tot atât de bine, directorului de muzeu, editorului, criticului şi istoricului literar sau scriitorului. Cum să mă adresez în cadrul acestui interviu?

– Păi, ce nume ar fi cel mai simplu. Dar, pentru că suntem la Muzeul Literaturii Române, directorului...

– Ca scriitor, nu vă simţiţi niciodată apăsat de umbrele marilor personalităţi care populează muzeul pe care-l conduceţi?

– Apăsat? Nu. De altfel, destinul istoricului şi criticului literar, dar şi al muzeografului, este de a fi un fel de Sancho Panza pe lângă marile personalităţi, intrând în dialog cu acestea şi servindu-le totodată. Cu cât personalităţile sunt mai valoroase, mai mari, cu atât se simte şi muzeul mai onorat. Noi ne străduim să le facem cât mai prezente în viaţa cotidiană prin expoziţii, prin alte manifestări şi prin activităţile editoriale având ca obiect opera lor mai mult sau mai puţin cunoscută. Până la urmă, valoarea unui muzeu nu este o valoare în sine, ci rezultă şi din valoarea personalităţilor pe care le adăposteşte.

– Trăind între atâţia scriitori, aveţi probabil şi anumite preferinţe personale.

– Mă simt foarte ataşat de Nichita Stănescu şi datorită lui am ajuns foarte legat sufleteşte de Ploieşti, un oraş pe care-l percep aproape ca pe o stare de spirit. Şi există şi un alt autor, care, de asemenea, îmi este alături de suflet, întâmplător tot un ploieştean într-un fel, fiind născut într-un loc numit, parcă predestinat, Haimanale, mahalaua eternă a Ploieştiului, adică, până la urmă, a noastră. Este vorba, evident, de Ion Luca Caragiale.

„Mă simt foarte ataşat de Nichita"

– Tot ce ştiu despre dumneavoastră este legat într-un fel sau altul de literatură. Ca om, însă, e greu de crezut că nu aveţi şi un hobby „de timp liber". Care este şi cât timp îi acordaţi?

– În tinereţe am făcut sport de performanţă, am jucat rugby.

– Un sport de intelectuali, se spune...

– Da, era şi o butadă: fotbalul este un sport inventat de gentlemeni şi jucat de golani, pe când rugby-ul este un sport de golani practicat de gentlemeni. Acum, evident, nu mai pot intra pe teren, dar urmăresc de câte ori am ocazia meciurile de rugby. Rugby-ul a fost şi a rămas pentru mine un fel de şcoală a vieţii. În rest, mai e şi muntele. Şi muzica...

– Clasică, sau în general?

– În special jazz-ul. La un moment dat am organizat chiar seri de jazz la muzeu, la cafeneaua „Blue Light", unde funcţionează şi Clubul de muzică, teatru şi poezie cu acelaşi nume. În această cafenea organizăm şi seri de chitară clasică. Vara, evident, ieşim pe terasă. În felul acesta muzeul oferă spaţiu şi unei boeme de calitate, atât de caracteristică şi de necesară vieţii intelectuale bucureştene. Cafeneaua noastră se vrea a fi un spaţiu public viu, pe măsura unei epoci, a unui timp în care spiritualul şi consumul se amestecă în ceea ce îndeobşte se numeşte viaţa culturală a oraşului.

MARIAN GRIGORE

Automobilistul din cadă

Edd China nu este la prima sa „nebunie". Acest inginer de 28 de ani este cunoscut pentru ideile bizare privind mijloacele de transport în care cutreieră străzile şi şoselele din Franţa. Mai întâi şi-a făcut apariţia la volanul în formă de pizza, al unei canapele pe roţi, echipată şi cu un televizor la care urmărea programele preferate în timp ce conducea aşa-zisa maşină, apoi s-a plimbat pe un pat foarte confortabil de două persoane, iar acum, ultima sa creaţie se compune din elemente specifice unei săli de baie. Noua sa „limuzină" este o cadă pe roţi, prevăzută şi cu o chiuvetă şi un scaun de WC, în stil victorian. Motorul acestui „automobil, ultimul răcnet" are o capacitate de 250 cm cubi. *(A.P.)*

Ce le trece unora prin minte?!

◆ *Pe lângă avalanşa de noi meserii generate de informatizarea societăţii, există o serie de profesiuni aşa-zis neconvenţionale, datorate inepuizabilei inventivităţi umane. Astfel, la Oficiul poştal George Square din Glasgow poate fi găsit pensionarul de 74 de ani John Kenmuir. Acesta s-a specializat, de câţiva ani, în lipit timbre pe scrisori sau pe alte efecte poştale cu ajutorul propriei limbi. De mai bine de zece ani, clienţii îl cunosc şi-i oferă cu „generozitate" mărunţiş (într-un joben viu colorat), renunţând la tradiţionala cutiuţă cu burete.*

◆ *În sala căsătoriilor din Fresno, California, „profesează" Will McFarrel. El s-a specializat în a da sfaturi nostime tinerilor însuraţi, după terminarea ceremoniei oficiale. Will se pricepe de minune să stârnească zâmbete, iar picăturile lui de înţelepciune veselă nu sunt deloc de lepădat. La cei 68 de ani ai săi şi şase mariaje se pricepe de minune.*

◆ *La o mare maternitate din Austin, Texas, funcţionează un grup de bărbaţi trecuţi prin multe care nu fac altceva decât să ţină de vorbă viitorii taţi – ale căror jumătăţi au intrat cu nădejde în travaliul naşterii. Unii dintre ei se pricep la astrologie sau chiromanţie şi fac şi pe ursitoarele, contra unor sume modice.*

◆ *Cum celebrul Central Park din New York este aglomerat cu diverse ocazii, există pensionari care câştigă câte un sfert de dolar ţinând ocupate băncile de pe aleile cele mai căutate... Totul e să ai idei, dar şi clienţi, nu-i aşa?*

La pescuit de...

APĂ DE MARE

Daniel Lucas, un francez de 65 de ani, a avut o idee genială. Fost pescar de homari, el s-a specializat de câţiva ani în pescuitul de... apă de mare. Nu este nici o glumă, această ocupaţie este pentru el o afacere foarte rentabilă. Unele laboratoare de cosmetice şi medicamente din Franţa folosesc, printre ingredientele secrete ale reţetelor produselor de mare succes, apă sărată de o puritate excepţională şi conţinând doar anumite minerale. Ei bine, după lungi căutări, domnul Lucas (foto) a descoperit în largul coastelor franceze ale Atlanticului (zona Saint-Malo) o „oază" (secretă) cu apă curată, corespunzătoare exigenţelor industriale sus-numite. Ieşind în larg de 4-5 ori pe săptămână cu propria ambarcaţiune, ingeniosul om de afaceri „pescuieşte" 10-16 metri cubi de apă oceanică, pe care o vinde cu 25-40 de centime litrul. Cu acelaşi preţ, el vinde „porţii de ocean" şi unor centre de cercetare ale vieţii marine, ale căror acvarii necesită apă deosebit de curată... *(P.I.)*

În numărul viitor

■ Paşi mici în era roboţilor ■ Cum va arăta lumea peste 500 de ani? ■ Panda, o legendă pe cale de dispariţie? ■ Domul şi diamantele mileniului ■ Parcul Serengeti ■ Lenin, un agent vândut Germaniei ■ Staruri despre care nu ştim încă totul... ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Mini-interviul săptămânii: CLEOPATRA MELIDONEANU, artist liric ■ Horoscop ■ De vorbă cu avocatul casei

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

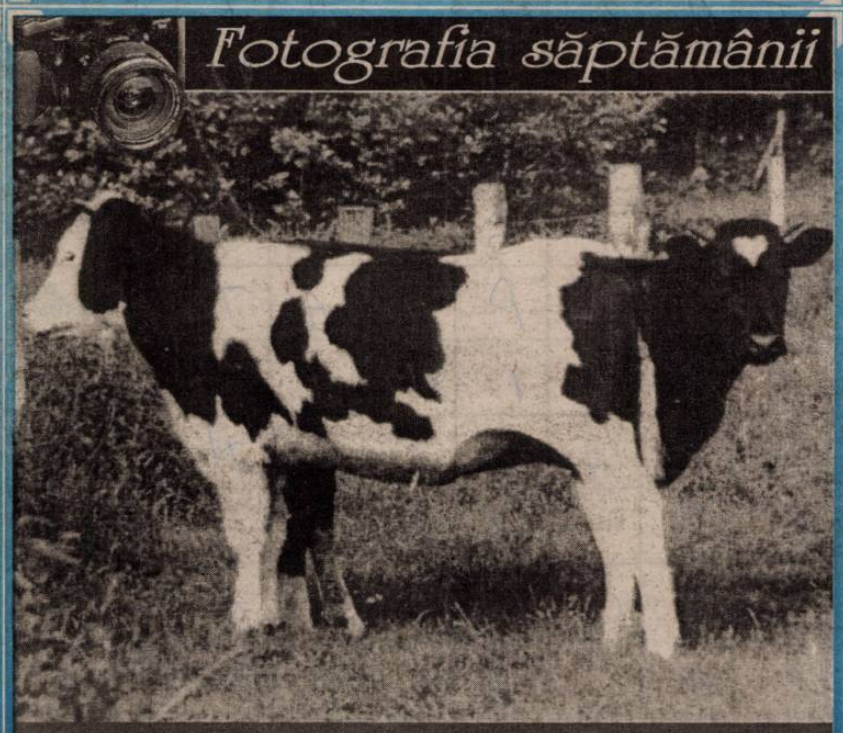

Iluzie sau realitate?

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

SERIE NOUĂ - 461 • ANUL XLIII • 23 MARTIE 2000 • 16 PAGINI • 3000 LEI Nr. 12 (2211)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

23 MARTIE

1919 Benito Mussolini formează Partidul fascist în Italia.

1933 Hitler devine dictatorul Germaniei.

1966 Prima întâlnire, după 400 de ani, între capii bisericii catolice şi ortodoxe.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1912 Wernher von Braun, inginer german, constructorul rachetelor V1 şi V2.

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

14619 extra-tereştri doar pe Pământ

CUM va arăta lumea peste 500 de ani ?

Fascinaţia ştiinţei

Paşi mici în **ERA ROBOŢILOR**

Terra X Dosarele planetei

Descifrarea inscripţiei din Aluniş

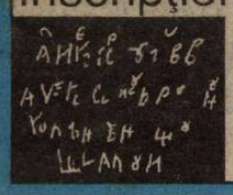

Idoli

STARURI despre care nu ştim încă totul

femina club

Parcul SERENGETI

Buna vestire

Pe 25 martie creştinii sărbătoresc „Buna Vestire a Preacuratei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi pururea Fecioara Maria". Este una dintre cele mai importante sărbători creştine. Ea reprezintă, aşa cum se arată în Evanghelia lui Luca, momentul în care Arhanghelul Gabriel a venit în Nazaretul Galileii, vestind Maicii Domnului că va naşte un fiu care se va numi Iisus şi că acesta va fi Fiul Celui Preaînalt. În ziua de Buna Vestire este dezlegare la peşte. *(I.S.)*

„Nobelul" pentru tineret

Informaţie „ascunsă" în interiorul moleculei ADN

Tânăra americancă de origine română *Viviana Rişcă* a câştigat o bursă de o sută de mii de dolari oferită de firma INTEL pentru descoperirea cu totul deosebită făcută de ea, de fapt o adevărată invenţie în ingineria genetică, prin conceperea unui procedeu original prin care o informaţie poate fi „ascunsă" în interiorul unei molecule de ADN şi decodificată *doar* de cel care deţine „cheia"!...

Algoritmii genetici nu mai sunt o noutate în tehnica de calcul avansată care evoluează foarte repede de la reţelele neuronale către logica *fuzzy* şi spre algoritmii genetici, consideraţi astăzi un ajutor al cercetătorului şi proiectantului de aparate spaţiale. Spre exemplu, folosind reţelele neuronale se poate serios amplifica productivitatea, împreună cu reducerea costurilor, în testele de tunel aerodinamic, în sensul „învăţării" previzionării performanţelor machetelor de vehicule aerospaţiale experimentate. *Algoritmii genetici* au fost sugeraţi de procesele evolutive din biologie, furnizând o tehnică adaptativă, robustă şi fiabilă, în care o multitudine de soluţii evoluează, prin secvenţele de generaţii, către o soluţie optimă şi globală. De regulă, toate soluţiile sunt reprezentate prin elemente binare; fiecare soluţie selectată este codificată ca un vector denumit cromozom, având componente descrise ca fiind genele şi având pentru poziţii specifice valori numite allele. Soluţiile corecte, bazate pe o funcţie potrivită şi oportună, sunt solicitate pentru reproductibilitate, folosind operatori de recombinare genetică ca de exemplu mutaţia şi încrucişarea. Algoritmii genetici posedă strategii euristice capabile să asigure scăparea de aşa numitele minime locale. Forţa algoritmilor genetici derivă din paralelismul lor global, şi anume din alocarea simultană a efortului de cercetare către diferite zone ale ariei de investigare; ei sunt foarte avantajoşi şi adaptaţi pentru soluţii la problemele cu soluţionare îndelungată.

Aşa cum a declarat Viviana – mesajul care trebuie codificat se ascunde într-o moleculă de ADN – dar nu mai mult de 25 de cuvinte. Astfel, informaţia din orice organism sau corp care include ADN-ul codificat şi care este apoi furat, poate fi descoperită de deţinătorul codului... S-a realizat, deci, codificarea la nivel molecular!

Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

HOROSCOP

◆ Sport
◆ Music Box
◆ Avocatul casei

Biblioteca Judeteană

cartea albă

În această săptămână, selecţia noastră se opreşte asupra a două noi apariţii editoriale, una la Editura Fundaţiei Culturale Române, cealaltă în colecţia de proză scurtă a Editurii ALLFA.

Picătura de istorie

Academicianul Răzvan Theodorescu nu trebuie să mai convingă pe nimeni despre faptul că este un pasionat de istorie, un filozof al istoriei şi al civilizaţiilor care au traversat istoriile. Discursul său este cuceritor şi surprinzător de fiecare dată, fie că vorbeşte despre „a treia Romă" sau despre „ultimii bizantini", despre „Florenţa ca simbol" sau despre „sultanul botezat". Eseurile reunite în proaspătul volum intitulat „Picătura de istorie" vin să confirme ceea este de mai multă vreme o realitate: Răzvan Theodorescu nu este doar un profesor eminent, ci şi un gânditor de largă respiraţie europeană. Vorbind despre universul pe care îl explorează de decenii bune, Răzvan Theodorescu spune: „Frecventând de ani buni istoria cea atât de sinuoasă şi, totuşi, nespus de coerentă a civilizaţiei europene, încercând să o fac apropiată generaţiilor succesive de studenţi, i-am obişnuit...cu un adevăr: acela că nici un moment important al trecutului nu a rămas fără ecou în prezent. Că noi, cei de astăzi, am fost modelaţi cumva – de la morală la economie, de la credinţe la moravuri, de la politică la arte – de tot ce ne-a precedat. Împrejurarea că Europa este, de fapt, o întâlnire de lumi mereu complementare şi uneori divergente, convingerea că a fi european înseamnă a împărtăşi valori care au fost comune continentului pe când acesta se năştea spiritual, cu două mii de ani în urmă, deopotrivă în Est şi în Vest, ar trebui să fie înţelese de către oricine se întâlneşte şi se îndeletniceşte cu istoria".

Povestiri alese

Ioan Groşan este prezent pe piaţa literaturii române cu o ediţie definitivă, zice el, a povestirilor sale, în realitate cu reeditarea primelor sale volume de proză, „Caravana cinematografică" (1985) şi „Trenul de noapte" (1989), pe care Editura ALLFA le-a strâns într-un singur volum. De ce o reeditare şi de ce tocmai acum? Răspunsul ni-l oferă Ioan Groşan într-o notă a autorului: „Confruntând manuscrisele cu textele tipărite, am constatat cu surprindere cât de puţin, totuşi, am fost nevoit să scot din variantele originale, în urma confruntării cu diverşi cerberi din Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste. A funcţionat şi în ceea ce mă priveşte, cu siguranţă, şi autocenzura... Mărturisesc că am şovăit dacă să introduc sau nu în sumarul ediţiei prezente povestirea O.Z.N-ul pe care am considerat-o şi încă o mai consider cea mai slabă din producţiile mele epice... pentru că marchează singurul meu compromis serios cu Cenzura". Dacă asta ar fi fost pentru scriitori singurul compromis cu Cenzura încă ar fi fost bine, se cunosc însă şi cazuri mai grele. Oricum, aşa cum zice Groşan, a fost şi tov. Dulea bun la ceva: povestirea O.Z.N. a fost tradusă, după 1990 în Polonia şi Franţa. Atunci, era o vorbă: ce se taie nu se fluieră. Acum nu mai e valabilă şi rezultatul este producţia imensă de maculatură care nici nu moare dar nici nu se predă. Prin 1985, criticul literar Nicolae Manolescu scria: „Ioan Groşan a vrut să arate că tema nu contează în literatură, compunând o întreagă literatură a temei..." Vremea a trecut şi iată a venit timpul ediţiilor definitive.

GEORGE CUŞNARENCU

top AMERICAN 20

1. Santana – Supernatural (1 / 36)
2. Dr. Dre – Dr. Dre – 2001 (2 / 14)
3. Celine Dion – All The Way... A Decade Of Song (3 / 14)
4. Eiffel 65 – Europop (6 / 12)
5. Christina Aguilera – Christina Aguilera (5 / 26)
6. D'Angelo – Voodoo (4 / 4)
7. Kid Rock – Devil Without A Cause (8 / 60)
8. DMX – ...And Then There X (9/9)
9. Sisqo – Unleash The Dragon (10/12)
10. Backstreet Boys / Millennium (12/40)
11. Macy Gray – On How Life Is (18/30)
12. Various Artists – Now 3 (11 / 11)
13. Dixie Chicks – Fly (13 / 25)
14. Destiny's Child – The Writing's On The Wall (16 / 30)
15. Various Artists – Grammy Nominees 2000 (19 / 2)
16. The Cure – Bloodflowers (- / 1)
17. Creed – Human Clay (20 / 21)
18. Ghostface Killah – Supreme Clientele (7 / 2)
19. Faith Hill – Breathe (15 / 15)
20. Britney Spears – ...Baby One More Time (17 / 58)

(Numerele din paranteză arată poziţia din săptămâna trecută şi săptămânile de top)

cronica săptămânii

Tina Turner

Twenty Four Seven

Casa *Virgin* adaugă la discografia impresionantă a celebrei soliste încă un album, deloc modest, realizat în buna tradiţie a ceea ce fusesem obişnuiţi să ascultăm sub semnătura *Tinei*. Nu ştiu de la ce vine titlul albumului dar eu l-aş traduce prin: ascultaţi-l 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână! De ce? Deoarece longeviva regină din soul music, tocmai trecută de 60 de ani (!) pare oprită undeva în timp, la nivelul acelui fantastic album „Foreign Affair" (1989), beat-ul de atunci fiind transferat, fără a se pierde ceva din el, tuturor producţiilor care i-au urmat! Chiar dacă unele din albumele *Tinei* din deceniul zece au fost subapreciate, un lucru rămâne cert: solista a ştiut să ţină pasul cu vremurile, adaptându-se perfect evoluţiei pop-ului. Şi de această dată, *Tina* a găsit combinaţia câştigătoare între soul, funk, balade şi dance înconjurându-se de o echipă valoroasă de producători şi remixatori care şi-a dovedit stofa lucrând cu nume mari ca *Cher* sau *Spice Girls*. Mărturie stau compoziţii ca *„Whatever You Need"* (primul extras pe single), *„Without You"*, *„I Will Be There"*, *„When The Heartache Is Over"* (al doilea single), acesta din urmă având un excelent succes în topuri, în special în Germania şi în cele scandinavice. În Regatul Unit, *„When The Heartache Is Over"* a prins topul 20 iar albumul a intrat în primele zece... Regina nu a murit şi nici nu dă semne că nu s-ar simţi bine! *Simply the very best...*

CAZIER discografic

repere discografice (albume şi compilaţii) purtând semnătura sa: ● 16 Chart Busting Pop Hits ● 1968 Nick Drake Session ● Big Picture ● Biggest ● Blessed ● Blue Moves ● Breaking Hearts ● Can You Feel the Love Tonight ● Candle in the Wind ● Captain Fantastic & The Brown Dirt Cowboy ● Caribou ● Circle of Life ● Classic Elton John ● The Complete Thom Bell Sessions ● Crocodile Rock ● Don't Go Breakin' My Heart [UK] ● Don't Let the Sun Go Down on Me ● Don't Shoot Me I'm Only the Piano Player ● Elton John Story ● Empty Sky ● Four form Four Eyes ● The Fox ● Friends ● The Games [O.S.T.] ● Goodbye Yellow Brick Road ● Greatest Hits, 1976-1986 ● Heartache All over the World ● Here & There ● Hit Selections from Elton John ● Honky Chateau ● Honky Chateau/Don't Shoot Me I'm Only the Piano Player ● Ice on Fire ● If the River Can Bend ● Jump Up! ● Lady Samantha ● Love Songs [1982] ● Love Songs [1996] ● Made in England ● Madman Across the Water ● Milestones ● The New Collection ● Night Time ● Night and Day: The Night Time Concert ● The One ● Philadelphia Freedom ● Picture Book ● Rare Masters ● Recover Your Soul ● Reg Strikes Back ● Rock of the Westies ● Runaway Train [UK] ● Seasons Early Love Songs ● A Single Man ● Sleeping with the Past ● Something About Way You Look Tonight/ Candle 1997 ● Song Book ● Superior Sound of (1970-1975) ● Tantrums & Tiaras ● The Thom Bell Sessions [EP] ● Too Low for Zorro.

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU

Elton John

Data naşterii: 25 martie 1947, în Pinner, Middlesex, Regatul Unit. Nume real: *Reginald Kenneth Dwight.*

Dacă ne referim la cifre de vânzări şi la popularitate, atunci se poate afirma, fără posibilitatea de a greşi, că *Elton John* a fost cel mai mare star din pop-ul anilor '70, un cantautor de excepţie care a ştiut să combine foarte bine pop-ul gen *The Beatles* cu rock-ul contemporan. Talentul său i-a permis să abordeze o diversitate de genuri, având rezultate notabile în toate, de la soul, disco şi country, la balade de pop sau chiar rock progresiv. Calităţile melodice, charisma şi prezenţa sa deosebită pe scenă l-au

făcut un classic în viaţă, unul dintre cei mai mari showmen şi unul dintre şi mai puţinii solişti care au reuşit performanţa de a avea singles de Top 40 în toţi anii perioadei 1970 – 1996! În toată această perioadă *Elton John* s-a aflat continuu şi în atenţia presei de scandal care i-a vânat toate escapadele amoroase, nu puţine, certurile sale cu textierul său favorit – *Bernie Taupin*, excentricităţile de tot felul... Indiferent de toate acestea, el a rămas un artist remarcabil, foarte multe din melodiile sale devenind standarde ale pop-ului mondial. Fiu al unui fost trompetist din *Royal Air Force*, *Elton John* a început să cânte la pian pe când avea patru ani iar şapte ani mai târziu obţinea o bursă la *Royal Academy of Music*. După şase ani de studiu el părăsea şcoala cu intenţia de a se afirma în show-biz! În 1961, fondează prima sa trupă – *Bluesology*, împărţindu-şi timpul între cântările cu trupa, concertele solo dintr-un hotel local şi căutarea disperată a unei case de discuri care să-l publice... Până în 1965 *Bluesology* au cântat ca backing cu nume mari soul-ul şi rhythm and blues-ul american aflate în turnee prin Regatul Unit, iar în 1966 *Bluesology* devenea trupa de concert pentru *Long John Baldry*, începând să cânte prin cabaretele din toată Anglia. După un asemenea antrenament de valoare, se apropia vremea ca *Elton John* să continue solo şi să-şi ocupe locul arhimeritat. Restul este muzică. La superlativ... Deocamdată, iată un index alfabetic al principalelor

Ştiri pe bandă rulantă

Neobositul *Ozzy Osbourne*, de data aceasta secondat şi de soţia sa – *Sharon*, s-a cuplat cu *Priority Records*. Produsul rezultat se numeşte *Divine Recordings*. Noua casă de discuri va edita, aţi ghicit, numai metale grele şi foarte grele...

Fatboy Slim se întoarce la dragostea din-ntâi, cea pentru profesia de DJ, pentru luna viitoare anunţând apariţia unui nou CD care conţine exclusiv mixaje live.

Aimee Mann, *Phil Collins* şi *Randy Newman* sunt printre nominalizaţii pentru *Oscar*-ul decernat celui mai bun cântec (*The Best Original Song*).

Biletele pentru concertul *Tinei Turner*, programat pe Wembley pe 15 iulie, s-au vândut atât de rapid încât organizatorii i-au adăugat încă un show!

După show-ul de excepţie de la *Grammy Awards*, unde au cântat *Sting*, *Marc Anthony*, *Santana*, *Britney Spears* şi *Backstreet Boys*, deţinătorii drepturilor au luat decizia de a scoate un CD care să marcheze evenimentul. Cum va apărea, vă voi da de ştire!

Kiss au anunţat datele primei părţi a turneului care va fi, potrivit declaraţiilor membrilor, ultimul din cariera grupului...

Liam Gallagher et Co, adică *Oasis*, au ajuns, cu *„Go Let It Out"*, la al cincilea single Number One în topul britanic!

A mai dispărut un nume mare din rhythm and blues: este vorba de *Screamin' Jay Hawkins*. Avea 70 de ani...

Celor care au canalul *VH1* la cablu le recomand emisiunea *Storytellers* care are programate, pentru viitorul foarte apropiat, prezentări ale unor monştri sacri precum *Pete Townshend*, *Don Henley*, *Crosby, Stills, Nash and Young*.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Tiţi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochinţu, Mariana Lupescu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Viziuni asupra mileniului trei

CUM VA ARĂTA LUMEA peste 500 de ani?

MIHAELA DOROBANŢU

Nici nu am început ca lumea povestea noului mileniu că unii se şi gândesc la ce se va întâmpla peste o mie de ani! Prea devreme? Cine ştie. Revista italiană „Focus" s-a îndreptat însă de pe acum spre un celebru artist californian, James Gurney, cunsocut mai ales pentru „dinozaurii săi" dar în acelaşi timp un extrem de apreciat ilustrator de romane ştiinţifico-fantastice. Şi el şi-a dat o dată în plus frâu liber imaginaţiei...

Oraşe-minarete şi transatlantice pe şine

Impresionat de numărul tot mai mare de cetăţeni ai lumii musulmane care împânzesc Terra, James Gurney şi-a imaginat oraşul viitorului aflat aproape în întregime sub cupole inspirate din cele ale moscheelor şi cu zgârie nori care străpung cerul întocmai ca nişte minarete.

Mijlocul de transport imaginat este şi el pe măsură - un adevărat transatlatic, doar că nici o picătură de apă nu îl udă. Pentru că el se deplasează pe un monorail. Permiţând accesul la bord a... 25000 de pasageri! Cu toate serviciile de care au nevoie. În viitor, se pare, era călătoriilor omului se va încheia. În locul oamenilor vor călători oraşele!

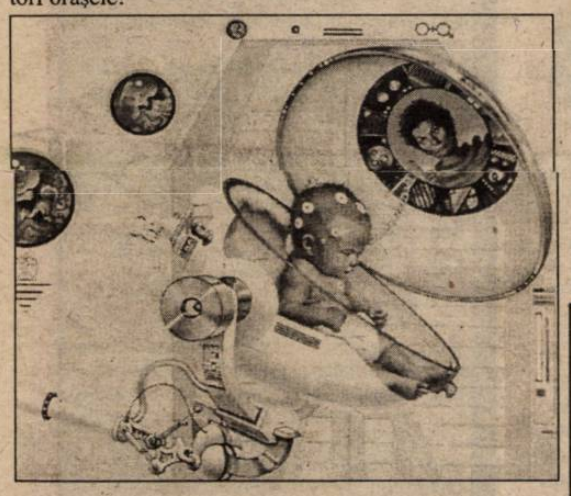

Viitorul supertehnologic

Câtă vreme omul va continua să existe, oraşele, toate spaţiile care vor fi legate într-un fel sau altul de viaţa sa, vor fi... murdare. Vor fi populate de câini vagabonzi şi de indivizi privind pierduţi înspre zări ştiute numai de ei, ţinând în mână şi sorbind din când în când dintr-o sticlă de bere! Şi aceasta NU este o viziune dâmboviţeană, ci afirmaţia lui James Gurney! Care imaginează maşini speciale, spectaculoase, cu siluete care îţi taie răsuflarea, şi care nu sunt altceva decât obişnuitele, pentru noi, maşini de gunoi de astăzi.

În acelaşi viitor al supertehnologiilor se înscriu şi „ovulele suprarăcite" şi o altă categorie de fiinţe umane cu care în curând va trebui să ne obişnuim:

Mame virtuale

Dacă nu aţi răsfoit măcar o dată celebrul roman al lui Aldous Huxley, „Brave New World", făceţi-o. Nu puţine din ideile care (re)apar astăzi în literatura ştiinţifico-fantastică le veţi afla pentru prima oară acolo. Fapt este că noţiunea de fecundaţie asistată este de destul de multă vreme unul din subiectele preferate ale fanteziilor ştiinţifice ale viitorului. Doar că până de curând nu exista şi posibilitatea *tehnică* de a o realiza. Iată de altfel cum vede un biolog, în persoana americanului Don Maitz, viitorul de peste doar câteva secole al reproducerii umane: „Procesul va începe cu ovule conservate la temperaturi ultrajoase. Ingineria genetică va consimţi la ideea de a determina încă de la început caracteristicile indivizilor care vor fi aduşi pe lume. Embrionii se vor dezvolta în afara uterului matern, într-un mediu ambient protejat, care va permite ţinerea lor continuă sub control." „Feţii" vor primi astfel nu doar hrana de care au nevoie, ci şi informaţiile dorite, transmise direct de creier. Imaginea virtuală a unei mame le va furniza o educaţie încă înainte de a se naşte! Astfel, de fapt, vom avea de a face nu peste chiar atât de multă vreme cu...

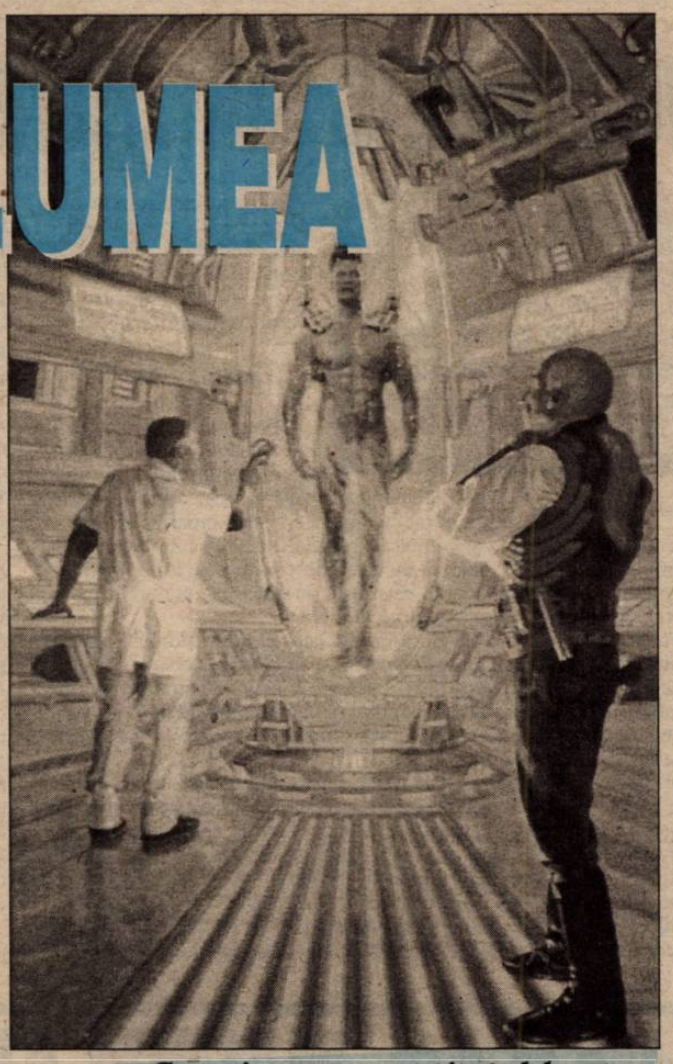

Corpuri umane construite în laborator

Afirmaţia lui Isaac Asimov, marele vizionar al secolului XX, spunea acum vreo 20-30 de ani că nici o revoluţie ştiinţifică şi tehnică nu va egala pe cea produsă de ingineria genetică, este una foarte serioasă. Pe lângă posibilitatea reală încă de pe acum a organelor de schimb sau implanturilor de microcipuri, transferul minţii umane însăşi nu mai pare acum chiar atât de îndepărtat! De la un corp la altul sau, de ce nu, de la o clonă la alta! Aşa că întrebarea din titlul acestui articol nu este una gratuită: peste un mileniu, sau poate mult mai devreme, s-ar putea să nu mai fim în situaţia de a afirma cu certitudine că noi şi nu cine ştie ce copii ale noastre vom popula oraşele viitorului...

EINSTEIN un geniu cosmic

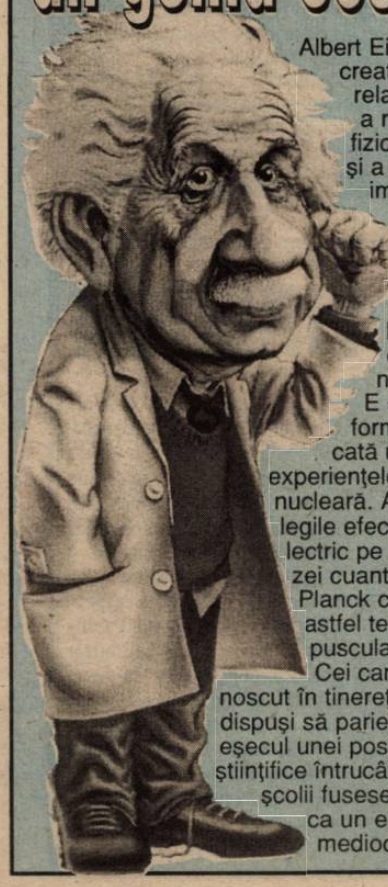

Albert Einstein este creatorul teoriei relativităţii care a revoluţionat fizica modernă şi a marcat o importantă cotitură în concepţia ştiinţei despre lume. A stabilit formula ce-i poartă numele: $E = mc^2$, formulă verificată ulterior în experienţele de fizică nucleară. A explicat legile efectului fotoelectric pe baza ipotezei cuantelor a lui Planck confirmând astfel teoria corpusculară a luminii. Cei care l-au cunoscut în tinereţe ar fi fost dispuşi să parieze oricât pe eşecul unei posibile cariere ştiinţifice întrucât în timpul şcolii fusese remarcat ca un elev mediocru. *(D.M.)*

Paşi mici în ERA ROBOŢILOR

IRINA STOICA

Imaginaţia noastră, înflăcărată de producţiile cinematografice sau de scrierile lui Isaac Asimov, ne poartă adesea într-o lume în care toate, absolut toate activităţile fizice, tot ceea ce face munca omului anostă, riscantă şi epuizantă, vor cădea în sarcina roboţilor.

Pe lângă artişti, cei care au contribuit la această viziune optimistă au fost, fără îndoială, şi oameni de ştiinţă. În jurul anilor '50 majoritatea acestora ne asigurau că în scurtă vreme roboţii vor înlocui omul în tot felul de activităţi dificile.

Chiar dacă anii '90 au reprezentat o explozie a ordinatoarelor, roboţii cu multiplele lor capacităţi fizice şi mentale se încăpăţânează să întârzie. E adevărat că braţe articulate şi diverse alte mecanisme mobile sunt deja utilizate în industrie dar microprocesoarele nu sunt încă atât de puternice pentru a executa programele care să determine roboţii a se comporta identic omului.

Previziunile oamenilor de ştiinţă sunt încă optimiste. Ei apreciază că în 2010 roboţii mobili, de statură umană, vor avea aptitudini cognitive echivalente cu cele ale şopârlelor. Ei se vor putea achita de sarcini simple. Vor mătura, vor aspira, vor livra pachete, vor scoate şi vor goli pubele. Abia spre 2040 se speră că se va atinge obiectivul iniţial al roboticii, descris de literatura ştiinţifico-fantastică şi anume roboţi cu posibilităţi de deplasare independentă şi capacităţi intelectuale umane. Recent au fost testaţi

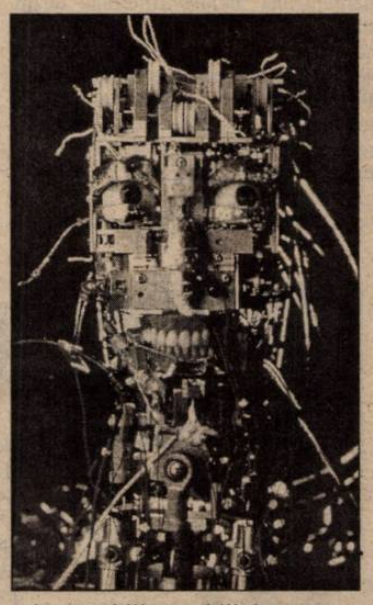

roboţi mobili, capabili de a repera vizual anumite obiecte.

În ciuda acestor progrese, ei rămân inferiori omului al cărui creier este un ordinator hiperspecializat, rezultat al unor milenii de evoluţie. Totuşi roboţii nu au nevoie să atingă chiar performanţele umane pentru a fi funcţionali. În uzine şi antreprize au fost vânduţi roboţi care transportă materiale şi, graţie unor captatori speciali, pot detecta obstacole. Aceştia au capacitatea de înţelegere a unei insecte. S-au realizat roboţi mici, mobili, din ce în ce mai performanţi. Dacă roboţii anilor 2010 vor avea inteligenţa unei şopârle, cei din a doua generaţie vor avea inteligenţa unui şoarece. Ei vor fi dotaţi cu sisteme de autoperfecţionare, execuţiile vor fi mai rapide, vor avea noţiunea pedepsei şi a recompensei realizate cu ajutorul unor baterii.

Roboţii din generaţia a treia vor avea o inteligenţă apropiată de cea a unei maimuţe. Vor învăţa foarte repede iar răspunsurile la întrebările puse vor scoate în evidenţă o viaţă mentală rudimentară, desfăşurată în jurul unor situaţii concrete din cadrul activităţii lor.

Abia roboţii din generaţia a patra vor putea fi consideraţi ca având o inteligenţă apropiată de cea umană. Ei vor fi echipaţi cu puternice programe de raţionament. Vor fi în stare să pună diagnostice medicale, să ia decizii financiare, să analizeze date seismice, să localizeze zăcăminte de petrol... Bine educaţi, aceşti roboţi vor fi deosebit de eficace şi, evoluţia lor va fi de 10 milioane de ori mai rapidă decât cea umană. Primii vor apărea în jurul anilor 2050, perfect instruiţi, muncind cu precizie şi rapiditate. Era roboţilor ne va aduce astfel nişte rude îndepărtate, care nu vor înceta nici o clipă să se autoperfecţioneze.

planet@IT

Părţi bune ale Windows 2000

Testând Winows 2000, este imposibil să nu se observe unul dintre marile sale avantaje faţă de Windows 98 sau Windows 98 SE: Windows 2000 nu mai are nevoie de rebutări. El sesizează precis configuraţia sistemului setând corect toţi parametrii, inclusiv în spinoasa problemă a reţelelor. Windows 2000 este mai rapid decât Windows 98, diferenţa nefiind ca de la cer la pământ, însă fiind sesizabilă. Configuraţia optimă pe care se poate instala un sistem de operare Windows 2000, fără a avea nici un fel de problemă este următoarea: Pentium 3, 600mhz, 256 MB RAM. Windows 2000 are suport complet pentru Direct X, ceea ce înseamnă că se rula orice joc de computer. El include şi ultimele drivere ale plăcilor din ultima generaţie de Voodoo; aşadar, „game-ării" nu au de ce să se teamă. Windows 2000 se dovedeşte a fi stabil, după 36 de ore de folosire continuă fără rebutare, nedând semne de încetinire, ceea ce este un mare pas înainte faţă de Windows 98. În rubricile viitoare vom include şi alte observaţii asupra noului produs Microsoft, asupra modului de funcţionare şi a „bug-urilor" lui.

Jocuri cu arome de femeie

Doreşte cineva ca atunci când se joacă pe computer să poată simţi miros de cauciuc încins în timp ce conduce un simulator de Formula 1? Peste puţin timp se va putea. Echipamente care vor produce arome vor însoţi jocurile, peliculele video sau e-mailurile vor apărea pe piaţă începând cu luna decembrie a acestui an. Ele vor fi produse de firma americană Digiscents. Dispozitivul se va numi „Ismell" şi va fi mai mic decât un telefon. El va adăuga o nouă dimensiune jocurilor pe computer sau altor produse digitale. Acest aparat va „traduce" mirosul în semnal digital ce va fi scris pe suport optic sau în fişiere. „Ismell" va crea o aromă olfactivă cu ajutorul unei palete de 128 de substanţe chimice stocate într-un cartuş, ce va fi răspândită în aer prin intermediul unui mic ventilator. Digiscents se află în tratative cu mari companii de jocuri, printre care şi Eidos, creatoarea unui joc foarte apreciat – „Tomb Rider", precum şi cu companii de mâncăruri şi băuturi interesate de exploatarea acestui potenţial.

Vot on-line în premieră

A vota pe Internet fără teama că vecinul trage cu ochiul la „opţiunea" ta este o idee destul de reconfortantă. La urma urmei de ce nu? Câtă vreme Internetul include facilităţi ca operaţiuni bancare sau cumpărături on-line. Se pune problema creării unui procedeu de securitate, pentru a pune Internetul în slujba unuia dintre drepturile fundamentale ale omului, cel la vot. Marele test se va desfăşura în această lună când democraţii din statul american Arizona vor fi primii oameni din lume care vor vota candidatul la preşedinţie prin intermediul Internetului. Există un singur pericol. Acela ca hackerii să pătrundă prin intermediul ciberspaţiului şi să compromită rezultatele votului. Fapt ce ar şterbi din integritatea oricărui sistem democratic.

Inexplicabilul de lângă noi

Evenimente din „moartea aparentă”

Deşi nu ştim dacă după experienţele psihanalistului american Reymond Moody s-au efectuat şi altele, mai recente, referitoare la aşa-zisa „moarte clinică”, evenimentele de această natură pot fi reţinute simplu din cazuistica obişnuită, fără a fi susţinute de observatori specialişti. Multe persoane care au traversat o moarte clinică refuză să mărturisească despre moment, de teama de-a nu fi calificate drept nebune. Este şi cazul din acest articol.

ION ŢUGUI

Reţinem două confirmări care s-au impus în timp. Prima este a americanului Moody, a doua este a părintelui Serafim Rose, ortodox care a trăit în America, unde a murit în anul 1982. Ultimul comentează observaţiile lui Moody, dar le reproşează caracterul laic şi absenţa elementului creştin. Serafim Rose a efectuat experienţe identice cu ale lui Moody, dar mediul asupra căruia a optat a fost exclusiv cel mănăstiresc. Rose mărturiseşte că toţi călugării care au supravieţuit unei morţi clinice, în momentul „plecării” din corp au fost însoţiţi de îngeri, sfinţi sau înalte autorităţi cereşti. De aici şi controversa colocvială, după care persoanele investigate de Moody nu fuseseră în viaţă credincioase şi oricum prin moarte nu ar fi ajuns în „lumea celor drepţi”. Puse lucrurile în această cumpănă – credinţă şi necredinţă – experimentele se mută în plan religios iar pe noi ne interesează în primul rând dacă fenomenul morţii clinice este real şi poate furniza informaţii despre acest miracol.

„Corina a murit”!

Aceste cuvinte le-a auzit pe masa de operaţie, Corina C, din Bucureşti, le rostise, o asistentă medicală. Corina mai apucase să le audă şi s-a mirat că cineva constata moartea ei, iar ea auzise ca şi cum ar fi fost vie! Însă în acel moment, pe bolnava operată nu o mai interesau cele lumeşti. Considerată moartă, ea ştia că nu murise şi era prezentă în sala de chirurgie dar *altfel*.

Mărturia Corinei este deosebit de valoroasă pentru experimentele dedicate morţii clinice, deoarece aduce, după părerea mea, o seamă de elemente inedite. Pentru a le cuprinde în continuare, le-am numerotat în ordinea în care le-a trăit Corina fiind la un moment dat considerată moartă...

După ce află de la o asistentă ce se întâmplase cu ea, Corina a început să audă ceea ce nu auzea nimeni în sală – aparatele medicale. Fiecare aparat necesar actului chirurgical era auzit cu alt gen de auz, imperceptibil pentru ceilalţi, inclusiv medicilor. Astfel Corina şi-a dat seama că sunetele pe care le percepea aveau vibraţii înalte, orchestrau un fel de muzică electronică. În paralel cu acutizarea auzului, femeia şi-a pierdut identitatea. Asta se petrecea într-un chip paradoxal şi insolit: ea ştia cine este, ce se întâmplase cu ea, dar nu mai avea memoria specifică corpului, creierului. Ea exista „deturnată”, era modulată sau modificată, „vechea” identitate dispărând.

După cele două evenimente amintite mai sus, Corina a început să vadă. Mutată parcă într-un corp nou, imaterial, „vedea” tot ce se întâmpla în salon – chirurgii, agitaţia, surorile medicale, încercarea disperată a personalului medical de a o readuce la viaţă. Dar, cum am mai amintit, ea era indiferentă la tot ce se făcea pentru ea. Nu înţelegea nici faptul că trebuia salvată sau de ce şi pentru ce. Se simţea foarte bine în situaţia în care era.

Al patrulea eveniment descris de Corina este „trecerea într-o zonă albă”, poate că momentul acesta, care păstra şi capacităţile vizuale fără aportul ochilor, i-a furnizat Corinei cele mai minunate stări şi trăiri în afara corpului fizic. S-a pomenit într-o stare de linişte şi extaz, într-o singurătate protejată de cineva şi totodată dublată de sentimentul de perfecţiune. Al cincilea eveniment a fost legat de apariţia comunicării; dar nu mai comunica prin limbaj, ci exclusiv mental, telepatic. Transmitea gânduri şi primea informaţii. În acest moment i s-a proiectat pe o memorie stranie întregul proces al operaţiei care avusese loc. Era o reluare exactă a întregului act chirurgical până în clipa morţii clinice.

În fine, ultima manifestare a fost aceea a „separării”. Corina se afla în două ipostaze: una era corpul „mort”, cealaltă era alt corp, tot al ei, viu, dar fără materie!

O experienţă limită plină de semnificaţii, şi de ce nu, de învăţătură...

Dosarul gândurilor comunicante

Despre halucinaţiile telepatice

MIHAELA DOROBANŢU

René Warcollier, autor, la începutul anilor 1900, al unor interesante anchete asupra capacităţilor telepatice ale diferitelor persoane, relatează, printre altele, două cazuri. Unul se referă la o doamnă care, în timp ce mergea, a avut viziunea clară a unui disc luminos şi, în interiorul acestuia, a două mâini care scoteau o scrisoare dintr-un plic. Peste puţin timp a realizat că fusese vorba de un prieten al său care în acel moment găsise o scrisoare pe care ea i-o adresase şi pe care o considerase pierdută. Cel de-al doilea caz l-a implicat pe Warcollier însuşi.

Ajuns aproape de miezul nopţii într-un oraş de lângă Paris la un vărat soţiei sale, se întâlneşte cu soţia şi, după câteva vorbe cu gazdele, obosit, se duce la culcare în camera de oaspeţi. Adoarme imediat, dar după câtva timp (pe care îl estimează ca foarte scurt), se trezeşte brusc, având senzaţia unei lumini aprinse în cameră şi a unui pachet depozitat lângă fotoliu. Soţia tocmai intrase în cameră şi el o întreabă ce era cu pachetul respectiv, exact în momentul când realizează că de fapt nu exista nici un pachet. I-l descrie totuşi în detaliu şi soţia îi spune că într-adevăr un asemenea pachet fusese adus în camera respectivă şi aşezat lângă fotoliu, dar fusese adus din greşeală şi luat apoi de către comisionar. Am ales special aceste două povestiri, pentru că ele ne permit să ne formăm un punct propriu de vedere asupra consideraţiilor psihologului M.N. Vaschide – despre care am mai vorbit – care se referă la halucinaţii telepatice şi nu de telepatie propriu-zisă. De ce? Pentru că, după cum pretinde el, „majoritatea cazurilor, fiind unele emoţionale, aceasta exercită o influenţă considerabilă asupra capacităţii de judecată”. El a efectuat de altfel anchete detaliate, implicând „în marea majoritate persoane departe de preocupări psihologice”. Una din aceste anchete a inclus 34 de persoane (din care 21 erau români) care au furnizat 1374 de cazuri, printre care 48 de coincidenţe. 19 din aceste 34 de persoane nu avuseseră decât halucinaţii false; în 981 de cazuri se crezuse complet în realitatea întâmplării, dar dintre ele 934 s-au dovedit a fi convingeri eronate. Vaschide este absolut convins de existenţa halucinaţiilor telepatice: „O durere vagă, un zumzet în urechi sunt suficiente pentru a acuza senzaţia şi chiar percepţia unei halucinaţii dintre cele mai nete...” Concluziile sale sunt complet diferite de cele ale cercetătorilor englezi – dar nici la unii, nici la alţii, nu se poate vorbi, în această perioadă de la începutul secolului XX, de o strictete absolută a metodelor de cercetare sau de verificare a rezultatelor.

Înconjuraţi de baze extraterestre

14619 EXTRATERESTRI doar pe Pământ!

DAN D. FARCAŞ

În 1998, un anonim anunţa, printr-o pagină Internet localizată în Mexic, nici mai mult nici mai puţin decât că este în posesia unor date sigure privind bazele ascunse ale extratereştrilor. El nu spunea metoda prin care a ajuns la aceste informaţii, însă aparent ea face apel la tehnicile clarvăzătorilor *(remote viewers)* din armată, despre care aminteam în episoadele precedente.

Investigatorul susţinea că are ştiinţă, până la momentul respectiv, despre existenţa a 144 astfel de baze subterane, dintre care 3 pe Marte, 5 pe Lună şi celelalte pe Pământ. În realitate lista pe care o dă în continuare conţine mai multe baze, iar autorul ne anunţă că îşi continuă investigaţiile pentru a afla şi de altele, din zonele pe care încă n-a avut răgazul să le abordeze. Numărul extratereştrilor din bazele pământene era (la un moment dat) de 14619, iar pe Lună şi pe Marte de 427, în majoritatea lor fiind „cenuşii din Andromeda”...

Materialul este impresionant în sine. Volumul său este echivalent cu cel al unei cărţi mijlocii. El conţine descrierea detaliată a fiecăreia dintre baze, aflate în zona arctică: (Polul Nord, Groenlanda, Rusia, Alaska, Islanda, Norvegia, Suedia, Finlanda), în S.U.A. (35 de baze), în Mexic, triunghiul Bermudelor (Puerto Rico, Bahamas, Bermuda, Antigua etc.), Argentina, Uruguay, Australia, Antarctica. Pentru fiecare sunt date: localizarea geografică, scopul activităţii bazei, echipamentele de care dispune, câte nave (mai mari, mai mici), câţi extratereştri, câţi pământeni şi câţi hibrizi se află acolo. Se specifică şi obiectivele bazelor, care sunt foarte diverse: minerit, sursă de energie pentru alte baze, construirea şi repararea de nave şi alte echipamente, experimente genetice asupra pământenilor, recoltarea de materiale biologice, instruire şi antrenament, elaborarea unor metode pentru stăpânirea viitoare a Pământului, culegere de informaţii, controlul unor politicieni, al populaţiilor din anumite zone, al informaţiilor din mass-media pământeană inclusiv Internet, dezinformare, sabotaje etc. Pământenilor aduşi pe aceste baze li se creează adesea iluzia că se află pe o altă planetă. Bazele sunt interconectate printr-o reţea proprie de calculatoare. Extratereştrii nu gândesc individual ci colectiv; dacă verigile esenţiale ale comunicării dintre ei ar fi distruse, întreaga lor activitate ar fi dezorganizată. Concluziile autorului anonim sunt: o mână de invadatori, ajutaţi de o tehnologie superioară, ne influenţează destinele. Ei reprezintă un inamic comun, fapt pe care nu-l conştientizăm îndeajuns. Civilizaţia noastră decade, ţările se războiesc sau se ceartă între ele, oamenii preferă să se preocupe de lucruri mărunte, în loc să înţeleagă că marele pericol pentru omenire îl reprezintă extratereştrii, care au tot interesul să ne învrăjbească, pentru a ne putea apoi stăpâni. Autorul promite să-şi continue investigaţiile, dat fiind că n-a acoperit încă toate zonele de pe Pământ. El este convins că există mulţi oameni, în special militari, care cunosc toate aceste detalii, poate şi mai multe, şi face apel la ei ca să aibă curajul să spună public adevărul. De asemenea, o dată aceste baze identificate, oricine poate să le cerceteze activitatea şi să le demaşte.

Evident, informaţiile de mai sus trebuie primite cu rezerva cuvenită. Totuşi, ne putem întreba, la ce foloseşte acest efort, inclusiv financiar, deloc neglijabil, de difuzare a unor asemenea informaţii? Mai ales că într-un loc, în voluminosul său material, eluzivul autor subliniază: „întrucât există atât de mult fum, trebuie să fie şi un foc undeva”...

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise” în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin” o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/12

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare”. Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Între scepticism şi credulitate

Bioenergia care vindecă

PAUL IOAN

Problema transmiterii capacităţilor parapsihologice către urmaşi este asociată uneori cu următoarea întrebare: până la ce vârstă se manifestă aceste puteri, toată viaţa cumva? Bioenergia unei persoane hipersenzitive afectează schimbările aduse de bătrâneţe metabolismului? Într-un recent număr al revistei „Chronicle Month” (ediţia care apare la Montreal), sunt intervievate în acest sens două familii din Filipine şi Coreea de Sud. În ambele cazuri există trei generaţii în viaţă care au capacităţi bioenergoterapeutice: bunic, tată şi fiu. În cadrul familiei Khalin-Hen (Filipine), bunicul are 83 de ani şi nu mai practică „magia” de peste 30 de ani (în ţara lui, denumirea ştiinţifică nu este folosită pentru persoanele fără studii de profil). Pe la 50 de ani, Khalin-Hen constata cât de mult îl obosesc „vindecările cu mâna”, îmbolnăvindu-se grav de inimă. Randamentul „paselor” sale energetice scăzuse considerabil, aşa că a abandonat definitiv „magia”. Dar fiul său are acum 62 de ani şi nu şi-a întrerupt practicarea vindecărilor. Eficienţa intervenţiilor sale este nealterată de zeci de ani. Şi mai ciudat este faptul că nepotul, care are acum 41 de ani, a abandonat la vârsta de 35 de ani practicarea bioenergoterapiei, tot în urma scăderii randamentului şi a unei boli de inimă.

În cazul familiei Thai-Lyn-Ke (Coreea de Sud), bunicul, tatăl şi nepotul îşi „văd liniştiţi de treabă” (după cum afirmă reporterul), deşi toţi trei au vârste apropiate cu cele ale familiei filipineze. Ce concluzie s-ar putea trage din aceste exemple? Sunt ele relevante pentru problema longevităţii însuşirilor energoterapeutice? „Chronicle Month” susţine – fără a dispune de statistici – că în regiunea geografică respectivă (estul Asiei şi zona Pacificului) moştenirea calităţilor parapsihologice pare să fie o regulă (neconfirmată, totuşi) care nu se aplică altor regiuni ale globului. Şi asta datorită modului de trai şi religiilor respective. În schimb, longevitatea practicării acestei „meserii” este cu totul întâmplătoare.

PANDA

o legendă pe cale de dispariţie?

AURORA POPESCU

În urmă cu multe secole, în apropiere de muntele Dragonului din China, o fetiţă trăia printre urşii panda care, la vremea respectivă, erau albi ca laptele din cap până-n picioare. Cel mai mic şi mai neajutorat urs era prietenul fetiţei, dar s-a întâmplat ca într-o zi un leopard să îl atace. Copila s-a grăbit să cheme în ajutor ceilalţi urşi panda, însă puiul n-a mai putut fi salvat, rănile i-au curmat viaţa. Fără excepţie, toţi urşii panda au venit apoi la înmormântare şi, ca să-şi arate durerea, şi-au vopsit umerii, urechile şi labele în negru. Când şi-au şters lacrimile cu labele, în jurul ochilor le-au rămas pete negre. Din acel moment trist din viaţa lor, urşii panda au rămas coloraţi în două culori şi totodată cu „lacrimi" negre în jurul ochilor, care le dau un aer necăjit.

Legenda e frumoasă şi exprimă în fond ataşamentul chinezilor faţă de acest animal care a devenit emblema lor naţională. Din nefericire, în ciuda iubirii pentru această vieţuitoare cu profunde semnificaţii în tradiţia lor, chinezii n-au reuşit să apere urşii panda în aşa fel încât să nu ajungă să figureze printre cele mai ameninţate specii din lume, pe cale de dispariţie.

La naştere, un pui de panda cântăreşte 100 g şi e orb. După o lună se transformă într-un adult în miniatură.

Un „covoraş" de pus lângă pat

La începutul secolului, occidentalii aveau să descopere existenţa acestui animal cu blană pe care, iniţial, nu prea au ştiut unde să-l claseze, dar până la urmă l-au introdus în familia ursidelor. Treptat, imaginea lui a devenit din ce în ce mai cunoscută şi, concomitent, panda a devenit ţinta a numeroase agresiuni: fie a fost vânat pentru blana sa fină şi frumos colorată şi transformat în „covoraşe" de pus lângă pat, fie au fost scoşi din situl lor natural şi închişi în grădini zoologice. Numărul lor a scăzut atunci dramatic. S-a interzis cu desăvârşire vânătoarea de urşi panda şi s-a limitat sever capturarea de exemplare vii. Desigur, chiar şi în aceste condiţii, braconajul a funcţionat în continuare. În plus, însuşi statul chinez, prin planurile sale de dezvoltare a agriculturii şi de exploatare a pădurilor, a restrâns teritoriile în care creşteau urşii panda. Împinşi spre pădurile de mai mare altitudine, în special din provincia Sichuan, într-un fel de rezervaţii naturale sărace în bambus (care este hrana preferată a acestei specii), urşii panda au avut toate şansele să meargă spre dispariţie.

Începând din 1989, o decizie importantă pare să aibă şanse în schimbarea destinului... urşilor trişti. Atunci a luat fiinţă WWF (Wild World Fund, adică Fundaţia mondială pentru natură) şi ministerul chinez al pădurilor a elaborat un plan ambiţios „de conservare a măriei-sale pandă", care în 1992 a fost votat de statul chinez. Obiectivele? Crearea a 14 noi rezervaţii, ameliorarea gestionării celor existente, instaurarea unor coridoare de bambus menite să favorizeze întâlnirea între grupuri diferite de panda pentru a se reduce cosangvinitatea etc. Bugetul alocat pentru o perioadă de zece ani a fost de aproximativ 35 milioane de dolari, bani destinaţi măsurilor de protecţie a minimum 95% din urşii panda aflaţi în libertate. O cincime din proiect este finanţat de guvernul chinez, restul fondurilor necesare fiind acoperite de WWF.

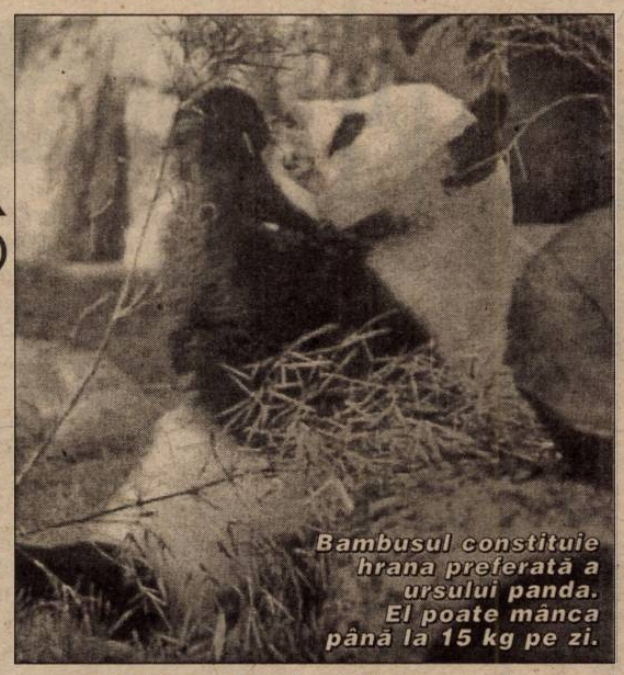

Bambusul constituie hrana preferată a ursului panda. El poate mânca până la 15 kg pe zi.

Îngrijire specială

Fapt remarcabil, populaţia locală începe să se mobilizeze. În munţii Quin-Ling din sudul Chinei, un întreg sat e interesat de ocrotirea urşilor panda. Locuitorii îi îngrijesc când sunt bolnavi sau răniţi, îi hrănesc şi chiar îi alăptează. Deloc prostănaci, urşii panda au învăţat repede să-şi urmărească interesul. Când se întâmplă să fie răniţi sau înfometaţi ies pe drumurile umblate în aşteptarea vreunui sătean. Exact cum spune legenda, prietenia dintre om şi panda se leagă uşor. Înmulţirea urşilor panda în captivitate a fost mult timp imposibilă din cauza lipsei de cunoştinţe legate de particularităţile şi stilul lor de viaţă. Totuşi, studiul comportamentului acestor vieţuitoare, aflate fie în libertate, fie în captivitate, a oferit primele succese începând cu anul 1995. De fapt, graţie unei adevărate „coaliţii" pentru apărarea urşilor panda, se poate spune că una dintre cele mai ameninţate specii de animale de pe glob s-a înscris pe o uşoară pantă ascendentă. Dacă în urmă cu zece ani, mai existau doar 700 de exemplare, în prezent numărul lor s-a dublat.

Anatomia secundei

Amintiri din viitor

ALEXANDRU MIRONOV

Toată lumea se ocupă acum cu viitorul – a ghici în globul de cristal pare a fi o modă pe planetă. Cu o excepţie, România, unde doar revistele „Magazin" şi „Ştiinţă şi tehnică" şi una, două emisiuni ale televiziunii publice se mai ocupă, cât de cât, cu ziua de mâine. În afara graniţelor însă, cum vă spun, mişcare mare, celebrele reviste *Time* şi *Newsweek*, de pildă, prezintă mereu dosare speciale, cu industriile, tendinţele culturale, problemele viitorului. Recent, un număr al *Newsweek*-ului prezintă cărţi importante de viitorologie, vă spun şi dumneavoastră titlurile, poate, cine ştie, le traduce şi la noi cineva.

„Vision – How Science Will Revolutionize the 21st Century" (în traducere: „Viziuni – secolul 21 revoluţionat de ştiinţe", autor Michio Kaku, editura Doubleday), „Genome – The Autobiografy of Species in 23 Chapters" („Genomul uman – Autobiografia unei specii în 23 de capitole"; autori Matt Ridlay, Harper Collins) şi „Probable Tomorrows: How Science and Tehnology Will Transform Our Lives in The Next Twenty Years" („Probabile zile de mâine: cum vor fi transformate vieţile noastre în următorii 20 de ani de către ştiinţe şi tehnologii" – ce titlu lung au putut să-şi pună Marwin Cetron şi Owen Davirs la cartea lor! apărută la editura St Martin Press, Ltd.).

Dar, pentru că s-ar putea să nu aveţi acces la aceste cărţi sau să aveţi aşa cum ni se întâmplă nouă, românilor, mult mai târziu decât trebuie – vă traduc câteva dintre ideile viitorologilor americani, concentrate în două direcţii.

1. Spre 2020 microprocesoarele – aceste plăcuţe minuscule de siliciu pe care sunt impregnate circuite electronice microscopice – vor fi la fel de comune şi de ieftine pe cât este astăzi hârtia! Adică obiectele casnice şi de birou care ne înconjoară vor fi încărcate cu electronică, vor deveni inteligente, vor asculta chiar de comenzi verbale şi vor răspunde prin viu grai, fiind legate între ele în reţelele celor câteva sute de milioane de computere (specia Homo Artificialensis!) de pe planeta inteligentă Terra. Iar Internet-ul, reţeaua tuturor reţelelor, va vorbi urmaşilor noştri cu înţelepciunea speciei umane.

2. Cam tot în jurul lui 2020 „ramura ADN" a tehnologiilor va fi la fel de puternică şi dezvoltată ca şi T.I., Tehnologiile Informaţionale – dar cele două supertehnologii se vor îmbrăţişa şi vor evolua sinergic, căci nu se poate lucra la genomul uman şi la medicamentele ce vor fi meşterite de inginerii de gene fără computere puternice, Internet şi Intranet-uri speciale; dar nici T.I. nu-şi va depăşi limitele dacă nu ajunge la circuite neuronale şi nu-şi adaptează maşinăriile, apropiindu-se de eficienţa maximă, cea dată de lumea vie; rezultatul va fi apariţia, între 2020 şi 2050, a robotilor/androizi inteligenţi, capabili să recunoască vocea umană, să înveţe singuri din propriile erori, să execute rapid şi eficient ordinele omului.

Produse informaţionale în masă vor fi în „prăvăliile" de pe Internet în jur de 2010, spun viitorologii; mediul înconjurător, ambientul, cum se spune, va fi aproape integral informatizat în jur de 2015, când programele superinteligente – aşa numitele sisteme expert – vor fi unelte curente, în toate domeniile de activitate; biocip-urile vor intra în funcţiune după 2015, iar în vremea lor, spune teoria, peste 80 la sută din cetăţenii planetei vor lucra acasă la ei , – fiind, bineînţeles, la serviciu – de birouri fiind legaţi prin reţele de telecomunicaţii ultraperformante; după 2020 învăţarea se va face mai mult pe maşini, maşinile însele fiind „elevi" la „profesori" electronici; în sfârşit, fibrele de biţi – adică agenţi selectori de informaţie – vor fi în funcţiune după 2025, satisfăcând nevoia de personalizare a Niagarei de unităţi de informaţie, în funcţie de personalitatea fiecărui cetăţean al Republicii Terra.

Ameţitor sfert de veac, fraţii mei! Nici nu mai comentez uluitoarele predicţii de mai sus – vă mai informez doar că două târguri, prezentând aparate şi profesiuni ale viitorului vor avea loc în chiar lunile viitoare – grăbită lumea lui Homo faber! – CeBIT 2000, la Hanovra, unde reprezentanţii T.I. îşi dau întâlnire pe o suprafaţă de expoziţie de 1.3 milioane metri pătraţi (!) şi SMAU 2000, la Milano, unde sunt aşteptaţi peste 500000 de T.I.-işti în carne şi oase, la cele 3000 de expoziţii, cu alţi 3000000 „vizitatori" pe site-ul târgului...

Omul şi Natura - luptă sau coabitare?

Există alimente „garantat sănătoase"?

Economia Marii Britanii a fost bulversată de problema maladiei vacii nebune. Zeci de mii de animale au fost sacrificate pentru a fi trimise direct la crematoriu, de multe ori pentru singura „vină" de a fi avut neşansa să se afle în apropierea unui exemplar bolnav. Importurile din carne de vită englezească au fost total interzise pe continent, pericolul de răspândire a unei maladii neurologice incurabile şi mortale şi la om fiind prea important pentru a fi ignorat. Pentru englezi, siliţi să se conformeze deciziilor comunitare, episodul a fost receptat totuşi ca o formă „legală" de ducere a unui război comercial nedeclarat. Drept dovadă, ei au continuat să-şi consume „carnea naţională" (evident, nu aceea a animalelor dovedite sigur contaminate), negăsind necesar să importe, pentru consumul propriu, carcase de vită „garantat sănătoase".

Cine are dreptate?

Cercetătorii americani în genetică au realizat o serie întreagă de plante „transgenice", cărora le-au introdus în genom anumite gene capabile să comande sinteza unor substanţe capabile să le protejeze de diferiţi dăunători (viruşi, mucegaiuri, ciuperci, ba chiar şi de unele insecte) sau producerea de îngrăşăminte azotoase, folosind azotul atmosferic. Rezultatul a fost socotit benefic atât în plan economic (rezultând produse mai aspectuoase, care rezistă mai mult la depozitare, crescând şi productivitatea la hectar), cât şi în plan ecologic, reducându-se necesarul de substanţe sintetice administrate culturilor (îngrăşăminte, erbicide, insecticide), substanţe care, pe lângă efectele lor pozitive asupra productivităţii, induc un anume grad de poluare a mediului. Numai că aceste plante (ca şi carnea animalelor „dopate" cu hormoni pentru creşterea masei musculare) au găsit porţile Europei închise. Din nou, acuzaţii reciproce de concurenţă neloială sau de încălcare a acordurilor comerciale ce garantează liberul schimb. Europenii se tem, însă, de posibilitatea ca aceste gene „parazite", introduse voit, să migreze afectând ADN-ul altor specii, inclusiv cel uman, şi, din această cauză, au elaborat norme legale şi decizii administrative menite a-i proteja de un asemenea contact nedorit.

Cianură sau altceva?

În ceea ce priveşte aprecierea „calităţii" mediului natural, suntem încă foarte departe de o abordare coerentă şi unitară la nivel internaţional. Recentul episod al poluării cu cianuri a râurilor Lăpuş, Someş, Tisa şi a Dunării prin substanţe scăpate dintr-un bazin de colectare a apelor tehnologice de la o fabrică româno-australiană care extrăgea aur din halderele de steril de la exploatările şi preparaţiile de minereu din bazinul Baia Mare a fost de natură a pune în evidenţă diferenţele mari între limitele considerate admisibile de către diferitele legislaţii naţionale sau internaţionale. Din acest punct de vedere, România – însăşi ţara pe teritoriul căreia a avut loc acest accident ecologic – are una dintre cele mai exigente norme, limita maximă admisibilă fiind de doar 0,01 miligrame de cianuri la litrul de apă. Normele europene admit însă o concentraţie de cinci ori mai mare, iar cele ale vecinilor noştri bulgari chiar de zece ori. Aşa încât, în timp ce aprovizionarea cu apă a unor oraşe româneşti riverane Dunării era oprită de îndată ce era depăşită limita naţională, oraşele de pe malul bulgăresc admiteau că nu au nici o problemă majoră. În plus, un experiment făcut la Baia Mare, într-un bazin cu peşti în care s-au introdus progresiv doze de cianuri până la nivelul maxim raportat de vecinii noştri maghiari ca fiind atins în Tisa (un nivel de câteva sute de ori mai mare decât norma română!) a arătat că peştii au suportat zile la rând asemenea doze „mortale", sfârşind prin a fi eliberaţi, vioi, în apa râurilor care fuseseră „depopulate" de accident. Din nou, ne putem întreba:

Şi totuşi: cine are dreptate?

Întrebarea nu este deloc retorică, de răspunsul primit depinzând esenţial modul în care va fi abordată problema, din punctul de vedere al legilor corespunzătoare acestor domenii. Legi care par predestinate a pendula între normarea strictă (inerent limitată la situaţii concrete) şi principiul precauţiei necesare în aprecierea pericolelor virtuale ce decurg din aplicarea unor noi tehnologii ori descoperiri ştiinţifice. Totul este să se găsească dreapta măsură între aceste extreme ce doar par numai ireconciliabile.

MARIAN GRIGORE

Staruri detronate?

Se întâmplă, în ultimele două decenii, o evoluţie surprinzătoare a frumoaselor planetei. Astfel, după ce se impun atenţiei ca top-modele, „migrează", uneori cu succes, spre platourile cinematografiei. Eroinele sfârşitului de secol sunt şi frumoase şi, uneori, şi talentate. Aşa se face că unele dintre ele au reuşit să detroneze starurile „tradiţionale", asumându-şi rolul de sex-simbol. Cindy Crawford, Elle MacPherson, spumoasa şi provocatoarea Madonna, Claudia Schiffer sau atrăgătoarea Isabelle Adjani vor fi în acest an idoli în magia cinematografică.

Ne pierdem tradiţia

Poate că suntem singurul popor din lume a cărui tânără generaţie se ruşinează de originea sa „sănătoasă". Tinerii noştri, astăzi, nu ascultă muzică populară. Atunci când sunt obligaţi, se strâmbă. Pentru că nu sunt educaţi în acest sens, ei nu pătrund înţelepciunea şi dorul versului popular. Mulţi tineri nici nu au auzit de Maria Tănase – izvorul nesecat de frumuseţe al cântecului popular românesc. Sau de Gheorghe Zamfir – virtuosul naiului care a făcut o lume întreagă să fredoneze minunate teme muzicale româneşti. Sau de atâţia alţi artişti pentru care viaţa a însemnat cântec românesc. Pentru că nimeni nu le deschide de poarta spre frumuseţile unice ale baladelor şi doinelor populare. Nimeni nu le cultivă dorinţa de a le duce mai departe aşa cum, cu grijă, ne-au fost transmise. Nimeni nu le sădeşte sentimentul de mândrie că s-au născut pe un pământ iubit de Dumnezeu şi cântat, ca o mică răsplată, de ţăranul român. Ei preferă să asculte o muzică a momentului, lipsită de valoarea eternă a folclorului românesc.

Tinerilor le este ruşine de rădăcini. Nu sunt tentaţi să poarte costum tradiţional nici măcar cei de la sate nici chiar cu ocazia vreunei sărbători. Dacă ţăranii nutresc un puternic sentiment de respect pentru tot ceea ce vine de la oraş, orăşenii – dimpotrivă. Am crede că, o dată cu muzica etno, s-a mai schimbat ceva în această mentalitate a tineretului, însă indiferenţa faţă de tradiţie a rămas aceeaşi. Cum mimetismul este în floare în România, mai ales în ceea ce priveşte muzica şi moda, probabil că gustul pentru portul popular va creşte atunci când străinii vor începe să-l poarte. Să sperăm că ei vor deschide gustul tineretului român pentru tradiţia poporului român.

Dar să nu uităm că şi familia, şi şcoala, şi mijloacele mass-media pot întoarce tinerii la origini. Le pot trezi dorinţa nesfârşită de absolut, de realizare integrală, de infinită posesie a tot ceea ce este pur românesc. Există 2 feluri de bunuri: unele care se distribuie împărţindu-se şi altele care se distribuie fără să se împartă. Acestea din urmă se numesc valori. Iar folclorul este unica valoare a poporului român.

IOANA POPA

Adevărat sau fals

Dumneavoastră CUM MÂNCAŢI?

Ce legătură există între preparatele culinare adorate şi caracterul unei persoane? Un grup de profesori şi studenţi de la Universitatea din New Hampshire (SUA) au făcut o anchetă pe 13000 de subiecţi de vârste şi ocupaţii dintre cele mai diverse şi au conturat câteva concluzii.

Carnivorii nu concep o masă fără carne. Savurează cu nesaţ, carnea de pasăre, de peşte, de vită sau vânatul. Ei bine, aceştia sunt de o punctualitate rară. În schimb sunt foarte conservatori. Pentru nimic în lume, nu acceptă schimbări în ordinea vieţii lor cotidiene, sau a familiei pe care o dirijează. Dacă o fac, o fac cu foarte mare greutate. Şi totuşi, lor, carnivorilor, le sare ţandăra din nimic – cum zice românul – pe moment devin agresivi.

Gurmanzilor, nesăţioşilor le place să mănânce mult, au o poftă bolnăvicioasă pentru mâncărurile apetisante, condimentate, pregătite cu multă grăsime. Visul lor rămâne, în toate cazurile, o masă bogată, stropită din belşug cu vinuri fine.

Grăbiţii adoră preparatele frugale, care se pot mânca rapid, între două întâlniri. Le plac îndeosebi: pizza, crenvurştii, hotdog, hamburger. În general sunt persoane care leagă rapid prietenii de care însă se plictisesc tot atât de repede.

Vegetarienii sunt persoane cărora greu le intri în voie. Mereu au de criticat ceva. Ţin cu orice preţ să ajungă în anturajul persoanelor din sfere înalte, nobile. Au însă un mare cusur: caută, caută mereu, insistent partenerul ideal de viaţă şi adeseori rămân singuratici şi retraşi pentru că ţin cu orice preţ ca cel căutat să corespundă tiparelor, criteriilor pe care le visează. Şi totuşi dacă găsesc persoana mult visată, ei, vegetarienii, se dăruiesc total şi definitiv.

Persoanele care îşi instituie, fără recomandarea medicului, ***un regim,*** fără a suferi de vreo afecţiune, sunt cele care ţin la viitorul lor. Sunt partenerii de mare încredere, au o voinţă de fier însă nu rareori sunt de o zgârcenie proverbială.

Cei care preferă pescăria – în sensul consumului de: scoici, crabi, peşte de tot felul – sunt oameni care ştiu să savureze plăcerile vieţii pe care o trăiesc din plin. Stăpâni pe ei, îşi pierd greu autocontrolul, au cea mai neaşteptată fantezie şi ştiu să îşi impună chiar o disciplină draconică.

Cei ce consumă fructe, în special fructe dulci, sunt persoane dornice de viaţă deşi nu întotdeauna reuşitele lor sunt marcante. Au totuşi un simţ erotic aparte şi fac dragoste cu pasiune. Le place să facă mai ales curte şi nu se dau la o parte ca după primele minute de cunoaştere să treacă apoi rapid la fapte.

Cei cărora le plac făinoasele sunt romantici şi dornici de viaţă. Mănâncă paste făinoase indiferent de modul lor de preparare. Sunt mari iubitori de tot ceea ce este nou în profesia lor şi aproape în aceeaşi măsură în arta amorului.

Dr. VALERIU MANDA

Reflecţii psihologice

Sărutul şi... partenerul ideal

Psihologii au demonstrat că între felul cum sărută cineva şi calităţile sau defectele sale este o strânsă corelaţie. Dacă vi se pare că sărutul bărbatului, de exemplu, nu este realizat cu pasiune, cu excitaţie, ci din contră pare a fi un gest plictisit, „de serviciu", atenţie! Poate fi un egoist, căruia nu-i pasă de sentimentele dv. Aveţi în faţă un ins dezordonat şi uşuratic. Atunci când sărutul lui lasă impresia că ar dori să vă devoreze, fugiţi grabnic din calea acestui om. Este bărbatul posesiv, gelos, acoperit total de teama că relaţia dintre voi se va transforma mâine în divorţ. Sărutul dăruit timid, abia atins, ascunde un bărbat cu suflet de copil. Se teme să se aventureze în acest domeniu necunoscut, şi îi este frică de obligaţiile ce pot surveni. Opriţi-vă, ce rost are să vă pierdeţi vremea? Dacă sărutul este grăbit şi cât mai scurt, bărbatul ce vi-l dăruieşte este un fricos şi timid care se controlează tot timpul. Este bărbatul zgârcit şi egoist pe care vă sfătuiesc să-l abandonaţi imediat. Şi totuşi, cel ce sărută rapid, cu voluptate, nu vrea să se angajeze. Preferă aventurile de moment, trecătoare. Lăsaţi-l în pace, nu merită timpul dv. preţios. Partenerul ideal este acela care ştie să îşi descopere prin sărut femeia iubită. Este cel ce socoate că în legăturile intime nu există interdicţii. Gândiţi-vă, sunteţi alături de partenerul ideal, sau în căutarea lui?

Dr. VALERIU MANDA

Gastronomice

În această săptămână doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus, ne propune reţete rapide:

● Ciorbă de crenvurşti cu iaurt

250 g crenvurşti, 2-3 legături de ceapă verde, 1 legătură pătrunjel verde, 1/2 lingură făină, 1/2 borcan iaurt, sare, 1 1/2 litri apă.

Se fierb crenvurştii, tăiaţi bucăţele, într-un vas cu 1/2 litru apă. În alt vas se fierbe ceapa verde curăţată şi tocată mărunt. Se adaugă făina desfăcută în puţină apă rece şi crenvurştii fierţi şi scurşi de apă, lăsându-se să mai fiarbă împreună 10-15 minute. Se potriveşte de sare. Se răstoarnă iaurtul în castron, apoi se adaugă treptat ciorba fierbinte. Pe deasupra se presară pătrunjel şi mărar verde tocate mărunt.

● Supă de ştevie sau de măcriş

1/2 kg ştevie sau măcriş, 1 ceapă, 50 g unt sau ulei, 150 g smântână, 1/2 lingură făină, 1 ou, 100 g slănină, 1 1/2 litru apă, sare, verdeaţă.

Ştevia sau măcrişul se curăţă de codiţe, se spală foarte bine în mai multe ape apoi se opăreşte, se strecoară şi se taie fâşii. Se aşază pe foc oala cu apă şi cu ceapa curăţată, spălată şi tocată mărunt. Când ceapa este aproape fiartă, se adaugă ştevia sau măcrişul. Într-o farfurie se amestecă făina cu puţină apă rece după care se toarnă în oală. Se taie slănina în cubuleţe mici şi se căleşte în grăsime apoi se pune în supă, unde se lasă să fiarbă împreună cu ştevia 15-20 minute. Se bate cu ou şi cu smântână. Pe deasupra se presară pătrunjel tocat mărunt.

● Supă verde

1/4 kg măcriş, 1/4 kg ştevie, 1/4 kg spanac, 1 legătură tarhon, 1 salată verde, 2 legături ceapă verde, pătrunjel verde, 1/2 lingură făină, 100 g unt sau ulei, 2 linguri smântână, 1 ou, sare, 1 1/2 litri apă.

Se curăţă verdeţurile, se spală foarte bine în mai multe ape apoi se taie şuviţe şi se călesc în 3/4 din cantitatea de grăsime indicată mai sus. Se adaugă făina, se amestecă bine, apoi se pune 1 1/2 litru apă fiartă sau supă de carne, sare şi se fierb 30-40 minute. Se drege cu ou şi cu smântână.

● Pireu de urzici

1 kg urzici, 1 lingură de făină, sare, 1 ceapă, 1 lingură de ulei, hrean.

Nu sunt bune decât urzicile foarte tinere, ieşite la începutul primăverii. Se aleg frunzele şi se spală în mai multe ape. Nu se scurge apa din vasul în care se spală ci se scot cu lingura de spumă sau cu mâna încât tot nisipul şi pământul de pe ele să rămână în fundul vasului. Se fierb în apă clocotită cu sare, în vas descoperit. Când sunt gata se scurg, se trec prin sită sau se toacă mărunt. Se pun din nou pe foc, se amestecă cu făina şi cu 2-3 linguri zeamă în care au fiert urzicile şi se bat bine pe maşină până cresc. Se servesc fierbinţi cu hrean ras, ceapă prăjită în ulei şi mămăligă.

● Ouă umplute cu spanac

300 g spanac, 8 ouă răscoapte, 40 g unt, sare, piper, frunze de salată verde, sos verde.

Se spală spanacul, se scurge şi se trece prin sită. Cele 8 ouă răscoapte se curăţă, se taie în lungime, se scot gălbenuşurile şi se amestecă cu 40 g unt, pe urmă la compoziţie se mai adaugă 2 linguri de pireu de spanac. Se sărează se piperează. Albuşurile se umplu cu compoziţia de mai sus şi se aşază pe un platou pe frunze de salată verde. Peste ele se toarnă un sos verde. *Sosul verde:* la maioneza diluată cu smântână se adaugă pireu de spanac (la 500 g de maioneză diluată se adaugă 250 g pireu de spanac).

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Laborator de sănătate

Câteva „SEMNALE DE ALARMĂ". Nu le ignoraţi!

Organismul uman are marea capacitate de a transmite mesaje clare atunci când există pericolul instalării unei boli. O serie de simptome trebuie să ne atragă atenţia asupra faptului că sănătatea are de suferit, că există riscul apariţiei unei boli care nu poate fi neglijată pentru că nu va trece de la sine. E de la sine înţeles că asemenea „semnale de alarmă" nu trebuie trecute cu vederea, pentru că în mod sigur ceva nu funcţionează cum trebuie în organismul nostru, iar noi trebuie să luăm măsuri imediate, cel mai sigur prin solicitarea unui consult din partea medicului.

◆ ***Durerea de cap violentă,*** însoţită de greaţă, vomă, tulburări de vedere, rigiditatea cefei necesită consult medical de urgenţă. Un asemenea tip de durere de cap poate fi simptomatic în meningită, encefalită, accident cerebral vascular sau tumoră cerebrală.

◆ ***Pierderea cunoştinţei în mod brusc,*** neaşteptat, poate fi semnul unui accident cerebral sau infarct ori chiar al opririi respiraţiei.

◆ ***Durerile atroce în piept,*** instalate brusc, pot anunţa instalarea unui atac cardiac, ce reclamă ajutor de urgenţă competent.

◆ ***Pierderea vederii la un ochi,*** apărută instantaneu, fără alte semne premergătoare, poate fi un semnal de alarmă serios privind instalarea unui accident vascular cerebral.

◆ ***Dispariţia bruscă a sensibilităţii şi mobilităţii extremităţilor de la mâini sau de la picioare*** poate fi, de asemenea, consecinţa unui atac vascular cerebral sau chiar a unei tumori cerebrale. Situaţia trebuie prezentată de urgenţă unui medic, fără să se mai aştepte apariţia şi a altor simptome. Chiar şi în cazul în care simptomele dispar de la sine, incidentul nu trebuie neglijat.

◆ ***Dispneea (senzaţia de sufocare)*** apărută fără motivaţie evidentă poate semnifica instalarea unei crize de astm, a unei reacţii alergice acute sau starea de insuficienţă cardiacă congestivă. Pentru a se înlătura o eventualitate de mare gravitate trebuie imediat solicitat medicul.

◆ ***Prezenţa sângelui în urină*** poate indica existenţa unei infecţii sau chiar a unei afecţiuni mai grave.

◆ ***Prezenţa sângelui în scaun*** (scaun de culoare neagră, „ca păcura", cu aspect lucios), însoţită de contracţii intestinale dureroase, poate semnaliza prezenţa unui ulcer sau a unei boli mai grave de stomac ori de intestin.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

Alte câteva păreri pro şi contra despre CAFEA

AURORA POPESCU

Provoacă insomnii

Indiscutabil. Persoanelor atinse de hipersomnie (care dorm prea mult) li se prescrie cafeină. James Horn, director al Centrului de cercetări privind somnul, din Leicester (Marea Britanie), recomandă conductorilor de tren obosiţi să bea două ceşti de cafea. Vehiculată prin sânge, cafeina acţionează după aproximativ o jumătate de oră asupra creierului, muşchilor, inimii... De fapt, ea blochează receptorii adenozinei, adică a unui mediator chimic ce are o acţiune inhibitoare asupra centrilor nervoşi şi a sistemului imunitar. Aceasta este explicaţia şi pentru persoanele care spun că nu-şi pot începe ziua fără o cafea şi motivează că numai aşa îşi

intră în formă pentru a face faţă activităţilor curente. În schimb, băută cu jumătate de oră sau o oră înaite de culcare, cafeina întârzie şi modifică arhitectura somnului: prelungeşte faza de somn uşor, o scurtează pe cea de somn profund, favorizând trezirile dese şi spontane. Somnul este astfel mai scurt şi mai puţin reparator.

Încetineşte dezvoltarea fătului

Este adevărat, dar numai în cazul unei femei care şi fumează, susţine cel mai recent studiu publicat pe această temă. În aceste condiţii, metabolizarea aceleiaşi cantităţi de cafea este din ce în ce mai încetinită, pe măsură ce sarcina avansează. De asemenea, studiul a evidenţiat faptul că fumătoarele beau în general de două ori mai multă cafea decât nefumătoarele. Deşi fumatul „are meritul" de a accelera metabolismul, asocierea celor două substanţe – nicotina şi cafeina – impietează asupra dezvoltării normale a fătului. Renunţarea la fumat şi reducerea la minimum a consumului de cafea este o măsură înţeleaptă. Potrivit majorităţii studiilor, cafeaua nu afectează nici fertilitatea, nu constituie nici risc pentru avortul spontan, nici pentru naşterea prematură. Cu toate acestea, limitarea consumului de cafea în toate aceste situaţii legate de sarcină este de preferat.

Prieten sau duşman?

Cafeaua alungă oboseala şi plictiseala, oferă energie şi senzaţia de confort fizic şi psihic. O doză de cafea de 100 până la 300 mg pe zi înseamnă, pentru unele persoane, un stimulent pentru agerimea gândirii, agilitatea reflexelor, performanţa fizică. Ca şi vinul, dulciurile sau ciocolata, cafeaua acţionează asupra circuitelor cerebrale responsabile cu senzaţia de plăcere. Pentru toate aceste motive, cafeaua poate fi considerată un drog? Specialiştii spun că orice drog se caracterizează prin trei elemente: toleranţă, dependenţă fizică şi dependenţă psihică. Toleranţa se exprimă printr-o pierdere treptată a sensibilităţii faţă de drog, motiv pentru care organismul cere creşterea dozei. În cazul cafelei acest lucru nu se întâmplă, fiecare ceaşcă de cafea e stimulentă şi suficientă. În schimb, există o relativă dependenţă fizică; sistarea bruscă a cafelei se poate însoţi de dureri de cap, senzaţia de ameţeală şi de somnolenţă (în medie la un individ din doi). Dar acest sindrom durează puţin. Iar în ceea ce priveşte dependenţa psihică (de tipul a fi în stare de orice pentru a procura drogul), aceasta nu există.

Alte adevăruri şi falsuri

Despre cafea se mai spun încă o mulţime de lucruri care sunt, din perspectiva cunoştinţelor actuale de specialitate adevărate sau false. De exemplu: ◆ are efect diuretic (adevărat) ◆ provoacă stare de vomă (fals) ◆ dilată bronhiile (adevărat) ◆ e vasodilatator (fals, cel puţin la nivelul creierului şi al rinichilor) ◆ are efect de slăbire (fals) ◆ conţine vitamine (adevărat, de exemplu, o ceaşcă de cafea acoperă 20% din nevoile zilnice de vitamina PP).

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Cum să scap de fumat?

MIROSLAV TIGHIU din Caransebeş – *Este adevărat ce spuneţi, nu există medicament sută la sută eficient împotriva fumatului, dacă nu există şi voinţă, motivaţie. După câte metode aţi încercat fără efect, e greu de crezut că veţi găsi una miraculoasă de care încă n-aţi auzit. Luaţi totuşi aminte şi la aceasta, se bazează pe un experiment. Se ia un pahar cu 100 ml apă în care se pun mucurile de la două ţigări. Se lasă la dospit 24 de ore. În soluţia obţinută introduceţi trei fire de flori cu codiţe lungi de 10 cm. Într-un alt pahar conţinând aceeaşi cantitate de apă, dar curată, puneţi alte trei flori din acelaşi soi. Observaţi ce se întâmplă peste 48 de ore: florile din paharul cu ţigări sunt ofilite, cu corola plecată, de o culoare pământie, în timp ce florile din apa curată sunt încă proaspete. După 3-4 zile aspectul florilor cu nicotină e funest, nicotina, gudronul şi zecile de substanţe toxice din ţigară şi-au spus cuvântul. În schimb, florile din paharul pentru „nefumători" supravieţuiesc. Acest joc de copii poate vă va da un îmbold mai serios să renunţaţi la fumat, cum de altfel spuneţi că vă doriţi.*

Cancerul de prostată şi vitamina D

Lucrările de cercetare efectuate de un grup de medici conduşi de dr. Robert Getzenberg din Pittsburgh confirmă ipoteza sugerată de diferite studii epidemiologice potrivit cărora vitamina D ar avea un efect antiproliferativ în cancerul de prostată. S-a constatat că incidenţa acestei forme de cancer este mult mai mare la subiecţii cu o rată scăzută de vitamină D în sânge.

Ce este o depresie?

Cititoarea noastră G.M. din Petroşani, elevă în clasa a XII-a, revine cu o nouă problemă. Mai precis, deşi nu şi-a schimbat alegerea şi doreşte în continuare să urmeze medicina, constată o pierdere pronunţată a interesului pentru şcoală. „Ceea ce vreau de la d-voastră este să-mi spuneţi ce se întâmplă de fapt, de ce m-am împotmolit tocmai acum... şi cum pot să ies din această situaţie."

Dragă G.M., ceea ce simţi tu nu este ceva neobişnuit în zilele noastre: este vorba despre o depresie. Cel mai bine ar fi să mergi la un psiholog sau la un psihiatru care face psihoterapie, dar voi încerca să te ajut şi eu prin intermediul revistei, în limita posibilităţilor. Pentru a înţelege ce se întâmplă cu tine, ar trebui mai întâi să-ţi explic cum funcţionează mintea noastră şi cum putem să ne ajutăm singuri în anumite împrejurări. Cercetările au demonstrat faptul că atunci când simţim o emoţie, când suntem supăraţi sau fericiţi, furioşi sau emoţionaţi etc., există un gând în mintea noastră, de care ne dăm sau nu seama, şi care ne provoacă starea respectivă. De multe ori, se întâmplă să şi acţionăm, să facem ceva sau dimpotrivă, să nu facem nimic, ca urmare a ceea ce am gândit şi am simţit. Comportamentul nostru ne poate dăuna sau ne poate face bine. Atunci când ne simţim prost, înseamnă că gândul nostru a fost pesimist, negativ şi ne-a influenţat starea. Depinde de fiecare dintre noi, cu puţin ajutor la început, să învăţăm să ne dăm seama ce gândim în anumite momente, pentru a ne putea controla aceste gânduri şi a nu le lăsa să ne facă rău. Am să-ţi dau un exemplu: o gospodină se află singură în casă; la un moment dat, aude o bufnitură în camera de alături. În acest moment, ea se poate gândi: „a intrat un hoţ în casă!"; i s-ar face foarte frică şi, probabil, ar pune mâna pe telefon să sune la poliţie. Dar există şi o altă variantă: gospodina s-ar putea gândi: vântul de afară a deschis brusc fereastra şi, probabil, geamul s-a spart. S-ar duce liniştită în camera de alături şi ar vedea ce s-a întâmplat. Aşadar, în aceeaşi situaţie, un om poate judeca diferit, în funcţie de înclinaţia lui de a se gândi la lucruri rele sau la lucruri bune. Stările lui sunt influenţate de modul în care gândeşte, la fel şi acţiunile lui. În general, este bine pentru psihicul nostru să gândim optimist; este mai tonic şi ne dă energia să facem mai multe lucruri (asta nu înseamnă să nu fim şi prudenţi, atunci când este cazul).

În depresie, tendinţa este să priveşti lucrurile în negru, să fii pesimistă, ceea ce îţi „fură" energia de a face ceea ce făceai înainte sau ai vrea să faci în mod normal. Un alt secret este că, cu cât te laşi pradă stărilor pe care le ai, cu atât acestea se agravează. Astăzi nu ai chef să citeşti un capitol la biologie, iar dacă nu citeşti, mâine nu vei avea chef să citeşti nici măcar o pagină. Trebuie să încerci să lupţi cu tine şi să vezi, poate că dacă azi faci ceva, mâine la fel, s-ar putea ca pofta de viaţă să-ţi revină, încetul cu încetul. Oricum nu strică să încerci. Cât despre cele două mari dorinţe ale tale, de a face medicina şi a-ţi întemeia o familie, nu este nimic deosebit să le faci pe amândouă, dar nu trebuie să te gândeşti să le faci în acelaşi timp; dacă le iei pe rând, nu ţi se va mai părea atât de greu. Asta este o regulă mai generală, pentru tot ce îţi propui: programează-ţi activităţile pe rând, una câte una, şi vei vedea că este mult mai uşor.

Scrie-ne, dacă vrei, cu mai multe amănunte şi vom încerca să te ajutăm pas cu pas. Pe curând!

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

BRONŞITA CRONICĂ mortală ca o ţigară

„Controlaţi-vă periodic capacitatea respiratorie, discutaţi cu medicul dv. rezultatul analizei!" este îndemnul lansat de un pneumolog francez în cursul unei campanii destinate bronşitei cronice. În Franţa, spune acesta, 800000 de persoane sunt atinse de bronşita cronică şi 12500 mor anual din această cauză. Cu toate acestea, bronşita cronică e considerată de mulţi o boală cu care se poate trăi „bine-merci". Unul dintre responsabilii declanşării şi agravării ei: tutunul.

ROŞIA un excelent antioxidant

Un amplu studiu efectuat de National Cancer Institute din Statele Unite confirmă efectul protector al tomatelor asupra diferitelor forme de cancer şi cu precădere al celui de prostată, plămân şi stomac. Un antioxidant puternic – licopena – pe care tomatele îl conţin ar fi cauza acestui efect benefic.

AVORTUL şi abuzul de cafea

Un studiu condus de dr. Diana Wilkins de la Institutul naţional din Bethesda, care s-a desfăşurat pe un lot de 2500 de femei, arată că riscul declanşării unui avort spontan este mult mai mare în cazul unui consum exagerat de cafea. Analizele de laborator au pus în evidenţă faptul că rata de paranxatină, principalul metabolit al cafeinei, la nivelul ficatului, a fost de două ori mai crescută la femeile care au înregistrat avorturi spontane (487 din cele 2500) în comparaţie cu restul care au dus sarcina la termen în condiţii normale.

Grupaj realizat de **AURORA POPESCU**

Ciuma şi cancerul...

Cercetători de la Universitatea din Michigan (SUA), sub conducerea profesorului Jack Dickson, au demonstrat că bacilul ciumei (Versinia pestis) este mortal fiindcă paralizează sistemul imunitar. Celulele imunitare îşi coordonează acţiunea comunicând prin intermediul unor semnale. Bacilul aflat în sânge bruiază aceste semnale. Astfel, proteina YopJ blochează comunicarea dintre macrofage şi alte celule imunitare. Cercetările vor conduce la mai buna înţelegere a modului în care celulele sistemului imunitar comunică, precum şi a factorilor care pot bloca această comunicare. Totodată, ele ar putea clarifica mecanismele imunitare care ar trebui să funcţioneze în cazul cancerului.

Agenţii aterosclerozei

Terenul genetic şi factorii de mediu (tabagism, obezitate, hipertensiune, colesterol) favorizează formarea plăcilor de aterom. Şi agenţi patogeni (viruşi, bacterii) pot, în egală măsură, să favorizeze apariţia aterosclerozei, după cum a stabilit o echipă de cercetători de la INSERM (Paris) condusă de Alain Tedgui. Cercetările efectuate pe şoareci au dovedit că la animalele care au o deficienţă de interleukină 10 (IL 10), o substanţă antiinflamatoare controlată genetic, agenţii patogeni pot provoca ateroscleroza. Rămâne de verificat dacă şi la oameni – dintre care circa 10 la sută prezintă deficienţă de interleukină – este valabilă această concluzie.

Gângănii fără oxigen

Decât să fie utilizate insecticide sau pesticide în lupta împotriva insectelor care atacă operele de artă, mult mai practic este să le privezi de oxigen! Procedeul face obiectul unui program de cercetări susţinut de Comisia europeană. Prototipul unui aparat de dezoxigenare a fost pus la punct şi experimentat în Italia la tratarea arhivelor veneţiene ale colecţiei Aldini. Lucrările, infectate de cari, au fost închise pentru trei săptămâni într-o incintă din material plastic în care aerul era lipsit de oxigen. Insectele au fost eradicate, indiferent de stadiul evoluţiei lor – adulte, ouă, larve sau crisalide. (A.H.)

Parcul SERENGETI

IRINA STOICA

Considerat chintesenţă a frumuseţilor naturale ale Africii, Parcul Serengeti pare reprezentarea vie a visurilor inspirate din cărţile copilăriei. Mai mult de două milioane de animale forfotesc în savanele acestui parc naţional tanzanian. Numărul lor îl depăşeşte cu mult pe cel al animalelor din ţinuturile vecine. Parcul a fost creat în 1940, dar acum se află sub protecţie cam jumătate din suprafaţa lui. Datorită conflictelor cu populaţia masai şi mai ales din cauza turmelor acestora a fost cedată o bună parte din câmpiile din răsărit, adăugând acestora un teren în nord. În 1974 ecosistemul Ngorongoro, numit astfel pentru că se află în jurul craterului cu aceleaşi nume, şi-a câştigat, de asemenea, o protecţie oficială. Populaţia masai a revenit. Li se permite acum să-şi adape aici vitele în timpul zilei dar trebuie să dispară noaptea.

Pulsul rezervaţiei Serengeti bate după ciclurile migraţiei animalelor. Gazelele şi zebrele care abundă aici pot fi întâlnite în sezonul umed din decembrie până în mai. Eşti fascinat de graţia păsărilor flamingo dar şi de forţa impunătoare a familiilor de lei.

Antilopele şi căprioarele impala pot cădea uşor pradă tigrilor sau leoparzilor, mai ales că rămân aici tot timpul anului. Ele reuşesc însă să supravieţuiască datorită agilităţii şi vitezei de fugă. O soartă mai tristă au avut însă câinii sălbatici, decimaţi, probabil, de hiene. Vulpile, şacalii, babuinii sunt în veşnică goană după hrană dar se pare că natura a fost suficient de darnică. Pe lângă mulţimea păsărilor viu colorate, pe lângă cea a şoparlelor şi cea a peştilor care populează lacurile, trebuie amintiţi uriaşii acestor rezervaţii: hipopotami, rinoceri, elefanţi. Omul a încercat din răsputeri să evite dispariţia acestora. A fost nevoie pentru asta de mult curaj şi mult entuziasm. Cercetători, biologi, chimişti, doctori muncesc din greu pentru a uşura suferinţele unor animale şi mai ales pentru a le înlătura din cale periculele care-i pândesc la tot pasul. Acestea vin din partea altor oameni: braconieri, vânători de animale rare, amatori de blănuri şi de fildeş. Legile sunt severe în acest sens, dar pot fi cu uşurinţă călcate.

Furnalele submarine

DORIN MĂRAN

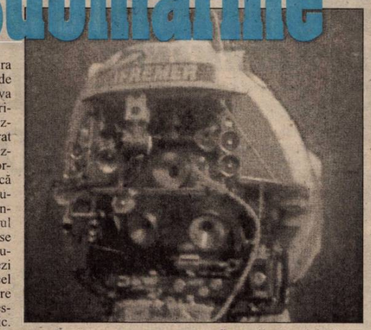

10 iulie 1997. Nava oceanografică franceză „Atalanta" se află în largul arhipelagului Açores. La bordul ei se află submarinul „Nautile", o sferă de titan de 2 m în diametru, pregătit să plonjeze în marile adâncuri cu un echipaj compus din 3 membri. La 200 m adâncime razele soarelui pătrund din ce în ce mai greu; la 1000 m însănu se mai vede nimic în afara câtorva vieţuitori fosforescenţi. Ajuns pe fund, „Nautile" e nevoit să-şi aprindă proiectoarele care asigură o vizibilitate de până la 1 m. Cercetătorul Jean-Luc Charlou se află la bordul submarinului „Nautile". Cu prilejul unei campanii submarine anterioare, el a prelevat mii de eşantioane aflate pe fundul oceanului pe care le-a analizat din punct de vedere chimic şi a întocmit hărţi ale zonelor submarine vizate. Rezultatul: descoperirea unui câmp hidrotermal alcătuit dintr-o pădure de hornuri. La 2300 de m apare gura întunecată a unui astfel de horn care aruncă la câţiva metri salve de apă negricioasă. Este vorba de un izvor hidrotermal înconjurat de peste o sută de alte izvoare efervescente care formează o pădure fantastică cu un diametru de câteva sute de metri, botezată Rainbow întrucât în momentul descoperirii sale, pe cer se profilase silueta unui curcubeu. Cercetătorii francezi consideră acest loc drept cel mai mare şi mai activ dintre sistemele hidrotermale descoperite în oceanul Atlantic. Rainbow se află situat pe dorsala atlantică constituită dintr-un imens lanţ de munţi submarini care marchează frontiera dintre două mari plăci tectonice. Din inima acestor munţi tăşneşte în permanenţă lavă care se scurge pe flancurile dorsalei, răcindu-se şi solidificându-se înainte de a fi acoperită de o nouă scurgere a magmei. Pe această dorsală a apărut şi pădurea de hornuri. Pentru a se forma, acestea nu au nevoie decât de apă, falii şi o căldură infernală. Apa se infiltrează printre faliile dorsalei ajungând la o adâncime de câţiva kilometri în străfundurile incandescente ale Pământului. Aici apa se încălzeşte până la 400 de grade şi îşi pierde o parte din componentele sale minerale îmbogăţindu-se în schimb cu gaz şi devenind tot mai acidă şi deci mai corozivă în contact cu rocile din prejur. Apa supraîncălzită transportă apoi spre suprafaţă metalele extrase din mantaua Pământului – fier, aramă, aur, argint – şi sulfură de hidrogen, produsă în urma dizolvării sulfului şi a asocierii acestuia cu hidrogenul, formând în cele din urmă un gheizer şi ţâşnind la câteva sute de metri înălţime. Ajungând în apa îngheţată a abisurilor (la 2 grade C) mineralele drenate pe parcursul traseului se sedimentează sub forma unor furnale care pot atinge câţiva zeci de metri înălţime.

JEAN-LUC CHARLOU

Gena înecaţilor

În fiecare an, 4000 de tineri din Statele Unite mor înecaţi. Dacă moartea a 3600 dintre ei poate fi explicată prin lipsa experienţei, consumul de droguri sau alcool, moartea celorlalţi 400 rămâne inexplicabilă. Cercetătorii de la clinica Mayo, din Rochester (Minnesota), au stabilit recent, prin autopsie moleculară, că moartea acestor

10 la sută a fost cauzată de o anomalie genetică. Ea se traduce prin stop cardiac în momentul în care organismul trece brusc de la temperatura mediului ambiant la temperatura scăzută a apei.

Anvelopele vechi au un viitor luminos!

Cercetătorii de la Centrul Naţional de Cercetări al Australiei (CSIRO) au pus la punct un procedeu de recuperare a circa 50 la sută din cauciucul conţinut de pneurile vechi. Acesta este transformat în materiale compozite care pot fi utilizate ca înlocuitori ai PVC în fabricarea tălpilor de încălţăminte, echipamente pentru automobile, containere etc.

Diamante „naturale" pe bandă rulantă!

Un cercetător american de la Universitatea din Florida susţine că poate produce diamante artificiale imposibil de recunoscut de cele naturale. Numai dacă se utilizează un foarte puternic microscop poate fi evidenţiat caracterul artificial al pietrelor. Preţul acestor diamante artificiale este de patru ori mai scăzut decât cel al diamanţilor naturale. Dr. Reza Abbaschian, specialist în cristale, a lucrat în repetate rânduri pentru NASA. Pentru fabricarea diamantelor, el foloseşte un procedeu pus la punct de cercetătorii ministerului apărării din fosta URSS. Cristalul de carbon este obţinut la o presiune de 55.000 de atmosfere şi o temperatură de 1700 de grade C, în prezenţa unui catalizator (nedezvăluit). Diamantele obţinute sunt utilizate în sistemele de ghidare a rachetelor nucleare sau în sistemele de detectare a radiaţiilor ultraviolete. (A.H.)

Lumi prin care am fost

DOMUL şi diamantele mileniului

În primul rând pentru că este pur şi simplu uriaş! Sub acoperişul său – cel mai mare din lume, putând adăposti zece (da, zece!) catedrale Saint Paul (impozanta bazilică ridicată de genialul arhitect Sir Christopher Wren pe vremea lui Newton) sau două stadioane Wembley, fus, lângă ele, pentru a le supraveghea, umul Eiffel. Apoi pentru că inaugurare sa a avut loc vineri 31 decembrie 1999. Nume celebre au contribuit la proiectarea şi ridicarea sa: cunoscutul regizor David Putnam, arhitecţii Zaha Hadid şi Richard Rogers, sculptorii Ron Mueck şi Antony Gromley. Simbol al îndrăznelii viitorului, sau prefigurare a spaţiilor complet închise şi acoperite sub care Pământul este condamnat să-şi trăiască viaţa veacurilor viitoare?

Este posibil ca vechea poveste cu oul şi găina să îmbrace o haină nouă la acest sfârşit de mileniu: ce a fost mai întâi, fantezia oamenilor sau construcţiile îndrăzneţe care au trezit această fantezie, prefigurând în felul acesta viitorul arhitectonic şi ştiinţific al mileniului trei? Şi dacă marea roată (tot „a Mileniului"!), asemănătoare cu cea de la noi sau de prin alte oraşele ale copiilor, străjuind Tamisa, te face cel mult să zâmbeşti, Domul îţi taie totuşi răsuflarea şi, pentru o clipă cel puţin, te pune pe gânduri.

Călătoria fantastică

Oricum, o vizită la Dom promite o zi pe care nu o vei uita toată viaţa. O şansă de a „plonja" direct în viitor. O călătorie intergalactică unică, aşa cum pe bună dreptate spun cei care au conceput-o, spre cea mai fascinantă planetă a Universului: Pământul. O călătorie pe parcursul căreia simţi şi forţa unei tornade care te loveşte fără a-ţi pune însă în pericol viaţa, şi frigul care te cuprinde când aterizezi pe vârful unui iceberg, şi neliniştitoarele convulsii ale unui vulcan gata în orice clipă să erupă.

Diamantele Mileniului

Aţi auzit de „Blue Peter"? Poate că nu, dar acesta este numele capsulei timpului care a fost îngropată sub Dom, urmând să fie scoasă la iveală pentru prima oară în anul 2050. Şi pe urmă, probabil, tot aşa din jumătate în jumătate de secol, pentru a vedea cum şi cât de mult s-a schimbat lumea între timp. Oricum, cititorii tineri ai revistei noastre vor fi cu siguranţă prezenţi la prima sa dezgropare! Şi poate că îşi vor programa încă de pe acum să meargă acolo pentru festivitate şi să primească o copie a CD-ului formaţiei Spice Girls pus „ca mărturie" a gustului vremii în capsulă. Poate că vor putea admira şi ei colecţia de diamante care au strălucit la inaugurare, Diamantele Mileniului, oferite admiraţiei publicului de faimoasa De Beers şi încluzând printre ele Steaua Mileniului, un diamant de 203 de carate, fără nici un cusur, cel mai frumos diamant găsit vreodată, înconjurat de alte rarităţi excepţionale: cele 11 diamante albastre. Sau poate că vor privi încă o dată la ultimul – pentru noi, evident – James Bond, în care, pentru prima oară pe ecrane, Pierce Brosnan îşi încheie o urmărire pe Tamisa... direct pe acoperişul Domului!

Jocul cel mai serios din lume

Nimic nu este mai serios decât jocul copiilor, mai ales atunci când, cu gând bun, intenţia mai mult sau mai puţin ascunsă a adulţilor este de a-i face să înveţe. Şi încă şi mai mult atunci când învăţătura se referă la un viitor pe care noi, părinţii sau pur şi simplu adulţii de astăzi, nu-l vom vedea aievea niciodată. Aşa că, la Dom se poate învăţa cum şi ce să vorbeşti, poţi lansa şi lăsa mesaje pentru viitor, poţi juca cu parteneri roboţi ameţitoare jocuri ale minţii, te poţi „vedea" cum ai arăta dacă ai avea o altă rasă sau un alt sex, te poţi relaxa într-o zonă specială unde nu există decât lumină, sunet şi... diferite forme, poţi încerca să prefigurezi propriul tău oraş al viitorului, poţi da un concert virtual într-o imensă şi elegantă sală de concerte. Sau, pur şi simplu, poţi urmări dramatica poveste de dragoste a unui băiat care visează şi a unei fete în postura unui om de acţiune care, în vâltoarea evenimenţelor în care sunt aruncaţi, schimbă faţa lumii... Cum se spune atât de frumos, dacă dragoste nu e, nimic nu e. Şi dragostea este prezentă din plin la Dom şi la tot ce îl înconjoară. Ca un simbol de profundă semnificaţie, poate cel mai important: fără dragoste, nici o construcţie a viitorului nu poate să dăinuie cu adevărat peste veacuri!

* * *

Există în interiorul Domului un spaţiu cu totul special: „Autoportret". Sub sponsorizarea unuia dintre cele mai celebre magazine londoneze, Marks and Spencer, aici sunt adunate ...o mie de feţe ale unei naţiuni, fotografii luate la întâmplare – în felul ei, o superbă Galerie Naţională, în mijlocul provocatoarelor sculpturi de carton ale lui Gerald Scarfe. O emoţionantă celebrare a unei ţări şi a oamenilor care trăiesc în ea. Văzută aşa, la 20-25 de ani diferenţă, Londra şi Anglia întreagă, par, cumva să se schimbe. Este suficient însă să intri într-un *pub* aflat la doar câţiva paşi de Horse Guards, unde soldaţi în uniformă stau nemişcaţi de pază călare pe cai care, împrumutând atitudinea călăreţului, doar din când în când mai dau din cap sau, mândru, din coadă, pentru a-ţi da seama că unele lucruri, de fapt, nu se vor schimba niciodată în lumea aceasta...

MIHAELA DOROBANŢU

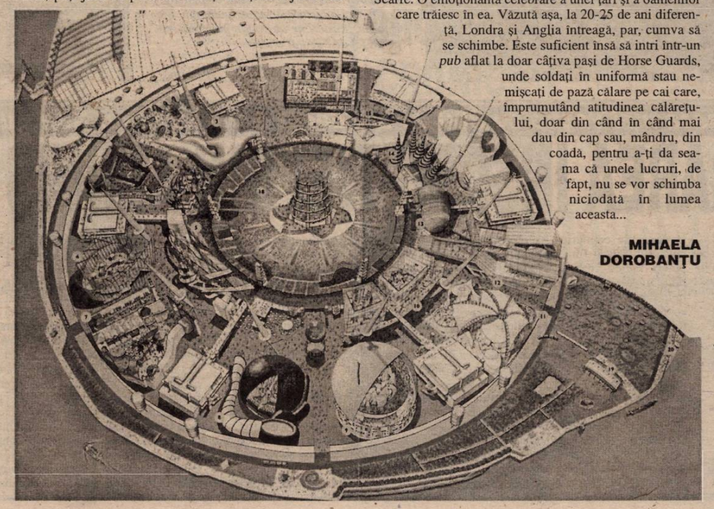

Viitorul aparţine spaţiului

Staţia „MIR" salvată de un... film!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

În adevăr, atunci când nimeni nu mai credea că se vor putea găsi fondurile necesare pentru prelungirea „vieţii operaţionale" a staţiei MIR, mai ales că organismul spaţial rus ROSAVIAKOSMOS arătase că bugetul său de 3,4 miliarde de ruble (circa 120 milioane $) de-abia să-i ajungă pentru obligaţiile aferente programului ALPHA, a apărut... minunea: de MIR au nevoie... producătorii filmului ruso-american „Ultima călătorie"! Printre protagonişti, actorii Robert de Niro şi Vladimir Steklov, ultimul urmând să filmeze pe orbită circa... 45 de zile! Dar să recapitulăm:...

Conform acordului încheiat cu NASA, anul acesta Rusia trebuie să aducă pe orbită şi să cupleze la Staţia Spaţială ALPHA, Modulul de serviciu ZVEZDA (Steaua), precum şi primul echipaj internaţional, format din comandant – un astronaut american – şi doi cosmonauţi ruşi, specialişti de misiune; deci, sarcini numeroase şi costisitoare. Cu toate acestea, la 20 ianuarie a.c. guvernul rus a aprobat efectuarea operaţiilor de resuscitare a staţiei MIR, trecută în conservare la 28 august 1999, la doar câteva zile după ce spaţionautul francez Jean-Pierre Haigneré, membru al ultimului echipaj internaţional alături de ruşii V. Afanasiev şi S. Avdeiev, fotografiase Europa în timpul eclipsei totale de Soare de la 11 august 1999...

Ca urmare, Agenţia spaţială rusă – ROSAVIAKOSMOS – a fost abilitată să ia din buget 1,2 miliarde de ruble (circa 34%!) pentru prelungirea „vieţii" staţiei MIR, mai ales că filmului menţionat i s-a repartizat un buget de „numai" 206 milioane de dolari!... ROSAVIAKOSMOS şi Centrul pentru zboruri spaţiale „Korolev" au luat imediat lucrurile în serios, au numit şi au „pus la treabă" echipajele prim (Serghei Zaletin, comandant şi Alexandr Kaleri, inginer de misiune) şi secund (S.Sharipov + P. Vinogradov), au programat lansarea în primul trimestru a navei automate – cargo PROGRESS M-1, dotată cu tot ce este necesar pentru reoperaţionalizarea staţiei MIR şi au reactivat şi controlat de trei ori calculatorul de la bordul staţiei MIR, ultima dată la 20 ianuarie a.c....

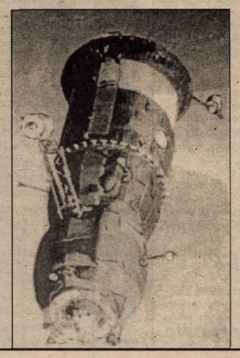

La data când apar aceste rânduri, nava automată PROGRESS M-1 (vezi foto) urma să se fi cuplat cu staţia MIR, să transfere automat combustibilul pentru propulsoarele sistemului de orientare, să activeze calculatorul staţiei şi să orienteze către Soare panourile cu celule solare. Îndeplnirea tuturor acestor misiuni va fi controlată de echipajul ce va fi lansat la 30 martie (sau chiar mai devreme, dacă PROGRESS M-1 a întâmpinat dificultăţi), care va restabili parametrii microatmosferei din staţie, va repara scurgerea prin etanşeizarea pereţilor staţiei şi va participa la un program de cercetări ştiinţifice, asupra cărora vom reveni într-un alt material. Ceea ce nu se cunoştea la data când au fost scrise aceste rânduri, era dacă actorul Steklov va sosi la bordul Staţiei MIR o dată cu echipajul, sau va fi adus la bordul celei de a doua nave automate PROGRESS care se va cupla la MIR în aprilie a.c. şi va aduce la bordul acesteia... recuzita filmului.

(Va urma)

DIN SECRETELE MEMORIEI

Creierul şoarecilor crescuţi într-un mediu stimulator prezintă o reţea de conexiuni mult mai densă decât cea a rozătoarelor aflate în libertate. În fapt cunoscut pe care un grup de cercetători de la Universitatea din Geneva l-au scos în evidenţă prin intermediul imaginilor obţinute cu ajutorul microscopului electronic. Acestea au relevat faptul că sinapsele, adică terminaţiile nervoase care leagă neuronii, sunt activate, în momentul în care cobaiul memorează o informaţie, modificându-se în acelaşi timp şi din punct de vedere fizic. Mai precis, dedublându-se. Ca să ajungă la această concluzie specialiştii au stimulat neuronii cobailor cu ajutorul unor curenţi electrici de joasă intensitate, reproducând în vitro procesul de memorare sau de învăţare. După o oră de tratament electric şi după ce au analizat imaginile luate la microscop, cercetătorii au observat că parte a sinapselor care înconjurau aceşti neuroni s-au divizat. O descoperire ce poate fi aplicată cu succes în studiul memoriei. *(D.M.)*

radio CONTACT
o 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEŞTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Fotografii de la cititori

«Vă spăl parbrizul?»
ANDREEAS POLETI – Bucureşti

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

LENIN

UN AGENT VÂNDUT GERMANIEI

În „Dosarul agentului german V.I. Lenin"! – pe care îl reproducem din lucrarea „Servicii secrete străine" (M. Ureche şi A. Rogojan, ed. PACO, 1999), vom vedea în continuare cum a fost obligat Lenin să facă o mulţime de concesii Germaniei în schimbul ajutorului esenţial pe care aceasta l-a dat instaurării bolşevismului în Rusia.

În septembrie 1917, nemţii îşi consolidează poziţiile ameninţând zona Petrogradului. După preluarea puterii de către bolşevici, se convine asupra unui armistiţiu. La 3 decembrie 1917, bolşevicii iau legătura cu germanii, iar la 22 decembrie au început tratativele de pace. Se împlinea astfel ceea ce nemţii doriseră atunci când l-au ajutat pe Lenin. La începutul lunii ianuarie 1918, Germania şi-a exprimat disponibilitatea de a semna un tratat de pace, în schimbul unor concesii teritoriale majore din partea Rusiei (Lituania, Letonia, o parte din Polonia şi Belarus, recunoaşterea independenţei Ucrainei).

Lenin a motivat aceste cesiuni teritoriale prin necesitatea menţinerii regimului şi a câştigurilor revoluţiei. În martie 1918, Congresul al VII-lea al Partidului Bolşevic validează tratatul de la Brest-Litovsk, prin care Rusia pierdea 1 milion de km², îşi demobiliza armata şi accepta plata unei despăgubiri de 300 milioane de ruble aur. În acest fel Rusia a pierdut 34% din populaţie, 32% din pământul arabil, 54% din instalaţiile industriale şi circa 90% din minele de cărbune. Printr-un amendament propus de Lenin, Congresul a introdus o clauză prin care Comitetul Central era împuternicit să anuleze tratatul, atunci când va crede de cuviinţă. S-a decis, totodată, ca toate documentele privind lucrările Congresului să rămână secrete iar delegaţii au fost puşi să semneze un angajament prin care se

obligau să nu declare decât că respectivul Congres este în favoarea tratatului de pace. De ce atâtea îngrădiri şi precauţii din partea lui Lenin? Pentru că el... „nu voia ca lumea să afle de criticile care i se aduseseră, căci era conştient de faptul că cetăţeanul de rând îl va considera lipsit de patriotism, cu atât mai mult cu cât, numai cu câteva luni în urmă, fusese etichetat drept spion german".

În acest mod, Lenin adus la putere de serviciile secrete germane, plăteşte nemţilor serviciile făcute cu teritoriile ruşilor.

Trebuie observat şi un alt gest al lui Lenin. Respectiv, la sfârşitul anului 1917, el a recunoscut dreptul Finlandei la autodeterminare, iar revoluţia care a izbucnit în Finlanda va fi înăbuşită în sânge de trupele germane.

Utilitatea lui Lenin pentru Germania rezultă şi din alte acte. Astfel, este ştiut că prin tratatul de la Versailles din 8 iunie 1919 s-a interzis Germaniei să aibă o armată mai mare de 100000 de oameni, artilerie grea, tancuri, submarine, aviaţie militară şi serviciul militar obligatoriu. În acest context, în februarie 1921 Lenin a primit o comunicare cifrată de la ambasada sovietică din Berlin prin care i s-a adus la cunoştinţă înţelegerea convenită cu nemţii în sensul de a li se permite să-şi refacă industria de război pe teritoriul sovietic. În acest scop firmele germane Blohm, Vöss, Albatroswerke şi Krupp pregătiseră deja trecerea la producţia de război (submarine, avioane şi piese de artilerie) cu complicitatea lui Lenin şi împotriva prevederilor tratatului de pace.

Dacă în legătură cu celelalte concesii făcute de Lenin s-ar putea accepta că au fost chestiuni impuse de conjunctură, greu de evitat, de această dată Germania, învinsă şi umilită nu mai reprezenta nimic, iar Lenin ar fi putut respinge un astfel de serviciu. El a acţionat în rolul său special de agent, fiindu-i imposibil să refuze, devenind astfel complice la cele ce vor urma ulterior. Răspunsul său la cererea germană a fost „Cred că da. Spune-le aşa. Păstrează secretul..."

În consecinţă, prin bunăvoinţa lui Lenin se încheie un acord secret, potrivit căruia armata germană se poate instrui în Rusia iar Germania îşi va produce aici armamentul necesar, inclusiv tehnica grea de luptă, cu condiţia de a ceda Rusiei 20% din producţie, îndeosebi avioane. Rusia va contribui la acest efort german cu potenţialul său industrial precum şi cu o serie de materii prime.

Winston Churchill, care în anii '20 a coordonat operaţiunile anticomuniste ale „Inteligence Service", cunoştea că revoluţia bolşevică a fost, în mare măsură, şi opera serviciilor secrete germane. El notează în acest sens: *Către mijlocul lui aprilie 1917, germanii au luat o decizie sinistră (...) au hotărât să îndrepte contra Rusiei arma cea mai eficace de care dispuneau: Lenin. Ei l-au transportat pe Lenin din Elveţia în Rusia într-un vagon plumbuit, ca pe un fel de bacil al ciumei...*

(Va urma)

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica din Derşida

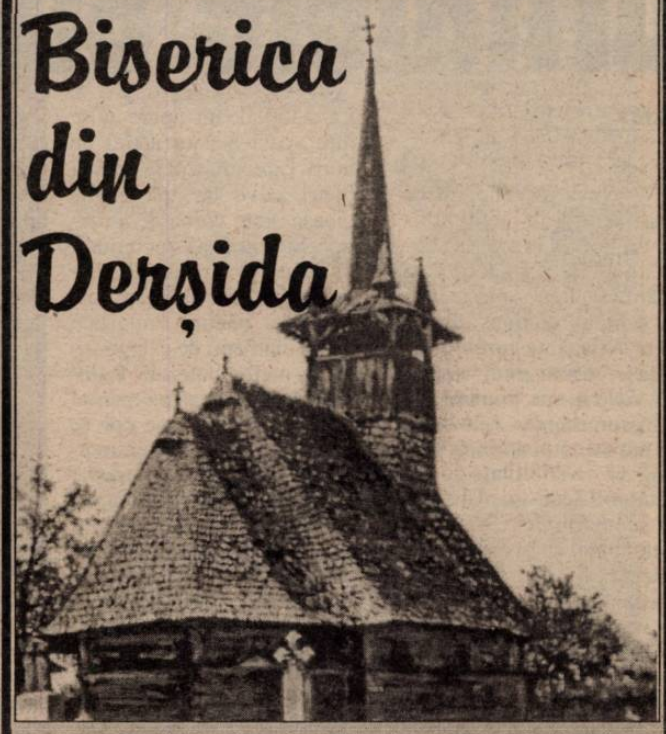

Printre cele mai frumoase biserici de lemn din judeţul Sălaj, trebuie amintită biserica din Derşida, aflată la adăpostul văii Crasnei. Biserica are hramul „Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril" şi, deoarece data ridicării monumentului nu a fost înscrisă nicăieri, s-a estimat în acest sens anul 1700, aşa cum a reieşit din poveştile bătrânilor satului.

O inscripţie deteriorată menţiona că decoraţia interioară a fost realizată în 1771. Vremea şi-a pus însă dureros amprenta pe această podoabă a bisericii, distrugând părţi însemnate. Biserica are o formă dreptunghiulară cu absida poligonală decroşată iar acoperişul de şiţă are muchiile bine marcate şi pante repezi.

Clopotniţa, aflată deasupra pronaosului, se remarcă în special prin fleşa cu cele patru turnuleţe. Pe la mijlocul bisericii se află un brâu în torsadă concurat de prisma de pe latura de sus. Arcadele sunt ornamentate cu chenare şerpuitoare, dintre motive remarcându-se „frânghia". Cuiele sunt cioplite la capete în forma rozelor, adăugându-li-se lalele. Uşa de la intrare este decorată nu numai cu meandre şi frânghii ci şi cu şirag de inimi care conduc până în partea superioară la cruce, lângă care apar şi două lalele.

Din vechea pictură se păstrează în pronaos un bogat decor floral, în care apar câteva mucenice şi mironosiţe. Bolta semicilindrică a naosului prezintă şi ea o bogată ilustraţie iar cea a altarului înfăţişează imaginea lui Hristos din trupul căruia rodeşte viţa de vie, motiv des întâlnit la iconarii pe sticlă. Iconostasul este repartizat pe trei frize, iar pe spaţiile dintre intrările altarului sunt zugrăvite câte cu flori. Meşterul zugrav, rămas anonim, a pictat uşile împărăteşti cu icoane în formă de inimă. Medalioanele cu sfinţii de hram, Mihail şi Gavril, precum şi icoanele împărăteşti, sunt terminate în acelaşi an cu întreaga pictură şi uimesc şi astăzi prin prospeţimea lor.

Biserica este ctitoria întregii oşti, care a înzestrat-o cu cele necesare, aşa cum se arată în Antologhionul tipărit la Bucureşti în 1766.

Restaurată în anii'70 ai veacului nostru, biserica din Derşida reprezintă legătura credincioşilor cu Dumnezeu şi cu propriul lor trecut.

IRINA STOICA

Scriere românească mai veche cu 300 de ani decât Scrisoarea lui Neacşu

DESCIFRAREA INSCRIPŢIEI DIN ALUNIŞ

Zona Buzăului, cu Babele Bucegilor la o zvârlitură de băţ, este marcată intens de mentalitatea precreştină. În acest context, inscripţia săpată în peretele stâncos al bisericii din satul Aluniş nu face notă aparte.

Textul încriptat se dezleagă astfel: AVERL CL MIC PPU UN // RUHINEN ŞI // ULLAHOI CAIERUL TORC VÎLBE // BABELE-// AVERUL CEL MIC, POPĂ UN // RUHINEN ŞI // ULLAHOI.

Textul din Aluniş oferă două variante pentru denumirea Ursitorilor. Una dintre ele este *Babele*. Cea de-a doua este *vîlbe*. Pot, deci, gândindu-mă la poveştile copilăriei, să reconstitui cuvântul *vîlye*, fiinţe fantastice, cu puteri meteo imense, asemeni Lunii/planetă/zeu (cum a fost considerată în preistorie). Fiind vorba de una şi aceeaşi identitate, mi se pare acceptabilă maniera de scriere împreunată, vilbe/Babele.

Un ruhinen şi ulahoi. Ce sunt ruhinenii? În cultura românească avem două indicaţii, cuvinte apropiate formal şi nu numai, care ne pot ajuta: *rogmanii/ruhmanii* şi *rinchinii* (sau *rîchnii)*; pe cei din urmă îi aflăm în combinaţia *vlacho-rinchini*. Aceştia sunt populaţie românească, băjenită până pe meleagurile Greciei (anul 726/780). De remareat, apar în cuplu, întocmai precum *ruhinen* şi *ulahoi*. Dacă ţinem cont de faptul că rogmanii/ruhmanii sunt strămoşii mitici ai românilor, nimic nu mă împiedică să pricep pe ruhinen şi ulahoi ca *ruhman şi vlah*. Ar fi vorba, în concluzie, despre un strămoş mitic şi sfânt al românilor.

Găsim apoi cuvântul *Averul*. Cine este el? Ruhman fiind, înseamnă că prezintă aceleaşi trăsături cu personajul mitic, noi mai ştiind că dânşii, ruhmanii, sunt fiinţe sfinte şi minione (asemeni elfilor din mitologia germanică) şi care fac parte dintr-o altă lume (trăiesc în albul ostrov de pe Apa Sâmbetei, aproape de Dumnezeu). *Mici* şi *sfinţi*, rolul lor este de *a ne apăra* prin rugile permanente, şusurate la urechea divină. Aşa scrie şi pe zidul bisericii despre aver: este *mic* (chiar, pentru a sublinia acest lucru, literele respective sunt de-a dreptul pipernicite, raportat la celelalte) şi *sfânt*/popă. A mai rămas de discutat o a treia calitate a personajului, aceea de *apărător* al umanităţii. Averul, azi redus la forma *avă*, cuvânt care abia dacă mai există prin limba noastră, este folosit în prezent, cu înţelesul de „părinte, tată" (ceea ce implică şi sensul de apărător), fiind un termen de mare respect la adresa călugărilor bătrâni.

Să încercăm şi o concluzie: subiectul mesajului este Cristul, numit, la momentul punctat de ridicarea bisericii, Aver (Apărător). Ucis ritual spre binele omenirii, există convingerea că el va renaşte într-o nouă viaţă, al cărei drum/destin i-l torc acum de zor Ursitorile/planete, nu prea departe, în creierii munţilor Bucegi, în capiştea Babelor.

Renaşterea sfântului va avea loc evident într-un prunc; de aceea, averul este numit cel mic. Din toţi cristoşii sacrificaţi în precreştinism s-a format poporul „rogmanilor", fiinţe mici, sfinte şi apărătoare de lume. Averul este, deci, un rogman. Mai mult de atât, el este pământean de-aici, vlah. Şi să ne gândim acum la obiceiul dac de trimitere spre cer unui călător sfânt, din patru în patru ani.

Aşa cum se prezintă textul din Aluniş, exprimat în româneşte, scris cu caractere incontestabil româneşti (sic!), se constituie în PRIMA ATESTARE SCRISĂ A LIMBII NOASTRE, anterior cu peste trei sute de ani.

Prof. LUMINIŢA CĂESCU

■ **Deşi le-a pândit într-un castel...**

HOŢII AU SPERIAT FANTOMELE!

După ce a funcţionat ca paznic şi îngrijitor timp de 30 de ani la castelul Knox-Ford- Roses, de lângă Edinborough (Scoţia), Timothy McRaleigh a fost pensionat. Dar ataşamentul său faţă de acel impunător şi sumbru edificiu medieval – devenit în epoca modernă atracţie turistică – l-a determinat să ia o decizie riscantă. Pur şi simplu, Tim (cum îi spun amicii) a vrut să verifice dacă faima de castel bântuit de fantomele foştilor proprietari – a căror linie nobiliară s-a stins în secolul XVIII – se confirmă.

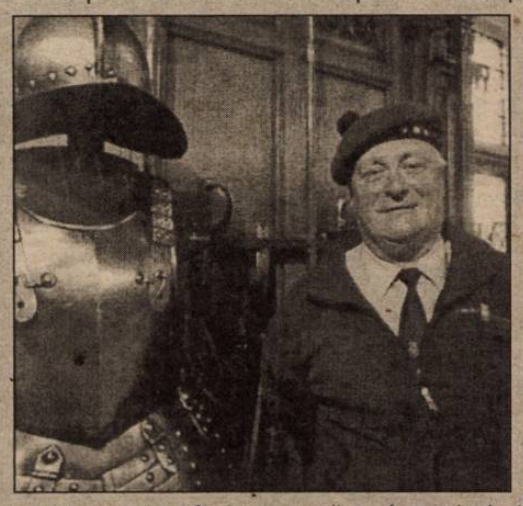

Cu complicitatea fiului său, Sean (angajat în locul lui), Tim se strecura (două-trei nopţi pe săptămână) pe culoarul întunecos al dormitoarelor de la etajul patru şi intra într-o armură de cavaler. În acest scop „nobil", Tim a fost nevoit să slăbească 15 kilograme, dar încercarea de a da măcar o dată ochii cu ipoteticele fantome... se lasă aşteptată. A executat această pândă timp de aproape şase luni. Nu i-a fost ruşine să mărturisească, ulterior, faptul că la început lua un calmant – alături de o stacană de cafea neagră – pentru a înfrunta cu brio tensiunea nopţilor lui albe. Se obişnuise, după ce mai prindea curaj, să patruleze în cele 15 kilograme de tablă pe culoarele pe unde tradiţia spunea că-şi fac apariţia stafiile lordului Seaver şi ale lady-ei Dammers. Cel mai „periculos" loc era turnul castelului, unde se află criptele cu rămăşiţele proprietarilor... Nu de puţine ori, Tim era gata-gata să facă atac de cord, când vreo rozătoare nonconformistă se împletica printre picioarele lui şovăinde, încurajată de bezna nopţilor fără lună... Spre dezamăgirea lui, nimic straniu nu s-a întâmplat până când iniţiativa lui a fost deconspirată.

În toamna anului trecut, în castel au pătruns doi hoţi profilaţi pe gravuri de epocă. Borfaşii habar n-aveau că într-una din armuri pulsează o inimă. Tim a reacţionat prompt, trezind paznicul de noapte prin urlete de alarmă. Intruşii au fost prinşi, dar pânda lui Timothy McRaleigh a luat sfârşit fără să se fi produs rendez-vous-ul mult dorit. Înfracţiunea lui a fost uitată, pândarul primind o caldă strângere de mână pentru evitarea jafului. *(P.I.)*

■ **Un lanţ nesfârşit de surprize**

MOARTEA DUBIOASĂ A UNUI MILIARDAR

Larry Hillblom este numele celebrului fondator al D.H.L., adică liderul mondial al poştei rapide, dispărut pe 21 mai 1995 într-un accident de avion. Fire bizară prin întreg comportamentul său, lipsit total de simţul familiei, a preferat să rămână celibatar până la vârsta de 51 de ani când şi-a pierdut viaţa. În schimb, a împânzit lumea cu urmaşi pe care nu i-a recunoscut ca fiind ai lui şi asupra cărora a păstrat un secret desăvârşit. A făcut o avere fabuloasă pe care, prin testament a lăsat-o în totalitate propriei fundaţii pentru cercetări medicale. Nici un ban pentru mama sa care se apropia de vârsta de 80 de ani sau pentru cei doi fraţi ai lui. Evident, şi-a ignorat cómplet şi copiii, cunoscuţi sau necunoscuţi, dar, oricum, îndreptăţiţi prin lege să îl moştenească. A preferat, conform stilului său, să risipească în jurul său mister şi derută, chiar şi după moarte, aşa cum făcuse şi în timpul vieţii.

„Pierdut în mare"

Era duminică, la ora prânzului, pe 21 mai 1995. „Albina mărilor", avionul lui Larry Hillblom se îndrepta spre oceanul Pacific. La bord, trei persoane: miliardarul american, un prieten de-al lui şi pilotul. Nici un mesaj care să anunţe dezastrul. Cu o jumătate de oră înainte de accident, Larry vorbise la telefon pe un ton normal şi foarte liniştit cu Josephine, logodnica lui „oficială", cerându-i să vină să îl aştepte la aeroport. La locul accidentului, echipele de salvare au găsit trupurile pilotului şi ale celuilalt pasager, dar nici o fărâmă din faimosul miliardar. Pe certificatul lui de deces au fost înscrise câteva cuvinte laconice: „Pierdut în mare".

La câteva zile după dispariţia lui Larry Hillblom, ciudăţeniile încep să abunde. La deschiderea testamentului lumea află plină de consternare că miliardarul şi-a ignorat toate rudele apropiate, lăsând întreaga avere fundaţiei de cercetări medicale.

Un diamant cu multe feţe

Biografia „oficială" a lui Larry Hillblom face parte dintre cele pe care americanii le adoră: aceea a unui om care, deşi „venit de nicăieri", a ajuns pe culmile succesului. Născut într-o fermă din California, ca fiu al unui zidar, la numai trei ani rămâne orfan de tată. Familia ajunge pe stradă, până când mama sa se recăsătoreşte tot cu un fermier şi astfel copilul, cu urme adânci de sărăcie în suflet, are prilejul să-şi continue şcoala. Ajunge să facă studii strălucite de drept la universitatea din Berkeley (San Francisco), unde îi vine o idee de geniu, care va revoluţiona transportul rapid de colete. În 1969, reuşeşte să-i convingă pe Adrian Dalsey (D) şi pe Robert Lynn (L) să înfiinţeze împreună D.H.L. prima societate de poştă rapidă. În prezent, societatea are peste 400000 de angajaţi în 220 de ţări, cu o cifră de afaceri de peste 3 miliarde de dolari pe an. În timp ce întreprinderea prosperă, Larry începe să-şi exprime personalitatea plină de contradicţii. Deosebit de inteligent, „cu trei mii de idei pe minut", omul de geniu a pus totul pe roate, dar ulterior n-a făcut o pasiune din conducerea propriului imperiu. În ciuda averii acumulate, în viaţa particulară făcea economii la sânge: pantofii lui erau buni de aruncat doar când făceau găuri în talpă, frigiderul gemea doar de produse „cu preţ redus"... De fapt, nu iubea banii. Pentru el, aceştia erau doar o unitate de măsură a succesului şi a puterii, noţiuni pe care le iubea din tot sufletul.

Călătorii... fertile

Munca specifică unui om de afaceri îl plictisea la culme şi, când se plictisea, prefera să fugă pe o mică insulă, Saipan, din Pacific, o fostă colonie americană cu aspect de paradis şi... impozite foarte mici. Acolo îşi construise încă un imperiu: bancă, ziar, post de televiziune, hoteluri de lux, terenuri de golf. Era locul potrivit pentru tot felul de plăceri. Dădea câte o fugă la Manilla, colinda cluburile de noapte, făcea „cuceriri" printre prostituate sau, în ciuda zgârceniei sale, plătea în jur de 1500 de dolari pentru o partidă de sex cu câte o fată înarmată de medic cu certificat de virginitate.

Copiii din Pacific

După dispariţia lui Larry, opt femei au pretins că sunt mame a câte unui copil al miliardarului şi, drept urmare, că au dreptul la o parte din avere. Administratorii moştenirii nici nu au vrut să audă. O bătălie juridică, pe viaţă şi pe moarte, a început atunci şi a durat ani la rând. Singura posibilitate de a demonstra paternitatea copiilor era testul ADN. Dar cum putea fi făcut de vreme ce corpul lui Larry nu a fost niciodată găsit? Avocaţii reprezentând fundaţia de cercetări medicale au mers până acolo încât au reuşit să determine parlamentul din Saipan, (insulă cu 50000 de locuitori) să voteze o lege care să-i împiedice pe eventualii copii ai fostului miliardar să-l moştenească. S-a adoptat astfel „Legea Larry". Dar şi avocaţii copiilor au pornit cursa pentru proba cu testul ADN. Le trebuia măcar un petic de piele din corpul lui Larry şi se pare că au reuşit să găsească, însă niciodată n-au mărturisit unde, lăsând încă un mister să plutească în jurul miliardarului dispărut. Unii presupun că au găsit un petic din pielea lui Larry, conservat la un spital unde acesta se operase. Oricum, testul A.D.N. a vorbit: patru copii sunt ai lui. E vorba de Junior, născut în 1984 de Kaelani Kinney, o prostituată de 18 ani; Lory, născut în 1994 de Nguyen Thi Be, o vietnameză de 18 ani; Jellian, născut în 1995 de Julie Cuartero, o fată de 16 ani ce frecventa barurile din Manilla; Mercedita, născută în 1995, după moartea tatălui său, mama fiind Mercedes Feliciano care avea 14 ani când l-a cunoscut pe Larry. Negocierile între părţile aflate în proces s-au dovedit deosebit de dure; s-a ajuns la un partaj, 60 la sută pentru copii şi 40 la sută pentru fundaţie. Mai concret, cei patru descendenţi ai lui Larry Hillblom au smuls din moştenire suma de 200 milioane de dolari. *(A.P.)*

■ **Salvaţi dintr-un lift în cădere**

TURNUL GROAZEI

Locul este cunoscut la ora actuală ca „miracolul de pe strada 34". Aici, două persoane au „experimentat" o cădere liberă de aproape 150 m cu liftul şi... au supravieţuit pentru a putea povesti ce li s-a întâmplat. Shamika Peterson are 20 de ani şi tocmai îşi începuse serviciul ca prelucrător de date la un birou aflat în celebrul bloc turn de 102 etaje de la adresa menţionată. La sfârşitul zilei de muncă, ea s-a urcat în liftul E4 la etajul 48. Patru etaje mai jos, liftul se opreşte pentru un nou pasager – şi nu unul oarecare, ci însuşi proprietarul firmei, Joe Mesoraca.

Nici unul dintre ei nu ştia că se „îmbarcaseră" în ceea ce avea să devină... călătoria vieţii lor. De-abia pornit liftul, două dintre cabluri s-au rupt, înfăşurându-se şi blocând mecanismele. Liftul şi-a început o cădere absolut liberă. Shamika îşi aminteşte că totul era ca într-un „bungee jump". Au plonjat pur şi simplu spre baza blocului! Norocul lor a fost că mecanismul de rezervă al liftului s-a declanşat totuşi la timp şi cablurile celelalte nu s-au rupt şi ele. Cu doar câteva secunde înainte de a se strivi de fundul tunelului său, sensul de mişcare a fost schimbat şi liftul s-a oprit în final la etajul patru. Zguduiţi de cădere dar cu răni extrem de uşoare, cei doi nu puteau să creadă că scăpaseră cu viaţă şi coşmarul lor luase sfârşit. Au mai avut însă de petrecut câteva minute în „camera de tortură" pentru că, prin construcţie, mecanisme de urgenţă pentru deschiderea uşilor existau doar la etajul întâi şi la etajele 41-55. Directorul Mesoraca a folosit telefonul liftului pentru a chema personalul de intervenţie. Aceştia au venit imediat şi s-au oprit în paralel cu ei, folosind un al doilea lift. Apoi au demontat pereţii laterali ai celor două lifturi şi cei doi eroi au putut trece dintr-o parte în alta. Întrebat dacă i-a fost frică, Joe Mesoraca, tată a doi copii, a răspuns scurt: „Dv. ce credeţi?" Purtătorul de cuvânt al companiei de întreţinere a clădirii, Howard Rubenstein, a calificat accidentul drept „extrem, extrem de neobişnuit". *(M.D.)*

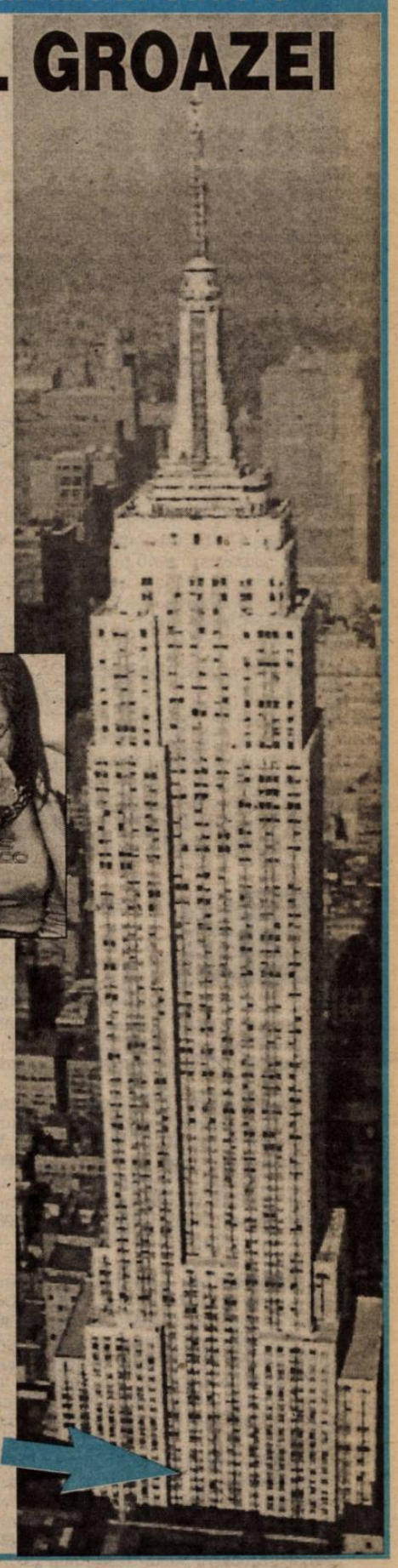

MAI EXISTĂ ŞI OAMENI CINSTIŢI!

O excursie într-un supermarket din Ilinois era gata să se transforme într-o adevărată catastrofă pentru Jeanne O'Herien. Protagonista întâmplării, în vârstă de 52 de ani, locuia în Oneida (N.Y.) împreună cu soţul ei. Cei doi veniseră să-şi viziteze fiica înainte de a pleca în casa lor din Florida, în care îşi petreceau, de obicei, iernile. Mama, împreună cu Kim, fiica în vârstă de 29 de ani, au plecat după cumpărături. Jeanne avea la ea 4000 de dolari, în două plicuri, respectiv unul cu 3000 şi celălalt cu 1000, ambele puse în centura de la brâu. La intrarea în supermarket banii erau la locul lor. Janne pipăise cele două plicuri. Peste circa o jumătate de oră, în care încercase să se hotărască asupra cumpărăturilor, femeia pipăi din nou centura, şi spre marea ei disperare, remarcă fermoarul deschis şi lipsa banilor. Înnebunită de supărare, gândindu-se cu groază la câte eforturi făcuse pentru a strânge banii şi la faptul că nu are nici o rezervă în prag de iarnă Janne se adresă, fără prea mari speranţe, poliţiei. Spre marea ei bucurie însă, nu peste mult timp, a fost chemată pentru a i se înmâna banii pierduţi. Primul plic având 3000 de dolari fusese găsit de Dawn Dalton, o tânără de 32 de ani. Ea se gândi mai întâi că ar putea face o excursie în Hawaii cu banii găsiţi, dar imediat îşi alungase acest gând, ducându-se direct la poliţie. Celălalt plic fusese găsit de Debra Farrelll, în vârstă de 41 de ani. Femeia îşi amintise numaidecât ce tare se necăjise cu un an în urmă când pierduse doar 100 de dolari şi depuse, la rândul ei, plicul. Purtătorul de cuvânt al poliţiei s-a exprimat încântarea în faţa gestului celor două femei. *(I.S.)*

Săptămâna 24 - 30 martie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.05 Fotbal 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Scena 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Cuvânt pentru necuvântătoare 18.15 Serial: „Blossom" 18.40 Serial: „Bine și rău" (ep.1) 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Omul de nicăieri" 21.45 Culise 22.45 Film: „Putere absolută" (SUA, 1997).

SÂMBĂTĂ 8.10 Serial: „Dinastia Strauss" 9.10 Universul credinței. Sărbătoarea Bunei Vestiri 10.00 Vă place filmul? 10.30 Art-mania 12.30 Lumea și noi 12.55 Fotbal: Rapid București – Extensiv Craiova 15.00 Arca Marinei 16.55 Fotbal: Astra Ploiești – FCM Bacău 19.00 Perechea potrivită 19.30 Serial: „Carol și compania" 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Dr. Quinn" 23.35 Film: „Misiune fatală" (SUA, 1993).

AL PACINO
ROMÂNIA 1
marți, 20.55

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 12.30 Tezaur folcloric 13.20 De luni până duminică 14.00 Național TV Bingo Liberty 17.00 Serial: „Blankenese" 18.25 Trupa de șoc 19.00 Perechea potrivită 19.30 21 20.00 Jurnal 20.45 Film: „Metro" (SUA, 1997). Cu: Eddie Murphy 22.50 La Mulți Ani, Elizabeth!.

LUNI 12.00 Surprize, surprize! (r) 14.15 TVR Craiova 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Agenția de plasare 18.15 Serial: „Blossom" 18.40 Serial: „Bine și rău" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Justiție militară" 21.45 Cu ochii'n 4 22.15 Serial: „Cazuri ciudate" 23.20 Recurs la morală 0.05 Marele Jazz.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.30 Convietuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.15 Serial: „Blossom" 18.40 Serial: „Bine și rău" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Telecinemateca: „Dick Tracy" (SUA, 1990). Cu: Al Pacino, Dustin Hoffman 22.40 Nu trageți! 23.05 A-Facerea.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 13.05 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 16.00 Ecoturism 16.30 Medicina pentru toți 17.30 Impas în doi 18.15 Serial: „Blossom" 18.40 Serial: „Bine și rău" 19.10 Fotbal: Grecia – România 21.20 Jurnal 22.00 Patinaj artistic. Campionatul Mondial de la Nisa, Franța.

JOI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Convietuiri 16.00 Pentru dv., doamnă! 17.30 Casa mea 18.15 Serial: Blossom" 18.40 Serial: „Bine și rău" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Bâlciul deșertăciunilor" 21.50 Patinaj artistic 23.45 Punct ochit 0.45 Rock la miezul nopții.

tvr2

VINERI 7.45 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă..." 8.35 Care pe care (r) 10.05 Turnul de control (r) 12.00 Credo (r) 13.00 Desene animate 13.30 Tradiții 14.50 Desene animate 15.15 Care pe care 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.15 Din folclorul popoarelor 20.15 Film: „Strada vieții" (Brazilia, 1980) 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Telefoanele nopții»".

SÂMBĂTĂ 7.45 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă..." 10.00 Orizont spiritual 13.40 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 14.05 Desene animate 15.00 Serial: „Star Trek" 17.50 Timpul trecut 18.45 Telejurnal TVR2 18.55 Serial: „Lumini și umbre" 20.15 Povestiri de la Hollywood 21.00 Serial: „Familia și legea" 21.45 Film: „Răzbunarea unei femei" (Franța, 1990). Cu: Isabelle Hupert, Béatrice Dalle.

DUMINICĂ 10.00 Ferma 11.00 Handbal: Rapid – Dijon 12.30 Start Rec 13.45 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 15.10 Film: „Lecția de pian" (SUA, 1995) 17.45 Galele TVR 2 18.45 Telejurnal TVR2 19.00 Film: „Un oraș de spaimă" (Franța, 1993) 20.40 Videoclipuri 21.00 Serial: „familia și legea" 21.45 Film: „Povești de week-end: «Cântecul sufletului»" (Polonia, 1997) 22.45 Teatrul Național TV prezintă: „Faleza" de Julius Edlis.

LUNI 13.00 Desene animate 13.30 La noi la români! 14.00 Toți împreună 15.15 Care pe care, o nouă provocare! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Punct și de la capăt, o emisiune culturală de Cătălin Țîrlea 21.10 E dreptul tău! 21.40 Afaceri la cheie.

MARȚI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 9.35 Arta apărării (r) 11.00 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Credo 21.10 Puls 2000 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Încă zece minute»".

MIERCURI 7.45 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă..." 10.00 Puls 2000 (r) 13.45 Desene animate 13.45 Toți împreună 14.50 Desene animate 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Șeful sectorului suflete" (România, 1967). Cu: Radu Beligan, Irina Petrescu 21.10 Mit și istorie 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Semnul Satanei»".

JOI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 11.20 Start Rec (r) 12.05 Ferma (r) 13.05 Desene animate 14.00 Toți, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Pescarii din Islanda" (Franța, 1996) 21.10 Turnul de control 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Amenințarea»" 23.10 Un secol de cinema.

prima

VINERI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Special 15.00 Exploziv (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 19.00 Nadine Show 20.00 Alegeți filmul! 21.30 Real TV 22.00 Focus Plus 23.00 Film: „Piatra magică" (SUA, 1990) 1.00 Film: „Hoinarii" (SUA).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 11.30 Sport Magazin 13.00 Motor 13.30 Apel de urgență (r) 14.30 Dosarele Y (r) 16.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.30 Popular divertisment 21.00 Film: „Dispariție în Caraibe" (SUA, 1990) 23.00 Show-ul de noapte 1.00 Film: „Alertă la Pentagon" (SUA).

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 12.00 Vacanță à la Petrișor 12.30 De colo colo 13.30 Chic 14.00 Cinemagia 14.30 Film: „Conflict de interese" (partea a II-a) 16.00 Tradiții 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.30 Film: „Misiune în deșert" (SUA, 1996) 20.00 Film: „Povestea lui Jack Reed" (SUA, 1996) 22.45 Revista presei.

LUNI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Sport Magazin (r) 15.00 Chic (r) 16.00 Nadine Show (r) 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Frontal 20.00 Dosarele Y 21.00 Serial; „Brooklyn South" 0.30 Film: „SUA în pericol" (SUA).

MARȚI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Motor (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Film: „Un alt fel de înger" (SUA, 1996) 21.30 Bilanț 0.30 Film: „Sub paza îngerului" (SUA, 1946).

MIERCURI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Bilanț (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Serial: „Detectivi de elită" 21.00 Serial: „CI5: Profesioniștii" 0.30 Film: „Tigrul chinezesc" (Hong, Kong).

JOI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Apel de urgență (r) 16.00 Viața în direct 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Film: „Zvonul care ucide" (SUA, 1995) 21.30 Exploziv 0.30 Film: „Conspirația elvețiană" (SUA, 1975).

BRAD PITT
PRO TV
duminică, 23.00

acasă

VINERI 6.00 Serial: „Guadalupe" 6.45 – 11.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „Înger sălbatic" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Alice nu mai locuiește aici" (SUA, 1974). Regia: Martin Scorsese 1.15 Profesiunea mea, cultura.

SÂMBĂTĂ 6.00 Serial: „Guadalupe" 6.45 – 12.00 Reluări 14.00 Acasă la români 15.00 Doctorul casei 15.30 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Acasă cu Ruxandra Săraru 19.30 Acasă la români 21.00 Film: „Harper" (SUA, 1966). Cu: Paul Newman, Lauren Bacall 23.10 Latino senzațional.

DUMINICĂ 5.00 Serial: „Guadalupe" 6.45 – 12.30 Reluări 14.30 Serial: „Înger sălbatic" 15.30 Serial: „Floare de aur" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Micuțele doamne" 19.15 Film: „Joc crucial" (SUA, 1972). Cu: Peter Falk 20.45 Film: „Timpul amintirilor" (SUA, 1980). Cu: Anthony Hopkins.

LUNI 6.00 – 12.15 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă! 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" (ep.1) 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Meteor" (SUA, 1979). Cu: Sean Connery, Natalie Wood 1.15 Profesiunea mea, cultura.

MARȚI 6.15 – 12.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Dezonorata" (SUA, 1931). Cu: Marlene Dietrich 1.00 Profesiunea mea, cultura.

MIERCURI 6.15 – 12.25 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Să ucizi o pasăre cântătoare" (SUA, 1962). Cu: Gregory Peck, Robert Duvall 1.30 Profesiunea mea, cultura.

JOI 6.15 – 11.45 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Billy mincinosul" (Anglia, 1963) 1.00 Profesiunea mea, cultura.

MARTIN SCORSESE *(regia)*
ACASĂ
vineri, 22.00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.00 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.30 Film: „Nisipurile Paradisului" (Franța, 1997) 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Urmărire generală 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Dosarele X" 21.00 Serial: „Profiler" 22.00 Chestiunea zilei 3.00 Baschet NBA: Houston – Orlando 5.00 Serial: „Babylon" 5.45 Serial: „Miracolul tinereții".

SÂMBĂTĂ 9.00 Serial: „Tânărul Hercule" 10.00 Serial: „Lois și Clark" 10.45 ProMotor 12.00 Profesiunea mea, cultura 13.05 Serial: „Susan" 13.30 Serial: „Xena, prințesa războinică" 14.55 Fotbal: FC Brașov – Petrolul 17.15 Film: „Triunghiul crimei" (SUA, 1993) 19.00 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Furie oarbă" (SUA, 1990) 22.00 Vacanța mare la Pro Tv 23.05 Serial: „Echipa condamnaților" 5.00 Serial: „Miracolul tinereții".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Meego" 11.00 Mileniul marilor schimbări 12.00 Profeții despre trecut 13.25 Serial: „Benny Hill" 14.25 Fotbal: CSM Reșița – Steaua 16.30 Super Bingo 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Procesul etapei 20.00 Fotbal: FC Național – Gloria Bistrița 23.00 Film: „Seven" (SUA, 1995). Cu: Brad Pitt 0.45 Formula 1: Premiu al Braziliei 3.00 Decernarea premiilor Oscar.

LUNI 5.00 Decernarea premiilor Oscar 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Pensacola, forța de elită" 11.30 Serial: Dignostic: crimă!" 12.15 Film: „Rețeaua morții" (SUA, 1987) 16.15 Serial: „Cursa cea mai lungă" (ep.1) 17.35 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Procurorii" (SUA, 1996) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Fotbal: Rezumat Divizia A 2.30 Serial: „Babylon 5" 3.30 Serial: „Miracolul tinereții" 6.15 Serial: „Aripile pasiunii".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Diagonistic: crimă!" 13.05 Film: „Trecătoarea" (SUA, 1979). Cu: Anthony Quinn 16.15 Serial: „Cursa cea mai lungă" 17.35 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Melrose Place" 22.00 Chestiunea zilei 1.00 Film: „America mea" (SUA, 1992) 3.00 Serial: „Babylon 5" 3.45 Serial: „Miracolul tinereții" 6.00 Serial: „Aripile pasiunii".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 13.05 Film: „Lagărul morții" (SUA, 1986) 15.30 Serial: „Ultima frontieră" 16.15 Serial: „Cursa cea mai lungă" 17.35 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Baby Boom" (SUA, 1987). Cu: Diane Keaton 22.00 Chestiunea zilei 1.00 Film: „Regele Ralph" (SUA, 1991) 3.00 Serial: „Babylon 5" 3.45 Serial: „Miracolul tinereții" 6.15 Serial: „Aripile pasiunii".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.25 Film: „Răzvrătiții" (SUA, 1988). Cu: Matt Dillon 16.15 Serial: „Cursa cea mai lungă" 17.30 Serial: „Tânăr și neliniștit" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Jocuri ucigașe" (SUA, 1992). Cu: Rosanna Arquette, Anthony Perkins 22.00 Chestiunea zilei 1.00 Film: „Mafioții" (SUA, 1991) 3.00 Serial: „Babylon 5" 3.45 Serial: „Miracolul tinereții" 6.00 Serial: „Aripile pasiunii".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligații" 11.00 Film: „În spirit american" (coprod., 1986). Cu: Dennis Hopper 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Complotul" (SUA, 1994) 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Suflet rebel" 22.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 23.00 Film: „Pasiune ucigașă" (SUA, 1996) 0.30 Film: „Joy și Joan" (Franța, 1985).

SÂMBĂTĂ 8.00 Povești cu câței 8.30 Serial: „Nightman" 9.30 Serial: „Kelly" 10.00 Casa de piatră 11.00 Orient Express 13.00 Serial: „Agentul secret" 13.50 Botezul modei în Egipt 15.00 Film: „Khartoum" (SUA, 1966) 17.30 Fashion Club 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 19.45 Film: „Road House" (SUA, 1989). Cu: Patrick Swayze 22.30 Clanul Popeștilor 23.30 Film: „Războinarea lui Josey Wales" (SUA, 1976). Cu: Clint Eastwood 1.30 Film: „Plăcerea e un lucru serios" (Franța, 1974).

DUMINICĂ 6.30 Film: „Chemarea libertății" (SUA, 1976) 8.00 Credința și viața 9.00 Desene animate 10.50 Buni prieteni 11.40 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 12.30 Film: „Stan și Bran" 13.00 Duminica în familie 16.00 Film: „Plăceri de-o vară" (SUA, 1986) 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Nopți în Malibu" (SUA, 1997) 1.00 Film: „Niciodată nu e prea târziu" (SUA, 1996).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligații" 11.00 Film: „Centurion Force" (SUA, 1995) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Operațiunea «Thunderball»" (Marea Britanie, 1965) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligații" 11.00 Film: „Spuma zilelor" (Franța, 1968) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Subiect de conversație" (SUA, 1995). Cu: Julia Roberts 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligații" 11.00 Film: „Comando spațial" (SUA, 1996) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligații" 11.00 Film: „Ultimele zile ale lui Patton" (SUA, 1986) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepții" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Al șaptelea manuscris" 21.00 Brigada mobilă 21.30 Prezentul simplu 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.00 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

JULIA ROBERTS
ANTENA 1
marți, 20.00

TELE 7 abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.30 Economic ABC (r) 14.00 Îți mai aduci aminte doamnă? (r) 15.30 Domino 17.00 Dincolo de anul 2000 18.00 Documentar 19.00 În justiție 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Țara de dincolo de București 1.00 Concert.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Țara spiridușilor 11.00 Țara de dincolo de București (r) 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.00 Rendez-vous la Tele 7 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 19.35 Film: „Detectivul" (SUA, 1968). Cu: Franck Sinatra, Jacqueline Bisset 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Știri 9.30 Domino (r) 12.00 Cântecul și casa lui 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forța destinului 18.55 Pariul Trio 19.00 Telejurnal 19.45 Dincolo de anul 2000 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Cenaclul Totuși iubirea.

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.30 Dintre sute de ziare (r) 12.30 Ora unu a venit (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Dincolo de anul 2000 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Dincolo de stadion 0.30 Concert.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 9.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 10.00 Știri 11.30 Economic ABC 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Cutia Pandorei 22.45 24 din 24 0.30 Concert.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.30 Economic ABC 12.45 Dincolo de stadion (r) 14.00 24 din 24 (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.30 Concert.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 12.00 Reporter Tele 7 (r) 13.30 Telemedicina (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 21.00 Dintre sute de ziare 22.00 Linia întâi 0.30 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Staruri despre care nu ştim încă totul...

Gwyneth Paltrow

O fată de pension, la şcoala Madonnei

Cine ar fi crezut aşa ceva? Gwyneth Paltrow, născută într-o familie bogată şi cu pretenţii în materie de standard moral şi de educaţie, să ajungă prietenă „la cataramă" cu nimeni alta decât Madonna, cea care nu de mult s-a ales cu eticheta de „cea mai proastă actriţă a secolului" şi care este renumită

chip: „Când ieşim împreună, când îmi vorbeşte, o simt ca pe o soră mai mare de la care am multe de învăţat". Probabil că, la 41 de ani, Madonna, care a trecut prin multe, este o confidentă ideală pentru oiţa albă, cu dinţi de lapte. „O caut pe Madonna de câte ori simt nevoia să discut despre problemele mele sentimentale, despre cariera mea. Şi indiferent de ceea ce mă frământă, ea are întotdeauna răspunsul potrivit, ştie ce-i de făcut, tocmai probabil pentru că şi ea a trecut prin situaţii asemănătoare, dar de sute de ori", spune Gwyneth.

Totul a început în martie anul trecut, după prestaţia, considerată de mulţi dezastruoasă, a lui Gwyneth la decernarea premiilor Oscar. Când a primit trofeul pentru cea mai bună actriţă în „Shakeaspeare in Love" Gwyneth n-a încetat să mulţumească familiei printre hohote penibile de plâns. În ziua următoare, tot Hallywoodul se amuza imitând-o. Atunci, Madonna a găsit de cuviinţă să-i ridice moralul: „Capul sus şi fii tare! Nu te justifica şi totul va merge bine. Ăsta-i destinul tău." În acelaşi an, Gwyneth şi-a pierdut bunicul de care era foarte legată afectiv. S-ar zice că aceste şocuri au maturizat-o, mai ales că ei înşişi îi place să spună: „Sunt într-un moment al vieţii în care simt nevoia să meditez, să mă cunosc mai bine, să învăţ din experienţe". Refuză să vorbească despre legătura ei cu Ben Affleck, în schimb găseşte justificări pentru eşecul cu Brad Pitt: „Eram prea tânără. Acum, la 27 de ani, totul mi se pare diferit." La sfatul bunei sale prietene care s-a transformat în vioara întâi şi în a-i dicta cum să-şi conducă destinele carierei artistice, Gwyneth s-a îndepărtat o bună perioadă de timp de platourile de filmare. Abia în aprilie anul acesta se pare că va reveni . „Încerc să mai cresc, încă îmi lipseşte totala încredere în mine, dar Madonna mă ajută enorm", spune actriţa. Cu ce se va alege de pe urma acestei lecţii de duritate? Deocamdată, este evident că a mers pe schimbarea imaginii: blonda serafică şi fragilă şi-a vopsit pletele în negru tuciuriu, îmbracă rochii provocatoare, foloseşte farduri „mai îndrăzneţe" şi bijuterii cu nuanţă exotică. În ce roluri şi-o vor imagina de aici înainte producătorii rămâne de văzut.

Natalie Portman

Un anti-star în viaţa personală

La nici 14 ani, Natalie Portman îşi făcea debutul pe marele ecran în „Leon" (1994), filmul regizorului francez Luc Besson care, cu această creaţie a sa, atrăgea atenţia Americii asupra potenţialului artistic de care dispune. Alături de protagonistul din film (Jean Réno), adolescenta de atunci a reuşit să facă un rol memorabil. Hollywoodul a pus imediat ochii pe ea şi permanent i-a făcut oferte. Aşa că, de atunci încoace, Natalie Portman a intrat în pielea unei adolescente precoce şi îndrăgostite în „Beautiful Girl", a devenit fiica preşedintelui Statelor Unite în „Atacul marţienilor", s-a transformat în regina Amida din „Războiul

stelelor – Ameninţarea fantomei", a trecut prin crizele adolescenţei printre lacrimi, certuri şi împăcări cu mama, în cel mai nou film al ei, „Mama, eu şi mama". A avut şansa ca filmele în care a jucat să fie succese de box-office şi tânăra actriţă să aibă deja un statut de vedetă. Dar asta numai în sensul larg al cuvântului pentru că, de fapt, Natalie Portman a optat pentru un stil de viaţă obişnuit fetelor de vârsta ei.

„Îmi place la nebunie să joc în filme, dar nu mă pot mulţumi doar cu acest lucru, nu asta e toată viaţa mea." Într-adevăr, Natalie nu s-a mulţumit să

fie doar... star. Pentru nimic în lume n-a renunţat la şcoală în favoarea exclusivă a platourilor de filmat, după cum n-a renunţat la plăcerea de a preda cursuri de dans copiilor de şase ani. Fiică unică a unui tată medic obstetrician şi a unei mame actriţe, Natalie trăieşte în continuare alături de părinţii ei, nu iese decât foarte rar seara şi nu are un prieten. O fată atât de cuminte încât îşi cam dezarmează fanii, în timp ce revistele de scandal nu se pot hrăni pe seama ei. După următoarele două episoade din trilogia „Star Wars", Natalie Portman se gândeşte să pună punct carierei sale cinematografice.

Ricky Martin

Un amant latin cu părul blond

Ricky Martin e foarte grijuliu cu fanii lui, aşa că se străduieşte să le facă permanent câte o surpriză. Ceva pe măsura anului 2000. Aşa că în primele zile ale lui ianuarie a apărut pe străzile din Miami, unde se află amplasată una din reşedinţele sale,

înconjurat de câţiva prieteni, toţi foarte atenţi la reacţia... „spectatorilor". Dar care era „oferta"? Portoricanului i-a venit ideea să-şi vopsească părul în blond californian, foarte contrastant cu negrul intens al unei bărbi de o săptămână: „Un, dos, tres...", opiniile au început în zilele următoare să-i ajungă la ureche. Admiratoarele înfocate care se încăpăţânează să vadă în el „bărbatul fatal" indiferent de „minciunile" care mai apar prin presă, îl

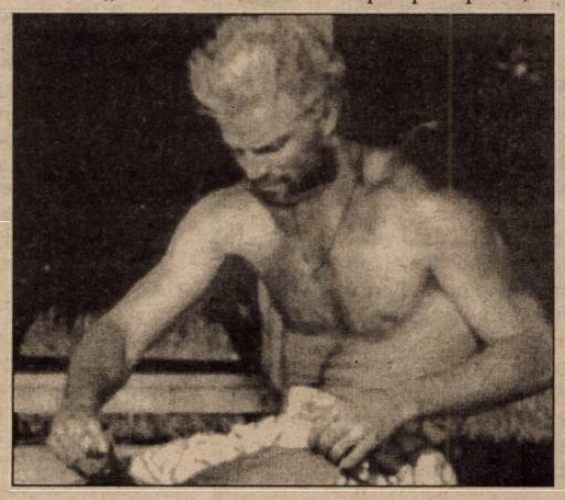

iubesc în continuare. Cei care s-au cam plictisit însă de gesturile lui de pe scenă, dubioase în privinţa preferinţelor lui sexuale, se cam amuză pe seama ideii starului de a se... travesti. Curiozitatea vie a publicului din urmă cu câţiva ani privind existenţa unei... Maria în viaţa „latin loverului" şi-a pierdut din intensitate, iar declaraţiile de genul: „În acest moment, Cupidon m-a uitat, dar va veni să mă caute, sunt sigur de asta, pentru că vreau să mă însor şi să fac mulţi copii" nu le mai ia nimeni în serios.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

GROS-PLAN

◆ Ce spun astrele despre... stele? Maeştrii americani în ale predicţiilor nu au scăpat din vedere nici soarta vedetelor de pe ecran. Ei le-au citit viitorul şi au oferit predicţiile lor revistei „Star". Actorii au avut astfel surpriza – plăcută sau neplăcută – să afle din paginile amintitei publicaţii ce le va aduce anul 2000. La capitolul celor mai bune veşti se află Céline Dion (Capricorn): sănătatea soţului ei René, grav pusă la încercare în anul precedent, se va ameliora considerabil iar familia se bucură din plin de mult aşteptatul bebeluş. Leonardo DiCaprio (Scorpion) va renunţa la excesele care în ultimii ani i-au colorat viaţa şi va deveni un pasionat al fitness-ului. Veşti bune sau rele pentru Bruce Willis (Peşti) şi Demi Moore (Scorpion)? După o perioadă de apropiere, vor decide să se recăsătorească, dar fiecare cu altcineva... Calista Flockhart (Scorpion) va renunţa pentru totdeauna la serialul care i-a adus celebritatea, „Ally McBeal".

◆ Cineast de geniu cu un fiu supradotat. E vorba de Woody Allen şi de fiul lui, Satchel, în vârstă de 12 ani, născut din legătura actorului cu Mia Farrow. Satchel este cu patru ani mai mic decât colegii lui de clasă, dar asta nu-l împiedică să impresioneze, cu vastele lui cunoştinţe, întreg corpul profesoral din colegiu. Pasionat de latină şi de biologie, Satchel speră să fie admis anul viitor la universitatea Columbia din New York.

◆ John Travolta vrea să cucerească planeta. De mai bine de 15 ani visează la un film în care extratereştrii să invadeze Terra în anul 3000. Acum, ocazia s-a ivit. Pentru viitorul său film, „Battlefield

Earth", actorul s-a strecurat în pielea unui personaj straniu, desprins dintr-un roman semnat de L.Ron Hubbard, fondatorul bisericii scientologice care a găsit în Travolta un adept fervent.

Memento

28 martie **– în anul 1888 s-a născut dramaturgul Alexandru Kiriţescu. În anul 1994 a murit dramaturgul şi eseistul Eugen Ionescu.**

29 martie **– în anul 1908 s-a născut poetul Virgil Carianopol. În anul 1952 a murit scriitorul Ion A.Bassarabescu, iar în anul 1971 a murit Perpessicius (Dimitrie S. Panaitescu).**

30 martie **– în anul 1633 s-a născut cronicarul Miron Costin. În anul 1946 a murit dramaturgul Victor Ion Popa.**

31 martie **– în anul 1933 s-a născut poetul Nichita Stănescu, iar în anul 1941 s-a născut poeta Constanţa Buzea.**

1 aprilie **– în anul 1881 s-a născut poetul Octavian Goga, iar în anul 1900 Alexandru Al.Philippide. În aprilie 1883 este publicat poemul „Luceafărul" de Mihai Eminescu, în Almanahul societăţii studenţeşti „România jună" din Viena.**

Mai sunt

283

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 27.03 - 2.04

BERBEC (21.03-20.04): Parcurgeţi o perioadă delicată, mai ales din punct de vedere financiar. S-au acumulat cam multe datorii, iar afacerile nu merg tocmai bine. Sunteţi iritat, mereu indispus şi pus pe ceartă. Miercuri şi joi vor fi zile de-a dreptul infernale. Ar trebui să vă înarmaţi cu un strop de voinţă în plus şi petecul dv. de cer se va lumina.

TAUR (21.04-21.05): Toate vânturile prielnice bat dinspre pupa destinului dv. – acesta pare să fie mesajul astral al acestei perioade. Curbele principale se află mult deasupra normalului, iar cea financiară are un maxim (miercuri sau joi). Relaţia dintre Marte şi Mercur indică o activitate susţinută şi profitabilă, iniţiative cu bune perspective.

GEMENI (22.05-21.06): S-ar impune o mai mare prudenţă în cheltuirea banilor, întrucât curba financiară scade – în primele zile – până sub normal. Dar veţi ieşi curând din această jenă materială, curba cu pricina redresându-se spre finele săptămânii. Atenţie la o capcană sentimentală care vă poate afecta realizarea unor proiecte importante!

RAC (22.06-22.07): Două motive puternice de bucurie vor umple acest interval, transformându-vă într-un optimist incurabil. Luni sau marţi primiţi bani (o sumă semnificativă), iar miercuri o reuşită profesională vă va răsplăti eforturile susţinute din ultimul timp. Spre finele perioadei sunt posibile mici divergenţe familiale.

LEU (23.07-22.08): Câteva situaţii delicate vă vor exacerba orgoliul şi ambiţiile. Relaţiile socio-profesionale vor fi afectate de polemici destul de dure, care vă vor lăsa – temporar – un gust amar. Sunteţi prea intransigent cu ceilalţi şi prea puţin cu sine. Pe de altă parte, veştile despre bani sunt încă palide.

FECIOARA (23.08-21.09): Vă faceţi planuri de viitor mai insistent decât oricând, dar se pare că aţi uitat să le finalizaţi pe cele de săptămâna trecută... Acum Soarele şi Saturn (planeta geniilor) sunt alături de dv., aşa că ar trebui să profitaţi şi să vă concentraţi mai mult asupra prezentului. Joi sau vineri primiţi o sumă importantă de bani.

BALANŢA (22.09-22.10): Se profilează o călătorie scurtă, fie de afaceri, fie în interes familial – în primele zile ale intervalului. Se pare că va fi o săptămână destul de agitată, însă toate motivele de zbucium sufletesc vor dispărea la sfârşitul perioadei. Curba financiară staţionează la cote satisfăcătoare şi nu vă veţi permite să vă onoraţi toate datoriile.

SCORPION (23.10-21.11): Cel mai interesant aspect al săptămânii pare să fie alura oscilantă a curbei afectivităţii. Coroborat cu poziţia dificilă a lui Venus faţă de Soare, se poate conchide că pot interveni trecătoare disensiuni în cuplu, sau că o persoană apropiată vă „oferă" o surpriză neplăcută. Pe de altă parte, nimic nou despre bani, deocamdată.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): În această săptămână veţi reuşi să depăşiţi cu brio câteva situaţii profesionale delicate, găsind soluţii prompte şi impunându-le preopinenţilor celorlalţi. Pe de altă parte, curba financiară prezintă o ascensiune continuă şi are un maxim joi sau vineri, deci veţi primi, cu mare probabilitate, o sumă frumuşică de bani.

CAPRICORN (21.12-19.01): Suprasolicitările din ultimul timp vă vor afecta fizic şi psihic, astfel că deveniţi irascibil, nimeni nu vă mai intră în voie. Pe acest fond nervos, sunt posibile disensiuni în mediul profesional şi/sau cel familial. Mici probleme de sănătate, în weekend.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este reprezentat de un maxim al curbei financiare (marţi sau miercuri) şi al curbei psihicului. Deci se poate spune că va fi o săptămână plină de satisfacţii materiale şi morale, fapt confirmat şi de poziţia favorabilă a lui Marte faţă de Soare – dinamism şi înţelepciune.

PEŞTI (19.02-20.03): Curba financiară are alura cea mai interesantă. După o perioadă de scădere (luni-miercuri), aceasta are o creştere bruscă şi chiar un maxim – vineri. Pe de altă parte, sunt posibile mici divergenţe de opinie în mediul familial sau profesional, care se vor stinge foarte repede – din fericire.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Iosif Vulcan, Ion Pillat, Elena Farago, Magda Ianculescu, René Descartes, Vincent van Gogh, Francisco José de Goya, Nicolai V.Gogol, Heinrich Mann, Serghei V.Rahmaninov, Emil Zola, Hans Christian Andersen.

Scrisori primite

Ion Capeti, Caransebeş: Vă mulţumim pentru fidelitatea pe care o dovediţi faţă de revista noastră! În legătură cu colecţia revistei, de care doriţi să vă despărţiţi, am fi interesaţi să ne completăm propriul nostru fond documentar cu numerele care ne lipsesc. Prin urmare vă rugăm să ne scrieţi care sunt, în principiu, pretenţiile dv. în această eventualitate. Cât priveşte celelalte probleme semnalate, le-am adus la cunoştinţa celor în drept să decidă. Aşteptăm răspunsul dv. la propunerea noastră!

Cătălin Stoian, Bucureşti: Vă mulţumim pentru interesul manifestat pentru stabilirea unei colaborări la „Magazin". Vă asigur că am reţinut oferta dv. şi, în cazul în care vom considera, în viitor, că tematica revistei este necesar să beneficieze de colaborarea dv., ca specialist, vă vom solicita!

Elena Ispas, Piatra Neamţ: Vă felicităm atât pentru consecvenţa dumneavoastră, cât mai ales pentru corectitudinea răspunsurilor!

Valer Popa, Cîmpia Turzii: Iată, transcriem cele două întrebări pe care ni le-aţi adresat: *1) În ce perioadă de vegetaţie şi cu ce substanţe se combat viermii cireşelor? 2) În ce perioadă de vegetaţie şi cu ce substanţe se combat păduchii negri din cireşi?* Supunem atenţiei tuturor cititorilor revistei noastre aceste întrebări, cu convingerea că ne vor răspunde acei gospodari mai pricepuţi în problemele pomilor fructiferi decât suntem noi... Când vom primi răspunsul, ne vom grăbi să vi-l comunicăm, tot în această rubrică, întrucât socotim că va interesa şi pe alţi pasionaţi ai grădinăritului!

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

De vorbă cu avocatul casei

Dreptul la moştenire în cazul adopţiei

D-lui Ionescu-Popescu Ilie, Vatra Dornei, Suceava

Dreptul dv. la moştenire depinde de modul în care aţi fost adoptat: cu efecte restrânse sau cu efecte depline. Înregistrarea adopţiei cu efecte restrânse se face prin înscrierea acestei menţiuni pe actul de naştere al celui adoptat, iar cea cu efecte depline se face prin întocmirea unui nou act de naştere al celui adoptat şi în care cei ce au adoptat sunt trecuţi ca părinţii săi fireşti. Dacă aţi fost adoptat cu efecte depline, raporturile de rudenie cu părinţii fireşti încetează şi ca urmare, dv. (adoptatul) nu mai aveţi vocaţie succesorală în calitate de copil faţă de părinţii naturali, adică nu mai aveţi dreptul la partea de moştenire lăsată de părinţii dv. fireşti. În această situaţie, dreptul dv. la moştenire în calitate de descendent există numai faţă de părinţii adoptivi. În schimb, în cazul adopţiei cu efecte restrânse, păstrându-se legăturile de rudenie cu familia firească, dv. veţi avea vocaţie succesorală, adică veţi avea dreptul la moştenire, în calitate de descendent, atât faţă de părinţii fireşti, cât şi faţă de cei adoptivi.

Pensionarea în cazul grupelor de muncă I şi II

D-lui Parască I. Vasile, Mărăşeşti, Vrancea

Legea 3/1977 prevedere că, bărbaţii şi femeile care au lucrat 20 ani în grupa I de muncă pot fi pensionaţi la împlinirea vârstei de 52 ani bărbaţii şi 50 ani femeile, iar bărbaţii şi femeile care au lucrat în grupa II de muncă pot fi pensionaţi la împlinirea vârstei de 57 ani bărbaţii şi 52 ani femeile.

Dv., încadrat la grupa II de muncă, având în vedere că aţi lucrat 23 ani şi împliniţi 57 ani, puteţi solicita înscrierea la pensie.

Pentru aceasta trebuia să adresaţi o cerere unităţii unde aţi lucrat în care să arătaţi că solicitaţi ieşirea la pensie, întrucât vă încadraţi în condiţiile prevăzute de lege pentru persoanele care au lucrat în grupa II de muncă. Unitatea respectivă, constatând îndeplinirea condiţiilor, este obligată să vă întocmească şi să vă înainteze dosarul de pensionare la direcţia de muncă şi protecţie socială în vederea emiterii deciziei de pensionare.

Acum se află în dezbaterea Parlamentului noua lege privind pensionarea, astfel că la data apariţiei acestui articol este posibil ca legea să intre în vigoare şi ca urmare, legea 3/1977, precum şi legea 2/1995 privind pensionarea anticipată, probabil, se vor abroga.

După apariţia articolului, urmăriţi în continuare rubrica juridică, întrucât voi reveni pe scurt, pentru dv., cu problema pensionării în conformitate cu noua lege.

Dicţionar juridic: *publicitatea imobiliară* = un ansamblu de mijloace juridice ce au drept scop să asigure evidenţa, siguranţa şi opozabilitatea faţă de terţi a actelor juridice prin care se constituie, se transmit şi se ating drepturile reale imobiliare.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

CUM ARANJĂM O GRĂDINĂ?

Cine are o grădină în jurul casei are şi un motiv de bucurie. Oricât de mică ar fi ca suprafaţă, indiferent de forma sa mai mult sau mai puţin estetică, aceasta tot poate fi amenajată astfel încât să atragă atenţia, să încânte privirea şi să vorbească despre simţul artistic şi sufletul... „grădinarului". Ce trebuie să ştim pentru ca grădina noastră să fie cea mai frumoasă?

◆ Este foarte important ca înainte de a începe diverse lucrări de amenajare a grădinii să facem un plan pentru a evita posibile greşeli ce nu vor mai putea fi remediate. De exemplu, tăierea unui arbore poate părea o soluţie optimă pe moment, dar mai târziu... se dovedeşte că acesta ar fi putut să mascheze prin coroana sa o vecinătate neplăcută la vedere sau ar fi fost ideal pentru umbra oferită în timpul arşiţei verii. Planul unei grădini trebuie să aibă aşadar în vedere numărul şi mărimea arborilor şi arbuştilor, suprafaţa ce va fi ocupată cu flori şi iarbă, cea rezervată „aleilor". În ansamblu, grădina va trebui să constituie „un întreg unitar", armonios alcătuit din părţile sale componente.

◆ Foarte important este să se aibă în vedere şi punerea în valoare a casei, după cum şi vecinătăţile estetice pot fi exploatate la maximum. În schimb, unele anexe (de exemplu magazii), spatele unor case mai urâte sau chiar întreaga grădină ori casă a vecinilor care nu avantajează ca decor pot fi mascate cu garduri vii, plante agăţătoare, arbuşti sau garduri rustice (lemn, rafie, nuiele etc.), inspirat împletite.

◆ Grădina trebuie să fie... un lăcaş cu surprize. Cu alte cuvinte să nu fie văzută în totalitatea ei dintr-o singură privire, ci să ofere colţuri şi unghiuri agreabile, aşa încât la fiecare pas să apară o noutate. Plantările izolate, în grupuri sau borduri, petele de culoare de forme neregulate, cu marginile ondulate, au efect plăcut, spre deosebire de cele regulate, în straturi drepte şi egale, care sunt monotone, plictisitoare, lipsite de originalitate.

◆ Cine are o grădină cât de mică are şi privilegiul de a petrece mai mult timp afară. Şi ce poate fi mai plăcut decât să mănânci la masa din grădină, să citeşti, să te odihneşti sau să stai la taifas sub un umbrar... De aceea, grădina trebuie să aibă rezervată o porţiune de teren, plasată cât mai aproape de casă, amenajată pentru aceste activităţi. Această suprafaţă poate fi placată total sau parţial cu dale şi acoperită fie printr-o boltă de viţă sau alte plante urcătoare, fie cu material de construcţii uşor, impermeabil şi plăcut colorat.

◆ Ce alte aspecte ar trebui să mai avem în vedere la amenajarea (sau reamenajarea) unei grădini? ◆ Aleile mai circulate să fie consolidate cu piatră de râu, dale, cărămidă etc. ◆ Alegerea şi amplasarea plantelor să se facă în funcţie de tipul de sol şi de pretenţiile acestora faţă de lumină, alegându-se pentru fiecare soi locuri mai umbrite sau mai însorite. ◆ Să se cunoască bine detaliile privind talia plantelor, perioada de înflorire, durata florilor, coloritul acestora, pentru a se obţine efecte armonioase, plăcute ochiului, şi pentru a beneficia de un decor proaspăt, mereu înnoit, din primăvară până toamna târziu. ◆ Să găsim loc şi unor plante cu frunziş persistent, în ideea că acestea vor însufleţi grădina şi în anotimpul alb. *(A. Popescu)*

ŞAH **PROBLEMA DE AZI:**

Albul mută şi câştigă

ALEHIN – GOLOMBEK, 1938

1. N:d5+! D:d5 2. Td1 şi acum negrul fie pierde dama pe nebun şi turn, fie retrage dama, după care urmează cunoscutul mat „etouffée": 2... Db5 3. Da2+ Rg8 4. Cf7 + Rg8 5. Ch6 ++ Rh8 6. Dh8+! T:h8 7. Cf7 mat.

Verificaţi-vă cunoştinţele

VERDE

1) Ce piatră de podoabă, deosebit de preţioasă, are culoarea verde?

2) Cine este autorul romanului „Ce verde era valea mea"?

3) Cum se numeşte pigmentul verde, fotosintetizat, din celule autotrofe, prezent la majoritatea plantelor cu excepţia ciupercilor şi a câtorva plante parazite?

4) Cine a regizat în 1948 filmul „Băiatul cu părul verde"?

5) Cine este autorul versurilor cunoscutei romanţe „Iubita mea cu ochii verzi", poezia numindu-se de fapt „Frumoasa mea..."?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Mierea este un produs rezultat din nectarul florilor cules şi preparat de albine. 2) În ritualul creştin o mâncare „de dulce" este una care nu este permisă în timpul postului. 3) Arborele numit „mierea ursului" sau sâmbovină creşte spontan în ţara noastră în Oltenia şi Dobrogea. 4) Romanul „Dulce ca mierea e glonţul patriei" este scris de prozatorul român Petru Popescu. 5) Interpreţii principali ai filmului „Dulcea pasăre a tinereţii" realizat în 1962 de regizorul american Richard Brooks, (1912-1992) au fost Geraldine Page (1924-1987) şi Paul Newman.

Poşta redacţiei

Au răspuns corect la întrebările noastre *Simona Chivu* – Deva, *Cristina Ionescu* – Iaşi, *Monica Vintilă* –Arad, *Oana Simion* – Cluj, *Elena Cenuşă* – Ploieşti, *Elena Ispas* – Piatra Neamţ, *Ionel Popescu* şi *Dan Rusu* – Bucureşti

Elena Ispas – Piatra Neamţ. Răspunsurile dv. au fost perfecte dar noi aşteptăm sugestiile pe care ni le promiteţi. *(Irina Stoica)*

Umor

Chelner, supa e rece!

– Nici nu e de mirare. Aţi comandat-o acum o oră!

Mămico, de ce nu vrei să-mi cumperi o ciocolată?

– N-am bani, fetiţa mea, n-am nici un ban!

– Nu vrei să-ţi aduc peria, să scuturi repede hainele lui tăticu'?

Câţi ani ai? Este întrebată o femeie la tribunal.

– 30 de ani, domnule judecător!

– Păi tot aşa mi-ai spus şi acum doi ani!

– Eu nu-mi schimb niciodată depoziţia!

Perspicacitate

OPT DIFERENŢE

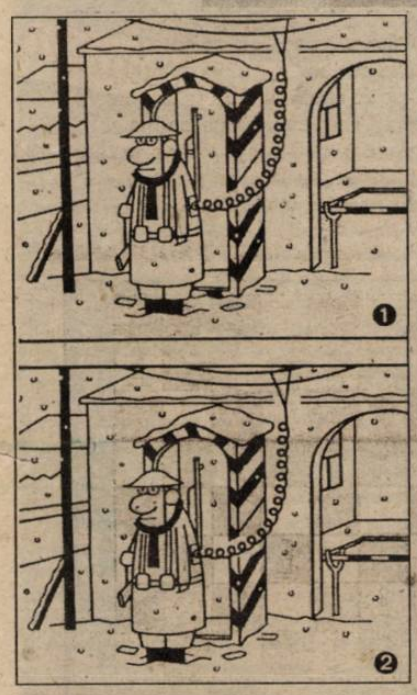

Între cele două desene există opt mici diferenţe grafice. Le puteţi identifica?

1) Baza stâlpului. 2) Una din inimile din spatele stâlpului. 3) Paftul armei. 4) Oştura puştii. 5) Baza ţevii. 6) Zăpada din spatele ţevii. 7) Firul de retel. 7) Firul de telefon cuplat greşit. 8) Mânerea suspinătoare a ruliu de bară.

PĂTRATE EGALE

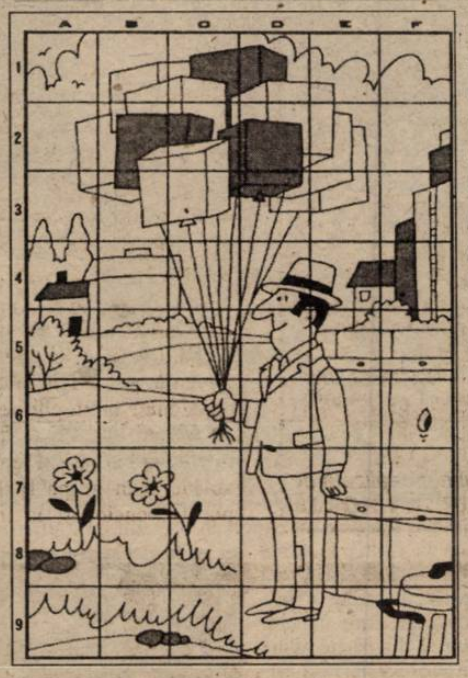

(Gh. Russu)

Deşi sunt orientate în mod divers, patru pătrate din această figură sunt identice. Care?

B-1 cu E-3, E-1 cu B-8, B-4 cu D-8, A-6 cu E-6.

„Primăvara"

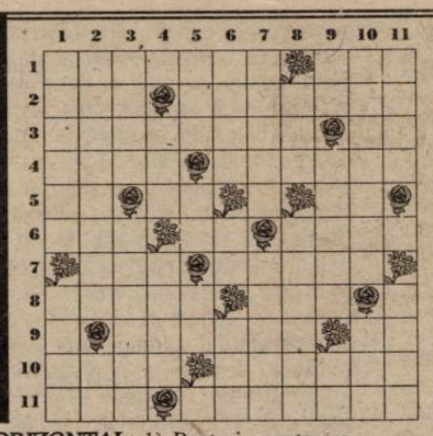

ORIZONTAL: 1) Poet şi gazetar român, autorul volumului de versuri „Floricele de primăvară" (Nicolae 1833-1890) – Din muzica de cameră a compozitorului Ion Vintilă, am extras cvartetul de coarde „...de primăvară". 2) Poet contemporan, autorul unui „Zbor de primăvară" (Ilie) – „Întâiul... înflorit", tablou din creaţia Margaretei Sterian" (pl.). 3) Luceafrul poeziei româneşti, din a cărui operă am ales, „Primăvara poetului" – 13 lăstuni! 4) Personaj feminin din baletul „Primvara", de Cornel Trăilescu – „... de flori de primăvară", lucrare a pictorului Auguste Renoir. 5) Nina Ralea – Ioana Dan – Abis! 6) Chiot (reg.) – Oana Oprea – Poet contemporan (n.1944), autorul poeziei „Zi de martie" (Vasile). 7) Cântecul greierelui – Scriitor român, autorul versurilor din „Vedenie de primăvară" şi „Taină de primăvară" (Adrian 1891-1968). 8) Semnatarul compoziţiei „Primăvara" (Aurel 1895-1928) – Poet român, autorul poeziei „Ghiocei" (Traian). 9)„... de primăvară" poezie din lirica lui Şt. O. Iosif – Sanda Movilă. 10) Chel de la spate! – Vârtej de apă produs mai ales în urma dezgheţului. 11) Romancier francez, semnatarul romanului „Viaţa primăverii" (Eugene; 1804-1857) – Animal ce se bucură de sosirea primăverii.

VERTICAL: 1) Scriitoare, semnatara volumului „Anotimpul pierdut" (Anişoara, 1912-1972) – Oraş în judeţul Olt. 2) Producătoare de flori (dim.) – Emil Ursu. 3) Plantă exotică din care se extrage indigoul. – Poet vâlcean, autorul volumului „Temperamentul primăverii" (Damian). 4) Ansamblu de fluiere – Poet clujean, autorul poeziei „În sfârşit, primăvară" (Emil). 5) „...primăverii", nuvelă de Ivan Turgheniev (neart.) – Prima notă – Articol nehotărât. 6) Ued în peninsula Sinai – Individ – Localitate în Italia. 7) Cătărare – Terenuri bune de joacă. 8) Pasăre solitară ce sosește primăvara – Sufocat. 9) Dan Udrea – Poet român, ce ne-a lăsat poezia „Aşteptând ploaia de primăvară" (Grigore; 1933-1985) – Florina Albu 10) Scriitoare contemporană, semnatara nuvelei „O singură primăvară" (Ada) – Pereche. 11) Poet german (1607-1667) – Scriitor din a cărui lirică am ales o „Creangă de primăvară" (Horvath).

DICŢIONAR: UIU, LEHC, BALS, ANIR, NASB, TAI, RIST.

DOINA FALEVICI
Bucureşti

PAR(anormale) de To PAN

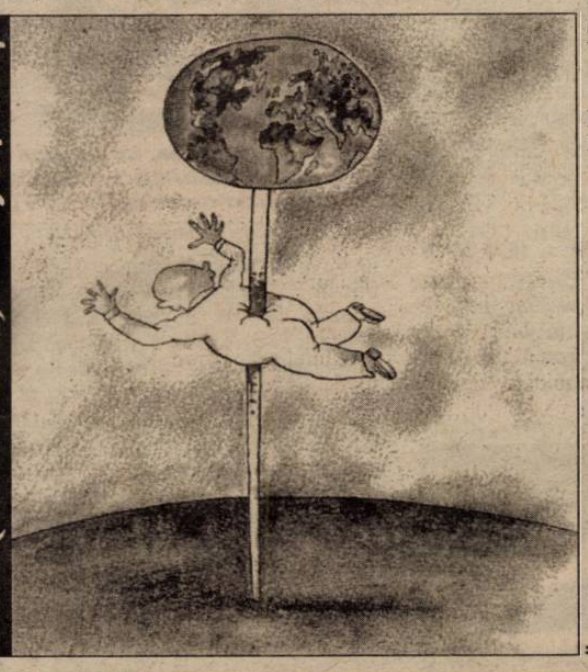

Soluţia careului
„PRIN CIŞMIGIU"

Orizontal:
CARAGIALE - AMANT - POMI - BAUT - DACIA - AN - ORASANU - N - SNUR - LE - AAP - SAH - SB - MACES - OCA - NITESCU - UR - ICI - CUZA - C - TAUTU - ALEI.

Ştiaţi că...

◆ *...albinele nu se aşază niciodată pe florile de culoare roşie? Ele nu văd aceste flori pentru că ochiul lor nu percepe radiaţiile luminoase roşii.*

◆ *...arborele cu cea mai rapidă creştere este Eucaliptus deglupta? Viteza sa de creştere este circa 2,3 cm pe zi.*

◆ *...jocul de ping-pong a fost lansat oficial la Londra? Evenimentul a avut loc în 1880.*

◆ *...scrisorile trimise din exil de poetul latin Publius Ovidius Naso ajungeau la Roma în aproximativ 10 zile? Acest lucru este menţionat chiar de poet într-o scrisoare adresată consulului Sextus Pompeius.*

◆ *...învăţământul medical în ţara noastră a fost iniţiat de medicul Nicolae Kretzulescu (1812-1900)? El a fost unul dintre participanţii la revoluţia de la 1848.*

◆ *...în insula Trinidad există un lac de asfalt? Acest rezervor natural uriaş se numeşte Pitch Lake.*

◆ *...templele Mesopotamiei antice se numeau zigurate? Ele aveau forma unor piramide în trepte. Pe ultima platformă se afla o construcţie destinată atât cultului cât şi cercetărilor astronomice.*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„SCONT"

ROCI MIXTE / OBSERVARE		FĂCUTE DE VACĂ / OBICEIURI		EMISARI / TURTIRI		LEGENDAR / UNA LA ŢĂRM		LA CUREA / BUN LA GHICIT		CALE! / TĂIATĂ		
NUMĂRĂ COPIII... / INSISTENŢĂ MAXIMĂ												MORFEU INDIGEN
LAC VULCANIC / PUNŢI					AMIC! / BARURI			TRAGE LA POL				
							UNDE / BARCĂ DE SALVARE					
DIN AMURG! / SOLAR			DIN NOU / FOARTE SUPLI					CAMĂ! / TERMEN				COMPUŞI CHIMICI
				DEVERSATE / AIDOMA								
LINII / ACCEPT						DIN OCOL! / CUBA!			ACUT! / EPOCĂ			
		COLECŢII DE PLANTE / DIN BENĂ!								AMAR!		
LEGUME / SOSITE							PROGRAM					
						AGENŢI DE LINIE						

Dezlegarea integramei ***„CONTRARII"***

Orizontal: C - C - P - M - S - T - FEZABILITATE - NATALITATE - STRABUNI - URA - RIMEL - CARAS - MATA - ES - RASI - LIRA - PIATA - II - ARGINT - MC - ZINCARE - NEA - MASEA - ADI - NR - RO - NULITATE - LENTE - ATENEU.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	10500 LEI	❑ 4 LUNI	45500 LEI
❑ 2 LUNI	21000 LEI	❑ 5 LUNI	56000 LEI
❑ 3 LUNI	35000 LEI	❑ 6 LUNI	70000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Cupa României – Dinamo Bucureşti este cu un picior în finala Cupei României la fotbal, după ce a învins pe Oţelul la Galaţi cu 2-0. Scorul a fost deschis de debutantul Claudiu Drăgan în prima repriză, iar atacantul Adrian Mihalcea a închis tabela cu 6 minute înainte de finalul partidei. Dinamovistul Florentin Petre a fost eliminat de pe teren în minutul 60 după ce a lovit un adversar. În cealaltă semifinală, Universitatea Craiova a câştigat tot cu 2-0 meciul de acasă în care a primit vizita echipei bucureştene, Rapid, finalista Cupei de anul trecut. Golurile gazdelor au fost înscrise de doi apărători: Flavius Stoican a marcat în minutul 40 printr-un puternic şut expediat de la 20 de metri, exact sub bară. Al doilea gol a fost trecut în contul lui Gabriel Vochin, deşi rapidiştii au protestat vehement acuzând o poziţie de afară din joc. Il Luce a acuzat iarăşi arbitrajul găunos. Trecând pe partea cealaltă, a campionatului, Dinamo e singura care merge înainte, restul, târâş-grăpiş. Universitatea n-a putut trece de Astra la Craiova (!), Rapid a trecut la limită de Oţelul (Il Luce n-a mai avut nimic cu arbitrajul găunos), Steaua a câştigat în deplasare la Oneşti, iar Naţionalul a zdrobit FC Argeş în Cotroceni. Şi cam atât...

Zbor cu schiurile – În cadrul concursului pe echipe de sărituri cu schiurile de la Planica (Sovenia), iubitorii sporturilor de iarnă au asistat la un spectacol de excepţie. Austriacul Andreas Goldberger a reuşit cel mai lung zbor din istoria acestui sport: 225 de metri. În prima parte a concursului el avusese, de asemenea, o prestaţie excelentă, 223.5 metri, pentru ca apoi să bată recordul mondial, deşi organizatorii coborâseră cu două cote bara de start, pentru a micşora suprafaţa de elan. Această măsură fusese luată pentru micşorarea vitezei săriturilor, pentru protecţia schiorilor, din cauza unor rafale de vânt foarte puternice. De altfel, competiţia a fost oprită la scurt timp din cauza vremii nefavorabile. Colegii de echipă ai lui Goldberger au avut prestaţii dezamăgitoare: Wolfgang Loitzl – 87 de metri, iar Andreas Widhoelzl – 95 de metri. Germanul Sven Hannawald a condus cvartetul ţării sale spre primul loc al clasamentului cu o săritură bună (208,5 metri).

Sven Hannawald, în zborul pentru medalia de aur.

Renault revine în F1 –Renault, cel mai valoros motorist din Formula 1 a anilor '90, revine anul acesta în „Marele Circ", cumpărând echipa Benneton pentru suma de 120 de milioane de dolari. Beneton, grupul italian de confecţii, îşi va mai păstra rolul de sponsor până în anul 2002. Această mişcare neaşteptată şi rapidă a Renault i-a luat chiar şi pe specialişti şi dovedeşte că în Formula 1

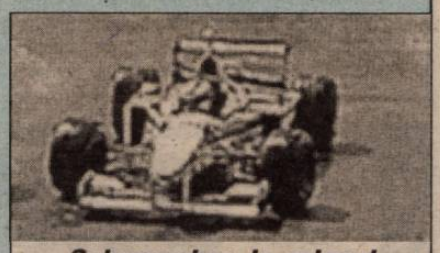

Schumacher, la volanul Bennetonului care l-a făcut campion mondial în 1997.

lucrurile se pot schimba oricând. Anul trecut, Stewart Ford s-a transformat în Jaguar. BMW a cumpărat echipa Williams, iar Honda s-a aliat cu British American Racing. La debutul de acum 10 zile a sezonului automobilistic al Formulei 1 cele două echipe care păreau că se vor întrece pentru supremaţie erau McLaren şi Ferrari. Renault nu este de ignorat, pentru că nu am uitat că a furnizat cele mai performante motoare în anii '90, retrăgându-se din activitate în 1997. Benneton a câştigat ultimele titluri de campioni mondiali în 1995, pe motoare Renault.

G. CUŞNARENCU
magazinsport@yahoo.com

Mini-interviul săptămânii

CLEOPATRA MELIDONEANU, artist liric

Cu Dorin Teodorescu în „Liliacul"

– Stimată doamnă Cleopatra Melidoneanu, aţi fost ani în şir „steaua operetei". Care a fost rolul dumneavoastră preferat?

– Desigur că-mi iubesc toate rolurile pe care le-am interpretat, pentru că în fiecare a rămas o parte din sufletul meu! Dar rolul „florăresei" din „My Fair Lady" m-a neliniştit, m-a emoţionat şi m-a obsedat de la primul până la ultimul spectacol. Ca un adevărat Pygmalion, Ion Dacian, regizor şi interpret, a modelat întreaga lucrare şi pe noi, interpreţii. Premiera noastră, din mai 1968, a fost cu atât mai emoţionantă, cu cât „My Fair Lady" a fost primul musical care a văzut lumina reflectoarelor în România.

– Aţi jucat alături de parteneri iluştri. Cu care dintre ei v-aţi înţeles cel mai bine?

– Răspund întotdeauna cu timiditate când trebuie să afirm că Ion Dacian a fost partenerul meu, un maestru desăvârşit, cu care am avut fericirea să fac sute de spectacole în ţară şi în străinătate, să imprim discuri. După plecarea maestrului... partenerul meu avea să devină Dorin Teodorescu. Publicul a fost cel care a ales aşa! Am realizat astfel un cuplu în care se împleteau sinceritatea, armonia şi o mare dragoste pentru muzică.

„Opereta este surâsul muzicii"

– Credeţi că opereta, ca spectacol, este un gen depăşit, sortit, inevitabil, dispariţiei?

– Se spune că opereta este surâsul muzicii! Ea va încânta întotdeauna publicul şi nu va muri niciodată. Important este însă la ora actuală ca regia să împace toate exigenţele. Un spectacol de operetă, pus în scenă cu talent şi inteligenţă de maestrul George Zaharescu, va fi totdeauna minunat de modern şi fermecător de clasic.

– Cum aţi împăcat dificila profesie de artistă cu mai dificila profesie de mamă?

– Trebuie să recunosc că a fost o perioadă grea în viaţa mea, când plecam din lumea biberoanelor şi scutecelor în lumea rigorilor scenei. Nu există însă miracol mai încântător decât să dai viaţă din viaţa ta şi nici seducţie mai puternică decât scena! Mă consider foarte norocoasă că am avut parte de amândouă.

– În afară de muzică şi scenă ce alte mari iubiri mai aveţi?

– Cea mai mare iubire am păstrat-o întotdeauna pentru Dumnezeu şi creaţia Sa. Iubesc natura, oamenii şi animalele, în aşa măsură, încât sunt de multă vreme vegetariană.

– Ce vă doriţi dumneavoastră şi familiei la acest sfârşit de mileniu?

– Pentru mileniul următor mi-aş dori ca, într-un climat de prea sfântă bucurie şi linişte pe Pământ, pe firmamentul stelelor să apară o nouă stea, Iñes Brătăşanu, micuţa fiică de aproape trei luni, a fiului meu.

IRINA STOICA

Un Paradis din hârtie

Gerard Ty Sovann este un expert în origami, arta plierii hârtiei colorate, născută în China în urmă cu mai bine de 2000 de ani. După ani buni de perfecţionare a măiestriei sale, artistul se simte capabil să recreeze lumea din hârtie pliată în diferite chipuri. Realizează astfel opere delicate, al căror format variază între 2 mm şi 25 m înălţime. Până în prezent, cea mai spectaculoasă creaţie este „Grădina Paradisului", compusă din 1500 de piese, după 800 de ore de muncă. *(A.P.)*

Ce le trece unora prin minte?!

◆ Produsele alimentare „agabaritice" au făcut dintotdeauna deliciul mesenilor ale căror gazde doreau cu orice preţ să-i impresioneze. Numai că a prepara un cârnat lung de nu mai puţin de 5 (cinci) kilometri pare de domeniul basmului. Şi totuşi, e adevărat. Un grup de bucătari din Erfut şi altul din Laasdorf s-au luat la întrecere în acest sens. Primii au câştigat cu performanţa amintită, iar cei din Laasdorf au realizat în cârnat cu doar 300 de metri mai scurt. Cârnatul de 5 km (roluit pe mai multe tambururi speciale) a necesitat sacrificarea a 40 de guiţători şi un public consumator de 15.000 de persoane. Porţia medie a fost de 33 de centimetri.

◆ Inspirându-se dintr-un film din anii '30, familia Crebs din Liverpool a vrut să facă o surpriză bunicului, la împlinirea vârstei de 80 de ani. A fost comandat un tort cu diametrul de 1,5 metri şi înălţimea de 2 metri, care conţinea în interior o cutie din carton. În ascunzătoare a fost pitit un nepoţel de 5 ani... În timp ce se cânta mulţi ani trăiască, puştiul a evadat fulminant din megatort răzând în hohote, numai că bunicul era să facă infarct. Aviz amatorilor de farse!

◆ Într-o piscină se pot întâmpla multe năstruşnicii aşa-zis culinare, dacă-ţi dă mâna. După modelul luptelor între femei desfăşurate în noroi sau frişcă, soţii McDougal din Pasadena (California) au organizat, probabil din plictiseală, – curse de „alergări" într-o mare de piure de cartofi (din fulgi de cartofi şi lapte). Nivelul „mâlului" a fost până la genunchi. Într-un alt colţ al lumii, la Adelaide (Australia) proprietarul unei firme alimentare şi-a umplut piscina cu gem de fructe pentru a realiza un spot publicitar. Prin oceanul dulce s-au zbenguit numai copii. *(P.I.)*

Cu inelul în nas...

Piercingul, o practică până acum câţiva ani clandestină, ce presupune inserarea în carne vie a unor podoabe metalice, a luat în ultima vreme o mare amploare, neliniştind autorităţile publice şi medicale din numeroase ţări. Fanii acestui mod barbar de „înfrumuseţare" ambiţionează să revoluţioneze estetica fizionomică, apelând la intervenţii chirurgicale în urma cărora se aleg cu ace înfipte în limbă, buze ori nas, cu plăci metalice sub piele, cu inele în părţile intime ale corpului. Riscurile acestor practici sunt enorme întrucât intervenţiile pot provoca infecţii sau, mai grav, pot favoriza transmiterea unor maladii virale precum hepatita şi SIDA. *(D.M.)*

În numărul viitor

■ De ce pătrundem în embrionul uman? ■ Troc secret între americani şi extratereştri? ■ „Regii verzi" şi Paradisul pierdut ■ „Reparaţii" în „gaura de ozon" ■ Start pentru cura de primăvară! ■ Călătorie în tărâmurile himalayene ■ Mâncătorii de insecte ■ Proza SF ■ Idoli: „Blestemul corbului" ■ Femina club ■ Mini-interviul săptămânii: ŞERBAN STRĂTILĂ, profesor universitar ■ Horoscop

Fotografia săptămânii

Această machetă, al cărei echivalent în mărime naturală se află pe strada Rivoli din Paris, a fost construită în 1879 de către Emile Desplanques, un artizan mason, după un proiect realizat cu decenii în urmă de... Napoleon Bonaparte. (D.M.)

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

„Regii verzi" și Paradisul pierdut

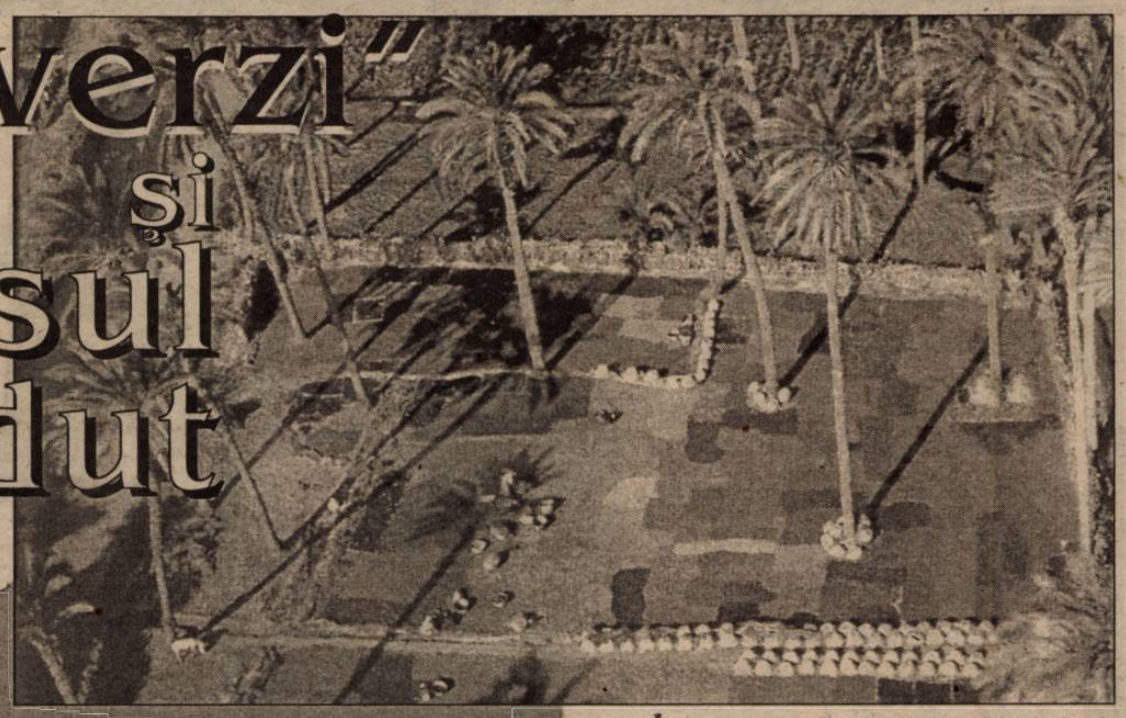

AURORA POPESCU

Se poate spune că familia „regilor verzi" s-a născut înaintea celui de-al doilea război mondial, o dată cu proprietatea californiană a magnatului presei *William Randolph Hearst*, figură marcantă a epocii, care l-a inspirat pe Orson Welles să creeze faimosul personaj Xanadu din „Cetățeanul Kane". Hearst a construit atunci giganticul paradis vălurit, populat cu animale de toate speciile.

Cine sunt „regii verzi"? Acest nume li s-a dat celor care, aflați fiind în topul finanțelor – e vorba de oameni de afaceri celebri, nume sonore ale show-biz-ului etc. – își permit să cheltuiască averi colosale pentru a-și construi „imperii ecologice". Ei își propun să recreeze crâmpeie din paradisul pierdut sau amenințat să dispară și astfel contribuie la păstrarea unora dintre minunățiile naturii, oferite de planeta pe care o locuim cu toții.

Apropiindu-ne de epoca noastră, miliardarul *Richard Branson* (fondatorul imperiului „Virgin"), în stilul său perceput ca excentric, cumpăra în 1979 Necker Island, insulă renumită prin terenul său pietros, arid, neprietenos și totuși mirific. A investit apoi 7,5 milioane de dolari în „reconstrucție" și a reușit să-și transforme proprietatea în eden ecologic. La fel, pe proprietatea sa de la Oxford, Branson a construit un lac artificial, populat cu un surprinzător număr de specii rare. „Virgin Express", compania europeană de aviație (care-i aparține) transportă în fiecare an animale importate în Europa, încercând astfel pe de-o parte să submineze traficul ilegal de vietuitoare, iar pe de alta să ajute la repopularea zonelor defavorizate. Împreună cu asociația italiană „Carapax", Branson a reintrodus în țările lor de origine diferite păsări și animale (ciocănitoare, cucuvele, broaște țestoase, maimuțe, mici păsări de deșert). Un alt rege al finanțelor și totodată „rege verde" din punctul de vedere al ecologiștilor este *Ted Turner*, fondatorul lanțului de televiziune CNN. Acesta și-a orientat privirea spre Patagonia, unde a cumpărat 50000 de hectare de teren pe care l-a transformat într-un ranch, a mai achiziționat 3000 de bizoni pe care îi ocrotește într-un fel de rezervație naturală în Rocky Mountains (Statele Unite), după cum alte 5000 de hectare (pe care a plătit 6,5 milioane de dolari), situate în provincia Neuquen, au devenit proprietatea sa, dar și mici (mari?) mostre de ecosisteme paradisiace pe Pământ.

Un alt exemplu, incredibil pentru... muritorul de rând, este cel al italianului *Luciano Benetton*, devenit în doar câțiva ani cel mai important proprietar de terenuri din Argentina. Deținător a peste 850000 de hectare de pământ, derulat de-a lungul Anzilor Cordilieri, și a peste 270000 de oi merinos, acest rege al finanțelor este cel mai mare producător de lână merinos din regiune și, totodată, unul dintre cei mai mari crescători de bovine (280000 de exemplare). Se poate spune că l-a întrecut cu mult chiar și pe *George Soros*, puternicul și inspiratul speculator al bursei, care a cumpărat în 1997 proprietăți (transformate în modele ecologice) extinse pe 350000 de hectare.

Majoritatea acestor „regi verzi" au găsit și soluția de a suplimenta permanent fondurile destinate finanțării acestor ecosisteme ideale, închiriindu-le pentru vacanțe ecologice turiștilor... foarte bogați. Necker Island, de exemplu, e locul preferat de multe celebrități... bine plătite la Hollywood. Steven Spielberg, Harrison Ford, Mel Gibson, Robert De Niro sunt doar câteva dintre ele.

Soluții pentru o planetă curată

„Reparații" în „gaura de ozon"

MARIAN GRIGORE

◆ Gaura de ozon – o „fereastră" pentru radiații nocive ◆ Clorofluorocarburile (freonul, de exemplu) – principalele substanțe „antiozon". ◆ „Repararea" naturală a păturii de ozon, un proces mult prea îndelungat și soluții tehnice de viitor care-și așteaptă validarea.

Gaura de ozon face parte din categoria fenomenelor cu impact global asupra condițiilor de mediu, fenomene de care este vinovată, în mare măsură, specia umană. Ea este cauzată de distrugerea moleculelor de ozon (formate, sub acțiunea razelor ultraviolete, din trei atomi de oxigen) datorită interacțiunii lor cu anumite substanțe gazoase, între care cele mai agresive sunt cele din clasa compușilor de tip clorofluorocarbon (CFC), utilizate pe scară largă în ultimele decenii în instalațiile frigorifice, dar și ca degresanți în industria componentelor electronice, ca agenți propulsori pentru diferite substanțe aflate în recipiente sub presiune (cosmetice, insecticide etc.) sau ca agent spumant pentru obținerea spumelor poliuretanice.

Fenomenul nu este cunoscut de azi-de ieri. Deja, în 1972, René Dubois semnala acest pericol în raportul preparator al primei conferințe internaționale ecologiste, care a avut loc la Stockholm. Previziunile sale cele mai sumbre (legate de existența, în viitor, a unei populații de 6 – 7 miliarde de oameni pe Terra) nu s-au adeverit (încă!) întocmai, dar situația nu este, doar pentru atât, mai puțin îngrijorătoare. Abia în 1988, la Montréal, marile grupuri industriale din domeniul chimiei semnează un protocol asupra interzicerii, progresive, a producerii și folosirii clorofluorocarburilor. Dar, deși acest protocol a început deja să-și arate efectele, prin constatarea reducerii emisiilor de CFC, gaura de ozon nu încetează să se extindă deasupra polilor, datorită cantităților uriașe de CFC deja acumulate în stratosferă. Refacerea echilibrului natural ar putea dura multe decenii, iar Planeta nu prea mai are timp de așteptat: creșterea nivelului radiațiilor ultraviolete la sol pune în pericol însăși Viața. Ce este de făcut?

Ori de câte ori apare o problemă (iar „gaura de ozon" este o problemă, și încă ce problemă!) apar, mai devreme sau mai târziu, și ideile. Profesorul Alfred Wong, specialist în fizica plasmei la Universitatea din Los Angeles (California, SUA), a reconstituit într-o cameră de laborator compoziția chimică a stratosferei și a creat artificial o „gaură de ozon" în acest mediu, introducând molecule de clor. Ulterior el a „reparat-o", injectând atomi de oxigen încărcați cu o sarcină electrică negativă. Ca urmare a acestui experiment reușit, prof. Wong a imaginat o flotilă de dirijabile care ar circula permanent la mare altitudine, deasupra polilor, pentru a transporta circa 20 uriașe perdele din fire metalice. Sub efectul razelor ultraviolete, electronii ar fi smulși din aceste rețele și ar neutraliza atomii de clor. Cercetătorul american este convins că pătura de ozon ar putea fi refăcută în numai 10 ani, cu ajutorul a doar 20 – 30 de baloane stratosferice și a numai 400 milioane de dolari...

Ralph Cicerone, de la Universitatea din Irvin, California, preconizează mai degrabă „să se injecteze" în stratosferă propan și etan, două molecule care, combinându-se cu moleculele de CFC, ar produce acid clorhidric, inofensiv pentru pătura de ozon. Pentru a termina treaba ar fi necesare la începutul fiecărei veri o mie de zboruri de avioane cargo jumbo jet încărcate cu etan și propan, și aceasta timp de... 70 de ani...

În fine, fizicianul Thomas Stix, de la Universitatea Princeton (New Jersey, SUA), propune utilizarea laserelor reglate pentru a emite o radiație a cărei lungime de undă să determine „intrarea în rezonanță" și distrugerea moleculelor de CFC, înainte ca acestea să intre în contact cu moleculele de ozon. Soluția ar necesita însă zeci de mii de lasere și costuri pe măsură...

Secolul XXI va demonstra, desigur, care dintre soluții este cea mai eficientă. Între timp este posibil să mai apară și altele. Să fim, deci, optimiști.

Anatomia secundei

Scenarii pentru anul 2025

ALEXANDRU MIRONOV

La LUMEA DE MÂINE, sâmbătă, pe TVR2 într-o emisiune anti-Bingo, pentru tinerii inteligenți, deci interzisă generației PRO!, vin tot felul de oaspeți care mai de care mai deștepți, mai titrați academic mai atintosi într-un domeniu sau altul, care încearcă să ne lumineze asupra întâmplărilor care ne așteaptă, viitorul care se petrece sub ochii noștri. S-au „bârfit", în cele 13 emisiuni de până acum, subiectele ca Internet-ul, telecomunicțiile, cultura secolului XXI, continuum-ul spațiu-timp, aventura cosmică, globalizarea – altele, de același fel așteptându-și rândul, pentru a intra în mințile românilor de astăzi, viitori cetățeni ai Uniunii Europene. Oaspeții de seamă și-au spus cuvântul – Francis Fukuyama, Arwin Irwing, cosmonauții Alexei Leonov și Dumitru Prunariu, celebrii scriitori de Science Fiction Robert Silverberg, Gregory Benford, Philipe Curval, Brian Aldiss, Harry Harrison – și din cuvintele lor viitorimi posibile încep să se deseneze, scenarii pentru scena aceasta festivă a lumii pe care ne vom trăi viețile. Prezint astăzi doar „tablourile" pe care le va impune, probabil, globalizarea, fenomen inevitabil și irezistibil, după victoria, în 1989, a „lagărului capitalist" în fața „lagărului socialist".

Primul scenariu este cel *liberal optimist*, cu Banca Mondială și Organizația Mondială a Comerțului conducând, cu succes, „balul" pieței libere, absolut libere, și a inovării tehnologice fără limite. Și contează, în această modelare o populație terestră de 7,8 miliarde locuitori, în 2025, an în care în economia Terrei vor coexista trei „poli", SUA, Uniunea Europeană și Japonia. Globalizarea pe parcursul unui sfert de veac, sprijinită pe viteza mijloacelor de telecomunicații va duce la o uniformizare masivă a civilizației, culturii, limbilor vorbite, în domeniul activității cosmice și al ...agriculturii. Transnaționalele vor fi atotputernice iar mass-media vor fi principalul mijloc de educație (!); cheltuieli importante se vor face, din păcate, în industria de armament și mult mai puține fonduri vor merge pentru evoluție. Organizația Națiunilor Unite celebre organisme planetare dar și statele-națiune își vor pierde din importanță. Crește în influențe societatea civilă.

Scenariul *liberal pesimist* este posibil, spun viitorologii, mai ales datorită exploziei păturilor sărace și a tensiunilor dintre țări, urmare a liberalismului excesiv. Catastrofe ecologice. Populație de 8,4 miliarde în 2025. ONU dispare.

Al treilea pare astăzi o utopie: *scenariul dezvoltării umane durabile și susținute*, care a demarat la Rio de Janeiro, la întâlnirea șefilor de state de guverne din 1982. El acceptă comerț și piață liberă și înnoire tehnologică fără limite dar presupune atenția față de imperativele sociale și mediul înconjurător. Doar 7,3 miliarde de oameni vor coabita în 2025. Solidaritatea umană, responsabilitate civilă, democrație participativă, egalitatea șanselor. Iată calități umane care vor fi apreciate în sistemul multipolar de zone regionale, care vor asigura pe Terra atât bunul mers al comerțului (liber, firește) dar și funcționarea statului – națiune și echilibrul în susținerea specificității culturale. Toate statele vor face onest auzite glasurile (vot la ONU) dar cele puternice economic vor avea oricum, influență mai mare. Scade industria de armament, cresc cheltuielile pentru dezvoltărea durabilă armonioasă. Drepturile omului sunt promovate la rang de lege universală – dar cu o întărire a responsabilității fiecărui individ față de aproapele său și față de urmași. Cuvântul-cheie: economie socială.

...Frumos? Da! Chiar utopie? Nu chiar. Căci apariția U.E., tendința spre economia socială de piață, inevitabila transformare spre 2025, în prețuri economice, a Indiei și Chinei, fundamentalismul istoric dar și ...incertitudinile cetățeanului american privind supremația sa (!) și mai ales diversitatea societății umane, atât de misterioasă în profunzimile ei, atât de încadrată de „germeni" latenți imprevizibili pot duce la apariția acelei generații „mutante" pașnice și constructive pe care o așteaptă istoria viitorului.

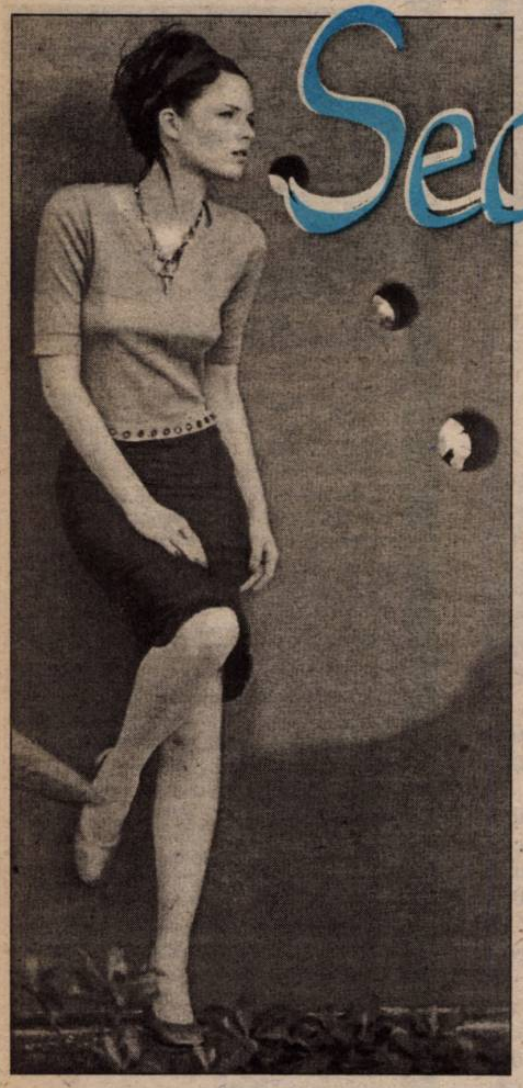

Seducţie şi modă

Creatorii au căzut de acord că una din armele seducţiei este reprezentată de ţinuta vestimentară. Şi pentru a o folosi cu succes, s-au grăbit să adauge detaliile necesare: în această primăvară violetul este culoarea ce va accentua feminitatea dumneavoastră. În nuanţe rafinate, de la tonuri de lila, la cele de mov sau roz-mov, acestea se vor regăsi, în machiaj, în îmbrăcăminte, în accesorii. Nu vă rămâne decât să îmbinaţi cu imaginaţie şi rafinament paleta de tonuri seducătoare...

Gastronomice

Şi în această săptămână cititoarea noastră din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara, ne oferă câteva reţete rapide:

Prune uscate cu orez

1/4 kg prune uscate, 100 g orez, 100 g zahăr + 2-3 linguriţe zahăr pentru ars, 1 litru apă.

Prunele spălate se pun din ajun să se înmoaie în apă călduţă. Se fierb apoi cu zahărul în apa în care a stat. După ce au fiert pe jumătate, se adaugă orezul spălat, zahărul ars şi stins cu 1/2 pahar apă clocotită. Se continuă fierberea pe foc mic până se înmoaie bine atât orezul cât şi prunele. Nu se amestecă cu lingura. Se servesc reci.

Cafea antigripală

Pentru 1 persoană: 1 gălbenuş de ou, 30 g zahăr, 1 ceaşcă cu cafea fierbinte, 1 păhărel de rom.

Se prepară cafeaua destul de tare, iar într-un pahar mare se amestecă gălbenuşul cu zahărul, apoi cu romul. Se adaugă cafeaua fierbinte, se amestecă şi se serveşte imediat.

Plăcinţele de spanac

400 g spanac, 6 ouă, caşcaval ras, sare, piper, grăsime pentru prăjit.

Se spală bine spanacul şi se fierbe în apă cu sare. Se scurge foarte bine şi se toacă sau se trece prin sită. Se bat cele 6 ouă cu telul foarte bine, se adaugă pireul de spanac, se aşază, se piperează. Totul se bate foarte bine cu telul. În grăsimea încinsă se pun cu lingura plăcintele care se rumenesc pe ambele părţi. Se servesc calde cu caşcaval ras pe deasupra.

Gogoşi cu brânză

1/4 kg brânză de vacă, 50 g unt, 2 gălbenuşuri, 200 g făină, 10 g drojdie, 2 linguri de zahăr, 1 lingură de lapte, sare.

Brânza de vacă se freacă cu 50 g unt şi cu cele 2 gălbenuşuri. Drojdia se diluează în laptele călduţ. Pe urmă se adaugă la 200 g făină puţină sare, 2 linguri de zahăr şi compoziţia cu brânză. Se frământă bine. Se lasă la dospit 1 oră. Pe urmă se întinde cu sucitorul la o grosime de un deget. Cu un păhărel se taie gogoşile şi se frig pe ambele părţi în ulei fierbinte. Se pudrează cu zahăr vanilat.

Cuib de păsărele

Blatul: 125 g ciocolată, 2 linguri lapte, 4 ouă, 60 g zahăr, 1 linguriţă nescafé, 125 g unt.

Decoraţia: 100 g migdale (nuci), „ouă" de zahăr sau de ciocolată (mici).

Se rupe ciocolata în bucăţi mici şi se pune într-un vas împreună cu laptele, la foc mic până se topeşte. Când ciocolata este omogenă se adaugă gălbenuşurile şi zahărul, amestecând. Se încorporează untul înmuiat, tăiat în bucăţi mici, frecând după fiecare bucată. Se bate compoziţia energic timp de câteva minute, apoi se adaugă nescafé-ul şi albuşurile bătute spumă, amestecând uşor. Se toarnă compoziţia într-o formă rotundă unsă cu unt şi se pune la rece pentru 24 de ore. Pentru a o răsturna se desprind marginile cu un cuţit şi se scufundă 20 de secunde în apă caldă. Se întoarce cu faţa în sus pe un platou rotund. Se taie migdalele în felii subţiri, se aşază în mijlocul prăjiturii, ele constituind „AŞTERNUTUL" cuibului. Se aşază pe acest cuib câteva grămăjoare de zahăr sau de ciocolată. Se ţine la rece înainte de a servi.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

bine de ştiut

Sănătate prin AROMOTERAPIE

Desprinsă din fitoterapie, aromoterapia foloseşte uleiurile vegetale, aromatice, în tratamentul unor afecţiuni. Încă în jurul anului 3000 î. Hristos, un împărat chinez Shen-Nung a descris importanţa tratamentelor cu aromele plantelor. Peste ani, proprietăţile vindecătoare ale plantelor au fost uitate, în schimb ele au intrat în arta culinară. Esenţele plantelor aromatice au calităţi: antiseptice, antivirale, antalgice.

Astfel, ***fructele de anason,*** cu parfumurile lor uşor aromate activează digestia, sunt antiseptice, antiinflamatoare şi calmează tusea.

Tinctura de ardei iute dă rezultate excelente în dureri reumatice şi crampe musculare. În plus, ardeiul iute, consumat ca atare, activează circulaţia şi este un bun stimulent digestiv.

Cimbrul este de departe cel mai puternic antiseptic natural. Infuzia din această plantă dă rezultate foarte bune în: enterocolite, elimină viermii intestinali, calmează infecţiile gâtului şi stimulează funcţiile hepatice.

Coriandrul alungă migrenele, stările de oboseală, dar cu deosebire fortifică sistemul nervos.

Cuişoarele, aceste arome din Extremul Orient, sunt mult folosite în tratamente. Acestea au o fantastică formulă de a elibera organismul de toxine, sunt antibacteriene, potolesc durerile de dinţi şi stimulează digestia.

Lavanda are deosebite calităţi cicatrizante şi antiseptice. În plus, calmează stările diareice şi spasmele intestinale.

Scorţişoara este recomandată pentru circulaţia sanguină. Mai mult, acest condiment echilibrează emoţiile şi ridică puterea de concentrare.

Piperul înlesneşte digestia, ajută la asimilarea substanţelor nutritive din alimente şi combate oboseala.

Dr. VALERIU MANDA

Ochiul, FEREASTRA SĂNĂTĂŢII

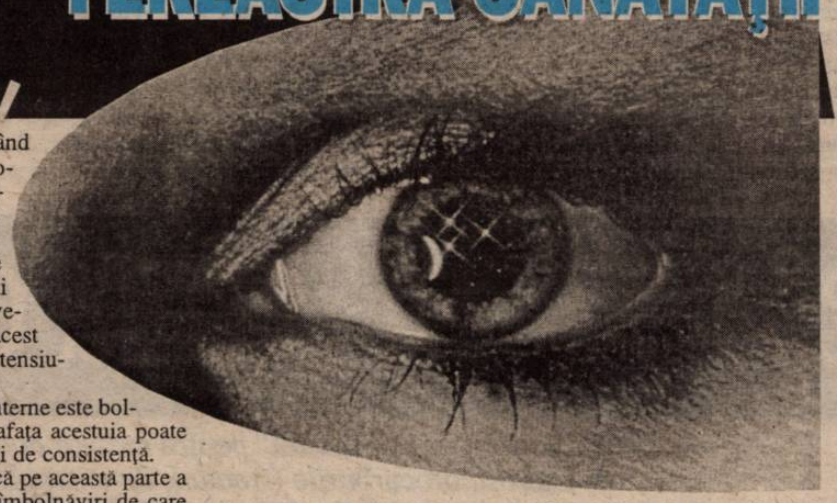

Nu mai spunem o noutate când afirmăm că, la nivelul ochilor, medicii oftalmologi pot descifra unele modificări ce sunt cauzate de starea de sănătate a unor organe interne. Astfel, examenul fundului de ochi dă indicaţii, despre sănătatea arterelor şi venelor, ce se pot citi pe retină. Tot după acest semnal se cunoaşte în ce stadiu este hipertensiunea arterială.

În cazul în care unul dintre organele interne este bolnav, diagnosticul se „vede" pe iris. Suprafaţa acestuia poate prezenta modificări de culoare, de relief şi de consistenţă.

Iridologii (cei ce citesc irisul) afirmă că pe această parte a ochiului se pot prevedea în avans unele îmbolnăviri de care va suferi persoana respectivă.

Pentru a putea fi studiat sistematic, irisul este împărţit în şapte cercuri concentrice, primul fiind lângă pupilă. Sunt cercuri secţionate de 12 raze ce delimitează câmpuri radiale, notate precum un cadran de ceas.

Dacă un organ se îmbolnăveşte, la locul său de proiecţie pe cadranul irisului, apar modificări de culoare, relief ori densitate.

Specialiştii afirmă că iridoscopia dovedeşte indicaţii precise în procent de 80-95% în afecţiunile pulmonare, ulcer şi boli coronariene.

Dr. VALERIU MANDA

Gânduri PENTRU PĂRINŢI

S-au scris multe despre atitudinea părinţilor faţă de copii. Autori mai mult sau mai puţin profesionişti au căutat esenţa acestei legături intrinsece, de netăgăduit.

Ştim că nu ne putem defini şi nici răsplăti întru-totul părinţii. Uneori îi iubim cu căldură, alteori îi judecăm cu asprime. Îi vedem ca pe nişte arcuri din care copiii, ca săgeţile vii, sunt azvârliţi în viaţă. Într-o viaţă aspră, dar şi frumoasă, pe care copilul şi-o va trăi aşa cum gândeşte el. Căci copilul nu este proprietatea părinţilor şi nici modalitatea acestora de a-şi realiza visele. Sau de a-şi compensa sentimentele de frustrare sau de neîmplinire din tinereţe.

Copilul are propria lui viaţă, propriile lui vise şi aspiraţii. Oricât de mare ar fi tentaţia de a clădi desfăşurarea vieţii copilului lor, părinţii trebuie să-şi risipească concentrarea de dorinţe şi ambiţii. Să găsească puterea de a-l lăsa liber. Liber să aleagă, netezindu-i drumul căutării. Liber să decidă, ţinând echilibrul balanţei. Liber să înţeleagă, nelăsându-l să-şi spulbere visele. Liber să iubească, căutându-l în împlinirea fiinţei lui. Liber să nu fie ceea ce şi-au imaginat şi aşteptat de la el. Liber, dar nu singur.

Să-i fie alături încă de la prima respiraţie, încă de când sufletul lui s-a hotărât să se întrupeze.

Să-i fie alături atât de intens cât îi ţine sufletul, fără temeri, fără contraziceri, fără porunci, fără dureri.

Să-i fie alături cu tăceri grăitoare, cu preaplin de seninătate, cu risipă de zâmbete şi cu vise nemuritoare.

Să-l înveţe că atunci când nu mai speri nimic din afară, rămâne totuşi să mai speri ceva de la tine.

Să-l înveţe să-şi trimită gândurile şi viaţa până la acea poartă dincolo de care îl aşteaptă un adevăr, un răspuns şi, uneori, chiar un miracol.

Să-l înveţe să recunoască ceea ce nu cunoaşte.

Şi astfel, încercând şi învăţând o dată cu copilul, vor afla că o viaţă trăită cu sens are şi început şi sfârşit.

IOANA POPA

DOCTORUL casei

De ce apar PETELE ROŞII?

Petele roşii de pe piele care apar uneori nu pot fi neglijate pentru că ele anunţă o problemă de sănătate. Cu alte cuvinte, acestea pot fi consecinţa unor reacţii alergice, a unei stări febrile, a unei arsuri, a unei boli infecţioase, ca şi a altor multe cauze mult mai serioase. În această ultimă categorie se numără petele cu aspect vineţiu sau sângeriu, petele însoţite de puroi, petele care se prelungesc cu dungi roşii, cele însoţite de senzaţia acută de mâncărime etc., în cazul cărora trebuie solicitat un consult medical. Care sunt totuşi cele mai frecvente cauze ale apariţiei petelor roşii pe piele şi ce anunţă ele?

◆ ***Boli infecţioase (erupţii infecţioase).*** Printre bolile infecţioase însoţite de apariţia petelor roşii se numără: varicela, rubeola, pojarul, variola, scarlatina, anumite forme de meningită.

◆ ***Erupţii provocate de medicaţie.*** Reacţii alergice însoţite de pete roşii pot apărea în legătură cu administrarea oricărei medicaţii, cu precădere în cazul unor droguri puternice cum ar fi barbituricele, tranchilizantele, antibioticele. Dacă astfel de pete apar în timpul administrării tratamentului, trebuie anunţat medicul, singurul în măsură să stabilească dacă erupţia se datorează bolii pentru care se aplică medicaţia sau e vorba de o reacţie la medicamente.

◆ ***Urticaria.*** Urticaria este o reacţie alergică la diferite substanţe, caracterizată prin pete mici, de format diferit, uşor denivelate la suprafaţa pielii, ce dau o senzaţie neplăcută de înţepătură, arsură, mâncărime. Alimentele, în special ciocolata, fragii, căpşunile, ouăle, fructele de mare (raci, scoici, melci) sunt destul de frecvent implicate. De asemenea, părul de animale, penele, detergenţii de rufe, plantele, ţesăturile din lână, vopselele, medicamentele sau chiar infecţiile virale pot provoca urticarie. Dacă urticaria este însoţită şi de alte simptome, ca de exemplu, o respiraţie dificilă, umflarea feţei şi mâinilor, trebuie solicitat *de urgenţă* consult medical.

◆ ***Contactul cu substanţe otrăvitoare.*** Unele persoane sunt extrem de sensibile la contactul cu plantele şi pot prezenta intense înroşiri ale pielii. Cel mai frecvent incriminate sunt: iedera otrăvitoare, stejarul otrăvitor şi bozia. În asemenea situaţii, trebuie cît de repede posibil îndepărtarea hainelor, spălarea cu apă şi săpun a regiunii atinse de otravă, tamponarea zonei afectate cu alcool sanitar, aplicarea unei soluţii calmante pentru atenuarea mâncărimilor.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

Start pentru

Cura de primăvară!

AURORA POPESCU

Pentru a-şi păstra starea de sănătate, organismul trebuie permanent să elimine ceea ce-l incomodează, adică toxinele. Poluarea, stresul, sedentarismul, alimentaţia nu tocmai ştiinţifică sunt doar câţiva dintre factorii care „tasează" toxinele în organism. Consecinţa? Funcţiile de bază devin mai puţin performante. Este începutul cercului vicios: încetinirea funcţiilor declanşează oboseala, creşterea în greutate, disfuncţii digestive, diminuarea capacităţii de concentrare etc. Toamna şi iarna, condiţiile pentru acumularea toxinelor sunt cum nu se poate mai propice. Dar iată că primăvara dă primele semne, aşa că e momentul să ne gândim la... curăţenia de primăvară a organismului. Strategia are la bază trei coordonate: o cură pe bază de plante, o alimentaţie bogată în legume cu rol detoxifiant şi o activitate fizică mai susţinută decât în anotimpurile friguroase. După 2-3 săptămâni, rezultatele se vor simţi, primul semn fiind o mai mare vitalitate.

Plantele şi rolul lor depurativ:

● Brusture, mesteacăn, lăsnicior – elimină toxinele din sânge şi din celulele pielii;

● Toate legumele bogate în fibre, nalba, rochiţa-rândunicii, mărarul, anasonul, roinita (melisa) – drenează intestinul;

● Talpa-gâştii, creasta-cocoşului, alunul, castanul – accelerează circulaţia sanguină;

● Cozile de cireşe, păpădia, barba-ursului, barba-caprei (creţuşca), ceaiul verde, vulturica – stimulează activitatea rinichilor;

● Cicoarea, păpădia – un excelent diuretic, depurativ al ficatului şi al sângelui, laxativ.

De unde se procură plantele şi cum se consumă? Majoritatea se găsesc la Plafar sau în unele farmacii, se prepară sub formă de infuzii, se administrează de preferat dimineaţa, pe stomacul gol, în nici un caz după ora 16, pentru a elimina riscul unor nopţi agitate.

Legume cu rol detoxifiant:

● Ceapa, usturoiul – proprietăţi digestive, laxative, diuretice;

● Varza – depurativ al ficatului, sângelui, sistemului circulator;

● Castravetele – diuretic;

● Ridichile – depurativ al ficatului şi al intestinelor;

● Ţelina – depurativ, diuretic;

● Spanacul – depurativ al ficatului;

● Sparanghelul – laxativ, digestiv, diuretic, depurativ al ficatului.

E de preferat ca o perioadă să se limiteze consumul de carne şi de produse lactate, produsele rafinate, ca şi alimentele cu exces de sare sau de zahăr. Alcoolul este total interzis. În schimb, se recomandă apă din belşug, dacă e posibil chiar apă minerală; aceasta curăţă la rândul ei organismul şi creşte activitatea diuretică. Totodată, compensează, cu aportul ei de săruri minerale, pierderile legate de hiperactivitatea funcţiei diuretice.

Mişcare

● Mişcarea favorizează cura de dezintoxicare a organismului, deoarece stimulează circulaţia sanguină şi transpiraţia; de asemenea, are meritul de a diminua stressul. Câteva mişcări de gimnastică, plimbări în aer liber, mersul pe bicicletă, alergări uşoare sunt forme extrem de binevenite pentru recăpătarea vitalităţii „ofilite" în timpul iernii.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Sarcina şi pretenţiile ei

MARIANA COLBU din Caransebeş – *Femeia gravidă prezintă necesităţi sporite de oligoelemente şi vitamine pe care alimentaţia zilnică nu este în măsură să le satisfacă în toate cazurile, motiv pentru care medicii recomandă o suplimentare cu ajutorul produselor farmaceutice, administrate de obicei pe cale orală (comprimate, capsule, soluţii buvabile etc.). Fierul este cel mai important în timpul sarcinii şi se recomandă împotriva anemiei feriprive. Nevoile de fier se măresc progresiv din luna a IV-a de sarcină până la naştere. Dozele suplimentare depind de fiecare caz în parte. La o femeie deja carenţată în fier se recomandă administrarea unei doze de 60 mg pe zi (sub formă de fer-sol, soluţie buvabilă), începând din trimestrul II de sarcină. Magneziul are rol fiziologic complex, controlând, printre altele, contracţia musculară; totodată, are o acţiune sedativă asupra sistemului nervos. Reduce cazurile de spasmofilie, frecvente la femeile gravide. Se recomandă atât în perioada sarcinii, cât şi a lehuziei (eventual, Magne-B6). Vitaminele din grupa B6 contribuie la dezvoltarea normală a embrionului şi previn malformaţiile de natură neurologică. De asemenea, reduc durerile ligamentare şi musculare ale gravidei. Aportul necesar este de 5-15 mg pe zi (1-3 drajeuri de acid folic – vitamina B9). Fluorul intervine în menţinerea structurii şi funcţionalităţii oaselor şi dinţilor. În general, sarea care conţine fluor şi apele minerale sunt suficiente. În lipsa acestora, se recomandă gravidei un comprimat pe zi. Zincul are rol în menţinerea integrităţii pielii (aspectul catifelat, elastic etc.) Doza de zinc este dependentă de gravitatea deficitului, vârsta gravidei şi posibilităţile de absorbţie şi utilizare a zincului de către organism. În general, doza se situează între 30 şi 225 mg pe zi.*

3 idei FALSE despre apă

◆ ***Băutul apei în timp ce mănânci încetineşte digestia.***

Fals. Ingestia câtorva pahare cu apă în timpul mesei favorizează digestia. De fapt, nu e important momentul când se bea apa, ci faptul că e necesar să se bea cel puţin 1,5 litri pe zi pentru a ajuta rinichii în munca de drenare şi de epurare a toxinelor din organism.

◆ ***Apa minerală ajută la pierderea în greutate.***

Fals. În schimb, apa (de la robinet sau minerală) permite eliminarea „deşeurilor" care grevează organismul. Apele minerale care conţin magneziu şi calciu acoperă o parte din necesarul de oligoelemente, fără aport de calorii.

◆ ***Apa gazoasă îngraşă.***

Fals. Ca şi apa plată oferă organismului... zero calorii. Cu o felie de lămâie, aceasta devine „un aperitiv" excelent pentru cei ce urmează o riguroasă cură de slăbire. Dar, poate produce senzaţia de balonare, după cum poate să agraveze colitele.

ATENŢIE la pisici!

Muşcătura de pisică poate produce mari necazuri sănătăţii. În gura acestora se dezvoltă o bacterie, denumită Pasteurella, periculoasă pentru om. De aceea, rana provocată de muşcătura pisicii, neîngrijită imediat, are toate şansele să se infecteze; statisticile arată că acest lucru se întâmplă în 75% din cazuri, indiferent că infecţia este de o mai mică sau mai mare amploare. În asemenea situaţii, apare o înroşire a pielii în jurul rănii, cel mai adesea şi febră iar uneori chiar septicemie. Prima măsură de tratament constă în dezinfectarea plăgii (apă şi săpun, apoi alcool), iar în cazul în care apar dureri sau alte complicaţii trebuie solicitat un consult medical.

Grupaj realizat de AURORA POPESCU

VIPERĂ la sân contra cancerului

Contortrostatina este numele unei proteine din veninul de viperă căreia i s-au pus în evidenţă virtuţi anticanceroase. Aceasta inhibă aderarea la ţesuturi, invazia şi proliferarea celulelor tumorale în organism, precum şi diseminarea cancerului. La animal, rezultatele sunt promiţătoare; folosirea amintitei proteine a dus la o reducere cu 70% a extinderii locale a cancerului şi o stopare în procent de 90% a metastazelor pulmonare. Descoperirea, care aparţine profesorului Francis Markland din California, ar putea duce la un medicament anticancer al viitorului?

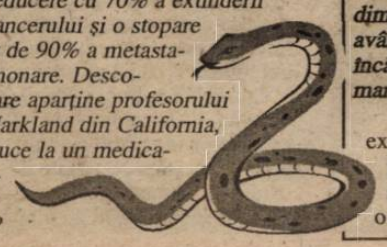

Când hormonii ne dau bătaie de cap...

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE (Spitalul CFR - Iaşi)

– Doamna M.P. din Mediaş – căreia îi mulţumim pentru frumoasele aprecieri la adresa revistei noastre – este foarte tânără, şi are necazuri din cauza unei hiperpilozităţi exagerate pe corp şi chiar pe faţă. A citit undeva că se recomandă în această situaţie un anumit contraceptiv şi a început să-l ia. Va avea succes? Sau, dimpotrivă, va avea efecte negative, având în vedere că nu şi-a început încă viaţa sexuală? În plus, are dureri mari de ovare în timpul ciclului...

– Stimată M.P. , faptul că aveţi un exces de pilozitate pe corp şi pe faţă, precum şi faptul că aveţi o menstruaţie dureroasă, trebuie să vă facă să vă gândiţi la o tulburare hormonală.

Un exces hormonal de un anumit tip duce la modificări de felul acesta. Este absolut necesară vizitarea medicului endocrinolog. Ca specialist, după ce vă va examina şi va face analizele necesare, va stabili atât diagnosticul, cât şi tratamentul adecvat. Aşteptăm veşti de la dumneavoastră.

– Cea de a doua scrisoare ne soseşte de la Cristina din Buzău. Are 17 ani (aproape 18) şi s-a decis să ne scrie din cauza faptului că are tulburări de ciclu menstrual (rar şi în cantitate foarte mică), sânii nu sunt dezvoltaţi. Este o situaţie „vindecabilă"? Poate avea urmări negative asupra organismului?

– Stimată Cristina, la 17 ani nu se poate spune că dezvotlarea ta -din toate punctele de vedere! – s-a încheiat. Nu poate fi vorba de desăvârşirea maturizării fizice, psihice etc. În ce sens? Hormonal, nu s-a realizat echilibrul care să caracterizeze o femeie matură. Până la împlinirea acestui deziderat, care variază de la o persoană la alta, este firesc să mai apară tulburări endocrine de tipul celor descrise de tine.

Pentru a te mai linişti totuşi, pentru a fi sigură de sănătatea ta, un examen medical efectuat de un specialist nu poate fi decât salutar. Scrie-ne în continuare.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

Un paradox al evoluției

Din punctul de vedere al evoluției, cu cât o populație devine mai adaptată la mediul în care trăiește, cu atât speranța de viață se reduce! Cel puțin așa susține o nouă teorie emisă de... fizicieni și nu de biologi. Echipa de cercetători de la Universitatea din Boston (SUA),

condusă de Sidney Redner, a studiat efectele mutațiilor asupra speranței de viață. Rezultatul cercetărilor – publicat în Physical Review – a șocat lumea oamenilor de știință: într-o populație perfect adaptată la mediu grație unor mutații succesive favorabile petrecute de-a lungul generațiilor (labe mai puternice, dantură specializată, cioc mai lung etc.), indivizii sunt cu atât mai numeroși și astfel și concurența alimentară este deci mai dură. Îi poate lipsi hrana unui individ nu atât pentru că el ar fi prost adaptat, ci pentru că un altul este mai bine adaptat decât el!...

Proteine ghidate de un „GPS" celular!?

Fiecare din celulele noastre conține un miliard de proteine care sunt responsabile de executarea unor funcții specifice în sânul feluritelor organite celulare (nucleu, mitocondrii, reticulul endoplasmatic etc.) Întrebarea care și-au pus-o oamenii de știință este cum de reușesc proteinele să se regăsească în celulă și să ajungă în organita corespunzătoare funcției sale? Pentru aflarea răspunsului la această întrebare, Profesorul Gunter Blobel, biolog american de origine germană, a primit anul trecut Premiul Nobel pentru medicină. Cercetător la Universitatea Rockfelier (New York), specializat în biologie moleculară, el a demonstrat că unele proteine posedă un „cod de adresare", o anumită secvență de aminoacizi, care le permite să pătrundă în interiorul reticulului endoplasmatic înainte de a se îndrepta spre o altă organită. Savantul a pus în evidență atât existența universală a acestor semnale de localizare – un soi de Global Positioning System (GPS) – la proteinele din celulele aparținând levurilor, vegetalelor și animalelor, cât și natura mecanismelor moleculare care comandă acest proces. Rezultatele acestor cercetări au permis perfecționarea elaborării unor „proteine-medicament". (A.H.)

Barcelona

visuri în piatră

IRINA STOICA

Străvechi oraș uimind prin frumusețe și dinamism, Barcelona, inima Cataloniei, oferă privitorului sinteza unei civilizații mai vechi de 4000 de ani, în care multe culturi au reușit să se interfereze.

Mai aproape de zilele noastre, la granița între secolul trecut și secolul acesta, aici a luat naștere un nou stil, semnificând așa numita „Renaștere Catalană". Principalul său reprezentant a fost celebrul arhitect Antonio Gaudi (1852 – 1926) care, trăind în cultul artei medievale catalane, al artei populare, a descoperit inepuizabile izvoare de spiritualitate apelând și la tradițiile goticului hispano-moresc.

Printre numeroasele sale lucrări – toate din Barcelona – trebuie amintite Parcul Güel (1900 - 1914) și mai ales celebra catedrală Sagrada Familia, numită și „Templul Pocăinței" (1883 – 1926). Parcul Güel trebuia să fie o cetate – grădină, de fapt o grădină englezească, în care urmau să se ridice 60 de locuințe familiale. În final au fost construite numai două, într-una din ele locuind arhitectul însuși. Geniul lui Gaudi s-a manifestat aici prin înălțarea formelor arhitecturale în comuniune cu natura. La intrarea în parc rețin atenția căderile de apă, sculpturile, mozaicurile multicolore, reprezentând mai ales dragoni.

Camere susținute de coloane, bănci de ceramică, pavilioane cu acoperișuri ondulate și balcoane, de asemenea, decorate cu mozaicuri, dau un farmec deosebit acestui ansamblu unic în lume.

Un alt simbol emblematic al Barcelonei și al activității lui Gaudi este catedrala Sagrada Familia (Sfânta Familie), operă încredințată arhitectului în 1883.

El va lucra aici toată viața fără să reușească să o termine. Intenția sa a fost să realizeze cea mai măreață biserică modernă din Barcelona. El a desenat un sistem complex de simboluri creștine destinate a fi reprezentate prin construcție.

Proiectul înfățișa o navă cu patru secțiuni cu transept și absidă, un exterior cu

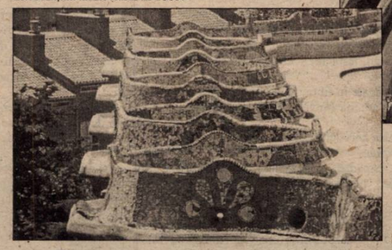

arcade și 18 turnuri mari, parabolice, simbolizând cei 12 apostoli, cei patru evangheliști, Sfânta Fecioară și Iisus Christos reprezentat de cel mai înalt dintre turnuri. Turnurile cu clopote – clopotnițele – ușor convexe în formă, au scări în spirală și texte gravate pe orizontală și pe verticală. Turnulețele ornamentale din vârfurile acestora sunt o splendidă dovadă a imaginației suprarealiste a lui Gaudi. Ele sunt acoperite cu vitralii multicolore, mozaicuri și sunt încoronate cu cruci spectaculoase. Formele de beton par să se închege aici ca stalactitele unei peșteri. Impresia de liberă improvizație neagă rigiditatea unghiului drept dar totul vădește o elaborare atentă. Gaudi introduce aici arcul parabolic, pe care-l va aplica și în alte construcții. Fațadele catedralei sunt împodobite cu o faună și o floră impresionante inspirate din mitologia hispanică, legendele biblice și poveștile orientale. Acoperișul acestei capodopere a arhitectului spaniol, realizat din pânze subțiri de beton îl va entuziasma mai târziu pe Corbusier. Întreaga construcție este visul în piatră a unui mare artist care a dus tendințele arhitecturii vremii până la granița imposibilului.

Călătorie
în tărâmurile himalayene

Aflat în inima munților Himalaya, ținutul Zanskar constituie o imensă provocare pentru turiștii atrași de exotism și mistere... Zanskar poartă amprenta a 10 secole de fidelitate budistă și a unui mod de viață cu accente adesea șocante.

Turism exotic

Ca să ajungi în acest tărâm uitat de lume trebuie să parcurgi un drum plin de peisaje dar și de satisfacții. Accesul e permis însă doar de trei ori pe an. Spectacolul natural este paradisiac, dominat de platouri înghețate, vârfuri încărcate de zăpadă, torente pline de pești și în unele zone de întinderi de vegetație tropicală din care nu lipsesc panterele. După ce traversezi aceste ținuturi din Statul Himachal Pradesh cu o fizionomie naturală atât de variată și surprinzătoare, călătoria va fi întreruptă în orașul Kulu, fondat în secolul al II-lea, care oferă burgheziei indiene un confort estival de excepție. Această zonă deosebit de fertilă își datorează prosperitatea în exclusivitate, producției de mere pe care o exportă. O nouă etapă a călătoriei o constituie orașul Manali, o imensă oază de verdeață în care conviețuiesc hinduși, budiști, rebeli tibetani, turiști, tineri hippi, aventurieri, într-o aparentă armonie. Manali este considerat o răspândire a mai multor culturi și o frontieră între India tradițională și ținuturile himalayene. Aici călătorul își schimbă ghidul și vehiculul care nu poate fi decât un jeep cu rezervorul plin și aflat în „plină formă". Drumul de acces spre ținuturile izolate, terminat prin anii '80, constituie un adevărat cordon ombilical între India și văile himalayene. Un drum de interes militar și public care a schimbat viața și mentalitatea locuitorilor obișnuiți să trăiască în restricții, care a deschis porțile turismului, construcției școlilor, a căilor de comunicație. Autoritățile din Manali nu privesc întotdeauna cu ochi buni efectele societății de consum care a schimbat viața locuitorilor. Banul poate dinamita secole de tradiții îndepărtându-i pe oameni de etica vieții. Drept pentru care au devenit extrem de vigilente...

Pe drumul „interzis"

Pentru a ajunge în văile greu accesibile ale ținutului Zanskar trebuie să parcurgi un drum monitorizat de militari înarmați, deoarece pe parcursul său există locuri strategice între China și Pakistan. Încetul cu încetul șoseaua începe să urce spre înălțimi, verdeața dispare iar peisajul alpin se profilează impunător. Următorul popas îl constituie

cătunul Jispa compus din câteva case locuite de cultivatori și crescători de animale, atacate deseori de lupii hămesiți ce coboară din vârfurile munților. În acest loc pregătirile de iarnă sunt febrile întrucât țăranii au la dispoziție doar câteva luni pentru muncile agricole. Unii părăsesc cătunul chiar înainte de a începe toamna, ceilalți rămân mai departe izolați înfruntând opt luni de iarnă aspră. Sistemul social, foarte bine organizat, e axat pe menținerea tradițiilor și a bunei conviețuiri. Bătrânii satului sunt cei chemați să rezolve eventualele litigii familiale sau interfamiliale. Doar în cazuri extreme se face recurs la justiție. Filosofia budistă rămâne însă „legislația" de bază în reglarea vieții cotidiene.

(Va urma)

DORIN MĂRAN

Lumi în care am fost...

Șocul pe care îl încearcă un adult care intră și vizitează prima dată Disneyland nu este cu nimic mai prejos decât cel al unui copil, dar este unul cu totul diferit: pentru că el, adultul, se teme sau se gândește, chiar dacă nu mărturisește acest lucru, că se va afla în fața unui kitsch. Dar nu este așa! De la Mickey Mouse sau Pluto pe care îi întâlnești pe străzile unui „autentic" oraș american, la Albă ca Zăpada, o fată de o frumusețe desăvârșită care îi ia răbdătoare și plină de dragoste pe copii lângă ea convingându-i să se lase fotografiați de părinții fericiți de asemenea întâlnire, totul te face să simți pentru câteva ore că trăiești efectiv într-o altă lume.

Armata din spatele spectacolului

De multe ori se spune că nu există nimic mai serios decât jocul. Același lucru se poate afirma și despre ceea ce numim de obicei „divertisment": dincolo de strălucirea și aparenta sa superficialitate se află o întreagă armată de tehnicieni, proiecționiști, coreografi, grădinari și cine știe ce alte meseării. În fond, să nu uităm, că un tren care îi poartă pe copii și pe adulți pe drumurile din jurul celebrului Matterhorn sau pe sub vreo furtună de meteoriți, atinge viteze de peste 70 km/oră! Zi și noapte – mai ales noaptea! – totul trebuie verificat, reparat imediat și monitorizat cu cea mai mare grijă. Și tehno-parcurile, de cele mai multe ori inspirate din modelul Disneyland-ului, se multiplică și cresc pe zi ce trece. Noi parcuri vad lumina zilei în Spania, Germania și Olanda. 398 de proiecte sunt în curs de realizare în întreaga lume, dintre care 98 doar în Europa: o investiție de peste jumătate de miliard de dolari. Obiectivul lor: de la reînvierea micilor orașe ale trecutului îndepărtat, până la crearea, în spațiul parcului, a unor spectaculoase fenomene naturale, cum ar fi tornadele.

Jocuri și bani

Cei 200 de mii de metri pătrați de iarbă sau cei 12 mii de arbori care înconjoară castelul Cenușăresei din Disneyland-ul din Paris – copie fidelă, evident, a fratelui său din Statele Unite – dau nu doar o imagine a dimensiunilor

TEHNO-PARCURILE

acestui „joc" pentru mari și mici deopotrivă, ci și asupra banilor implicați. Disney și Premier, cele mai mari societăți din domeniu, înregistrează zilnic 334 de mii de vizitatori, ceea ce înseamnă încasări medii de 4 milioane de dolari. O nouă instalație poate costa între câteva zeci de mii și câteva milioane de dolari! Și pentru ca un tehno-parc să nu moară, el trebuie să „producă" anual peste o sută de noi atracții! Cât de departe par acum bâlciurile pe care părinții și mai ales bunicii de astăzi încă și le mai amintesc...

Regizorul ascuns

O zi într-un parc de distracții trebuie privită ca un spectacol de teatru. Și ca orice spectacol are nevoie de un regizor. Cine ar putea cuprinde însă complexitatea uriașă a 57 de hectare, 42 de atracții și câteva milioane de vizitatori pe an, cum este cazul Disneyland-ului din Paris? Cine să programeze, fără greș, unul din personaje care să dea, după cum este cazul, bună dimineața, bună ziua sau să spună la revedere copiilor? Cine ar intra – fără să știe despre ce este vorba – în regia unui asemenea parc, s-ar putea crede oriunde: în sala de comandă a unei centrale nucleare sau în turnul de control al unui aeroport. Unde totul este controlat și condus de un calculator. Care, deocamdată, primește ordine prin telefon, dar cu care în curând se va intra în legătură prin intermediul sateliților...

MIHAELA DOROBANȚU

PUBLICITATE PUBLICITATE PUBLICITATE PUBLICITATE

PCNET
quality internet solutions
5 ore : 3 USD + TVA
10 ore : 6 USD + TVA
20 ore : 10 USD + TVA
50 ore : 20 USD + TVA
100 ore : 35 USD + TVA

PCNET DATA NETWORK S.A.
Splaiul Unirii 10, bl B5, sc 2, et 1
70421, Bucuresti, Romania
Tel: 330-2801, Fax: 3302842
www.pcnet.ro

Viitorul aparține spațiului

GLOBUL DE FOC
din tundra siberiană

PROF. DR. FLORIN ZĂGĂNESCU

În dimineața zilei de 30 iunie 1908, la orele 07 și 17 minute, deasupra bazinului râului Podkamennaia Tunguska din Siberia Centrală, a putut fi urmărit zborul unui străluciror glob de foc, care a explodat în atmosfera înaltă, fiind însoțit de un zgomot asurzitor și de cutremure care au fost înregistrate nu numai la Observatorul de magnetism și meteorologie din Irkutsk, dar și în Europa; în nopțile care au urmat, pe cerul de deasupra zonelor nordice ale Europei și Asiei, au fost vizibile iluminări similare celor aurorale... Din observațiile cercetătorilor de la institutul menționat și ale celor care au urmărit fenomenul a apărut opinia că bolidul de foc a explodat cam la înălțimea de 20 km, iar lumina nocturnă ar fi fost o consecință a ionizării straturilor atmosferei înalte ca urmare a traversării cu mare viteză a acestora de către globul de foc, provenit de la suprаîncălzirea unui mare meteorit, de către unda de șoc formată la o viteză de peste 20 km/s!

Numeroasele expediții științifice de cercetare la fața locului, organizate începând din 1921 – majoritatea sub egida Academiei de Științe din fosta URSS – au menționat formarea unui crater cu diametrul de 50 m, incendierea pădurii pe o rază de circa 10 km, doborârea arborilor către exterior pe o rază de circa 20 km; nu s-au găsit fragmente meteoritice (doar praf meteoritic!), nici valori de radioactivitate ridicate. Ca urmare au fost emise mai multe ipoteze pentru explicarea... catastrofei tunguse: căderea și explozia unui asteroid gigant, ciocnirea cu un bloc de antimaterie sau chiar cu o microgaură neagră (care ulterior a și traversat Pământul!), explozia unei nave cosmice și chiar ciocnirea Terrei cu nucleul unei mici comete, format din gaze congelate și praf...! această ultimă ipoteză a fost emisă încă din 1922 de cercetătorul rus L.A. Kulik, care a condus mai multe expediții în taigaua siberiană și chiar s-a referit la cometa Ponss-Wiennecke, de meteorologul englez F. Whipple (1934) și de fostul academician sovietic V.G. Fesenkov, care a conferențiat în acest sens la cea de a 9-a Conferință internațională asupra fenomenului Tungus (august 1960).

Iată că la Conferința Internațională dedicată aceluiași fenomen în 1996 la Bologna (Italia), profesorul român Ion Nestor din Huedin a prezentat o teorie originală asupra originii fenomenului: el a susținut ipoteza unei ciocniri întâmplătoare a unui mare meteorit, incandescent datorită străbaterii atmosferei înalte cu peste 10 km/s, cu o „imensă pungă de gaze combustibile", aflată în atmosferă la o anumită înălțime. Detonarea „pungii de gaze" a pulverizat meteoritul, provocând efecte similare unei explozii atomice, mai puțin efectele radiațiilor ionizante, dar la care s-au adăugat urmările „fluidizării solului", fenomen descoperit recent de specialiștii americani... Noua ipoteză explică răsturnarea arborilor, creșterea nivelului apelor freatice, deformarea terenului, care a devenit acolo vălurit (!)... fenomen care nu a fost explicat de nici o altă teorie. Punga de gaze a provenit fie de la un zăcământ subteran, fie de la mile de kilometri pătrați de mlaștini din zonă care, primăvara, s-au dezghețat și au eliberat în atmosferă imense cantități de „gaz de mlaștină". Fizica atmosferei poate explica formarea, în aceste condiții, a unei „pungi" imense, având concentrația minimă de 5 la sută!

(Va urma)

radio CONTACT
o 9 EXPRIMARE

ARAD	65,95 FM	CHIȘINĂU	100,9 FM
BUCUREȘTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	69,8 FM	FOCȘANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOȘANI	93,1 FM	IAȘI	91,9 FM
BRAȘOV	105,5 FM	PITEȘTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEȘTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REȘIȚA	70,79 FM
CĂLĂRAȘI	101,8 FM	SIBIU	91,8 FM
CONSTANȚA	91,1 FM	TG. MUREȘ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

Mâncătorii de insecte

În lume există multe locuri unde insectele sunt consumate de oameni, fiind considerate „delicatese".

Tribul Danis, vechi vânători de capete, aflat în munții Irian din vestul Noii Guinee, azi nu mănâncă deloc carne, hrana lor obișnuită fiind tuberculele diferitelor plante. Pentru că au însă nevoie și de proteine animale, cei maturi mai consumă greieri, în schimb copiii se „omoară" după broscuțele de copac.

În schimb, tinerii ugandezi vânează termite. Ei așază o pânză peste tunelul ce duce în interiorul cuibului. În câteva minute țesătura se umple de „soldați". Nu mai rămâne decât să fie culeși. Apoi li se taie capul cu o mușcătură de dinți și se trece la rontăitul insectei. După cum spun localnicii, termitele-soldați au gust de alune. Tot aici sunt oferiți la vânzare greieri uscați și sărați.

În China se practică creșterea scorpionilor în bazine, iar când este vorba de o producție industrială se amenajează locuri speciale umede și întunecoase, așa cum le place acestor viețuitoare. Chinezii îi mănâncă fripți în ulei, cu adaos de usturoi și diverse mirodenii, precum cumarile tăiate fin, se spune că astfel preparații au gust de creveți.

Într-un mare restaurant din Canton (China) clienții pot alege: viermi de apă, cărăbuși, nimfe, viermi de mătase (ce au gust de ficat), scorpioni, trântori de albine, miriapozi și diverși șerpi.

Uscarea omizilor pentru conservare

Toți sunt vii și se prepară în câteva minute.

În Peru există „bufete reci" cu produse rafinate ca: viermi albi, ce se consumă cruzi aspirându-se conținutul, miriapozi cu gust de pește, lăcuste cu gust de homari, servite asortat cu furnici prăjite, pui de aligator și viermi roșii de agave, planta din care se fabrică băutura tequila.

În Papua, pe palmierii prăbușiți se înmulțesc niște viermi mari și albi, ce constituie pentru localnici o veritabilă rezervă de carne, căci ei sunt mai bogați în proteine decât porcul sălbatic.

În Cambodgia, tarantulele fripte în ulei sunt excelente pentru virilitate afirmă localnicii.

Într-o piață din Phnom-Penh se pot cumpăra ouă proaspete de furnici și greieri fripți. Omizile fluturilor de noapte de culoare verde, păroase, sunt fierte, sărate și uscate la Soare timp de o zi. În acest mod ele pot fi conservate luni de zile, conținutul lor în proteine fiind de trei ori mai mare decât cel al cărnii de vacă.

În țările europene, ideea de a consuma asemenea delicatese este respinsă în totalitate, dar entomofagii, care militează pentru exploatarea acestei fabuloase resurse alimentare, sunt convinși că într-o bună zi se va deschide apetitul și acestor oameni. *(A. Dianu)*

Imposibilul probabil

Cristian Tudor Popescu

GET 00: 00: 00 Cele cinci motoare ale treptei.întâi bubuie atât de năpraznic, încât spectatorii mai slabi de înger sunt pentru câteva clipe convinşi că superbul colos înalt de 120 m va sfârşi prin a exploda pur şi simplu. În momentul tracţiunii maxime, computerul coordonator comandă retragerea braţelor metalice care fixează nava de rampa de lansare. Sistemul de pompe inundă platforma cu un debit de 3150 l de apă pe secundă. 3000 de tone de combustibil, metal masiv şi electronică, plus 224,5 kg de material uman se ridică într-o miraculoasă verticalitate deasupra peninsulei Florida, spre cerul senin al zilei de 16 iulie 1969, A.D.

GET 27: 14 Caldrin: Privesc prin telescopul monocular. Se văd bine toate insulele din Mediterana, Majorca, Minorca, Sardinia, Corsica, e ceaţă în nordul Peninsulei Italice, câţiva nori cumulus deasupra Greciei. Insulele Britanice sunt de un verde mai pronunţat decât Spania sau Insulele Mediteranei.

GET 28: 40 MC: Aud muzică sau mi se pare? Nollins: Caldrin cântă... *Pasează-mi cârnatul.*

GET 57: 00 Armstrange: Aţi zis că transmisia merge, da?

MCC: Exact, şi aveţi o mare audienţă: în afară de USA, sunteţi recepţionaţi în Japonia, Europa de Vest şi cea mai mare parte a Americii de Sud. Toată lumea e mulţumită de calitatea imaginii şi apreciază marele show.

GET 93: 28 Armstrange: Am detectat aproape toate reperele terenului de aselenizare cu care am fost familiarizaţi.

MCC: O legendă veche povesteşte că o frumoasă chinezoaică pe nume Chan-Go a trăit acolo patru mii de ani. Se pare că a fost surghiunită pentru că ar fi furat de la soţul ei elixirul nemuririi. Puteţi să vă uitaţi după însoţitorul ei, un iepuroi chinezesc uşor de localizat pentru că stă întotdeauna pe picioarele din spate în umbra arborelui de scorţişoară.

Nollins: O să fim cu ochii pe fata cu iepure.

GET 1109: 30 Armstrange: Pentru cei care n-o cunosc, voi descrie acum placa comemorativă. Mai întâi sunt gravate cele două emisfere pământeşti. Dedesubt scrie: Aici, oameni de pe planeta Pământ au pus pentru prima oară piciorul pe Lună. Iulie 1969 Anno Domini. Acest eveniment este dedicat păcii în întreaga lume. Urmează apoi semnăturile membrilor echipajului şi cea a Preşedintele USA.

MCC: Roger. Vrem să vă avem un minut în obiectiv. Preşedintele vrea să vă spună câteva cuvinte.

Armstrange: Este o onoare pentru noi.

MCC: Domnule Preşedinte, puteţi începe.

Preşedintele: Vă vorbesc prin telefon din Camera Ovală a Casei Albe. Aceasta este cea mai memorabilă convorbire telefonică a tuturor timpurilor. Pur şi simplu nu vă pot spune cât sunt de mândru. Pentru toţi americanii, acesta va fi cel mai frumos moment din viaţă şi sunt sigur că popoarele lumii întregi iau parte împreună cu noi la această sărbătoare. Pentru că, prin ceea ce voi aţi făcut, cerul a devenit o parte din lumea omului şi faptul că ne vorbiţi din Marea Liniştii ne face să ne gândim la dublarea eforturilor noastre pentru a aduce pacea şi liniştea pe Pământ. Pentru un unic moment în întreaga istorie umană, toţi oamenii de pe Pământ sunt unul. Uniţi în mândria lor pentru fapta voastră şi în rugăciunile înălţate întoarcerii voastre cu bine.

Armstrange: Vă mulţumim, domnule Preşedinte. Este o mare onoare şi un privilegiu pentru noi să reprezentăm nu numai USA, ci şi pe toţi oamenii paşnici, indiferent de naţionalitatea lor.

Preşedintele: Şi noi vă mulţumim mult şi sperăm din tot sufletul, cu toţii sperăm, să vă vedem joi pe Stallion.

Caldrin: Şi noi sperăm asta foarte mult, domnule Preşedinte.

GET 1194: 50 Modulul de comandă, adică tot ce-a mai rămas din giganticul turn care părăsea Florida cu opt zile în urmă, se pregăteşte să pătrundă în îngustul coridor de reintrare în atmosferă. Ieşirea din limitele coridorului înseamnă fie pierdere în vid fără posibilitate de întoarcere, fie arderea prematură a scutului termic.

MCC: Sunteţi pe coridor. Aveţi drum deschis pentru amerizare.

Armstrange: Vă asigur că apreciem mult treaba asta. Zona de aer supraîncălzit şi ionizat care se formează în vecinătatea scutului termic împiedică total propagarea undelor radio şi comunicarea astfel întreruptă nu va mai fi reluată niciodată...

*

* *

...Armstrange îşi reveni primul. În cabină era o căldură insuportabilă. „Am aterizat, dar unde naiba? Ăsta a fost un şoc mult prea puternic pentru o amerizare normală."

Caldrin şi Nollins se dezmeticeau treptat şi ei. Cu mişcări greoaie, nesigure, începură să îmbrace costumele izolatoare. Armstrange acţionă pârghia care deschidea simultan toate cele douăsprezece zăvoare ale trapei laterale, facilitate introdusă după ce Grissom, White şi Chafee arseseră de vii în ianuarie 1967. Nici un rezultat. Încercă să manevreze fiecare zăvor în parte şi constată că trapa era înţepenită, probabil din cauza căldurii excesive.

– Sus, zise Caldrin. Era singura lor şansă, trapa de comunicare cu modulul lunar. Aici pârghia de deschidere funcţionă fără greş, din prima încercare. Armstrange văzu întâi cerul şi nişte frunze. Apoi se ridică în braţe şi ieşi pe carcasa exterioară.

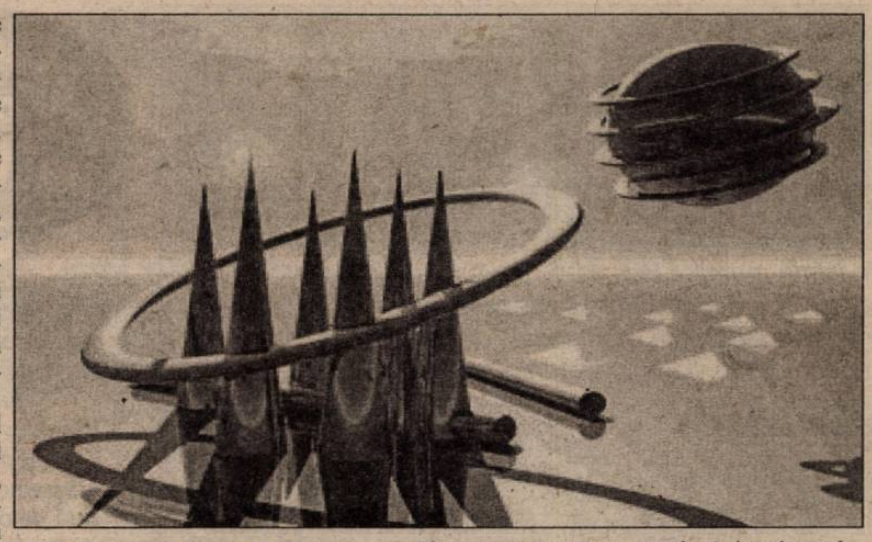

În faţă, zidul verzui-negricios al junglei. În spate, apele tulburi, mocirloase ale unui râu mare, poate chiar un fluviu. Modulul era împlântat aproape până la jumătate în mlaştina de lângă ţărm, paraşutele de frânare se întinseseră pe copacii de pe mal.

Armstrange avu câteva clipe o impresie de *déjà vu.* Apoi îşi aminti. Prin anii '50 fusese doborât în timpul unei misiuni de luptă în Koreea şi se paraşutase cu bine.

– Cred că suntem pe undeva prin Asia.

– Ce te face să crezi? Am putea la fel de bine să fim în Africa sau în America de Sud, spuse mohorât Caldrin.

– N-are nici o importanţă, băieţi. Absolut nici o importanţă. Oricum, în maximum câteva ore vom fi recuperaţi.

Armstrange se întoarse brusc spre dreapta. Din hăţiş apăruse un om. Zdrenţăros şi ţinând în mână un pistol-mitralieră. Şuieră câteva cuvinte într-o limbă necunoscută şi ameninţă cu arma.

– V-am spus eu că suntem în Asia, zise calm Armstrange. Hei!, mai spuse zâmbind şi ridică braţele făcând un pas înainte.

În aceeaşi clipă omul deschise focul. Trase până când goli tot încărcătorul şi ţeava automatului se încinse. Armstrange se răsuci şi căzu cu faţa în nămol. Caldrin şi Nollins se prăbuşiră pe cuirasa modelului, fără un geamăt. Bodogănind, zdrenţărosul se duse să izbească cu patul armei în capul lui Nollins, care încă mai mişca. Pe urmă plecă.

El nu auzise niciodată de Shepard, Grissom, Glenn, Carpenter,Schirra, Cooper, Young, Mc Divitt, White, Conrad Borman, Lovell, Stafford, Scott, Cernan, Gordon, Eisele, Cunningham, Anders, Schweickart, Armstrange, Caldrin şi Nollins. Ştia în schimb al cui e steagul de pe umărul stâng al costumelor.

Piaţeta cu bănci de marmură (fragmente)

Bogdan Ficeac

...Unsprezece zile trecuseră de când Clemens Favel venise aici, în sud, la filiala companiei, să aplaneze conflictul cu muncitorii zilieri. Ea îl încurajase, ştiind că pentru el îndeplinirea cu succes a misiunii echivala cu o avansare sigură. Îi promisese că îi va telefona zilnic, plânsese puţin la gară, dar abia acum înţelegea el de ce fusese de acord cu plecarea lui. Voia să rămână singură. Ieri nici nu-i telefonase şi azi pretextase că fusese la spital la o mătuşă grav accidentată, dar el presimţea că minte. Întotdeauna a suspectat-o. Alice era foarte frumoasă, bărbaţii roiau în jurul ei, chiar ea îi încuraja arătându-se flatată de complimentele pe care i le adresau, participând la conversaţiile lor, zâmbind întotdeauna. Pentru el, de când a cunoscut-o, viaţa devenise un calvar, trebuia s-o urmărească permanent, pândind orice gest, orice privire. Alice îl ruga mereu să aibă încredere în ea, să n-o mai agreseze cu gelozia lui absurdă, ea îl iubeşte şi nu l-ar înşela sub nici un motiv...

Inima îl durea surd, simţea că se sufocă, amorţise. Nu mai putea suporta. Trebuia să verifice totul înainte de a ajunge o epavă. Deja slăbise mult, ochii îi ardeau de febră, pielea i se ridase.

Se hotărî brusc. Sări din pat şi aprinse lumina. Va pleca în chiar noaptea aceasta. Dacă Alice îl înşela, era sigur că o va surprinde. Cu gesturi febrile îşi luă hainele aruncate în dezordine pe fotoliu şi se îmbrăcă.

Trecu spre birou şi deschise sertarul unde ţinea o parte din bani. Întinse mâna şi brusc încremeni. Alături de portmoneu, aruncat spre fundul sertarului, zăcea pistolul greu de care nu se despărţea în deplasările mai lungi. Un Colt 45. Îl atinse cu vârful degetelor, mângâindu-l uşor, cu teamă, apoi îl înşfăcă decis şi îl înfundă în buzunarul hainei.

Noaptea era pe trecute. Aştepta de două ore ascuns la intrarea imobilului vecin cu cel în care locuia...

Aşa cum presimţise, pe Alice nu a găsit-o acasă. Lipsise toată noapte. Bănuielile lui deveniseră certitudine. Acum nu mai simţea nimic altceva decât o ură imensă.

Zgomotul unui motor îi atrase atenţia. Privi în lungul străzii şi zări farurile unei maşini care se apropia. Se trase la adăpostul întunericului din holul de intrare. Un taxi galben trecu pe lângă el şi opri în faţa imobilului său.

Îşi ţinu respiraţia. Trăsăturile i se crispaseră şi inima începu să-i bată violent. Din taxi coborî Alice. Înăuntru, pe locul din spatele şoferului se afla un bărbat în costum alb care zâmbea urmărind-o. În lumina becului de pe trotuar desluşi pe faţa lui, în prelungirea sprâncenei drepte, o mică cicatrice. Degetele i se încordară pe patul rece al armei.

Alice flutură cu mâna un semn de rămas bun. Zâmbea. Faţa îi era obosită. Se îndreptă spre intrare căutând cheia în poşetă. Maşina demară şi dispăru la prima intersecţie.

Ieşi nesigur, tăcut, din umbra holului, sprijinindu-se de zid. Încet, ca un automat, ridică pistolul şi îl aţinti asupra ei.

Alice nu îl observase. Era pe jumătate întoarsă cu spatele la el. Descuia uşa masivă a blocului.

În clipa când puse mâna pe clanţă, el apăsă pe trăgaci...

*

La una dintre măsuţele de pe terasa cafenelei stăteau doi bărbaţi. Unul fuma privind absent spre forfota serii, celălalt răsfoia preocupat ziarul, sorbind din cafeaua aflată în faţa lui....

– Femeia asta! (Robet îi arăta ziarul bătând cu degetul peste fotografie). De ea îţi vorbisem înainte. Uite, a fost împuşcată imediat după ce am lăsat-o în faţa imobilului în care locuia.

– Iartă-mă, n-am fost prea atent. Cum spuneai că ai întâlnit-o?

– Mă întorceam de la petrecerea dată de Victor. Luasem un taxi. În dreptul clinicii, doctorului Morowitz am văzut-o în stradă, făcând semn insistent. I-am spus şoferului să oprească şi am invitat-o înăuntru. M-a întrebat unde merg şi a răsuflat uşurată aflând că avem aproape acelaşi drum. M-a rugat să facem un mic ocol pentru a o lăsa acasă, ceea ce, evident, am acceptat. Am încercat să-i propun o întâlnire, dar n-a mers. Aproape m-a umilit.

– Ce spui?! Zâmbi celălalt surprins. Nu credeam că pe tine te poate umili o femeie..

– Uite că a fost posibil... Am uitat să-ţi spun, era măritată. Aş fi curios să-l văd pe norocosul care i-a sucit minţile. Mi-a vorbit tot timpul despre el. Îl iubea foarte mult...

*

Au trecut cinci ani. Îngrozitor de încet. Acum, Clemens Favel îl privea pe omul masiv, spân, cu faţa dură, cum scria la birou, completând formularul în timp ce se ştergea de transpiraţie cu o batistă mare, în carouri. Când termină, iscăli şi aplică ştampila.

– Eşti liber, Favel, îi spuse, întinzându-i documentul de eliberare din penitenciar...

Ajunse pe trotuar, mergea fără să se ferească, lumea îl privea ca pe un nebun, ferindu-se din calea lui. Abia în faţa micului magazin de arme se opri şi intră. Zgomotul clopoţelului de deasupra uşii avertiză vânzătorul, un tânăr brunet, cu părul tuns perie, care apăru din spatele unei draperii grele de pluş.

– Bună ziua, domnule. Cu ce vă putem servi?

Vocea lui Favel era incoloră:

– Un revolver.

– Ce model doriţi?

– Indiferent... Un Beretta

– Câte cutii de cartuşe doriţi? Una, două?

Favel nu înţelese imediat întrebarea. Vedea încă privirea plină de dragoste a lui Alice, mângâierile bărbatului cu cicatrice, sărutul acela îngrozitor şi definitiv. Răspunse automat, fără să gândească:

– Una...

Oricum erau prea multe. Dar acum nu mai conta. Nimic nu mai conta. Singurul lucru de care avea nevoie era pistolul acesta şi un glonţ. Un singur glonţ.

Pentru el...

Inconștiență....

Jol Winslow, un muncitor în vârstă de 33 de ani la o fermă din Colorado, avea o singură pasiune – berea. Nici nu e de mirare că de fiecare dată se întorcea acasă beat și, mai mult decât atât, de fiecare dată avea idei, care mai de care mai năzdrăvane.

Într-una din zile, tocmai pentru a-i mai frâna elanurile bahice, soția sa a trimis-o pe fiica lor de 10 ani să-și aducă tatăl acasă. Când și-a văzut fiica, tatăl a fost entuziasmat și a mai dat repede pe gât câteva cutii de bere. Apoi, pentru că trebuia să ajungă acasă, tatăl s-a urcat într-o furgonetă, împreună cu alți trei prieteni la fel de amețiți, punând-o la volan pe micuța lui fiică. Nici unul dintre bărbați nu și-a pus centură de salvare făcând mare haz de faptul că fetița nu ajungea bine cu picioarele la pedale! Lângă localitatea Pierce însă, fetița a pierdut controlul volanului și a intrat într-un parapet, alegându-se cu ambele picioare fracturate, în vreme ce toți ceilalți au suferit răni ușoare.

Poliția sosită la fața locului și o asociație de femei numită „Mamele împotriva șoferilor bețivi" au declarat că nu au mai întâlnit până acum un asemenea caz de inconștiență. *(I.S.)*

În urmă cu 16 ani, Patti White Bull, o femeie de 42 de ani, indiancă de origine, a intrat în comă imediat după ce a născut cel de-al patrulea copil al ei. Un cheag de sânge a pătruns în interiorul unui plămân, împidicînd-o să mai respire. Inima a încetat să mai bată un timp, iar creierul, lipsit de oxigen, a fost grav afectat. După o comă profundă de trei săptămâni, Patti a intrat într-o stare semi-vegetativă care a durat 16 ani. Nimeni n-a mai reușit să găsească vreo punte de comunicare cu ea. Insensibilă la durere sau la plăcere, n-a mai reacționat la nici un stimul. Totuși, a rămas în permanență cu ochii larg deschiși. Uneori, părea că urmărește cu privirea o linie imaginară în spațiu.

În toată această perioadă, personalul clinicii Las Palomas Nursing Home din Albuquerque i-a acordat o atenție deosebită și, în ciuda faptului că teoretic nu exista nici o speranță pentru revenirea la o viață normală, la două zile pacientei i se făceau ședințe de masaj împotriva atrofierii musculaturii. Pe 24 decembrie 1999, după ce infirmiera Donna Juarez i-a făcut masajul obișnuit a vrut s-o învelească și a rămas mută de uimire, chiar speriată, când a auzit o voce spunându-i: „Nu face asta!" În cameră se afla doar ea cu pacienta. A crezut că imaginația îi joacă feste, dar după câteva secunde Patti a repetat mult mai clar: „Nu face asta!" Donna a intrat în panică și a început să strige după ajutor: Asista la o minune în seara de Crăciun: Patti White Bull vorbea.

■ *Miracolul din 24 decembrie 1999*

DUPĂ 16 ANI, ȘI-A REVENIT DIN COMĂ

De urgență, a fost solicitat dr. Elliot Marcus, neurolog cu o impresionantă experiență, de la universitatea din New Mexico. Când a ajuns la Las Palomas acesta a rămas deopotrivă uluit. În întreaga literatură de specialitate, asemenea cazuri se rezumă la câteva și oricum după perioade mai scurte de comă. Patti White Bull nu doar că vorbea, evident mai greu, dar a cerut și un creion și o hârtie pe care a scris „Te iubesc" pentru mama ei care a venit imediat ce a auzit vestea incredibilă. De fapt, după trei ani de la intrarea în comă, singurul membru al familiei care a mai vizitat-o pe Patti a fost mama sa, Gloria Laddler sau „Snow Flake Flower" cum i se spune în limba strămoșilor ei. O dată pe săptămână, venea la clinică, se așeza alături de Patti, o mângâia continuu și îi șoptea la ureche vorbe numai de ea știute.

Când Mark (soțul lui Patti, care după trei ani de la instalarea comei, nemaisperând într-o minune, ceruse divorțul) a fost anunțat și a venit la clinică, Patti l-a recunoscut imediat și i-a spus: „Bună!", ca și cum nu trecuseră cei 16 ani peste ei. Au continuat să vorbească despre tot felul de nimicuri. După câteva zile, infirmierele au găsit-o pe Patti plângând în liniște; „nu mi-am văzut copiii crescând" a motivat ea. Atunci Mark a adus-o pe Cindi, fiica lor cea mare (25 de ani), să-și vadă mama. Patti a recunoscut-o imediat, a întâmpinat-o cu un simplu: „Bună, Cindi!", deși când a intrat în comă fata avea doar 9 ani. În schimb, când a venit s-o viziteze Marc jr. (ultimul născut), Patti, evident, nu l-a cunoscut. Dar a fost suficient ca el să-i spună „mamă", și Patti l-a strâns la piept ca pe un nou-născut. După o săptămână de la revenirea din comă, Patti a început să meargă, să se îmbrace aproape singură și să mănânce aproape normal, de la piure până la pizza. Apoi i-a cerut mamei sale să o ducă afară, să respire aerul proaspăt al munților din apropierea orașului Albuquerque. Când a observat un grup de tineri făcând jogging a spus: „Aș vrea să alerg".

Desigur, medicii o țin în continuare sub strictă observație, uimiți de această revenire, chiar dacă e vorba doar de o normalitate parțială. Dar, ei recunosc că se tem de o situație asemănătoare celei din filmul „Trezirea" (cu Robert De Niro) în care pacienții, după o scurtă revenire la viața normală, au alunecat din nou în lumea umbrelor minții. *(A. P.)*

■ *Și la alții – ca la noi!*

RĂUFĂCĂTORI PROTEJAȚI DE... SIDA!

Trei delincvenți italieni din Torino, Antonio Lamarra, Ferdinando Anastasio și Sergio Magnis, toți trei bolnavi de SIDA, s-au folosit de prevederile unei legi din 1992 – legea Martelli – care îi absolvă de încarcerare pe bolnavii atinși de acest virus necruțător. Oblăduiți de această lege clementă cei trei și-au continuat cu cinism activitatea infracțională, ultima lor ispravă consumându-se cu prilejul unui atac armat la o Agenție a Băncii Sicilia din Torino în urma căruia s-au ales cu 50 milioane de lire. Hoții au fost însă ușor identificați datorită telecamerelor care au înregistrat jaful dar arestarea lor a fost posibilă doar după câteva zile, timp în care cea mai mare parte din bani a fost cheltuită. Bineînțeles că nici de această dată răufăcătorii nu au fost condamnați la detenție. Opinia publică, alertată de acest caz, a făcut presiuni prin mass-media și diferite organisme sociale asupra autorităților judiciare care s-au arătat dispuse să revizuiască legea Martelli. O lecție care ar putea servi și Justiției române care permite ucigașilor rutieri să-și stabilească singuri alcoolemia, sau tâlharilor anchetați în stare de libertate să-și continue infracțiunile... *(Gh. R.)*

■ *Naomi Campbell dată în judecată*

Venera neagră în cerul gurii

Este de neînchipuit o lume fără rivalitățile dintre femei. Celebrul model Naomi Campbell ocupă în ultima vreme prima pagină a unor reviste mondene ca urmare a unui incident de acest gen. Mai precis ea a fost dată în judecată de fosta ei secretară Georgina Galania care a acuzat-o de... agresivitate. Ea s-a plâns Tribunalului superior din Manhattan că starul ar fi bătut-o de câteva ori, lovind-o cu capul de pereți, și că în timpul unei călătorii ar fi încercat s-o arunce din automobil în timp ce acesta rula cu viteză. „Venera neagră" nu a ținut să conteste personal aceste acuzații întrucât i s-au părut stupide. Ca să satisfacă însă lăcomia mass-media a mandatat-o pe purtătoarea sa de cuvânt, Marcia Horovitz să declare presei că acuzele fostei secretare nu reprezintă decât o încercare puerilă de a o stoarce de bani pe marea vedetă, suma pretinsă ca despăgubiri morale fiind de opt milioane de dolari. Georgina Galania a reacționat în acest fel datorită faptului că Naomi a concediat-o ca urmare a incapacității sale profesionale. Intervievată de un reporter, noua secretară a starului a afirmat: „Naomi este întruchiparea feminității, frumuseții și rafinamentului. Sunt foarte fericită că mă aflu în slujba ei." O atitudine care însă nu o va ajuta în procesul care se află în plină desfășurare. (Gh.R.)

STRIGOI la cabanele de vânătoare?

La unele cabane de vânătoare se aud din când în când noaptea, zgomote ciudate amplificând teama celor ce le ascultă. Originea acestor ciudate zgomote este atribuită de martori, sufletelor celor ce s-au retras din viață și au devenit strigoi.

La o cabană se auzea în unele nopți, lângă geam, un sunet asemănător unui plâns sau suspin.

Au trecut ani până ce aceste ciudate zgomote ce au înspăimântat pe cei ce le-au ascultat să fie explicate. Ramurile suprapuse a doi arbori produceau prin frecare, sub acțiunea vântului, sinistrul zgomot amplificat și de liniștea nopții. „Terorizarea" celor ce le-au auzit a fost atât de înspăimântătoare încât s-a hotărât tăierea celor doi arbori.

Ciudate erau zgomotele auzite în unele nopți în podul unei cabane de vânătoare, zgomote asemănătoare celor determinate de o șaretă. Durau 1-2 minute și se repetau la intervale de 1-1 oră. Se atribuie originea acestor zgomote sufletului unui pădurar ce a deservit cabana și îi plăcea să conducă la trap calul de la șaretă.

Sursa acestor zgomote a fost dezlegată de un oaspete curajos ce a urcat la auzul acestora, noaptea cu lanterna, în podul cabanei. Straniul zgomot era determinat de o pisică care se arunca în capturarea șoarecilor pe un strat de nuci puse și uitate la uscat. Evacuarea nucilor a dus și la anihilarea ciudatului zgomot.

La o altă cabană, câțiva ani s-au auzit inexplicabile bătăi în ușa de la intrare numai în nopțile din lunile calde. Zgomotul de bătăi în ușă se întrerupea pentru un timp ca și când cel ce le determina aștepta deschiderea ușii.

Explicația ciudatului zgomot a fost dată de un oaspete care la auzul lor în timpul nopții nu a mai putut dormi. A recuperat somnul în timpul zilei când a fost trezit de aceleași bătăi auzite în timpul nopții. S-a sculat, a deschis ușa și a constatat că pe preșul de la ușa de la intrate dormea un câine. Acesta în timpul scărpinării de purici lovea cu piciorul, lemnul ușii, loviri care determinau și acel ciocănit, bătăi în ușă. *(Dr. V. Nesterov)*

■ *Norocul începătorului!*

AVEA DOAR 6 DOLARI ÎN BUZUNAR

Totul s-a întâmplat, în localitatea Hialeah din Florida unde, un tânăr, Evelio Gomez, ajunsese cu ultimii săi 6 dolari. El se prezentase la Jim Trainer, crescător de cai, cu câtva timp în urmă și acesta, impresionat de necazul lui – avea o soție gravidă și căuta disperat de lucru – l-a angajat pentru 196 de dolari pe săptămână „să plimbe caii", adică să-i răcorească și să-i liniștească după curse.

Și a venit și una din aceste curse. Evelio nu știa absolut nimic despre pariuri și încă și mai puțin despre calitățile cailor. Știa doar că mai avea 6 dolari în buzunar și o îngrozitoare nevoie de bani. L-a întrebat atunci pe un băiat de la grajduri, Juan Perez, cum se face un pariu. Juan i-a sugerat să joace la așa-numitul pariu triplu, unde se alege o tripletă de cai pe care pariezi pentru primele trei locuri. Gomez a plătit un dolar și a ales trei dintre caii din cursa a doua – printre care și pe King Oro, calul „patronului" Toner (care de altfel aproape fusese în pericol de moarte cu nici un an în urmă din cauza unei boli misterioase). Cotele celorlalți doi erau de 53 la 1 și de 11 la 1 – nimeni, adică, nici un om normal nu le-ar fi dat nici o șansă de câștig !

Și totuși, pentru cine știe ce motive stranii, sorții au fost de partea lui Gomez. Cei trei cai au câștigat. Lumea aplauda, dar Evelio Gomez încă se mai gândea să arunce biletul pentru că, așa credea el, nu era bun de nimic. Dacă ar fi pariat 2 dolari, ar fi câștigat premiul complet – așa a câștigat doar jumătate, adică 23682 de dolari și 20 de cenți! A plătit 6000 de dolari taxele la stat și a plecat acasă cu 17000 de dolari curați!

A doua zi a dat fiecărui coleg al său de la grajduri câte un plic cu 20 de dolari, i-a tratat pe toți cu câte o bere, le-a promis că o să le ofere și o masă și – a plecat. Avea nevoie de câteva zile de odihnă, a spus. *(M.D.)*

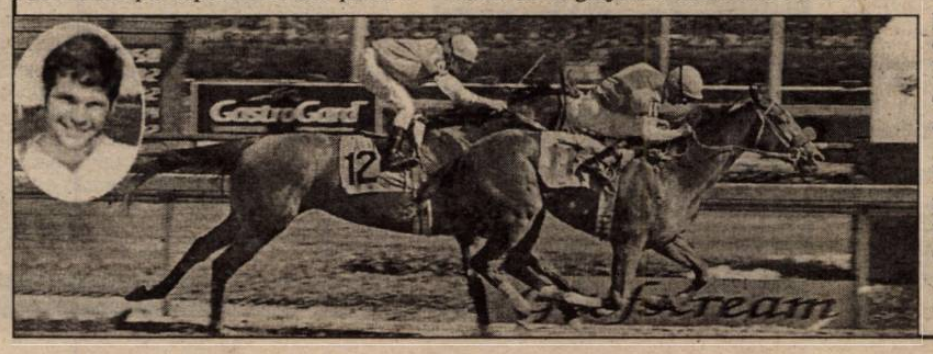

Săptămâna 31 martie - 6 aprilie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.05 Serial: „Bâlciul deşertăciunilor" (r) 13.00 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Scena 15.30 Emisiune în limba germană 16.00 Fotbal: Oţelul Galaţi – Farul 18.00 Tenis show 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Omul de nicăieri" 21.45 Patinaj artistic 23.45 Film: „Lipsită de apărare" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 8.20 Serial: „Dinastia Strauss" 9.10 Desene animate 10.00 Vă place filmul? 10.30 Art-mania 12.45 Lumea şi noi 13.15 Arca Marinei 16.00 Fotbal: Petrolul Ploieşti – Rapid Bucureşti 18.00 Patinaj artistic 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" (ep.1) 23.35 Film: „Un om hotărât" (SUA, 1998).

SANDRA BULLOCK
ROMÂNIA 1
duminică, 20.45

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miky 11.00 Viaţa satului 13.20 De luni până duminică 14.00 Naţional TV Bingo Liberty 17.00 Serial: „Blankenese" 18.25 Trupa de şoc 19.30 Perechea potrivită 20.00 Jurnal 20.45 Film: „În timp ce tu dormeai" (SUA, 1995). Cu: Sandra Bullock 22.35 Patinaj artistic.

LUNI 12.00 Surprize, surprize! (r) 14.15 TVR Craiova 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Agenţia de plasare 18.15 Serial: „Blossom" 18.40 Serial: „Bine şi rău" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.30 Gala UNITER.

MARŢI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Convieţuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.15 Serial: „Blossom" 18.40 Serial: „Bine şi rău" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Telecinemateca: „Maria Stuart" (SUA, 1971) 23.00 Nu trageţi! 23.30 A-Facerea.

MIERCURI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 11.05 TVR Cluj-Napoca 13.05 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 16.00 Ecoturism 16.25 Medicina pentru toţi 16.55 Fotbal: Astra Ploieşti – Steaua Bucureşti 19.05 Serial: „Sunşet Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Film: „Bani care ucid" (coprod. 1995, partea I) 22.35 În flagrant 23.25 Lumea dansului.

JOI 7.00 Matinal naţional 9.00 TVR Iaşi 10.00 Fotbal – rezumat 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.00 Convieţuiri 16.00 Scena 18.15 Serial: Blossom" 18.40 Serial: „Bine şi rău" 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Teatrul Naţional TV prezintă: „Căsătorie imposibilă" 22.40 Fotbal 0.05 Rock la miezul nopţii.

prima

VINERI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Exploziv (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Real TV 20.00 Film: „Menajera" (coprod., 1990) 21.30 Nadine Show 22.15 Serial: „Frasier" 23.00 Film: „Hercule" (SUA, 1970). Cu: Arnold Schwarzenegger 1.00 Film: „Sânge nobil" (SUA).

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 11.30 Sport Magazin 13.00 Motor 14.30 Dosarele Y (r) 16.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.30 Popular divertisment 21.00 Film: „Dulce amăgire" (SUA, 1996) 22.45 Serial: „Frasier" 23.00 Show-ul de noapte 1.00 Film.

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 12.00 Vacanţă à la Petrişor 12.30 De colo colo 13.30 Chic 14.00 Cinemagia 14.30 Film: „Lumea celor liberi" (Marea Britanie, 1966) 16.00 Tradiţii 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.30 Film: „Soţia fratelui meu" (SUA, 1989) 20.00 Film: „La bine şi la rău" (coprod., 1992) 22.15 Serial: „Frasier".

LUNI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Sport Magazin (r) 15.00 Chic (r) 16.00 Nadine Show (r) 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Frontal 20.00 Dosarele Y 21.00 Serial: „Brooklyn South" 22.00 Serial: „Frasier" 22.45 Special 0.30 Film.

MARŢI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Motor (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Real TV 20.00 Film: „Ne-am căsătorit?" (coprod., 1990) 21.30 Bilanţ 23.00 Special 0.30 Film.

MIERCURI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Bilanţ (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Real TV 20.00 Serial: „Detectivi de elită" 21.00 Serial: „CI5: Profesioniştii" 22.00 Serial: „Frasier" 0.30 Film.

ERIC ROBERTS
PRIMA
joi, 20.00

JOI 8.00 Dimineaţa cu Prima 13.00 Special (r) 15.00 Apel de urgenţă (r) 16.00 Viaţa în direct 17.00 Serial: „Celebri şi bogaţi" 18.00 Focus 18.35 Serial: „Poză la minut" 19.00 Real TV 20.00 Film: „Luptătorul" (SUA, 1993). Cu: Eric Roberts 21.30 Exploziv 22.00 Serial: „Frasier" 0.30 Film.

tvr2

VINERI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" 8.35 Care pe care (r) 10.05 Turnul de control (r) 12.00 Credo (r) 13.00 Desene animate 13.30 Tradiţii 14.50 Desene animate 15.15 Care pe care 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.15 Din folclorul popoarelor 20.15 Cinematograful de artă prezintă: „Valetul meu, Godfrey" (SUA, 1957) 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Iubire şi crimă»".

SÂMBĂTĂ 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" 9.15 Osia lumii 12.30 Povestea unui vultur 13.40 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 14.05 Desene animate 15.05 Film: „Insula" (Franţa, 1990) 16.30 Top TVR2 17.35 Timpul trecut 18.45 Telejurnal TVR2 19.15 Serial: „Lumini şi umbre" 20.15 Povestiri de la Hollywood 21.00 Serial: „Familia şi legea" 21.45 Film: „Circul Vega: «Anuşka»" (Franţa, 1999, partea I).

DUMINICĂ 9.05 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.00 Tip-top, mini-top 12.30 Start Rec 13.45 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 15.05 Film: „Chibriturile suedeze" (Franţa, 1995, partea I) 17.50 Teatrul Naţional TV prezintă: Călătorii în lumea teatrului 18.45 Telejurnal TVR2 19.00 Film: „Circul Vega: «Julien»" (partea a II-a) 21.00 Serial: „Familia şi legea" 21.45 Desene animate 22.15 Teatrul Naţional TV prezintă: „Maşina de scris" de Jean Cocteau.

LUNI 13.00 Desene animate 13.30 La noi la români! 14.00 Toţi împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Punct şi de la capăt, o emisiune culturală de Cătălin Ţîrlea 21.10 E dreptul tău! 22.00 Fotbal: Tottenham – Middlesbrough.

MARŢI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 9.35 Arta apărării (r) 11.00 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Credo 21.10 Puls 2000 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Prietenie cu bucluc»" 23.10 Lentila de contact.

MIERCURI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 10.00 Puls 2000 (r) 13.00 Desene animate 13.45 Toţi împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „Tată de duminică" (România, 1975). Cu: Amza Pellea, Radu Beligan 21.10 Mit şi istorie 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Cine are nevoie de duşmani?»".

JOI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 11.20 Start Rec (r) 12.05 Ferma (r) 13.05 Desene animate 14.00 Toţi, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.20 Film: „Mararia" (Spania, 1998) 21.10 Turnul de control 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Al doilea verdict»".

acasă

VINERI 6.50 – 11.30 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Cuba" (SUA, 1970). Cu: Sean Connery.

SÂMBĂTĂ 6.50 – 11.50 Reluări 14.00 Acasă la români 15.00 Doctorul casei 15.30 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Acasă cu Ruxandra Săraru 19.30 Acasă la români 21.00 Film: „Numărătoare inversă" (SUA, 1980). Cu: Kirk Douglas 22.50 Latino senzaţional.

DUMINICĂ 6.45 – 12.30 Reluări 14.30 Latino senzaţional. Ediţie specială 15.30 Serial: „Floare de aur" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Micuţele doamne" 19.15 Film: „Recviem pentru o stea căzătoare" (SUA, 1973) 20.45 Film: „Vă place Brahms?" (coprod., 1961). Cu: Ingrid Bergman, Yves Montan, Anthony Perkins.

LUNI 5.30 – 12.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă! 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Conversaţia" (SUA, 1974). Cu: Gene Hackman, Harrison Ford, Robert Duvall 1.15 Profesiunea mea, cultura.

MARŢI 6.15 – 12.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Cum să-ţi omori soţia" (SUA, 1964). Cu: Jack Lemmon 1.20 Profesiunea mea, cultura.

MIERCURI 6.15 – 11.50 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „Hoinarii" (SUA, 1979) 1.20 Profesiunea mea, cultura.

JOI 6.15 – 11.10 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste şi putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Pentru iubirea ta" 18.30 Ştirile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieţii mele" 22.00 Film: „La mulţi ani!" (SUA, 1959) 0.45 Profesiunea mea, cultura.

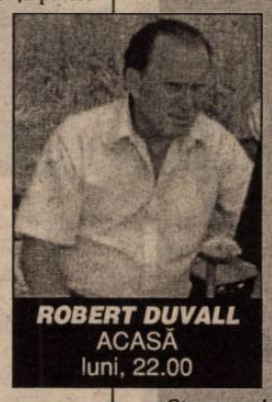

ROBERT DUVALL
ACASĂ
luni, 22.00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.30 Film: „Un nou început" (SUA, 1988). Cu: Alan Alda 16.15 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Urmărire generală 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Nae şi Vasile 21.00 Serial: „Profiler" 22.00 Chestiunea zilei 2.10 Baschet NBA: Toronto – Charlotte 5.15 Serial: „Babylon" 5.50 Serial: „Miracolul tinereţii".

SÂMBĂTĂ 9.00 Serial: „Tânărul Hercule" 10.00 Serial: „Lois şi Clark" 10.45 ProMotor 12.00 Profesiunea mea, cultura 13.05 Serial: „Susan" 13.30 Serial: „Dharma şi Greg" 14.00 Fotbal: Rocar – FC. Braşov 17.00 Film: „K2" (SUA, 1992) 19.00 Ştirile PRO TV 20.15 Film: „Novicele" (SUA, 1990). Cu: Marlon Brando 22.15 Vacanţa Mare la Pro Tv 23.20 Serial: „Echipa condamnaţilor" 0.10 Serial: „Playboy Special" (ep.1).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Meego" 11.00 Doc.: „Mileniul marilor schimbări" 12.00 Profeţii despre trecut 13.05 Serial: „Susan" 14.00 Fotbal: Dinamo Bucureşti – F.C.M. Bacău 16.00 Super Bingo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Doru Octavian Dumitru – Glumăreţu' 21.15 Procesul etapei – Fotbal: Steaua – U. Craiova 1.00 Serial: „Specialităţi erotice" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Cursa cea mai lungă" (r) 11.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 13.05 Film: „Furtunoasa zi de luni" (Marea Britanie, 1988). Cu: Melanie Griffith, Tommy Lee Jones 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Atingerea răului" (SUA, 1996). Cu: Paula Abdul 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Fotbal – rezumat 4.45 Serial: „Babylon 5".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 13.05 Film: „Metropolitan" (SUA, 1990) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.30 Fotbal 23.30 Chestiunea zilei 4.00 Serial: „Babylon 5" 5.00 Serial: „Miracolul tinereţii".

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" 12.10 Film: „Vârf de sezon" (Anglia, 1987). Cu: Jacqueline Bisset 14.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 14.50 Fotbal: F.C. Braşov – Dinamo 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Walker, polităist texan" 21.30 Fotbal 23.30 Chestiunea zilei 4.00 Serial: „Babylon 5" 5.00 Serial: „Miracolul tinereţii".

JOI 7.00 Bună dimineaţa, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Diagnostic: crimă!" (ultimul ep.) 13.05 Film: „Vulturul roşu" (SUA, 1994, partea I). Cu: Timothy Dalton 14.45 Serial: „Ultima frontieră" 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Părinţi incomozi" (SUA, 1996) 22.00 Chestiunea zilei 4.30 Serial: „Babylon 5" 5.30 Serial: „Miracolul tinereţii".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Striker" (SUA, 1987) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Hokei: Rapid – Steaua 18.05 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Adolescente rebele" (SUA, 1996) 22.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 23.00 Film: „Bărbatul mult visat" (SUA, 1997) 0.30 Film: „Aventură" (Franţa, 1981).

SÂMBĂTĂ 8.00 Serial: „Aventuri în junglă" 9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.00 Orient Express 13.00 Serial: „Agentul secret" 13.45 Film: „S-a furat coapsa lui Jupiter" (Franţa, 1980) 15.05 Film: „Alexandru cel Mare" (SUA, 1955). Cu: Richard Burton 17.15 Clanul Popeştilor 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Divertis Păcălishow 22.00 Film: „Vera Cruz" (SUA, 1953). Cu: Burt Lancaster 23.45 Film: „Musonul" (SUA, 1998) 1.15 Film: „Amanţi de duminică" (coprod., 1980). Cu: Roger Moore, Lino Ventura.

DUMINICĂ 6.40 Film: „Vânătorii de vise" (SUA, 1995) 8.00 Credinţa şi viaţa 9.00 Desene animate 10.50 Buni prieteni 11.40 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 12.30 Serial Stan şi Bran 13.00 Duminica în familie 16.00 Film: „Floarea pasiunii" (SUA, 1986) 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Ultima misiune" (SUA, 1984) 1.00 Film: „Seattle sub asediu" (SUA, 1995).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Burlacul" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Cum să prinzi un rege" (SUA, 1984) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Din Rusia, cu dragoste" (Marea Britanie, 1964) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Am înţeles, şefule" (Franţa) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Alegere decisivă" (SUA, 1994). Cu: Bridget Fonda 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.30 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 10.30 Serial: „Fără obligaţii" 11.00 Film: „Balboa" (SUA, 1982). Cu: Tony Curtis 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Nemesis 2: Nebula" (SUA, 1995) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.30 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineaţa devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Vacanţă cu bucluc" (SUA, 1991) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepţii" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Al şaptelea manuscris" 21.00 Brigada mobilă 21.30 Prezentul simplu 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" (r) 5.30 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

LINO VENTURA
ANTENA 1
sâmbătă, 1.15

TELE 1 abc

VINERI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 11.30 Economic ABC (r) 14.00 Cântecul şi casa lui (r) 15.30 Domino 17.00 Documentar 18.00 Dincolo de anul 2000 19.00 În justiţie 20.00 Telejurnal 21.00 Senzaţional 22.00 Ţara de dincolo de Bucureşti 1.00 Concert.

SÂMBĂTĂ 8.00 Ştiri 9.00 Ţara spiriduşilor 11.00 Ţara de dincolo de Bucureşti (r) 13.00 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 17.00 Rendez-vous la Tele 7 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 19.35 Film: „Incidentul" (SUA, 1967). Cu: Martin Sheen 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Ştiri 9.30 Domino (r) 12.00 Îţi mai aduci aminte doamnă? 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 19.00 Telejurnal 19.45 Dincolo de anul 2000 21.00 Senzaţional 22.00 Cenaclul „Totuşi iubirea".

LUNI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 10.30 Senzaţional (r) 12.30 Ora unu a venit (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Dincolo de anul 2000 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Dincolo de stadion 0.30 Concert.

MARŢI 7.10 Bună dimineaţa, România 9.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 10.00 Ştiri 11.30 Economic ABC (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Cutia Pandorei 22.45 24 din 24 0.30 Concert.

MIERCURI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 11.50 Gura lumii (r) 12.25 Dincolo de stadion (r) 14.15 24 din 24 (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 20.35 Economic ABC 20.50 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.30 Concert.

JOI 7.10 Bună dimineaţa, România 10.00 Ştiri 12.00 Reporter Tele 7 (r) 13.30 Telemedicina (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzaţional 22.00 Linia întâi 0.30 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

SERIE NOUĂ - 463 • ANUL XLIII • 6 APRILIE 2000 • 16 PAGINI • 4000 LEI Nr. 14 (2213)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

6 APRILIE

1896 A avut loc prima olimpiadă modernă, la Atena, Grecia.

1909 Comandantul Robert Peary devine primul om care a ajuns la Polul Nord.

S-A NĂSCUT ÎN ACEASTĂ ZI

1874 Harry Houdini, celebru iluzionist american.

Când cade Paştele?

Rugat de Papă să-i spună când cade Paştele, Gauss a zis: *Paştele va cădea întotdeauna la:*

4 aprilie + D zile + E zile

Astfel, puteţi şi dv., stimaţi cititori, să calculaţi singuri când cade Paştele în orice an doriţi. Verificaţi, mai întâi, cu anul 2000.

I. Cum îl aflăm pe D:

1. Se împarte anul respectiv la 19
2. Restul împărţirii se înmulţeşte tot cu 19
3. La acest produs se adaugă un factor fix 15
4. Suma obţinută se împarte cu 30 iar restul împărţirii este D.

II. Cum îl aflăm pe E:

1. Se împarte anul cu 4 iar restul se înmulţeşte cu 2
2. Se împarte anul cu 7 iar restul se înmulţeşte cu 4
3. Se adună resturile acestor două împărţiri mărite prin înmulţirile menţionate
4. La această sumă se adaugă de 6 ori valoarea lui D şi la produs se adaugă o valoare fixă 6.
5. Suma totală se împarte cu 7 iar restul va fi tocmai E.

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

Terra X Dosarele planetei

DISPARIŢIA REGIMENTULUI „NORFOLK”

VIAGRA atacă pe la spate

- Întâmplări adevărate
- Avocatul casei
- Divertisment

Idoli

„American Beauty”

mitul frumuseţii americane

Premii pentru artişti români

Teatrul premiat la UNITER

Sunt unul dintre aceia care e convins că artiştii noştri merită o soartă mai bună şi chiar o condiţie decentă în cadrul culturii române. Actorii noştri, aceşti oameni minunaţi, se află undeva la polul opus stelelor de mucava de la Hollywood, sex-simbolurilor de o vară care traversează subproducţiile artistice importate de peste ocean. Fără să se bucure de bogăţia acestor „staruri”, actorii români dovedesc că sunt artişti adevăraţi, că în tot ceea ce fac e vorba de artă autentică. Un prilej de a-i omagia pe artiştii din lumea teatrului şi pe cei care scriu dramaturgie a fost Gala Uniter. Printre premianţi să-i amintesc pe regizorul Alexandru Darie, pentru cel mai bun spectacol („Iluzia comică” de Corneille), pe Vlad Mugur, premiat pentru cea mai bună regie („Slugă la doi stăpâni” la Teatrul Naţional din Craiova). Cel mai bun actor a fost desemnat Valer Dellakeza (Craiova), iar cea mai bună actriţă a fost aleasă Virginia Itamar (Teatrul Dramatic din Braşov). Cred că momentul cel mai adevărat al premierilor, care trece dincolo de aranjamente, permutări şi subiectivităţi cum se întâmplă de obicei în astfel de momente, a fost premierea actriţei Carmen Stănescu pentru întreaga sa carieră artistică. Carmen Stănescu, mai frumoasă ca oricând şi înfrumuseţată de autentica vàloare a artei sale, a pus în umbră strălucirea cam artificială a spectacolului care s-a vrut o copie în miniatură a Oscarului de peste Ocean. E stenic să vezi că sunt premiaţi şi artişti adevăraţi, chit că premiile sunt insignifiante faţă de cheltuielile generale ale Galei.

Premiul Nichita Stănescu

Nu numai actorii, ci şi poeţii au fost premiaţi în ultima săptămână şi pentru asta ar trebui să amintesc Festivalul „Nichita Stănescu” organizat la Ploieşti, locul de naştere al marelui nostru poet contemporan, pe 31 martie 2000, ziua sa de naştere. Nichita ar fi împlinit 67 de ani. Cu această ocazie, dl. Florin Sicoe, poet şi inspector şef al culturii prahovene, a înmânat premiul „Nichita Stănescu” poetului iugoslav Radomir Andric, aflat în fruntea unei delegaţii de cinci scriitori iugoslavi, şi pentru întreaga creaţie, poeţilor Ioan Flora şi Traian T. Coşovei, acesta din urmă fiind unul dintre cei mai talentaţi poeţi ai celebrei Generaţii 80. S-au rostit cu acest prilej cuvinte frumoase despre Nichita Stănescu, Adam Puslojic dovedind nu numai că este un mare poet şi un frate spiritual al lui Nichita, dar şi că are un suflet mare şi generos. O naţiune fără poeţi e debilă. Şi noi, şi sârbii avem mari poeţi. Şi poeţii, tocmai de asta, trebuie preţuiţi şi nu aruncaţi în indiferenţă.

GEORGE CUŞNARENCU

Să asculţi cu urechile tale Universul
SERENDIP IV

femina club

HOROSCOP

Cinema iubit

35 de ani de la „Pădurea spânzuraţilor"

Arhiva Naţională de Filme a vrut să scoată din anonimat un eveniment cultural petrecut în urmă cu 35 de ani pe care mulţi dintre noi l-au uitat şi de n-ar fi fost iniţiativa Arhivei el ar fi rămas în continuare un eveniment trecut şi uitat. La Cinemateca Română, joi 16 martie 2000, a fost prezentat filmul „Pădurea spânzuraţilor", filmul realizat de Liviu Ciulei în anul 1965, având ca scenariu cunoscutul roman al lui Liviu Rebreanu. Dacă cineva a vrut să facă din această rememorare un eveniment cultural într-un Bucureşti tot mai mercantil şi tot mai departe de artă şi de cultură, atunci a reuşit. şi a fost un eveniment pentru că Bujor Răpeanu care este directorul Arhivei de Filme şi criticul Irina Coroiu care conduce Cinemateca Română au reuşit nu numai să prezinte această capodoperă a cinematografiei române, ci şi să-l aducă în sală şi pe Liviu Ciulei, cel aflat pentru câteva săptămâni în Bucureşti pentru a monta la Bulandra un Hamlet de zile mari. Alături de Liviu Ciulei au mai fost prezenţi cu ocazia acestui eveniment şi câţiva dintre bunii lui colaboratori la realizarea filmului: asistenta de regie Mariana Petculescu, compozitorul Teodor Grigoriu, inginerul de sunet A. Salamanian, Ileana Oroveanu, Mihai Crişan şi chiar şi Apostol Bologa, prin extraordinarul actor Victor Rebengiuc. Au mai venit la manifestarea de la Cinemateca Română „logodnica lui Apostol Bologa", Mariana Mihuţ, dar şi noul Hamlet ciuleian, actorul Marcel Iureş. Liviu Ciulei i-a evocat şi pe ceilalţi colaboratori ai lui care între timp au trecut în nefiinţă: Gina Patrichi, Ştefan Ciubotăraşu, Emil Botta, Costache Antoniu. Revenind la film, mai ales pentru cei tineri care n-au apucat să-l vadă acum 35 de ani, iată câteva date despre „Pădurea spânzuraţilor", filmul care s-a născut în anul în care un dictator murea şi altul se pregătea să-i ia locul. Premiera filmului „Pădurea spânzuraţilor" a avut loc pe data de 16 martie 1965, la sala palatului. Presa anunţa moartea lui Gheorghe Gheorghiu-Dej. În mai 1965 filmul lui Ciulei era prezent la Festivalul internaţional de film de la Cannes şi mai mult decât atât obţinea şi Premiul de regie, singura mare distincţie obţinută vreodată de un film românesc. Filmul „Pădurea spânzuraţilor" a fost proiectat în Sala Kennedy din Washington, la festivalul Asociaţiei Oamenilor de film din SUA, iar în cursul acestui an filmul lui Ciulei va fi prezent la Festivalul internaţional de la Veneţia. Vorbind despre „Pădurea spânzuraţilor" Liviu Ciulei a amintit şi debutul în acest film al tânărului actor pe atunci Ion Caramitru, care, din păcate, a lipsit de la evenimentul de la Cinemateca Română. Cum trec anii! Ţin minte că pe la începutul anilor '70 am văzut şi eu câteva piese montate la Bulandra de Liviu Ciulei, am văzut în perioada aceea şi „Pădurea spânzuraţilor" şi „Valurile Dunării" cu o altă tânără debutantă, Irina Petrescu. Apoi am citit despre isprăvile acestui regizor în SUA, locul unde s-a stabilit la un moment dat. Aşa cum îl percepeam atunci, ca tânăr student, aşa îl văd şi astăzi pe Liviu Ciulei: cel mai important regizor român al ultimilor 50 de ani. Un regizor a cărui valoare ar fi meritat o mai mare mediatizare acum la sosirea în ţară, recunoaşterea nedisimulată a locului lui în cultura română ca să nu mai vorbesc despre un premiu de excelenţă care, din păcate, a ajuns acolo unde trebuia mai puţin. Oricât de ingrată ar fi lumea cu un mare artist român, Liviu Ciulei există şi rămâne cel mai mare regizor postbelic al ţării, un „titlu" de noblete culturală pe care nu i-l poate lua nimeni.

GEORGE CUŞNARENCU

Sergiu Rusu – Arad: Excelentă ideea editării de către *Sonic Images* a unei compilaţii de New Age din România! Încerc să te ajut publicându-ţi adresa de E-Mail şi numărul de mobil plus mesajul pentru *Adrian Enescu, Digital Art, Anton Şuteu, Romulus Cruceanu, Dan Stesco* (domnilor, *Sergiu* vă aşteaptă să-l contactaţi pentru a vă oferi maximum de detalii despre acest ambiţios proiect! Compilaţia ar putea apărea chiar în această toamnă). E-Mail: sergiurusu@yahoo.com, mobil: 093367762.

Tolba cu SCRISORI

Gheorghe Cîmpeanu – Focşani: Am primit plicul dvs din 17 februarie care conţine 3 şi nu 4 careuri (cum aţi scris pe hârtia care le însoţeşte...). Am reţinut „*Lapte*" şi „*Vara*" iar „*Copilăria*" a capotat din cauza cuvântului îngrilat TOCMAI la 1 orizontal (!) – BOSCHETARI... Precizare necesară (apropos de impresia dvs că v-aş discrimina): este normal ca în sezon să acordăm prioritate publicării unor careuri legate strict de perioada respectivă a anului! Eu încerc şi cred că şi reuşesc să păstrez un echilibru în publicarea careurilor diferiţilor noştri colaboratori, dvs apărând în ultimele două luni de două ori, în condiţiile în care numărul colaboratorilor este oricum mai mare de 4...

CRONICA SĂPTĂMÂNII

OASIS

Standing On The Shoulder Of Giants

Fraţii *Gallagher*, supravieţuitorii formulei iniţiale a *Oasis*, îşi trec în cont încă o reuşită şi, când afirm asta, nu există nici un dubiu asupra calităţii albumului, cel puţin din punctul de vedere al englezilor, *„Standing On The Shoulder Of Giants"* având deja două extrase pe single Number One în topul britanic! Mă refer la *„Go Let It Out"* şi *„Who Feels Love?"* care pentru mine au fost ajutate să urce până pe primul loc... Dar, asta este o altă poveste, cârcotaşul din mine comparând continuu albumele trupei! *Oasis* sunt la fel dar, paradoxal, diferiţi, muzica lor păstrând multe din rock-ul insular, pe care l-au combinat cu cel de peste Atlantic, pe alocuri chiar cu un pop care sună teribil de bine! După albumul *„Be Here Now"*, din 1997, acceptabil, dar mult sub precedentul *„What's The Story (Morning Glory)"*, iată că acest nou reper discografic din panoplia lor vine la fix pentru a le întări poziţia de frunte printre favoriţii melomanilor britanici care îi iubesc în ciuda tuturor scandalurilor în care *Noel* şi *Liam* au un talent nebun să se arunce cu capul înainte, indiferent că este vorba de droguri, sex sau alcool... Drogurile, se pare, potrivit declaraţiilor lor recente, aparţin trecutului! *„Standing On The Shoulder Of Giants"* are misiunea grea, dar pe care o îndeplineşte în mare măsură, de a redescoperi succesul, un succes pe care calitatea muzicală a celor doi fraţi îl merită pe deplin! Fără îndoială, *Oasis* rămâne singura trupă britanică valabilă de rock care poate ţine piept acum invaziei nord-americane, *Oasis* fiind, la urma-urmei, singura continuatoare de valoare a moştenirii lăsate de *The Beatles* sau de *Rolling Stones*, restul nefiind altceva decât încercări de nivel modest... Iată acum cele 10 melodii ale albumului: *1) Fuckin'In The Bushes, 2) Go Let It Out, 3) Who Feels Love?, 4) Put Your Money Where Your Mouth Is, 5) Little James, 6) Gas Panic, 7) Where Did It All Go Wrong? 8) Sunday Morning Call, 9) I Can See A Liar, 10) Roll It Over.*

CAZIER discografic

„CAZIERUL" îşi propune să vă ofere reperele cât mai complete din discografia unor nume mari din showbiz, repere care să vă ajute în realizarea unei bănci de date muzicale necesară oricărui meloman care se respectă. Datele biografice pot fi oferite la cerere. Este suficient să ne scrieţi, prin poştă sau prin E-Mail!

Discografie – Albume – In the beginning (1998) • Ray of light (1998) • Biography series (1997) • The Life and times of Madonna (1997) • Interview disc (1996) • Interview disc – Live to tell (1996) • Something to remember (1995) • Bedtimes stories (1994) • The Best of and the rest of (1994) • The Early years (1993) • Best of the rest Vol. 2 (1993) • Madonna – Interview (1992) • Give it to me (1991) • The Immaculate conversation (1991) • The Royal box (1991) • Immaculate collection (1990) • I'm breathless (1990) • Interview compact disc: Madonna (1989) • Music and media interview picture discs (1988) • You can dance (1987) • Madonna: Interview picture disc (1987) • True blue (1986) • The First album (1984).

Grupaj realizat de
MARIAN MINCULESCU
E-Mail: shl@mail.codecnet.ro

Ştiri pe bandă rulantă

Aviz amatorilor: în site-ul *Musicmaker.com* puteţi găsi un album de zile mari, realizat de *Jimmy Page* împreună cu *Black Crowes*. În magazine va apărea la începutul lunii viitoare.

O compilaţie de zile mari a apărut sub semnul *Earthone Records* (website: www.earthone. com)! Este vorba de *„Celtic Journey"*, care dezvăluie o incredibilă atmosferă medievală combinată cu inspirate pasaje din pop-ul britanic, vocal-instrumentală, printre cei care apar aici numărându-se nume mari din registrul sonor respectiv ca *Govinda, Philip Riley, Sally Oldfield, Alkaemy, Clair Marlo* sau *Richard Burmer*. Dacă aţi ascultat-o pe *Enya* şi v-a plăcut, atunci cu siguranţă veţi recepta aşa cum trebuie şi această *„Călătorie celtică"*. Apropos de celţi, o informaţie gratuită unora de prin audio-vizual care se ocupă (e un fel de a spune...) şi de muzică: celţii nu sunt şi nici n-au fost totuna cu galii! Singurii celţi care au traversat Canalul au ajuns în Franţa şi aveau să devină bretoni! Ce ţi-e şi cu cultura asta generală...

Mariah Carey a reuşit să vândă cu trei luni de zile înainte toate biletele concertelor sale din turneul american.

Fanilor SF li se oferă o delicatesă, venită de peste Atlantic şi scoasă de *Sonic Images Records*, un omagiu celui ce a fost *Gene Roddenberry*, celebrul creator al serialului *„Star Trek"*. Titlul acesteia este *„Earth: Final Conflict"*, serialul omonim, gândit tot de *Gene*, prezentând Pământul, într-un viitor nu foarte îndepărtat, o lume în care oamenii sunt vizitaţi de o rasă extraterestră enigmatică. Compozitorii coloanei sonore sunt *Micky Erbe* şi *Maribeth Solomon*, canadieni (www.mickmar.com). Maximum de detalii puteţi afla în site-ul www.earthfinalconflict.com.

Spice Girls au pierdut procesul împotriva renumitei firme italiene producătoare de motociclete *Aprilia*. La mijloc s-a aflat un contract de publicitate...

Nou album pentru *Smashing Pumpkins* lansat la finele lui martie: *„MACHINA / the machines of God"*.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Aurora Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL: Liliana Suciu, Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

CÂTE STELE SUNT PE CER?

MIHAELA DOROBANŢU

Giganţii cerului

Folosind acest instrument unic pe care cercetătorii contemporani îl au la dispoziţie, Telescopul Spaţial Hubble, astronomii de la celebra UCLA – Universitatea Californiei din Los Angeles – au descoperit ceea ce pare a fi cea mai luminoasă stea de pe cer. A fost numită „Pistolul" (după forma nebuloasei care o găzduieşte). Chiar şi Hubble a avut „dificultăţi" în a o găsi în vecinătatea centrului Căii Lactee, la o distanţă de 25000 de ani lumină, reuşind această performanţă doar datorită emisiei stelei în infraroşu. Este... tânără, are doar 3 milioane de ani. După expresia lui Don Figer de la UCLA, este o stea mamut. Cântăreşte probabil cam de 200 de ori mai mult decât Soarele nostru, emisia sa luminoasă este de 10 milioane de ori mai intensă decât a acestuia. Dacă s-ar afla acolo unde se află astăzi Soarele, ar ocupa un spaţiu care s-ar extinde până la actuala orbită a Terrei!

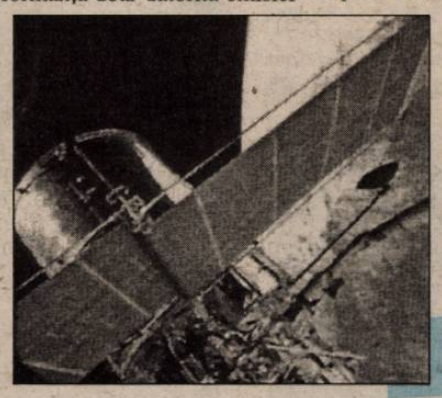

Stelele sunt clasificate şi astăzi după temperatura suprafeţei lor (care variază de la 2000 la 100000 de grade), în 11 clase, „marcate" cu literele W, O, B. A, F, G (clasa din care face parte şi Soarele), K, M, R, N, S. Există chiar şi o amuzantă regulă mnemonică în engleză care ne permite să le ţinem minte: „*W*ow! *O*h *B*e *A F*ine *G*irl, *K*iss *M*e *R*ight *N*ow *S*weetie! Chiar şi culoarea lor variază, de la albastru la roşu, trecând prin alb şi galben. Au mai fost adăugate două clase, P şi S, pentru a include şi nebuloasele gazoase şi novele – însă nici aşa lucrurile nu par a fi de ajuns. Problema a fost declanşată de aşa numitele stele neutronice, unele dintre ele manifestând un fenomen deosebit de straniu, denumit „*glitch*": uneori îşi încetinesc fără nici un motiv aparent mişcarea. Misterul a fost lămurit de Lucia Franco de la Universitatea din Chicago, care a observat că de fapt totul se datora unor puternice,,. cutremure care aveau loc pe stele. Când stelele neutronice se află într-o rotaţie rapidă în jurul propriei axe, se poate forma un fascicul de granule de materie extrem de dense, care acţionează ca un lubrefiant, permiţând o alunecare reciprocă a celor două părţi în contact, ceea ce duce la un cutremur, exact la fel cum se întâmplă în vecinătatea unei falii terestre. De aici şi denumirea care le-a fost dată, de starquake, de la cuvintele englezeşti „stea" şi „cutremur". Asemenea fenomene provoacă „creşterea" unor infime protuberanţe la suprafaţa stelei, nu mai mari decât un vârf de creion, dar atât de dense încât pot provoca încetinirile observate în mişcarea de rotaţie!

Posibilă definiţie a unei stele

După 200 de ani de la prima clasificare, cea a italianului Angelo Secchi, putem astăzi considera steaua ca un glob constituit în cea mai mare parte din hidrogen, heliu şi alte puţine câteva elemente, totul aflat sub formă de plasmă (un amestec de nuclee şi electroni), menţinută în echilibru de „jocul" a două forţe care acţionează în sens contrar: gravitaţia şi energia degajată în urma reacţiilor nucleare din stea.

„SERENDIP IV" vă aşteaptă!

Să asculţi cu urechile tale UNIVERSUL

ADRIAN HOAJĂ

Suntem sau nu singuri în Univers? Iată o întrebare la care, deocamdată, încă nu ştim răspunde... Tot ce ştim cu certitudine este că fiinţe inteligente trăiesc doar pe Terra. Sau cel puţin aşa ni se pare!

Oamenii de ştiinţă au demarat un program ambiţios de ascultare a Cosmosului, în nădejdea de a recepţiona o şoaptă, oricât de firavă, emisă de o altă civilizaţie. Programul american SETI (Search Extraterrestrial Intelligence) constă în supravegherea cu ajutorul radiotelescoapelor a unui uriaş volum de semnale radio care provin din galaxia noastră, din care să fie selectate acele semnale hertziene de natură „artificială". SETI este alcătuit din mai multe subprograme specializate în anumite benzi de frecvenţe radio sau/şi în anumite zone cereşti. Unul din aceste subprograme este SERENDIP IV, care se desfăşoară cu ajutorul radiotelescopului gigant de la Arecibo (antena sa are 305 m diametru!). Din pricina faptului că antena este fixă, radiotelescopul nu poate recepţiona decât emisiile radio ale stelelor aflate pe axa antenei. Din iunie 1997, SERENDIP IV a scanat circa 28 la sută din sfera cerească, în frecvenţa de 100 MHz corespunzătoare spectrului radio al hidrogenului (21 cm). E mult? E puţin? În total, cele 28 la sută reprezintă 168 de milioane de canale cu o lărgime de 0,6 Hz, fiecare dintre acestea fiind ascultat şi înregistrat separat. Volumul monstruos de date înregistrate a făcut ca durata scursă între momentul observării/înregistrării şi cel al cunoaşterii rezultatului analizei să fie în prezent de ordinul lunilor... Acesta este principalul motiv pentru care responsabilii lui SERENDIP IV au avut ideea de a apela la ajutorul amatorilor, concepând proiectul SETI @home! Nu-i nevoie decât de un computer, indiferent de tip, care să dispună de minim 32 MB RAM şi să fie conectat la Internet. De la site-ul SETI@home (http://setiathome.ssl.berkeley.edu) poate fi descărcat un program (de 749 k) care va înlocui programul de screensaver al monitorului. Apoi, de pe acelaşi site, se poate descărca o „unitate de lucru", care reprezintă aproximativ 350 k – sau, altfel spus, circa 100 secunde de înregistrare a unor semnale hertziene în banda de 10 kHz. Lansat în mai 1999, proiectul SETI@home a cunoscut un uriaş succes, neaşteptat de către iniţiatorii care s-au văzut nevoiţi, după câteva luni, să mărească substanţial capacitatea serverelor şi numărul celor ce le supraveghează! Dacă la început se estima că vor participa circa 100000 de voluntari din toată lumea, în prezent sunt aproape 1000000! Un prim bilanţ arată că aproximativ 60 la sută dintre aceştia au returnat unităţile de lucru primite, ceea ce înseamnă un timp de calculator de peste 40000 de ani (!) şi 12000000 de unităţi analizate. Ţinând seama că acestea au fost descărcate de mai mulţi participanţi, înseamnă că au fost tratate circa 4,5 milioane de unităţi, dintr-un total de 100 de milioane înregistrate! Nu ştim câţi dintre internauţii din ţara noastră participă la SERENDIP IV. Dar ce ar fi dacă, în eventualitatea că întruniţi cele câteva condiţii de mai sus şi vă hotărâţi să participaţi şi Dv. la acest fascinant proiect, veţi avea fericirea să vă număraţi printre cei dintâi pământeni care vor descoperi şi asculta mesajul altor fiinţe raţionale care ne cheamă din Univers.

O relicvă celebră

CREIERUL LUI EINSTEIN

La moartea lui Albert Einstein, în vârstă de 76 de ani, în 18 aprilie 1955, în urma unui accident vascular la nivelul aortei abdominale, nici o raţiune medico-legală nu ar fi impus o cercetare a creierului. De altfel, cauza morţii fiind destul de evidentă, însăşi autopsia era mai mult o formalitate legată de certificarea documentată a cauzei morţii. Aşa încât dr. Harry Zimmerman, prieten apropiat al ilustrului decedat, a declinat „onoarea" de a efectua această macabră operaţie, rugând un coleg, patologistul Thomas Harvey, să o facă în locul său. Nu i-a trecut prin cap că acesta va face mai mult decât atât, sustrăgând incinerării finale cea mai preţioasă parte a ilustrului corp: creierul.

La numai 7 ore de la declararea oficială a morţii, Harvey, după ce a terminat cu abdomenul, constatând ceea ce ştia, de altfel, dinainte, respectiv cauza morţii, continuă autopsia, deschizând calota craniană şi extrăgând creierul. Cântărit imediat, „în stare proaspătă", acesta avea exact 1230 grame. „Normal" – conchide Harvey, deşi greutatea medie a unui creier uman este de 1400 grame. La un geniu te-ai fi aşteptat, totuşi, la mai mult. A doua operaţie pe care o întreprinde asupra creierului (corpul deja nu mai prezenta nici un interes pentru patologist, care se mulţumeşte să-l închidă în grabă) este de a-l perfuza prin arterele carotide interne cu o soluţie de formalină de 10 la sută. Procedând astfel, se asigură că soluţia folosită la îmbălsămări va ajunge până la cele mai fine capilare care irigă creierul. Apoi îl scufundă în întregime în formol şi...pleacă din sala de autopsie cu preţiosul trofeu sub braţ. Totul s-ar fi petrecut discret şi ar fi rămas, probabil, astfel, dacă fiul lui Einstein, Hans-Albert, nu ar fi observat urmele autopsiei craniene şi nu i-ar fi cerut socoteală lui Harvey, considerând că acesta violase dorinţa lui Einstein de a nu fi transformat cumva în obiect de cult după moarte. Harvey însă îl linişteşte, asigurându-l că nu va folosi creierul decât în scopuri strict ştiinţifice. Pentru moment, deci, posibilul scandal fusese îndepărtat şi Harvey putea, liniştit, să se dedice „cercetării" macabrului trofeu. Dar avea el capacitatea şi pregătirea ştiinţifică necesare? Din păcate, cum s-a văzut curând, nici pe departe...

Tot ce a găsit Harvey mai bun de făcut, o dată ce s-a văzut cu mâinile libere, a fost să execute o serie de fotografii ale creierului, din diverse poziţii, inclusiv după separarea celor două emisfere (ceea ce a fost în esenţă singurul lucru bun) şi să taie apoi întregul creier în nu mai puţin de 240 de cubuleţe de circa zece centimetri

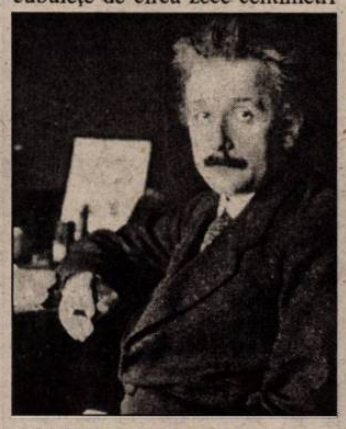

cubi fiecare (ceea ce a fost un veritabil act de vandalism), luând-şi însă precauţia de a le numerota şi a marca pe fotografii poziţia fiecăruia. Aceasta a rămas pentru mult timp, singura „cercetare" întreprinsă. Deşi devenise evident că Harvey nu este capabil de-o cercetare serioasă, toate încercările de-a i se lua creierul s-au dovedit infructuoase. Însăşi armata americană (!?!), care trimisese în acest scop pe dr. Webb Haymacker, s-a văzut refuzată. Dar, cum familia îşi dăduse acordul pentru cercetarea creierului de către Harvey (care abuzase, de fapt, de buna credinţă şi credulitatea fiului lui Einstein), nici legea n-a avut ce să facă. Singura consecinţă a fost concedierea lui Thomas Harvey din postul de patologist pe care-l ocupa la spitalul din Princeton. Timp de peste 20 de ani nimeni nu s-a mai interesat de el sau de creierul lui Einstein pe care-l deţinea. Abia în anul 1978, un ziarist, Steven Levy, izbuteşte să-i dea de urmă, în Kansas, unde lucra într-o uzină metalurgică, după ce dreptul de practică medicală îi fusese retras în urma ratării catastrofale a unui test profesional. În prezenţa ziaristului, după ce, la început, a refuzat să discute subiectul, Harvey s-a răzgândit dintr-o dată, scoţând la iveală o cutie de carton pe care scria „cidru Costa" în care erau adăpostite două borcane în care pluteau în formol cubuleţele cenuşii. Articolul scris ulterior de ziarist a readus cazul în actualitate, Harvey primind drept urmare un volum uriaş de corespondenţe, din care nu lipseau nici tentante oferte financiare. Dar singurul rezultat al acestei vânzoleli a fost că Harvey a acceptat să încredinţeze spre examinare 12 cubuleţe la tot atâţia cercetători aleşi după criterii numai de el ştiute. Dintre toţi doar neuroanatomistul Marian Diamond, profesor la Universitatea Berkeley, şi neurologul Britt Anderson, de la Universitatea din Alabama, şi-au publicat rezultatele, arătând că au observat un exces de celule gliale (celule care hrănesc neuronii) într-o mică regiune din emisfera cerebrală stângă şi o oarecare atrofiere a cortexului frontal (explicabilă, probabil, prin vârsta înaintată la care a decedat savantul). Şi apoi, din nou, tăcere... Abia în noiembrie 1998, Harvey, ajuns la vârsta de 80 de ani, decide fără explicaţie să se despartă de relicva sa (pe care n-o cedase nici pentru cele două milioane de dolari pe care se spune că i le oferise Michael Jackson), donând-o doctorului Elliott Krause, succesorul său peste timp pe postul de patologist la spitalul Princeton.

„Noi conservăm creierul – declară doctorul Krause – *pentru că sperăm ca în viitor să avem mijloacele pentru a realiza o analiză genetică ce ne va permite să descoperim genele care l-au făcut pe Einstein atât de inteligent"*. O speranţă pe care numai viitorul va putea (sau nu) s-o confirme...

MARIAN GRIGORE

planet@IT

Vizitele pe Internet devin anonime... semnate

Majoritatea siteurilor de internet conţine linkuri spre alte adrese sau pagini. Din cauza lipsei spaţiului acestea nu sunt afişate complet, numai primele cuvinte fiind vizibile. De aceea, utilizatorii nu văd că, accesând un anumit site adresa lor de e-mail este înregistrată, putând fi inclusă chiar pe liste deschise accesului tuturor. Apoi, la fiecare vizită în locul respectiv, prin intermediul adresei de e-mail se indexează fiecare pas, această manevră fiind făcută fără acordul şi ştiinţa celui care surfează pe net. Următorul pas este trimiterea prin e-mail a unor macro-viruşi de Word ce pot permite accesul străin pe calculator. De aceea, cea mai indicată este oprirea funcţiilor automate ale programelor de citit mailul, precum Outlook Microsoft, care încarcă automat astfel de viruşi fără nici un fel de problemă.

Cum va evolua tehnologia până în 2025?

În 25 de ani de acum înainte omenirea va constata că avansul tehnologic al anilor '90 a fost destul de mic. Tehnologia din viitorul foarte apropiat va semăna cu cea din filmele SF: computere care vor gândi ca oamenii, senzori în haine care vor „repara" rănile soldaţilor răniţi şi o reţea mondială de computere perfect structurată. Vor exista căşti care o dată puse pe cap vor facilita o vedere de 360 de grade. Americanii se laudă că guvernul va fi aproape de oameni, oriunde şi oricând, prin dezvoltarea comunicaţiilor, ceea ce pare destul de înfiorător, sunând cam ca ceea ce auzeam noi înainte de 1989 despre Securitate. O firmă americană afirmă că va construi un avion de mărimea unei palme care va monitoriza permanent traficul rutier. Mici radiouri vor fi capabile să transmită 20 de mega pe secundă sau chiar mai mult, adică aproape de 13 ori mai rapid decât o reţea T-1. Ceea ce este evident este tendinţa excesivă spre o singură direcţie: controlul cât mai strict al oamenilor. Se va şti cu exactitate ce fac, în fiecare moment. Totul se bazează pe Internet, care poate deveni în viitor o unealtă de control, adică ceva ce nu părea deloc la început. Bine că suntem în România unde toate acestea vor ajunge mult, mult mai târziu. Să îi lăsăm pe americani să se bucure de toate aceste invenţii şi să îşi mărească „productivitatea muncii". Oficialii americani afirmă că toate aceste tehnologii vor fi strict protejate, iar viitorul digital va fi foarte sigur şi numai în folosul cetăţeanului. Ne vine greu să credem când la această oră, tot în interesul cetăţeanului, se descoperă grave breşe de securitate în majoritatea programelor cel mai des folosite... bineînţeles făcute fără voie...

Hackeri la 15 ani

Nu trebuie să fii senior ca să reuşeşti să păcăleşti sisteme de securitate şi să accesezi date din centrale şi laboratoare nucleare. Nişte adolescenţi de 15 şi 17 ani au reuşit acest lucru, conform autorităţilor din California. În plus ei au compromis conturi ale firmelor care oferă servicii de Internet din România, SUA şi Australia, trecând şi pe la Laboratoarele Naţionale ale Harvard. Ei nu au amestecat sau şters datele, ci numai au vrut să arate cât de uşor se scanează porturile de IP libere pentru a câştiga accesul în orice loc virtual din lume conectat la Internet. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

Superdotaţii şi absenţa argumentelor

Sunt invitat să asist la o demonstraţie care se repetă zilnic în familia din Crângaşi a unor intelectuali. Fiica cea mare, studentă, trebuie să evite, când intră în apartament, anumite zone ale spaţiului. Ce face de fapt? Aprinde şi stinge aparate electronice; nu se ştie de ce le şi poate strica, agresându-le parcă cu un supra-voltaj; fata nu poate deschide uşa decât evitând atingerea degetelor de clanţă.

ION ŢUGUI

Sunt atenţionat să nu divulg numele pentru că gestul ar însemna pentru familia respectivă un coşmar – zeci de oameni ar solicita virtuţile bioenergetice ale fetei, casa s-ar transforma într-o policlinică . Uitasem să adaug: studenta poate suprima în câteva minute anumite dureri: migrene, dureri reumatismale, nevralgii, afecţiuni ale sistemului nervos şi altele.

După vizita la care m-am referit, am căutat explicaţiile de rigoare care nu pot fi decât din sursele ştiinţei. Iar ştiinţa încă nu este pregătită să dea un răspuns clar la fenomenul specific unei superdotate extrasenzorial. Calea pragmatică nu poate fi abandonată, dar apelăm şi la informaţia din surse religioase. Prin ce intuiţie extraordinară în revelaţiile pentru viitor câţiva sfinţi pământeni pomenesc că vor veni vremi când „puteri necunoscute vor fi date unor oameni?" Studenta respectivă oare deţine, fără să le fi căutat, astfel de puteri? Ce se mai poate face cu această „anomalie biomagnetică" în afară de agresarea sau intervenţia asupra unei aparaturi sofisticate? Cum poţi schimba programul pe micul ecran printr-o simplă atingere aeriană cu palmele a măştii televizorului? Să sperăm că răspunsurile se vor cunoaşte într-un viitor apropiat.

A doua experienţă m-a şocat pur şi simplu.

Tot în Crângaşi trăieşte o vizionară cu totul excepţională. Ea îmi dă voie să-i reţin pe hârtia de tipar numele: Ana Vişan. Pregătesc scena experimentului, care este foarte simplă. Ana stă în fotoliul din sufrageria ei, eu mă aflu în scaunul biroului, la mine acasă. Ne despart aproximativ cinci kilometri. În camera mea se află doi invitaţi, prieteni din provincie, amândoi artişti bine cunoscuţi, dar necunoscuţi Anei. Convenim asupra „metodologiei" după ce eu am sunat la Ana. Îmi cere să privesc insistent în ochii unuia din invitaţii care se află la mine acasă. Procedez întocmai. De la celălalt capăt al firului Ana începe descrierea persoanei în ochii căreia mă uit. Nici o eroare, fie şi neînsemanată. Apoi trecem la vizualizări mai profunde. Ana îmi spune iar eu comunic: Atenţie la cutare organ, la cutare boală şi aşa mai departe. Sunt depistate telepatic şi afecţiunile mai subtile, până în cele mai mici nuanţe. Repet experienţa şi cu al doilea invitat. Redau observaţia Anei, care prin telefon şi, folosindu-se de privirea mea în ochii oaspetelui, face următoarea descriere: „Este un bărbat frumos. Poartă barbă, mustaţă, are păr ondulat, nu prea lung. Are ochii de culoare albastră, umeri laţi, poartă haine uşoare, moderne. Nu-mi dau seama de ce, pe prietenul dv. îl văd dând din mâini. El asta face, dansează cu braţele, aşa-l văd eu, închide ochii şi uneori bate în podea cu talpa piciorului drept, se enervează..." etc. etc.

Prietenul meu devenit subiect de experiment este un celebru dirijor, un muzician. Ana i-a vizualizat corect gestica profesională... ce rol are telefonul asociat cu privirea fixă în ochii subiectului uman inclus în experiment? Mă aflu probabil în situaţia de a comunica o premieră în domeniul telepatiei. S-a înţeles, desigur, că este nevoie pentru experiment de trei factori: o telepată puternică, un medium compatibil şi un telefon. Rezultatele au fost uimitoare, drept pentru care le-am şi aşternut pe hârtie!

Înconjuraţi de baze extraterestre

CAZUL DAN SHERMAN

DAN D. FARCAŞ

În cartea *Above Black: Project Preserve Destiny* (1997) scrisă de Dan Sherman, autorul, născut în 1964, fost sergent tehnic din Air Force, scrie că la începutul anilor nouăzeci a fost selecţionat pentru un curs de spionaj electronic, la sediul NSA de la Fort Meade (Maryland). Aici a fost informat că va participa şi la un alt curs, seral, ceva mai... special. Lui Sherman i s-a spus, nici mai mult nici mai puţin, decât că posedă anumite calităţi „intuitive", rezultat al unei... hibridări realizate, de extratereştri, asupra mamei lui, care a fost răpită şi supusă la manipulări genetice în anii şaizeci. Acest potenţial înnăscut îi permitea să intre în legătură cu extratereştrii, cu un antrenament adecvat.

La început a învăţat să aplatizeze, la comandă, zece unde sinusoidale care defilau simultan pe ecranul unui calculator. Apoi trebuia să coreleze fotografii sau imagini video cu „echivalentul lor intuitiv". Pentru a-i creşte abilităţile psihice i s-au administrat şi nişte pilule... Peste alte câteva luni, a fost transferat la o altă bază Air Force. Aparent trebuia să interpreteze semnale radar. Dar, între altele, din când în când, era folosit şi la recepţia unor informaţii venind de la... extratereştri: cifre şi litere fără nici o noimă, pe care le introducea apoi într-un calculator. Descifrarea acestora cădea în sarcina altora. La un moment dat, în timpul unei astfel de recepţii, s-a pomenit transpus spontan „la un nivel superior", în care putea comunica nemijlocit cu emiţătorul extraterestru, punând întrebări şi primind uneori răspunsuri. A intrat astfel în legătură cu două entităţi, pe care le-a numit convenţional „Spock" şi „Bones". Deşi nu i-a văzut, a înţeles că erau doi „cenuşii", ca cei binecunoscuţi din literatură, logici, direcţi, lipsiţi de simţul umorului şi de tact în relaţiile cu oamenii. Sherman a învăţat multe de la ei. A aflat detalii despre modul lor de viaţă, faptul că vizitează Pământul de foarte multă vreme şi că au influenţat multe culturi, începând din antichitate. Lucrul cel mai surprinzător pe care l-a aflat a fost însă faptul că extratereştrii fac manipulări genetice asupra oamenilor, între altele pentru a crea exemplare umane capabile să comunice ulterior telepatic cu ei. Obiectivul final ar fi transformarea omenirii într-o specie de „clarvăzători", deoarece pe viitor acest mod de comunicare va înlocui comunicarea actuală, prin mijloace electromagnetice. Timp de câţiva ani Sherman a desfăşurat conştiincios activitatea sa, dar treptat a început să se simtă tot mai stingherit în această postură. Şi-a dat seama că informaţiile pe care le primea erau legate de răpiri de oameni şi de experienţe asupra acestora. În plus, nu avea voie să intre în legătură cu nimeni dintre colegi, în afară cu supraveghetorii militari, nu avea cu cine să discute cele aflate şi era urmărit la fiecare pas. Acestea l-au făcut ca, la un moment dat, să-şi ceară eliberarea din post. La început i s-a răspuns că cel ce intră în acest joc nu mai are voie să-l părăsească. Atunci Sherman a recurs la un vicleşug (se pare mintind că este homosexual, perversiune incompatibilă cu funcţia militară pe care o ocupa). În felul acesta a reuşit să fie eliberat. După cum spunea, erau şi alţii în situaţia sa de „comunicator intuitiv", dar el a fost singurul care a reuşit să scape.

Bizara poveste a lui Sherman seamănă surprinzător, în mai multe detalii, cu cea a lui Bob Lazar cel din Aria 51, pe care am istorisit-o într-un episod mai vechi. În cazul Bob Lazar s-a suspectat o dezinformare orchestrată de Air Force. În cazul Sherman pot fi evocate şi alte motive, inclusiv comerciale...

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 75.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/14

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

Halucinaţiile care cer ajutor

MIHAELA DOROBANŢU

Dr. I. Zeehandelaar, psihiatru, trece prin aceeaşi experienţă două zile la rând: la o anumită oră şi cu o claritate totală, vede în faţa sa imaginea unei doamne pe care o cunoscuse cu câtăva vreme în urmă, dar pe care nu o mai văzuse de patru ani, timp în care nici nu-şi scriseseră, nici nu-şi vorbiseră. Respectiva doamnă, aşa cum îi apărea, îl fixa cu insistenţă şi doctorul avea senzaţia că ea îşi dorea să intre în contact cu el. O caută, reuşeşte să o găsească, iar ea îi spune că în zilele respective se gândise într-adevăr intens la el, având nevoie de asistenţă psihiatrică într-o problemă care îi părea fără ieşire.

Doamna A. – tot dintr-un oraş olandez – aude cu claritate într-o după amiază vocea fiului său strigând-o „mamă!". Copilul nu se afla în nici un fel în apropiere – era la şcoală. Domnul A. aude şi el strigătul de ajutor. Îngrijorat, hotărăşte, spre deosebire de mamă, să acţioneze, chiar dacă s-ar fi dovedit până la urmă să fie vorba de o falsă alarmă. Porneşte deci imediat spre şcoală şi pe drum se întâlneşte cu portarul şcolii care îl aducea acasă pe copil. Ce se întâmplase: în urma unui întreg lanţ de întâmplări nefericite, copilul, care avea 14 ani şi era handicapat fizic, fusese grav rănit. Când cei doi au ajuns în final acasă şi familia s-a reunit, au constatat că ambii părinţi auziseră la aceeaşi oră strigătul de ajutor al fiului lor.

Iată deci două... relatări, să le spunem. Amândouă fac parte din cazurile catalogate şi studiate de profesorul W. Tenhaeff, director al Institutului de Parapsihologie din Utrecht, Olanda.

Ce au ele în comun este clar: ambele sunt halucinaţii (vizuale sau auditive) – forme sub care se revelează influenţa telepatică, aici fiind, în plus, vorba de cazuri în care, implicit sau explicit, se solicită ajutor. Interesant este, în egală măsură, că relatările prof. Tenhaeff implică două simţuri – văzul şi auzul. Şi nu numai! Un alt caz din aceeaşi bancă de date se referă la o doamnă care, aflată în oraş la cumpărături, simte dintr-o dată un puternic miros de gaze. Se întoarce imediat acasă, pentru a constata că unul dintre copii, jucându-se la bucătărie, dăduse drumul la gaz.

Ne aflăm deci în faţa câtorva cazuri în care ajutorul este solicitat de către copii, părinţilor (situaţia în care un pacient real sau potenţial are nevoie de psihiatru poate fi, cu puţină îngăduinţă, încadrată în aceeaşi categorie). Toate aceste relatări, cazuri, întâmplări, oricum le-am spune, ne obligă practic să vorbim despre un subiect pe cât de fascinant, pe atât de dificil: visele şi realitatea apariţiilor.

Între scepticism şi credulitate

A fotografia invizibilul...

PAUL IOAN

La finele secolului trecut şi începutul secolului XX, spiritismul a cunoscut un declin pronunţat, în primul rând datorită avalanşelor de demascări ale şarlatanilor cu mare renume în domeniu. Pe de altă parte, începeau să apară tehnicile de verificare a fenomenelor de acest gen, nemiloase arme folosite din plin de oamenii de ştiinţă sceptici (au fost şi mulţi creduli, ce-i drept). În acest context total nefavorabil afacerilor cu spirite, s-a născut contraofensiva impostorilor cu imaginaţie debordantă prin fotografierea invizibilului. Numită şi metafotografie sau gândigrafie (termen nostim la care s-a renunţat de câteva decenii), tehnica „supranaturală" prin care clişee neexpuse erau impresionate de năluci şi spirite chemate de spiritişti şi alţi parainovatori a dat roade la început. Bazându-se pe faptul real ce atestă creşterea valorilor electromagnetice ale biocâmpului cerebral pe perioada concentrării puternice asupra unor probleme de diverse naturi, noua generaţie de şarlatani – care nu a dispărut nici astăzi, graţie „revistelor-dinamită" – a reuşit să provoace valuri. Celebri mediumi, precum Charles Digon sau Annete Schumann, au scos la iveală siluetele spiritelor lor călăuzitoare, care le patronau activitatea spiritistă. Ideea fulminantă a fost şi este încă următoarea: prezenţa spiritului bulversează atât de mult câmpul electromagnetic normal al Pământului, încât chiar şi un film aflat într-un aparat cu obiectivul acoperit poate fi impresionat. Mai mult, înseşi imaginile virtuale făurite de gândirea abstractă a mediumului pot fi imortalizate (e vorba de păsări, copaci, chipuri ceţoase de personalităţi renumite etc.)...

În ultimul deceniu, aceste bazaconii lustruite de concepţii „ştiinţifice" ce atestă comunicarea şi interferenţa cu o lume paralelă, accesibilă doar „iniţiaţilor", nu mai sunt luate în seamă de cercetătorii din domeniu. Respectul pentru bunul simţ ştiinţific a dus treptat la ignorarea acestui tip de magie de bâlci.

Provocarea resurselor alimentare versus

EXPLOZIA DEMOGRAFICĂ

MARIAN GRIGORE

În secolul trecut, Malthus emisese teoria ce-i poartă numele, conform căreia populaţia globului creşte în progresie geometrică, în timp ce resursele de hrană sporesc doar în progresie aritmetică. Se prefigura, deci, o „cursă" din care omenirea nu ar putea scăpa – spunea teoria acestuia – decât prin catastrofe (războaie sau molime, de exemplu) menite a reduce, periodic, populaţia. Că şi războaiele ori molimele consumă resurse, asta este deja altceva...

În 1972, ecologistul René Dubois lansa, la Stockholm, un avertisment similar, întrebându-se ce se va întâmpla cu Pământul după 30 de ani, când populaţia va fi deja de peste şase miliarde de oameni. Treizeci de ani, iată, aproape au trecut, a fost depăşită şi graniţa celor şase miliarde, iar Pământul n-o duce mai bine, nici mai rău, cel puţin din punctul de vedere al resurselor alimentare: producţia creşte, dar sărăcia şi foametea se menţin. Dubois nu era nici măcar original, întrucât Clubul de la Roma prevăzuse deja, cu câţiva ani mai înainte, explozia demografică ce va urma. Dar încercări de soluţii şi speranţe (spulberate) au mai fost şi până atunci...

În 1908 apăreau în lume primii hibrizi care, combinând calităţile mai multor soiuri diferite de plante, contribuiau la creşterea producţiilor agricole atât în plan cantitativ, cât şi calitativ. Rămaşi multă vreme un monopol al ţărilor occidentale, ei au fost transmişi Lumii a treia în anii '60, declanşându-se ceea ce s-a numit (şi s-a sperat a fi) atunci „revoluţia verde". În mai puţin de douăzeci de ani, mai multe ţări asiatice şi-au dublat producţia cerealieră, fără însă ca prin aceasta să scadă foametea de pe glob. În plus, noile culturi au împins agricultura spre un model dezastruos pentru ecosistem, prin restrângerea drastică a numărului de soiuri cultivate.

În ultimii ani ai secolului XX, cercetătorii au lansat o nouă speranţă, prin realizarea organismelor modificate genetic (OGM), respectiv a plantelor transgenice. Ingineria genetică permite acum introducerea în genomul plantelor a unor gene capabile să le confere acestora calităţi întâlnite la cu totul alte specii, specii, din păcate, nefolositoare sau chiar dăunătoare pentru agricultură. Astfel, s-au creat plante capabile să se apere singure de dăunători, să-şi autoproducă îngrăşămintele azotoase necesare, rezistente la secetă sau la salinitatea solurilor etc., calităţi de care se „bucurau", până acum, doar buruienile cele mai rezistente. În 1988, primele produse alimentare având la bază organisme modificate genetic apăreau în magazine...

Astăzi, după un deceniu de cultivare a lor, OGM-urile nu reprezintă încă o soluţie miracol, şi asta chiar fără a lua în seamă semnalele lansate de ecologişti, care se tem că genele străine introduse vor putea migra „de capul lor", poluând genomul altor specii, inclusiv cel al omului. Dar principala problemă constă în faptul că plantele transgenice rămân încă inaccesibile, ca şi suratele lor nemodificate, celor opt sute de milioane de oameni care suferă de foame pe glob, oameni prea săraci şi pentru a-şi plăti lucrările agricole, darămite „seminţele de lux". Altfel, desigur, este seducătoare perspectiva transformării Saharei în imense suprafeţe cultivate cu soiuri de grâu transgenic rezistente la secetă sau posibilitatea cultivării ţărmurilor saline ale Mării Moarte cu porumb modificat genetic pentru a rezista la salinitate...

Adevărul este că foametea, lipsurile alimentare, sărăcia nu ţin doar de condiţiile de mediu. Ca dovadă, pe glob se produc în prezent alimente care asigură, în medie, 2700 calorii pe zi pentru fiecare locuitor, deci cu 450 calorii mai mult decât minimul necesar. Dar media rezultă, se ştie, şi din extreme. Astăzi însă, în afara factorilor de mediu naturali – inundaţii, invazii de insecte, secetă ori diverse boli ale plantelor – mult mai grav se arată a fi impactul negativ al unor factori de natură umană: conflictele armate, modelele economice având drept scop exploatarea intensivă, până la epuizare, a resurselor, fără grija regenerării lor, politica dusă de statele totalitare, condiţia de populaţie asediată la care sunt supuşi locuitorii unor oraşe ori ţinuturi întregi sau dificultatea accesului la resurse din cauza lipsei infrastructurilor necesare.

După cum vedem, este loc în secolul XXI şi pentru speranţă, dar şi pentru îngrijorare. Dar dincolo de viziunile ultraoptimiste sau, dimpotrivă, catastrofice, problemele sunt cât se poate de reale în contextul exploziei demografice, iar secolul ce vine, pentru a-l parafraza pe Malraux, ori le va găsi o soluţie, ori nu va fi deloc... Stă mai degrabă în puterea oamenilor, decât a naturii (fie ea şi ajutată de ştiinţă) să le rezolve...

RASISMUL o boală mintală?

IRINA STOICA

În 1851 un chirurg şi psiholog din Louisiana, Samuel Cartwright, a publicat într-o revistă de specialitate din New Orleans un articol despre populaţia neagră din Sud. Printre diferitele boli pe care le menţiona era şi „drapetomania", cum o numea el, adică o boală care îi făcea pe sclavi să fugă de la stăpânii lor. El considera că această tendinţă de fugă, „fiind o boală mintală", poate fi îngrijită şi vindecată ca orice maladie. Acest diagnostic, profund antiştiinţific, este, fără îndoială, unul dintre cele mai absurde episoade din analele ştiinţifice ale secolului al XIX-lea.

Pentru Alvin Poussaint, însă, profesor de psihiatrie la Harvard, aserţiunea doctorului Cartwright este mai mult decât o simplă anecdotă istorică.. Ea demonstra modul în care normalul şi anormalul sunt condiţionate de valorile societăţii care le produce. Alvin Poussaint adaugă: „Cultura influenţează ceea ce se consideră relevant patologic." Doctorul Cartwright considera sclavia un lucru normal, deci sclavii care deviau de la această normă erau bolnavi mintal. Tot Alvin Poussant ţine să menţioneze, continuându-şi demonstraţia, că, de când se străduiesc să înţeleagă rasismul, psihiatrii contemporani sunt tot atât de orbi în privinţa asta cum era Cartwright. Ţinta criticilor nu o constituie acum psihiatrii rasişti, ci psihiatria rasismului. Poate fi considerată aceasta o maladie mintală? Dezbaterea continuă de mai multe decenii, dar, aşa cum se arată şi într-un articol din „New York Times", în Statele Unite problema a luat proporţii de când John Rocker, un jucător de basket de la Atlanta Braves, s-a lansat în declaraţii sectare pe tema negrilor şi a străinilor într-un interviu acordat revistei „Sport Ilustrated". Puţin timp după aceea, Liga jucătorilor de basket a cerut ca el să fie supus unui examen psihologic. Acest lucru a creat îndelungi dezbateri între fanii jucătorului, sportivi şi cronicari sportivi, cu toţii încercând să explice atitudinea lui Rocker şi reacţia Ligii. Pentru majoritatea psihiatrilor răspunsul este clar: rasismul este un comportament social inacceptabil, dar nu poate constitui o dovadă de dezordine mintală. Dacă psihiatrii îl vor defini astfel, ar trebui să înglobeze în categoria bolilor şi nazismul, şi multe alte masacre contemporane. Lista ar fi practic imensă.

Doctorul Spitzer de la Institutul American de Psihiatrie demonstrează că procesele mentale ale unui rasist se grefează funcţionării absolut normale a creierului. La rândul său, doctorul Poussaint afirmă că rasiştii pot suferi adesea de alte disfuncţii mentale, cum ar fi paranoia sau ideile fixe, dar cererea sa de a include rasismul printre boli a fost respinsă de colegiile medicale.

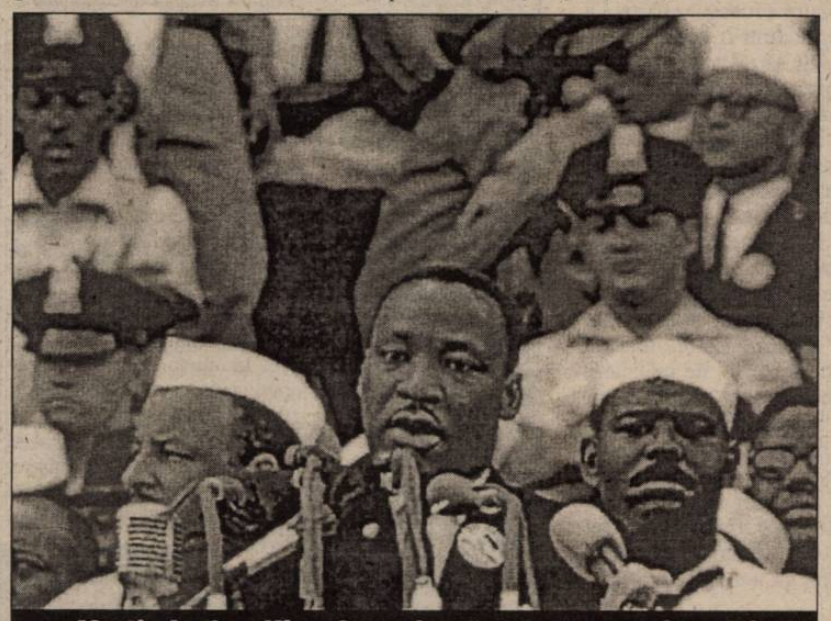

Martin Luther King Jr. un luptător contra rasismului

Anatomia secundei

EU, ROBOTUL

ALEXANDRU MIRONOV

Charles Petit este un astronom „reciclat" şi transformat în jurnalist de ştiinţă, chiar preşedinte, o vreme, al Asociaţiei Naţionale Americane a Scriitorilor de Ştiinţă (aflaţi că şi noi vom avea, din 30 martie a.c., oficial, o Asociaţie a Jurnaliştilor de Ştiinţă din România). Îl bag în seamă acum pe domnul Petit pentru că el a condus, recent, o masă rotundă pe tema roboţilor umanoizi, adică a maşinilor computerizate răspunzând, dinamic, unui program indus (şi efectuând operaţii „învăţate"), dar care, pe deasupra, mai sunt şi, antropomorfic, asemănători omului. El este de părere că în maximum 30 de ani vor circula pe străzile satului planetar roboţi care merg ca oamenii, vorbesc, cu voce aparent umană, ba au chiar şi... emoţii. Vor fi folosiţi, probabil, ca dădace la copii (vă mai amintiţi de celebra Nannie din romanul lui Isaac Asimov „Eu, Robotul"?), ajutoare la bucătărie gospodinelor. Printre invitaţii lui Petit la masa rotundă s-au aflat, de altfel, roboticieni de seamă: Joe Engelberger, de la compania Help Mate Robotics (proiectant şi constructor de roboţi curieri şi... companioni ai persoanelor vârstnice), Kazubuik Kawamura de la Inteligent Robotics Laboratory al Universităţii Vanderbilt (robotul său, ISAC, strânge „prieteneşte" mâna ce i se întinde, oferă supă, cu lingura, bolnavilor, joacă tenis), Sebastian Thrun de la Robot Learning Laboratory al Universităţii Carnegie Mellon (o are pe MINERVA şi alţi roboţi interactivi), celebrul Marvin Minsky de la şi mai celebrul Massachussets Institute of Technology (autor al cunoscutei cărţi „Societatea Minţii"), John McCarthy de la Unversitatea Stanford (creatorul limbajului Lisp, de programare a I.A., Inteligenţa Artificială pe cale de a se naşte) – am menţionat numele lor pentru cititorii mai tineri ai revistei, cei care, scormonind, peste decenii, în istoria ştiinţei vor da de vechi exemplare ale *„Magazin"*-ului şi îşi vor da seama că aici, în aceste pagini, au citit pentru prima dată despre cutare sau cutare savant de geniu, erou al anilor 2030-2040 şi constructor al cutărui „bot" (cum îi numesc scriitori SF pe roboţi) servitor familiar, fără de care viaţa unui oraş, a unei comunităţi, a unei familii ar fi de neconceput.

De roboţi se ocupă, de altfel, toată lumea, toate marile companii, pe măsură ce I.A. avansează, iar computeristica devine ştiinţă ordinară. Xerox Corp, de pildă, faimoasa companie realizatoare de copiatoare s-a lansat pe piaţa „boţilor", cu „Polybot", un fel de colecţie de mai mulţi roboţi, legaţi într-o singură maşinărie, care maşinărie a ieşit din mintea lui Mark Yim, un japonez american (sau american japonez) care, într-un laborator de la Palo Alto, a avut ideea să doteze module cu un minimum de inteligenţă, permiţându-le legarea între ele dar şi dezlegarea în funcţie de teren şi situaţie: se aranjează în formă de buclă, când au a se da de-a dura pe un teren neted; dar bucla se transformă într-un fel de şarpe, alunecând mai uşor pe un drum neregulat; dar se poate combina şi într-un „opt" sau transformarea într-un fel de păianjen, dacă situaţia o cere. Iar când va fi capabil să interconecteze sute de asemenea roboţi modulari, Mark Yin este sigur că va da lovitura, provocând o reală revoluţie în lumea roboticii, care astfel va reveni mai tentantă pentru NASA şi pentru militari.

În sfârşit, ultimul robot despre care vă voi vorbi va fi cel mult throbot – numele îi vine dintr-o combinaţie de două cuvinte: throw (aruncă) şi bot (de la robot). Throbot nu face mare lucru: joacă popice. Dar aruncă bila cu atât de mare precizie încât se poate spune că, după supercomputerul care l-a bătut la şah, nu de mult, pe însuşi Gari Kasparov, un mare supercampion se profilează la orizont: imbatabilul popicar Throbot. Iar dacă roboţii viitorului mai capătă şi – cum spunea Charles Petit – înfăţişare umană, atunci nu numai muncitorii robotizaţi din uzine, nu numai „gospodinele" – mecanisme de acasă, nu numai „soldaţii"-automate vor hălădui pe Terra, ci şi, pe la Campionate mondiale şi Jocuri Olimpice, „atleţii" imbatabilii ne vor face să regretăm că lumea imaginată de Asimov a fost scăpată din creierul şi mâinile lui Homo faber şi lăsată să se amestece în viaţa Pământului. La urma urmei, extraordinarul Fred Hoyle, răspunzând la întrebarea fundamentală a filozofiei (de unde venim şi unde ne ducem) lansează o înspăimântătoare butadă: omul nu este decât un intermediar între regnul mineral şi maşină; a apărut în evoluţia materiei, doar pentru a crea maşina – şi va lăsa, pe mai departe, maşini în locul lui...

Decalog pentru o CURĂ DE SLĂBIRE

O dată cu venirea primăverii toată lumea îşi pune problema kilogramelor acumulate sistematic în timpul iernii. Tinerele se îngrijorează că fustiţele scurte le-ar putea trăda „imperfecţiunile" corpului iar toţi ceilalţi ne gândim totuşi că a scăpa de kilogramele în plus nu reprezintă un moft al modei sau un capriciu efemer. Ştim bine că orice depunere de grăsime este un depozit de toxine ce poate reprezenta una din principalele cauze de îmbolnăvire. De aceea ne gândim la un posibil decalog al unei cure de slăbire eficiente.

1. O cură de slăbire nu ar trebui începută pe un fond de supărare sau de oboseală îndelungată. Ne trebuie o stare de spirit optimistă.

2. Înainte de începerea oricărei reţete de slăbire trebuie să avem convingerea că nu facem nici un sacrificiu şi că vom fi beneficiarii unui nou statut în propriii ochi şi ai celor din jur, lucru care va aduce satisfacţii mult mai mari decât orice prăjitură.

3. Când se începe un regim de slăbire, să încercăm să eliminăm orice complex de inferioritate, precum şi regretul că orice am face nu vom arăta ca top-modelele pe care le admirăm. Singura fiinţă cu care intrăm în competiţie, suntem chiar noi înşine.

4. Dacă cineva încearcă să vă tachineze oferindu-vă tentaţii culinare, zâmbiţi şi faceţi haz de situaţie. Cu stupoare aţi putea constata admiraţia din ochii lor şi un respect poate neafişat până atunci.

5. Dacă regimul devine insuportabil, creează stări de insomnii sau nervozitate permanentă, nu prelungiţi chinul inutil.

6. Eliminaţi constant gândul „chiar dacă nu mănânc nimic, tot nu pot să slăbesc".

7. Fiecare zi a curei trebuie începută cu fraze de tipul „Astăzi voi mai da ceva jos. Cu fiecare zi sunt mai suplă şi mă simt mult mai bine".

8. Nu este obligatoriu cântăritul zilnic. Reluaţi cântărirea după un timp oarecare şi surpriza poate să vă motiveze constant.

9. Cura de slăbire poate fi privită ca un început. Lucruri ce păreau a fi fost imposibile existenţei pot să ne lase indiferenţi iar bucuria obţinută prin victoria asupra tuturor tentaţiilor este infinit mai mare decât plăcerea efemeră oferită de preparatele culinare.

10. Eliminarea surplusului de greutate nu va schimba numai garderoba ci şi modul de a trăi, de a gândi, poate chiar şi anturajul... *(I.P.)*

Bine de ştiut

Faţa ascunsă a VITAMINELOR

Sunt persoane care, fără o prescripţie medicală, iau de zece, chiar de 100 de ori mai multe vitamine decât le-ar fi necesar. Sunt alte persoane care, deşi au nevoie, nu agrează ideea de a lua vitamine. Şi totuşi, vitaminele au anumite reguli de administrare. Acestea se iau în funcţie de: sex, vârstă, starea sănătăţii etc. Nu este lipsit de interes să se ştie că vitaminele şi oligoelementele intră în acţiune unele cu altele şi au efecte diferite (asupra stării de sănătate), de situaţia când sunt luate separat. Astfel, vitamina C este antioxidantă şi previne deteriorarea celulelor. În prezenţa fierului însă această cunoscută vitamină C are efect contrariu, contribuind la distrugerea celulelor.

Cu un deceniu în urmă se susţinea că beta-carotenul, vitamină prezentă în fructe, morcovi, spanac, brocoli, reduce riscul îmbolnăvirii de cancer. Cercetări recente au demonstrat însă faptul că la fumătorii care au primit beta-caroten efectul a fost invers.

Şi totuşi care sunt dozele recomandate?

Vitamina C, pentru adulţi, femei şi bărbaţi 60 mg/zi. În cantităţi mai mari, aceasta scade eficienţa unor tratamente în cancer şi poate da rezultate chiar fals negative, când se testează cancerul de colon.

Vitamina E se prescrie câte 8 mg pentru femei şi 10 mg pentru bărbaţi. Luată în surplus crescut dăunează, iar de 5 ori mai mult cauzează sângerări.

Vitamina B6 este recomandată în doze de 1,6 mg pentru femei şi 2 mg pentru bărbaţi. În doze foarte crescute această vitamină atât de preţioasă poate determina îmbolnăviri nervoase.

Calciu – 1 g pe zi este suficient. Cantitativ mai mult, calciul afectează rinichii şi creşte riscul de constipaţie.

Fierul se prescrie câte 15 mg pentru femei şi 10 mg pentru bărbaţi. Copiii care iau doze necontrolate de medic pot avea repercusiuni serioase pentru sănătatea lor.

Cu *zincul* este mai dificil. În indicaţiile pentru femei acesta trebuie să fie 12 mg, iar pentru bărbaţi de 10 mg pe zi.

Oricum, înainte de începerea unei cure cu vitamine sau cu oligoelemente, se fac analize de laborator, iar consultul medicului este obligatoriu.

Dr. VALERIU MANDA

Nevoia unui LIMBAJ DECENT

Apariţia noilor formaţii româneşti bucură pe toată lumea, de la adolescenţi până la cei maturi. Se fredonează melodii reuşite româneşti, se dansează, ca niciodată, în discoteci pe muzică românească, „băieţii de cartier" sunt simpatizaţi şi imitaţi din toate punctele de vedere.

Dar limbajul lor uneori ne şochează şi chiar ne pune pe gânduri. Se pare că cuvintele decente pe care le întrebuinţăm în viaţa de fiecare zi s-au banalizat, şi-au pierdut expresivitatea. Singura şansă de poezie o constituie un limbaj periferic, inventiv, pitoresc.

Marii poeţi au folosit cuvinte obişnuite, exploatându-le farmecul inepuizabil. În vocabularul poeziei lui Mihai Eminescu există aproape exclusiv termeni din fondul principal al limbii române: „mână", „privire", „gând", „codru", „lac" etc. La Nichita Stănescu, la fel, întâlnim aproape numai cuvinte de care ne servim şi noi în mod curent: „lumină", „a fi", „toamnă", „suflet", „iubire".

Din aceste cuvinte „simple" (dar cum ar putea fi simple când Constantin Noica a descoperit zăcăminte de filosofie în adâncul lor?) se pot compune versuri de o frumuseţe magică. Să ne amintim cum o descrie Mihai Eminescu pe fata de împărat cufundată în somn: „Braţul ei atârnă leneş pese marginea de pat / De a vârstei ei căldură fragii sânului se coc", „Tâmpla bate liniştită ca o umbră viorie". Să ne amintim ce portret îi face Nichita Stănescu iubitei: „Ea era frumoasă ca umbra unei idei / a piele de copil mirosea spinarea ei / a piatră proaspăt spartă / a strigăt dintr-o limbă moartă". Şi să ne gândim acum cum apare „gagica" în reprezentarea plictisiţilor de cuvintele obişnuite: ea are „craci" lungi, „balcoane" mari şi o faţă care „te bagă în draci".

Persoanele care au mâncat pe vremuri la cantine proaste unde mâncarea era insipidă îşi aduc aminte că trebuia să-şi toarne, peste orice fel de mâncare, câte un pumn de sare, pentru a-i da gust. O experienţă nefericită asemănătoare există probabil şi în trecutul autorilor care-şi închipuie că pot face expresiv un text, turnând peste el un pumn de termeni argotici.

IOANA POPA

Gastronomice

Cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara, ne oferă, de această dată, câteva reţete apetisante pentru Sărbători.

Friptură de miel în pergament

1,5 kg carne de miel (pulpă), 10 g piper măcinat, 150 ml ulei, 250 g lămâie, 50 g sare, 50 g usturoi pisat.

Carnea de miel se tranşează în porţii, se sărează, se piperează, se dă prin usturoi pisat, ulei, zeamă de lămâie şi se înfăşoară în hârtie pergament bine unsă cu ulei. Toate se pun într-o tavă astfel încât capetele hârtiei să fie îndreptate în sus pentru a nu se scurge sucul. Se introduce tava la cuptor şi se lasă circa 40 minute după care se scoate şi se aşază bucăţile pe platou având grijă ca zeama să se toarne peste carne. Se serveşte caldă cu garnitură de cartofi şi salată.

Şniţel milanez

750 g carne, 1 lingură de făină, 2 ouă, 2 linguri pesmet, 2 linguri caşcaval ras, 2 linguri de untură, sare.

Se taie carnea felii ceva mai groase şi se bat uşor cu ciocanul de lemn. Se sărează. Se dau în făină, în ou bătut şi apoi în pesmet amestecat cu caşcaval ras. Se serveşte cu garnitură de macaroane şi cu sos de roşii.

Aperitiv cu şuncă

8 linguri de griş, 1 lingură de grăsime, 3 ouă, 150 g şuncă tocată mărunt.

Se pune la fiert 1 litru de apă cu sare. Când clocoteşte se adaugă 1 lingură de grăsime şi 8 linguri de griş amestecând mereu. După răcire se adaugă 3 gălbenuşuri şi 150 g şuncă tocată mărunt, se amestecă bine şi se mai adaugă spuma bătută tare de la cele trei ouă. Compoziţia se toarnă într-o tavă unsă cu grăsime şi tapetată cu făină. Când s-a rumenit se scoate şi se taie în pătrăţele. Se mai poate prepara în ulei încins, se pune cu lingura şi se rumeneşte pe ambele părţi. Se serveşte cu diferite soteuri de legume sau simple.

Ciorbă de miel cu tarhon

700 g carne de miel, 2 cepe, 2 morcovi, 1 ţelină, 2 linguri de orez, 1 lingură untură, 2 legături ceapă verde, 100 g smântână, 1-2 ouă, 1 lingură făină, 1-2 linguri oţet, 1 legătură tarhon, 1 legătură pătrunjel, sare, 2 l apă.

Ceapa şi zarzavatul curăţate şi tăiate subţire se călesc în untură, se sting cu apă şi se lasă să fiarbă. Când zarzavatul este pe jumătate fiert, se adaugă carnea spălată şi porţionată. Când ciorba este aproape gata se adaugă orezul ales, spălat şi fiert separat (pentru a nu îngroşa prea mult ciorba) şi ceapa verde curăţată şi tocată mărunt. Se lasă să dea câteva clocote. Se amestecă într-un vas gălbenuşurile cu făină şi smântână, se subţiază cu zeama de la ciorbă şi se toarnă în oală. Se adaugă tarhonul opărit şi tocat. Se acreşte, se finisează gustul cu oţet şi sare şi se serveşte cu pătrunjel verde tocat.

Sfeclă cu hrean în aspic

2 kg sfeclă roşie, 150 ml oţet 9º, 100 g hrean, 150 zahăr, 100 g gelatină, 50 g sare, 2 kg oase.

Sfecla spălată se pune la fiert. După ce s-a fiert şi s-a răcit se curăţă şi se dă prin răzătoare, se amestecă cu zahărul şi sarea. Hreanul curăţat se dă prin răzătoare fină. Se prepară aspicul din gelatină cu zeama de la oase. Se aşază alternativ – un rând de sfeclă, un rând de hrean. Se toarnă aspic deasupra încât să cuprindă toată suprafaţa. Se dă la rece timp de 24 ore după care se scot din formă şi se taie felii egale care se servesc ca garnitură la diferite fripturi.

Drob de miel în aluat

500 g măruntaie, 2 ouă, 1 felie de pâine, 1 lingură de smântână, 1 lingură verdeaţă tocată, 2 fire de ceapă verde, sare, piper, 1 lingură de untură, aluatul fraged.

Se trec prin maşina de carne măruntaiele de la un miel (inima, ficatul, plămânii). Se adaugă ouăle, puţin miez de pâine înmuiat în lapte, sare, un praf de piper, smântână şi verdeaţă multă, mărar, pătrunjel şi ceapă verde, tocată mărunt cu o parte din cozi. Drobul poate fi nivelat în aluat în loc de prapur. Se face un aluat fraged din ou, făină şi unt. Se întinde o foaie ca de tăiţei. Se aşază în tigaia unsă cu unt sau untură. Se pune umplutura într-un strat de grosime egală. Se întorc marginile potrivind să nu vină prea mult aluat unul peste altul. Se unge cu ou. Se dă la cuptor.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Laborator de sănătate

ASTMUL

Astmul este o situaţie ce rezultă din îngustarea căilor respiratorii (bronhiolele din plămâni), brusc sau treptat, determinând o dificultate în respiraţie. Adesea, dar nu întotdeauna, o asemenea criză poate fi consecinţa expunerii la un agent alergic faţă de care persoana în cauză reacţionează în mod negativ. De obicei, infecţiile (bronşice), exerciţiile fizice, vremea rece sau cea înşelătoare de primăvară, inhalarea iritanţilor prezenţi în aer (praf, polen, gaze de eşapament etc.) sau factorii emoţionali pot fi cauza unei crize de astm.

CUM SE MANIFESTĂ?

◆ Dificultatea de a expira aerul. Un şuierat sau un fluierat se poate auzi în momentul în care aerul este forţat să iasă prin căile aeriene îngustate.
◆ Agitaţie, anxietate sau încordare nervoasă.
◆ Tuse.
◆ Apariţia transpiraţiei pe frunte.
◆ Senzaţia de înfundare progresivă a căilor respiratorii.
◆ Poate apărea şi voma.
◆ Aspectul albăstrui al pielii în crizele severe, datorat lipsei necesare de oxigen.
◆ Tendinţa de a păstra o poziţie cât mai dreaptă, care uşurează mişcările respiratorii.

CE E DE FĂCUT?

◆ Dacă este vorba de o persoană care manifestă pentru prima oară o asemenea criză, trebuie chemat medicul. Până la sosirea acestuia, bolnavul nu trebuie forţat să se întindă în pat, e de preferat să fie ţinut în poziţie şezând. Totodată, trebuie calmat şi încurajat, pentru că la o primă criză stresul şi teama pot fi factori agravanţi.
◆ Dacă persoana în cauză este diagnosticată şi a mai făcut crize, i se dă medicaţia deja prescrisă, în dozele stabilite de medic, fără să se adauge nimic în afara prescripţiei medicale. Chiar şi în această situaţie pot interveni semne de pericol major: ◆ imposibilitatea de a ameliora simptomele cu ajutorul medicaţiei obişnuite ◆ dificultatea de a inspira sau de a expira, respiraţia abia auzindu-se ◆ imposibilitatea de a tuşi ◆ accentuarea tentei albăstrii a pielii ◆ creşterea pulsului cu mai mult de 120 bătăi pe minut ◆ accentuarea stării de frică. Toate aceste semne anunţă o insuficienţă respiratorie, cu riscul instalării unui colaps, motiv pentru care trebuie solicitat cât mai repede ajutor de specialitate.

Dr. AURELIA DĂSCĂLESCU

VIAGRA
atacă pe la spate!

Puţine sunt produsele farmaceutice care să se fi bucurat în momentul lansării pe piaţă de un asemenea entuziasm precum... „pilula albastră", alias Viagra. Problemele funcţional-sexuale ale stresantului sfârşit de mileniu îşi găseau în sfârşit rezolvarea. Numai că odiseea acestui drog-minune avea să înceapă abia după folosirea lui pe scară largă. Iar în ceea ce-i priveşte pe medici şi cercetători, aceştia au avut posibilitatea să facă numeroase constatări asupra adevăratelor virtuţi, riscuri sau consecinţe nefaste ale „pilulei virilităţii". Un amplu studiu pe această temă a fost realizat de o echipă de medici francezi, condus de dr. Ronald Virag, rezultatele şi constatările fiind publicate în reviste de specialitate americane şi franceze.

Ce pot spune la ora actuală francezii despre acest medicament?

◆ Datele statistice demonstrează că pe parcursul unui an, în Franţa, s-au înregistrat 250000 de pacienţi cărora li s-a prescris Viagra, din rândul cărora 13 au decedat ca urmare a tratamentului. Evident, persoanele cu risc (bolnavi cardiovasculari sau aflaţi sub tratamente medicamentoase ce exclud posibilitatea de a apela la Viagra) n-au beneficiat de „pilula albastră".

◆ Două studii efectuate pe parcursul a trei luni de Centrul francez de analize şi tratament al impotenţei sexuale, asupra unui număr de 316 pacienţi (fiind excluşi cei cu riscuri cardio-vasculare) care au fost trataţi în mod regulat cu Viagra au arătat că: numai 40 la sută dintre subiecţii studiului s-au declarat mulţumiţi de rezultat şi nu s-au confruntat cu probleme secundare; în schimb, 30 la sută dintre pacienţi s-au plâns de senzaţia dezagreabilă de căldură, dureri de cap, obstrucţie nazală, tulburări digestive şi de vedere; nu s-a înregistrat nici un deces.

Care este cauza efectelor secundare?

Acest medicament, a cărui moleculă se numeşte sidenafil, nu acţionează doar asupra ţesutului erectil; el exercită unele efecte şi asupra altor organe, cum ar fi ochiul, tubul digestiv, nasul, deoarece acestea deţin receptori aproape identici cu cei situaţi la nivelul ţesutului erectil, dar care răspund la Viagra într-o manieră negativă (declanşând hiperfuncţia celulelor respective). Aşa se explică obstrucţia nazală, hipersecreţia acidă a organelor digestive sau tulburările de vedere. Ceea ce nu a fost însă explicat este mecanismul efectelor nocive pe care Viagra le produce asupra miocardului.

◆ Studiile specialiştilor francezi au urmărit şi posibilele efecte nocive ale medicamentului asupra psihicului. Eşecul după tratamentul cu Viagra are un impact extrem de puternic în plan psihologic, mai ales în cazul persoanelor care şi-au pus toate speranţele într-un medicament despre care se spune întruna că este miraculos. Pericolul este ca un pacient care a apelat fără succes la „cel mai promiţător remediu" să se descurajeze complet şi să refuze ulterior orice altă modalitate de tratament.

Care sunt cele mai recente recomandări?

Medicii francezi consideră că pacienţii cei mai indicaţi pentru tratamentul cu Viagra sunt cei ce au o viaţă sexuală cu o parteneră stabilă, dar care suferă de disfuncţii moderate (vasculare sau neurologice), fără implicaţii psihice foarte importante. Este vorba în general de bărbaţii între 45 şi 60 de ani. Sunt excluşi de la tratamentul cu Viagra pacienţii cu disfuncţii erectile severe, cei ce prezintă o puternică anxietate (excesul de adrenalină inhibă efectul medicamentului) şi nu în ultimul rând pacienţii cu boli coronariene sau cardio-vasculare, precum şi diabeticii. Chiar şi în cazul unei stări bune de sănătate, medicii francezi recomandă un examen clinic complet, dozarea testosteronului şi o electrocardiogramă la efort.

AURORA POPESCU

Cum să depăşesc impasul ivit în viaţa mea de familie?

Corespondenta noastră Silvia T. din Băbeni, jud. Vâlcea a trecut de perioada entuziasmului datorat unei căsătorii timpurii şi se confruntă în prezent cu problemele apărute la maturitate, când soţul manifestă infidelitate în cuplu, fiind atras de diferite „escapade". La toate acestea se adaugă climatul de tensiune şi suferinţe la care participă şi copiii, faţă de care nu ştie ce atitudine să adopte.

Dragă Silvia, din scrisoarea ta înţeleg că tu şi soţul tău v-aţi căsătorit foarte tineri (16 şi, respectiv, 18 ani) şi este normal ca la acea vârstă să fi fost amândoi îndrăgostiţi până peste cap. Au trecut însă mulţi ani şi sentimentele acelea adolescentine s-ar putea să se fi schimbat.

Pe de altă parte, soţul tău fiind atât de tânăr când v-aţi căsătorit, probabil nu a avut prea multe experienţe sexuale înainte, ceea ce ar putea explica o eventuală evadare acum, când este în plină maturitate. Există, mai ales la bărbaţi, o curiozitate pentru asemenea experienţe şi, în plus, un „orgoliu masculin" care îi îndeamnă, în tinereţe şi apoi, din nou, în pragul bătrâneţii, către o viaţă mai libertină.

Toate acestea nu sunt însă o regulă şi s-ar putea ca soţul tău să-ţi fie credincios şi acum. S-ar putea şi ca sinceritatea lui să fie parţială, în sensul că poate „escapadele" lui să nu fie însoţite şi de o implicare emoţională şi tu să fii cu adevărat singura femeie care contează pentru el.

Problema care se pune este ce poziţie ai tu. Ce ai fi în stare să accepţi din partea lui şi ce nu. Oricare ar fi răspunsul, sinuciderea nu este o soluţie. Nu ai face decât să-ţi laşi copiii fără mamă şi nimic pe lumea asta nu merită un asemenea sacrificiu. Spui că vrei să nu ţi se distrugă căsnicia. Ce înţelegi tu prin căsnicie? Dacă poţi include în ea şi faptul că soţul tău te-ar putea înşela, atunci încearcă să te obişnuieşti cu gândul că aşa ceva s-ar putea să ţi se întâmple acum sau mai târziu. Dacă, însă, ideea că soţul tău te înşală este împotriva credinţelor tale despre căsnicie, şi el este cu adevărat vinovat, înseamnă că nu mai este mare lucru din căsnicia ta. Şi, atunci, nu prea mai ai ce salva.

În general, în asemenea decizii nu este bine să incluzi copiii, în sensul de a ceda „pentru binele lor", mai ales când sunt aşa mari. Îmi spui că ei ştiu de ce vă certaţi. Crezi că sunt fericiţi aşa, ştiindu-te pe tine că suferi? Copiii nu pot creşte bine într-o familie în care există numai tensiune, neîncredere, certuri, suferinţă. Ar trăi mai bine în linişte, oricare ar fi preţul pentru asta.

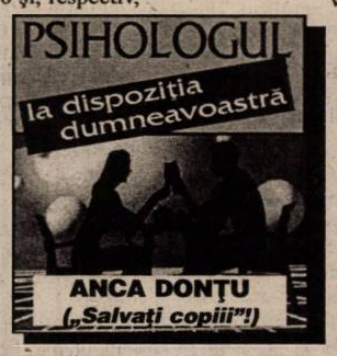

Dar, poate ar fi bine să-i întrebi şi pe ei ce părere au. De multe ori, copiii pot fi o punte de legătură între părinţi, un motiv pentru ca o căsnicie să fie salvată, cu condiţia să mai fie ceva de salvat. Ei atrag atenţia mai binе asupra gravităţii unei situaţii din familie, pentru că nici un părinte adevărat nu-şi poate vedea copiii suferind fără să încerce să facă ceva.

În ceea ce-i priveşte pe alţii – colegi, prieteni etc. – lasă-i deoparte. Ei nu pot hotărî pentru tine şi, de multe ori, fac mai mult rău, oricât de bine intenţionaţi ar fi. O discuţie calmă cu soţul şi chiar cu copiii tăi te-ar ajuta mai mult să limpezeşti situaţia şi propriile gânduri. După aceea, vei şti pe ce drum să o apuci.

Noi îţi dorim mult curaj şi încredere în tine. Restul va veni de la sine!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Sexul copilului, „de comandă"

Un grup de cercetători americani aparţinând unei companii private, Genetics, în colaborare cu Institutul Fairfax (Virginia), a pus la punct o metodă de alegere a sexului pe baza căreia experimentele pe animale s-au soldat cu eficacitate de 93%. Într-un studiu preliminar pe om, procedeul a permis naşterea a 13 fetiţe din 14 sarcini programate pentru sex feminin. Tehnica se bazează pe faptul (cunoscut deja) că spermatozoizii purtători ai cromozomului Y (ce definesc sexul masculin) au un patrimoniu genetic (în sensul cantităţii de ADN) inferior cu 2,8% spermatozoizilor purtători ai cromozomului X (ce definesc sexul feminin). Procedeul constă în prelevarea de material spermatic, introducerea acestuia într-o soluţie care îi conferă ADN-ului o strălucire fluorescentă, trecerea spermatozoizilor printr-un flux laser care permite trierea lor (separarea spermatozoizilor X de spermatozoizii Y, aceştia din urmă fiind mai luminoşi). Urmează tehnicile de fecundare in vitro folosindu-se o soluţie concentrată în celule germinale X sau Y, în funcţie de sexul dorit pentru viitorul copil. În Statele Unite, există deja şi un preţ pentru o „comandă" de acest fel: 10000 de dolari. *(A.P.)*

Dr. ANDREI ONU
vă răspunde

Schizofrenia, o boală misterioasă

H.M. din Botoşani – *Deşi vă vine greu să acceptaţi diagnosticul pe care medicii psihiatri din Iaşi l-au pus fiului dv., vă recomandăm să aveţi încredere în competenţa profesională a acestora, precum şi în bunele lor intenţii. Este adevărat, cauzele schizofreniei reprezintă încă un mister nedescifrat în totalitate, dar această boală se manifestă prin cinci simptome principale pe care le enumerăm, aşa cum ne-aţi cerut: 1. idei delirante, bazate pe convingeri absurde (de ex. bolnavul se crede Napoleon); 2. halucinaţii auditive (bolnavul aude voci care îi vorbesc sau care vorbesc între ele, comentând acţiunile sau gândurile sale); 3. vorbărie incoerentă; 4. un comportament indiferent, în sensul că exprimă puţine emoţii, este lipsit de spontaneitate şi de iniţiativă; 5. un comportament foarte dezorganizat, fără nici un sens. Vă confirmăm că bolnavul cu acest diagnostic trebuie să urmeze un tratament îndelungat, uneori toată viaţa, stabilit şi supravegheat de medicii specialişti în materie.*

Transmiterea tuberculozei

ANIŞOARA DRĂGAN din Rucăr. *Este firesc să vă faceţi probleme dacă în familia la care vă lăsaţi în grijă cei doi copii ai dv. există un bolnav depistat de tuberculoză. Calea prioritară de transmitere a acestei boli infecţioase este cea aeriană. Asta înseamnă că prin tuse, strănut sau prin orice alt act fiziologic asociat cu expiraţia (strigăt, râs, cântat sau chiar vorbire), bolnavul elimină picături microscopice ca dimensiune de salivă încărcată cu bacili, ce pot fi proiectate pe o rază de până la 1,5 m în atmosferă. Un strănut, de exemplu, poate evacua până la un milion de particule infectate. În mod normal, aceste picături nu pătrund uşor în căile respiratorii periferice ale persoanelor expuse, fiind blocate de filtrul nazal sau eliminate din bronşii prin mişcarea mucociliară. Ele devin însă intens contaminante după evaporarea rapidă a apei pe care o conţin. Picăturile bacilifere de sputa se depun pe sol, podea, haine sau obiecte, transformându-se prin uscare, în praf bacilifer cu potenţial contaminant. Mobilizat de curenţii de aer, acest praf, în care bacilii îşi conservă capacitatea de contaminare timp de câteva săptămâni, poate contamina chiar la distanţe mai mari. Prin inhalarea unor astfel de particule se ajunge la infecţia persoanelor sănătoase care locuiesc în acelaşi spaţiu. De aceea e absolut obligatoriu să luaţi măsuri de protecţie a copiilor dv., scoţându-i din acel mediu cât mai repede.*

Giardia, un parazit perfid

CĂLIN GEORGESCU din Tusla, jud. Constanţa. *Pentru identificarea acestui parazit în organism adesea nu e suficient un singur examen de laborator al materiei fecale. Faptul că analiza pe care i-aţi făcut-o copilului dv. nu a pus în evidenţă infecţia cu giardia pe care dv. o presupuneţi nu e nici pe departe un semn al incompetenţei medicale. Trebuie să ştiţi că după infectarea organismului cu chişti de giardia există o perioadă de aproximativ 3 săptămâni când parazitul nu apare în scaun; în acest timp persoana infectată poate să nu prezinte nici un simptom sau dimpotrivă să manifeste un spectru larg de simptome de la diaree uşoară care se vindecă spontan, până la diaree cronică, acompaniată cu pierdere în greutate. Fiind vorba de un parazit intestinal, majoritatea manifestărilor clinice sunt legate de aparatul digestiv, dar există şi manifestări extradigestive, în special neuropsihice (agitaţie, instabilitate, tulburări de atenţie, insomnie), alergice cutanate (urticarie, eczemă) şi respiratorii (rinofaringită, astm bronşic etc). După 3 săptămâni, paraziţii încep să se elimine, la început continuu, iar apoi, pe măsură ce infecţia se cronicizează, excreţia lor devine intermitentă. De aceea este indicat să se repete examenele coprologice la interval de 7 zile, pe o perioadă de 4-5 săptămâni pentru stabilirea unui dignostic corect. După tratamentul stabilit de medic, urmează o altă serie de examene coprologice repetate la 7 zile. Există şi posibilitatea unui eşec al tratamentului datorat fie unor cauze care ţin de parazit, fie de gazdă şi, în acest caz, medicii recomandă alte medicamente decât cele folosite prima dată sau o combinaţie de medicamente.*

Ceapa şi oasele

Cercetători de la Universitatea din Berna (Elveţia) au demonstrat că consumul de ceapă conduce la creşterea masei osoase. Acest fapt este deosebit de important, întrucât ceapa ar putea preveni fracturile datorate osteoporozei.

Draperii anti-zgomot

O echipă de cercetători de la Institutul de cercetări tehnologice din Atlanta (SUA), condusă de Krishan

Ahuja, a fabricat o draperie care, într-un salon de spital, izolează vizual pacienţii şi îi protejează de zgomotele specifice – sonorul televizorului sau aparatului de radio, sforăitul unui vecin, huruitul cărucioarelor de serviciu etc. După ce au încercat mai multe materiale cu proprietăţi de amortizare a zgomotelor, cercetătorii s-au oprit la un material plastic de forma unei foi, plasat ca un sandviş între două straturi de ţesătură care sunt cusute la bază şi lateral, însă deschise pe latura superioară. Reducerea zgomotelor este de 12 dB, ceea ce înseamnă că zgomotul este împărţit cu un factor 16. Denumit Quiet Curtains, noul produs îşi poate lesne găsi utilizări şi în alte domenii decât în spitale – în birouri, sălile computerelor, în tipografii etc.

Enzima care provoacă boala lui Alzheimer

De un deceniu, neurologii caută enzimele responsabile de producerea bolii lui Alzheimer. Această gravă afecţiune – despre care nu o dată a scris revista noastră – se caracterizează prin acumularea în creier a unei substanţe denumite amyloida beta, un subprodus al acţiunii altor două enzime încă neobservate – beta-secretaza şi gamma-secretaza. O echipă californiană de cercetători, de la societatea Amgen, condusă de Martin Citron, a identificat, în premieră, beta-secretaza astfel încât se estimează că nu va mai dura mult până la descoperirea unui medicament care inhibă această enzimă şi, implicit, temuta maladie va fi ştearsă de pe lista bolilor incurabile! (A.H.)

KAMIKAZE - vântul divin

IRINA STOICA

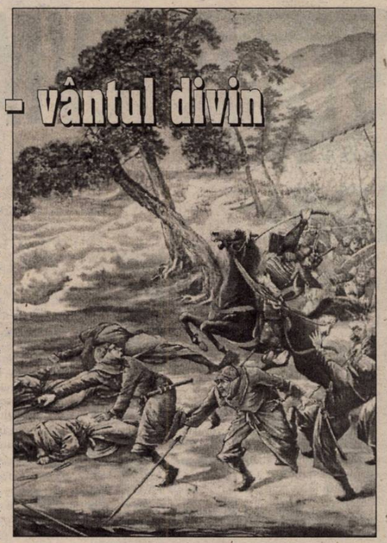

În multe dintre cărţile sau producţiile cinematografice despre cel de al doilea război mondial apare în mod repetat cuvântul „kamikaze", acesta definind piloţii sinucigaşi japonezi. De fapt, originea cuvântului este mult mai veche şi îşi găseşte rădăcinile în istoria ţării. Se ştie că în secolul al XIII-lea, Japonia avea un duşman mare şi puternic şi anume imperiul mongol. Kubilai Han, nepotul marelui Gengis-Han, creatorul imperiului, dorea cu orice preţ să fie la înălţimea bunicului său. După ce în 1268 cucerise Coreea şi nordul Chinei, şi-a ţintit privirea asupra Japoniei, căreia i-a cerut supunere totală. Japonezii nu s-au grăbit să asculte ameninţările duşmanului, văzându-şi liniştiţi de treburile lor. De aceea mongolii au pregătit o primă invazie, care a avut loc în 1274 când 900 de corăbii pe care se aflau 40000 de oşteni mongoli, chinezi şi coreeni au sosit în golful Hakata Kyushu. După o luptă care a durat o zi întreagă, mongolii s-au retras ca să înnopteze mai liniştiţi, pregătindu-se astfel mai bine pentru lupta de a doua zi. În zori însă, flota a fost surprinsă de o furtună cumplită, care a scufundat 200 de nave şi un număr de 142000 de oşteni mongoli, chinezi şi coreeni aşteptau în diferite porturi pentru a fi îmbarcaţi pentru marea bătălie. Ca un termen de comparaţie trebuie menţionat că faimoasa Invincibile Armada spaniolă nu avea decât 130 de vase şi 27500 de oameni.

În timpul celor şapte ani de la prima invazie, japonezii nu au stat cu mâinile încrucişate. Ei au construit o întăritură masivă, înaltă de 2,5 m, pe o lungime de 20 de kilometri în golful Hakata. Mongolii s-au prefăcut că nu ştiu nimic despre zid şi o parte din ei au debarcat pe porţiunea de pământ situată în afara acestuia, spre mare. Ei au atacat armata japoneză aflată dincolo de zid dar n-au mai putut folosi cavaleria lor uşoară şi rapidă care le adusese faima de cei mai buni luptători din Asia şi Europa de Est. Lupta a durat din nou o zi întreagă, iar încleştarea a fost cumplită, de o cruzime fără margini. La sfârşitul acestei zile, mongolii s-au retras spre vest unde au întâlnit restul marii flote, pregătindu-se să atace insula Takashima. În tot acest timp, împăratul şi oficialii au întreprins un adevărat pelerinaj la temple implorând moaştele şi zeii să-i ajute să-şi apere ţara. Se pare că rugăciunile lor au fost ascultate pentru că o furtună cumplită, cu un vânt devastator, s-a năpustit asupra flotei duşmane. Estimările pierderilor mongolilor variază, dar se pare că au fost înecate toate cele 4000 de nave pe care au pierit peste 100000 de oameni, acestora adăugându-li-se cei căzuţi în lupta pe uscat. Cea mai mare flotă pe care a cunoscut-o istoria a suferit cel mai mare dezastru, înăbuşind pentru totdeauna visul lui Kubilai-Han de a-şi întinde imperiul peste ape. Ei au fost învinşi de nimeni altul decât de *vântul divin – kamikaze*. Iată de ce piloţii sinucigaşi din cel de al doilea război mondial şi-au luat acest nume sperând să aibă puterea vântului de odinioară care îi ajutase să se apere de duşmani.

Tehno-parcurile lumii

La Orlando, ÎN CĂUTAREA ATLANTIDEI

Am fi tentaţi săredem că atât pentru a se afla în pas cu moda, cât şi pentru a realiza economii şi o siguranţă mai mare în funcţionare, tehno-parcurile de stăzi recurg cu precădere la realitatea virtuală. Dar nu este aşa: şocul, adevăratul şoc al vizitatorului, estedat de posibilitatea de a trăi ceea ce numim „reală" realitate!

Într-unul dintre cele mai impunătoare tehno-parcuri din lume, cel din Orlando, poţi petrece, de pildă, câteva minute în mijlocul unei tornade. Lovit devânturi de peste 400 de kilometri pe oră şi fiind bombardat cu peste 700 de mii de litri e apă! Tot aici se află Seaworld, lumea mării, în care, după ce ai trecut pe sub o cascadă de 20 de metri, te poţi aventura – cu ajutorul unei unice combinaţii de imersii, montagne-russe, jocuri de lumină laser şi holograme – în căutarea Atlantidei.

Oricât de spectaculoase ar fi performanţele realităţii virtuale, „în interiorul ei" te aventurezi sau poţi să te joci de unul singur. Aici, în marile parcuri de distracţii, totul se petrece în comun. Singurătatea nu există!

În timp ce cercetători iluştri se muncesc să descifreze codurile marilor scrieri ale trecutului sau cele ale „jocurilor" Naturii, tehno-parcurile se confruntă şi ele cu necesitatea unor coduri, cu nimic mai simple decât acestea: codurile care permit realizarea securităţii depline a oricărui vizitator şi funcţionarea fără probleme a acestei imense uzine care este parcul în sine. De la lucruri „simple", cum ar fi asigurarea urcării şi coborârii rapide în şi din trenuleţele la bordul cărora pătrunzi în lumea poveştilor, până la problemele pe care le ridică montarea unei noi atracţii, sau evitarea cozilor care se formează, totul cere o muncă fantastică şi o imaginaţie pe măsură din partea echipelor de supertehnicieni care supraveghează parcurile. Altfel nici nu ar fi posibile atracţiile principale ale parcurilor de distracţii.

Senzaţiile tari

Iată un posibil traseu până la ieşire din parcul Orlando: *După ce am dat mâna cu Mickey şi Minnie Mouse, întovărăşiţi de inconfundabilul Pluto, ne îndreptăm spre* ***„Twilight zone"*** *– turnul groazei, unde „experimentăm" o cădere liberă cu liftul de la etajul 13. La plecarea din turn ne luăm la revedere de la micuţa holofantomă care ne-a întovărăşit pe parcurs, apoi, dacă ştim unde să intrăm (nu avem, evident, voie, dar ce contează), aruncăm o scurtă privire pentru a-i vedea la lucru pe* ***medicii de roboţi*** *care tocmai consultă unul din piraţii din Caraibe, o întrezărim în treacăt pe* ***Albă ca Zăpada*** *şi, după ce ne-am încheiat şi vizita subacvatică în ultimul* ***acvaparc*** *construit, ne îmbarcăm în* ***Aquavator*** *– un tub care se roteşte permanent şi care ne poartă direct din adâncimile întunecate unde tot am încercat să găsim lumile pierdute şi scufundate ale trecutului...*

* * *

...Şi aşa, după câteva ore, sau chiar o zi întreagă, vizitatorul ajunge în parcarea unde şi-a lăsat maşina sau îl aşteaptă autobuzul. Călătoria înapoi în lumea reală.

MIHAELA DOROBANŢU

LEGENDE CONFIRMATE... GENETIC

MARIAN GRIGOR:

Pentru David Goldstein, specialist în genetica populaţiilor la Universitatea Oxford, confirmarea unei legende biblice a venit nu pe calea studierii unor fapte istorice, ci a genomului unor populaţii umane contemporane. Legenda biblică atribuie lui Moise transmiterea cu titlu ereditar a darului preoţiei către fratele său mai mare, Aaron. Ştiind că, în religia iudaică, preoţi nu pot fi decât bărbaţii, iar transmiterea creditară presupune trecerea acestui har din tată în fiu, Goldstein a avut ideea de a cerceta structura cromozomului Y (care asigură caracterul masculin), ţinând seama de faptul că acesta se transmite de la o generaţie la alta practic nemodificat, cu excepţia cazurilor apariţiei unor mutaţii întâmplătoare, transmise, de asemenea, nealterate pe parcursul multor generaţii. O asemenea mutaţie-marcă de familie este caracteristică castei preoţeşti ereditare Cohen, aparţinând religiei iudaice. Ipoteza de la care a plecat cercetătorul este că depistarea unei asemenea mutaţii la un individ este un bun indicator privind existenţa în ascendenţa sa a cel puţin unui bărbat evreu aparţinând castei preoţeşti. Cercetările au arătat că în mod obişnuit doar 3 până la 5 la sută dintre bărbaţii evrei testaţi prezintă „semnătura genetică Cohen". În schimb, în rândul preoţilor evrei askonazi, procentul este de 45 la sută, iar în cazul preoţilor sefarzi atinge 56 la sută! La populaţiile neevreeşti acest „marker" este extrem de rar, practic inexistent. Reconstituind traseul, în timp, al acestei mutaţii, Goldstein a dedus că ea a apărut cel mai probabil într-un interval cuprins între 3180 şi 2650 de ani înainte de zilele noastre. Or, legenda biblică spune că Moise i-a conferit acest har lui Aaron în urmă cu circa 3000 de ani... Legenda biblică citată îşi găseşte confirmarea şi într-o legendă a populaţiei Lamba – un popor vorbitor de limbă bantu din Africa de Sud şi Zimbabwe. În cadrul acestei populaţii, clanul Buba pretinde că a ajuns acolo venind din nord, cu mult timp în urmă, sub conducerea unui preot evreu originar din Senna, un oraş din Peninsula Arabică. Or, se constată că 9 la sută din populaţia Lamba prezintă „semnătura Cohen" (deci într-o proporţie mai mare chiar decât cea întâlnită la populaţiile evreieşti), iar în cazul celor din Buba frecvenţa atinge 53 la sută. Aşadar, clanul Buba, chiar dacă şi-a pierdut „harul" (şi religia), a păstrat... sigiliul.

Viitorul aparţine spaţiului

Satelitul „FORTE" şi... fulgerele!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Mecanismul fulgerelor – manifestări luminoase care acompaniază descărcări bruşte ale electricităţii atmosferice – nu este încă bine cunoscut; se pare că el derivă din acţiunea electronilor liberi din atmosfera înaltă, acceleraţi de un câmp electric intens până la nivelul de intensitate la care ei pot ioniza moleculele de aer, proces din care rezultă atât ioni liberi cât şi alţi electroni, care vor relua şi continua procesul... prezenţa ionilor în atmosfera înaltă o fac electroconductoare, favorizând evoluţia fenomenului. Energia eliberată în aceste procese sub formă luminoasă şi termică, provoacă o succesiune de comprimări şi dilatări ale mediului prin definiţie compresibil, deci o succesiune de unde sonore, percepute sub forma fenomenelor de tunet... Natura, condiţiile de formare şi de evoluţie a fulgerelor globulare sunt şi mai puţin cunoscute! Recent, doi chimişti neozeelandezi, John Abrahamson şi James Dinnis, au emis ipoteza conform căreia aceste fulgere globulare se formează atunci când un fulger atinge şi penetrează la 1-2 cm un sol nisipos umed, posedând un anumit raport siliciu-carbon. O parte din energia acestui fulger, care are denumirea răspândită de trăsnet, este convertită în energie chimică care este înmagazinată în particulele de siliciu şi de carbon; primele sunt pulverizate iar ultimele aprinse provocând totodată incandescenţa primelor. Cealaltă parte a energiei este consumată pentru formarea şi întreţinerea unor câmpuri de forţe atractive care asigură forma sferică a respectivului fulger globular. În final, întreaga energie este eliberată sub formă luminoasă şi termică, astfel încât acest fulger globular sfârşeşte fie prin a se „stinge", fie prin a exploda şi distruge corpurile cu care vine în contact. (Pe lângă evitarea atingerii unui fulger globular, se recomandă ca atunci când el intră într-o locuinţă, să fie deschise cu precauţie uşile şi ferestrele pentru ca, făcându-se curent, acesta să părăsească casa...). Specialiştii de la Laboratoarele Naţionale din Los Alamos ale Departamentului SUA pentru Energie şi cei din Laboratoarele SANDIA au declanşat încă din 1997 o amplă cercetare asupra fulgerelor, inclusiv a acţiunii acestora asupra aparatelor spaţiale. (Se pare că primul echipaj cosmic care a fost „străzănit" l-a reprezentat misiunea spaţială APOLLO-12 din 1969, la puţin timp după lansare...). La baza acestui studiu au stat ipotezele conform cărora pentru elucidarea acestui fenomen sunt necesare investigaţii şi măsurători optice şi de radiofrecvenţe, care să fie efectuate sistematic direct în spaţiu, cu ajutorul unei aparaturi adecvate instalate pe un satelit artificial. În acest scop a fost dotat şi lansat satelitul FORTE (Fast on-Orbit Recording of Transient Events – Înregistrarea rapidă pe orbită a evenimentelor tranzitorii).

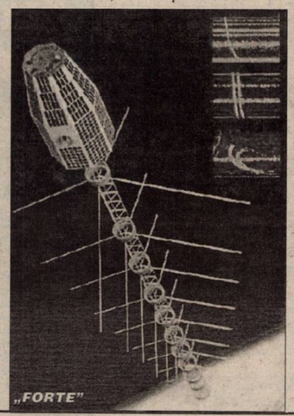

„FORTE"

Pentru a recepţiona şi prelucra înregistrările transmise de la acest satelit, au fost coresp unzător dotate 11 staţii de recepţie amplasate în patru state din SUA; aceste înregistrări au evidenţiat modificări ale câmpului electric pe întreaga durată a furtunilor care sunt însoţite şi de descărcări electrice, ceea ce a permis, în primul rând, stabilirea unei categorisiri a fulgerelor; diagramele din partea de sus-dreapta a imaginii care reprezintă satelitul FORTE, evidenţiază modificări ale unor parametri specifici, astfel: sus, semnale de verificare; mijloc, radiounde; jos, strat ionosferic instabil.Cercetarea este în curs.

(Va urma)

Între inimă şi raţiune, poliandria

Enigmatica HIMALAYA

DORIN MĂRAN

În Jispa şi în comunităţile din văile himalayene există forme diverse de legături matrimoniale. Una dintre acestea o constituie poliandria, căsătoria unei fete cu *mai mulţi bărbaţi*. O practică interzisă în 1941 tar care persistă încă în cătunurile din împrejurimile Zarskarului. Libertatea sexuală, de origine tibetană poate îmbrăca forme multiple. Un bărbat, de pildă care se recăsătoreşte, îşi poate împărţi noua consoartă cu fii săi. Poliandria tradiţională rămâne însă principala formă de aberaţie sexuală practicată în ciuda interdicţiilor şi a preţului plătit: trei ani de închisoare şi o amendă de 5000 de rupii indiene. Finalitatea acestui obicei e însă prea importantă ca să se renunţe definitiv la ea întrucât are un rol important în reglarea natalităţii şi mai ales în păstrarea pământului a cărui valoare în aceste locuri este imensă. Localnicii nu consideră poliandria un păcat, dimpotrivă, o privesc ca pe un mod civilizat de a păstra pământurile în familie, de a elimina disputa între fraţi, de a trăi laolaltă într-o perfectă comuniune şi, nu în ultimul rând, de a-şi alătura căştigurile. Tinerii care visează la o dragoste adevărată sunt însă din ce în ce mai puţin dispuşi să se supună acestor aranjamente matrimoniale.

Şantiere infernale

După ce ieşi din Jispa, vegetaţia începe să dispară pentru a face loc, la înălţimi cuprinse între 4500 şi 5300 de metri, reliefurilor stâncoase, deşerturilor cu aspect selenar, întinderilor glaciare, lacurilor sărate. Drumul e presărat din când în când cu turişti, grupuri nomade sau tineri care pleacă pe şantiere pentru a construi drumuri pentru 30 de rupii pe zi (peste un dolar). Condiţiile în care lucrează sunt cumplite: lipsă de oxigen, vapori de gudron, temperaturi scăzute, malnutriţie, inexistenţa unor condiţii minime de igienă. O muncă epuizantă care adesea face multe victime. În apropiere de Ladakh se profilează zone deşertice şi oaze. Aerul uscat e aproape imposibil de respirat mai ales când se umple de praful stârnit de vânturi care se află la originea bolilor respiratorii şi a dermatozelor cronice.

O oază de civilizaţie

După un drum atât de obositor, călătorul îşi poate regăsi forma sub un duş fierbinte, într-un hotel din Leh, capitala Ladakhului. Oraşul e dotat cu un aeroport, un „grand hotel", cu pensiuni confortabile, bănci, buticuri, cafenele. În trecut Leh a fost centrul schimburilor comerciale pe ruta care lega Caşmirul de Asia centrală. O şansă pierdută brusc la începutul celui de-al doilea război mondial când frontierele au fost închise, mai ales datorită tulburărilor din Xinjoang, o regiune din nord-vestul Chinei. După o lungă perioadă de recesiune, Ladakh s-a putut redresa datorită activităţii turistice. Din punct de vedere religios, oraşul e dominat de lamaism, o formă particulară a budismului, specifică Tibetului, Mongoliei şi ţărilor himalayene. La intrarea în oraş călătorul este întâmpinat de o construcţie votivă reprezentând simbolic spiritul lui Buddha, numită „chorten", în interiorul căreia locuitorii îşi depun ofrandele care pot fi alimentare sau artizanale, de regulă mici statuete realizate în memoria fiinţelor dragi.

Un cadou pentru schiori!

Fiindcă ne apropiem de anotimpul cald, când schiorii sunt cuprinşi de nostalgia zăpezilor de altădată, Societatea britanică Engineering Developments le face o surpriză prin inventarea primei suprafeţe alunecoase artificiale capabile să imite cu iscusinţă total zăpada. Denumit Snowflex, noul material este fabricat dintr-un amestec de polimeri din care sunt realizate dale ce se montează pe un strat antişoc de 50 mm grosime. În final, Snowflex se prezintă ca o suprafaţă omogenă, fără asperităţi sau denivelări, care favorizează alunecarea ca o pârtie adevărată. Producătorul susţine că schiorii vor putea să cadă la fel ca pe zăpadă, însă fără riscul de a-şi frânge oasele! În plus, durata de utilizare a pârtiilor din Snowflex este de douăzeci de ori mai mare decât a oricărui alt material folosit pentru aceleaşi scopuri în prezent.

Chirurgul „MAGI"

Cercetătorii de la Universitatea din Londra au elaborat un sistem de ghidare care proiectează imagini ale encefalului pacientilor în 3D în microscopul operator. MAGI (Microscope Assisted Guided Interventions), un preţios instrument pentru chirurgia creierului, va fi ulterior adaptat şi pentru neurochirurgii. În mod tradiţional, medicii chirurgi studiază structura ţesuturilor cerebrale ale pacienţilor cu ajutorul tomografelor cu raze X şi al imaginilor obţinute prin rezonanţă magnetică (IRM) înainte de operaţie. Cu noul sistem, ei vor dispune de o imagine colorată şi în perspectivă spaţială a structurilor cerebrale profunde.

Explicaţie foto: ***Chirurgul vizualizează în microscop structurile (chisturi, artere etc.) situate sub bisturiul său ca şi cum privirea sa ar străbate ţesuturile pacientului. (A.H.)***

radio CONTACT
O 9 EXPRIMARE

ARAD	95,95 FM	CHIŞINĂU	100,9 FM
BUCUREŞTI	96,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUZĂU	89,8 FM	FOCŞANI	95,4 FM
BAIA MARE	88,5 FM	HUNEDOARA	92,1FM
BOTOŞANI	93,1 FM	IAŞI	91,9 FM
BRAŞOV	105,5 FM	PITEŞTI	90,7 FM
CÂMPULUNG		PLOIEŞTI	92,8 FM
MUSCEL	94,1 FM	RM. VÂLCEA	66,14 FM
CLUJ	89,8 FM	REŞIŢA	70,79 FM
CĂLĂRAŞI	101,8 FM	SIBIU	91,6 FM
CONSTANŢA	91,1 FM	TG. MUREŞ	90,2 FM

http://www.radiocontact.ro

■ PUBLICITATE ■ PUBLICITATE ■ PUBLICITATE ■ PUBLICITATE ■

PCNET
quality internet solutions

5 ore : 3 USD + TVA
10 ore : 6 USD + TVA
20 ore : 10 USD + TVA
50 ore : 20 USD + TVA
100 ore : 35 USD + TVA

PCNET DATA NETWORK S.A.
Splaiul Unirii 10, bl B5, sc 2, et 1
70421, Bucuresti, Romania
Tel: 330-2801, Fax: 3302842
www.pcnet.ro

Fotografii de la cititori

«Două păpuşi!»
DOMNICA LUPU – Buzău

DISPARIŢIA REGIMENTULUI „NORFOLK”

DAN APOSTOL

Campania Dardanellelor, desfăşurată pe tot parcursul anului 1915, a fost una dintre cele mai dezastruoase operaţiuni aliate ale războiului. O sumară istorie a sa ar trebui să conţină următoarele repere:

19 februarie – Nave aliate bombardează forturile turceşti situate pe ambele coaste ale Strâmtorii.

25 februarie – După o întrerupere datorată vremii nefavorabile, escadrele aliate reiau bombardamentele asupra fortificaţiilor costiere şi debarcă unităţi de puşcaşi marini în vederea unor acţiuni de commando. Forţele turceşti primesc însă întăriri masive şi puşcaşii marini trebuie retraşi.

4 martie – O nouă încercare de debarcare anglo-franceză este respinsă de o puternică rezistenţă turcă.

18 martie – Escadrele aliate încearcă să forţeze Strâmtoarea, dar pierd trei cuirasate *(Bouvet* – francez, *Ocean* şi *Irresistible* – engleze), scufundate de artileria grea a forturilor. În plus, trei crucişătoare de bătălie *(Gaulois* şi *Suffren* – franceze şi *Inflexible* – englez) sunt grav avariate de mine şi se retrag. Neştiind că turcii îşi terminaseră practic muniţia pentru tunurile grele, escadrele aliate renunţă la luptă, exact când ar fi putut-o câştiga.

24 martie – Numit comandant al Armatei a V-a turceşti, generalul german Otto Liman von Sanders desfăşoară şase divizii complete, bine pregătite şi excelent echipate, pe coastele de Vest şi de Sud ale Peninsulei Gallipoli.

25 aprilie – Triplă debarcare: francezii stabilesc un cap de pod în Turcia asiatică, lângă Fortul Kum Kale; englezii ocupă cinci plaje înguste, în sudul Peninsulei Gallipoli (în punctele Sedd el Bahr, Cape Helles, Cape Tekke şi lângă oraşul Krithia); australienii şi neozeelandezii (A.N.Z.A.C. – Australian and New Zeeland Army Corps) debarcă în vest, la Capul Ari. Plajele sunt dominate de dealuri fortificate de turci, nu există căi de acces în interior şi, cu tot eroismul – scump plătit – al trupelor, aliaţii nu pot lărgi capetele de pod.

1-8 mai – Atacuri puternice ale aliaţilor cuceresc vârful sudic al peninsulei, stabilind un front continuu de la Krithia până la vărsarea Râului Keveres.

19 mai – O întreagă divizie turcă atacă Capul Ari dar nu poate disloca trupele A.N.Z.A.C. de pe poziţii şi se retrage cu pierderi mari.

21 iunie – 5 iulie – Atacurile succesive ale forţelor engleze din sud, întărite cu contingente franceze, nu pot trece de cursul Râului Keveres.

12-13 iulie – Ofensiva anglo-franceză generalizată în sud este zdrobită, la poalele Vârfului Achi Baba (Cota 591), de turcii conduşi de tânărul colonel Mustafa Kemal (viitorul creator al Turciei moderne, preşedintele Atatürk). Forţele franceze sunt complet distruse.

6-7 august – Statul Major al generalului britanic Sir Ian Hamilton lansează ample atacuri de pe poziţiile din Sud şi Vest. În plus, sunt debarcate trupe engleze (printre care şi Regimentul 1 Norfolk) în Golful Suvla (la nord de Capul Ari). Cu toate că stabileşte un nou cap de pod la Suvla, ofensiva engleză eşuează lamentabil.

10 august – După lupte grele, capetele de pod de la Suvla şi Ari se unesc, iar aliaţii ocupă o porţiune vestică a peninsulei, mărginită la sud de lanţul deluros Sari Bair şi la nord de înălţimile Kiretch. În cursul bătăliei, un întreg regiment australian de cavalerie este nimicit, după ce a atacat de opt ori dealurile fortificate de turci.

21-28 august – Atacuri intense engleze şi A.N.Z.A.C. asupra poziţiilor turceşti din interior. Aliaţii ajung până aproape de ţărmul Strâmtorii şi duc lupte la Boghali, Koja Dere, Cota 60 şi Tekke Tepe, dar suferă pierderi imense (regimentul *Norfolk* rămâne cu 27% din efectiv) şi se retrag.

16 octombrie – Situaţie staţionară pe front, agravată de venirea iernii şi carenţe în aprovizionarea aliaţilor. În urma dezvăluirilor presei asupra dezastrului de la Gallipoli, generalul Hamilton este înlocuit cu generalul Sir Charles Monro care după o inspecţie rapidă a capetelor de pod recomandă, pe 31 octombrie, evacuarea lor totală.

8-20 decembrie – În pofida opoziţiei Amiralităţii (în particular a lui Sir Winston Churchill) zona aliată din vest este evacuată, cu atâta profesionalism, încât turcii nu-şi dau seama decât după patru zile că au înainte poziţii fantomă.

28 decembrie 1915 – 9 ianuarie 1916 – Atacată susţinut de oamenii lui Mustafa Kemal, zona din Sud este evacuată fără mari pierderi; urmează abandonarea poziţiilor franceze de la Kum Kale.

10 ianuarie 1916 – Ia sfârşit oficial „Campania pentru Dardanele” care i-a costat pe aliaţi 200000 de morţi, dispăruţi, răniţi şi prizonieri. Turcii au pierdut 250000 de oameni dar au demonstrat că, bine comandaţi şi bine echipaţi, sunt trupe eficiente şi curajoase.

În haosul carnajului de la Gallipoli este greu să mai surprindă ceva. Şi totuşi condiţiile dispariţiei unui număr mare de oameni din Regimentul 1 Norfolk intrigă şi astăzi.

(Va urma)

Fără îndoială, cel mai straniu şi mai comentat caz de dispariţie pe câmpul de luptă îl constituie faimosul incident în care au fost implicate trupe ale Regimentului 1 Norfolk, care făcea parte din Divizia 5, Corpul 1 Armată Britanic, participant la bătălia pentru Peninsula Gallipoli şi Strâmtoarea Dardanelle (Turcia).

Amprente ale spiritualităţii noastre

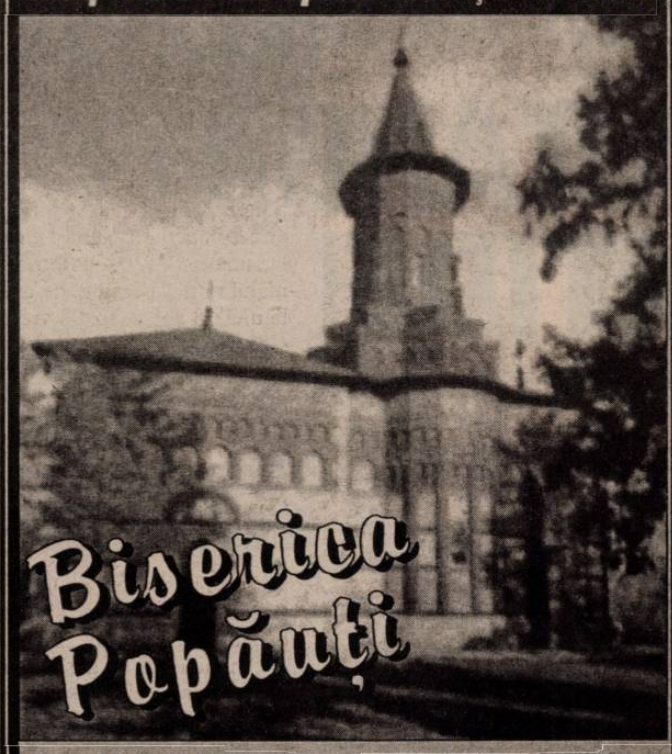

Oraşul Botoşani reţine atenţia nu numai prin pitorescul aşezării sale, ci şi printr-o mulţime de obiective turistice, încărcate de istorie. Unul dintre acestea este, fără îndoială, biserica Sfântul Nicolae-Popăuţi. Ctitorie a lui Ştefan cel Mare, biserica a fost înălţată în 1496, suferind serioase intervenţii în secolul al XVI-lea. Zidul de incintă datează din 1750. Zidurile bisericii, desenând un plan triconic, au fost înălţate din piatră, având exteriorul împărţit în două registre. Baza o constituie un soclu masiv din piatră, deasupra căruia peretele a fost placat cu piatră fasonată, aranjată geometric şi întreruptă, la intervale egale, de patru benzi din cărămidă. Colţurile şi contraforturile sunt realizate din blocuri de piatră. Registrul superior al bisericii este realizat din cărămidă, având în dreptul pronaosului două rânduri de ocniţe. Absidele sunt decorate cu firide lungi terminate cu arcuri duble. Un brâu masiv de discuri smălţuite se află sub cornişă, biserica având o singură turlă decorată, de aşemenea cu firide şi ocniţe. În partea de nord-vest a bisericii, a fost înălţat, în acelaşi timp cu aceasta, un turn clopotniţă puternic, unul dintre cele mai bine păstrate exemplare de acest fel din epocă. Urmând planul bisericii Sf.Nicolae, doamna Elena Rareş a înălţat în 1522 mănăstirea Uspenia, propria sa ctitorie. Pictura interioară, realizată de zugravi ai timpului, îşi păstrează în bună parte prospeţimea, dovedind că această artă era destul de veche în Moldova şi că suferise un serios proces de consolidare. Construită din materiale locale – lemn, cărămidă, piatră brută, piatră făţuită – biserica pare a fi rodul muncii unor meşteri locali, cărora, din păcate nu li se cunoaşte numele, negăsindu-se documente în acest sens.

IRINA STOICA

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

NEMŢII ÎN ROMÂNIA

Încheiem capitolul dedicat Serviciilor secrete germane – din care am extras, în exclusivitate, doar câteva fragmente – prezentat în lucrarea „Servicii secrete străine” (Autori: M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, 1999). După cum vom vedea, interesul serviciilor secrete germane pentru ţara noastră a fost la fel de mare pe cât a fost în timpul celui de-al doilea război mondial şi după înfrângerea Germaniei naziste. Numai că altele au fost metodele şi obiectivele!...

După 23 august 1944, o mare parte a agenţilor germani s-au retras o dată cu trupele. Un procent, nesemnificativ în raport cu numărul celor care au acţionat, au fost arestaţi. Agentura acoperită a continuat să-şi desfăşoare activitatea ori, după caz, a intrat în conservare.

Serviciile secrete germane au hotărât să organizeze pe teritoriul României acţiuni de rezistenţă. Această misiune a fost încredinţată unui expert în operaţiuni speciale, Otto Skorzeny.

Otto Skorzeny, bazându-se pe F.H.O. a organizat, începând din septembrie 1944, activităţi de rezistenţă în spatele frontului românesc, unde au fost trimise mai multe grupe de spioni şi diversionişti.

Spionii şi diversioniştii au fost recrutaţi dintre legionari şi voluntari saşi înrolaţi în S.S. Instruirea lor s-a făcut în centre din Austria. Concomitent, elementele fasciste aflate în ţară, de comun acord cu grupele din Austria, au înfiinţat un aşa-zis „front de rezistenţă”, în zona oraşelor Braşov şi Timişoara.

În luna decembrie 1944, a fost paraşutată în zona oraşului Orăştie o grupă de diversiune şi spionaj condusă de legionarul Mîndrescu, iar la începutul anului 1945 a fost paraşutat în Dobrogea, legionarul Toma Vasile. La intervale scurte de timp, a urmat paraşutarea unor noi echipe formate din legionarii Vercu Afilon, Vică Negulescu, Gligor Aurel, Zottu Vasile, precum şi din germanii W. Depner, G. Albrich, H. Witting, K. Huber, W. May şi alţii.

Centrul de la Viena a continuat să fie activ până în primăvara anului 1945, când capitala Austriei a fost ocupată de trupele sovietice. Ultima paraşutare a avut loc în aprilie 1945 când a fost lansat agentul Parsch, cu misiunea de a prelua pe Victor Strummer, conducătorul unui grup de diversiune ce opera în Transilvania, suma de 75000 de dolari. În ultimele emisiuni ale postului de radio „Donau” s-a transmis consemnul încetării activităţii, indicându-se, apoi prin radiogramele cifrate transmise prin reţeaua de legătură radio specială, continuarea activităţii în favoarea americanilor şi a englezilor. Reinhard Gehlen începuse, deja, să servească puterile aliate occidentale.

La 18 octombrie 1951, „Organizaţia Gehlen” a efectuat, în zona Făgăraşului, prima paraşutare a unui grup de agenţi compus din Constantin Săplăcan, Wilhem Spindler, Mathias Bohn, Ilie Puiu şi Gheorghe Bîrsan. Acţiunea s-a soldat, din primul moment cu un eşec total, primii patru membri ai grupului fiind arestaţi. Ultimul s-a sinucis, înghiţind capsula cu otravă aflată în recuzită pentru astfel de situaţii.

Mathias Bohn, Ilie Puiu şi Gheorghe Bîrsan au fost recrutaţi de C.I.A. în Italia, în lagărul de la Raggeoli, prin intermediul lui Teodor Crăsnaru, fost căpitan de aviaţie, cu misiunea explicită de a acţiona în România, fiind, spre deosebire de primii doi, corect paraşutaţi în zona menţionată.

Din anchetarea şi judecarea celor patru membri ai grupului rămaşi în viaţă, a rezultat că pregătirea lor s-a realizat de către instructorii germani ai „Organizaţiei Gehlen”, mai întâi la Roma, apoi în Olanda şi Grecia, iar înainte de lansare au trecut prin Frankfurt/Main şi München.

Stabilirea relaţiilor diplomatice dintre R. F. Germania şi România a fost, fără îndoială, un important eveniment istoric care, prin semnificaţiile sale, a depăşit planul relaţiilor bilaterale. În anii ’80 serviciile speciale germane, acţionând integrat strategiei anticomuniste globale, au creat şi sprijinit în exterior, organizaţii ale emigranţilor oponenţi ai regimului politic din România.

Dacă avem în vedere noul rol continental şi mondial al Germaniei, obiectivele urmărite în prezent de serviciile sale secrete nu pot fi altele decât cele ale unui spionaj strategic, global sau total. Din această perspectivă, trebuie să fie evident interesul penetrării şi controlului informativ în toate structurile centrale de putere şi, de asemenea, pe plan local, în zonele teritoriale tradiţional preferate ale Germaniei. Aceste zone, în care se află şi obiective militare, devin şi mai interesante. Cazul fostului ofiţer M.Ap.N. Dan Cristache poate fi concludent în acest sens. Până în 1989 acesta a fost ofiţer 4 cu pregătirea de luptă a Batalionului 169 Cercetare (Divizia 18 Mecanizată Timişoara). În 1991 dorind să se stabilească în Germania este contactat de „ziaristul” Uli Maurer care îi cere ca probă de fidelitate să consemneze în scris toate amintirile sale din perioada în care a fost ofiţer activ. Ca urmare, Dan Cristache scrie... *60 de file secrete, privind mobilizarea trupelor în situaţie de război, atribuţiile şi modul de acţionare ale patrulei de cercetare, modul de transmitere a unei radiograme după harta planificată, obiectivele misiunilor de cercetare... organizarea pe timp de pace a Diviziei, teritoriul pe care aceasta îl are de apărat, aspecte privind dislocarea...*

Notele sale erau însoţite de o serie de schiţe şi scheme explicative. După revenirea lui în ţară (august 1992) s-a constatat că acesta dispunea de sume importante de bani. Este cercetat şi condamnat la 9 ani de închisoare pentru divulgare de secrete de stat.

(Va urma)

■ *Ghinionul de a fi celebru*

DOAMNELE ŞI VAGABONDUL

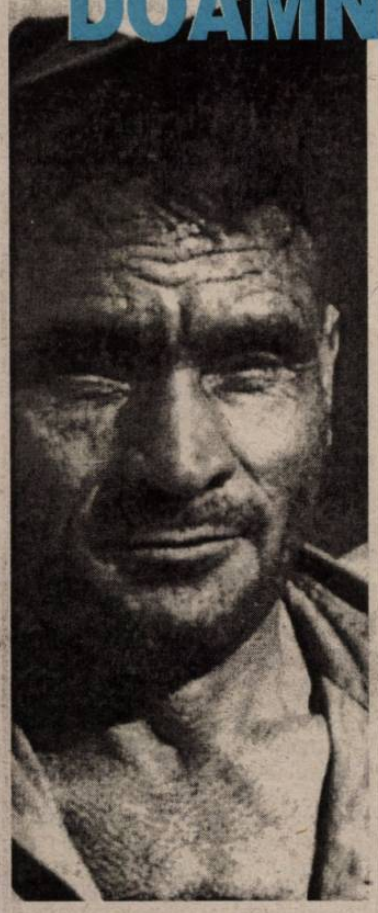

Charles Heldon este un veritabil aventurier, ajuns la 54 de ani. Dar el însuşi se intitulează „vagabondul Australiei", întrucât de peste 35 de ani cutreieră continentul de la antipozi în toate direcţiile, cunoscându-l ca pe propriile buzunare. S-a născut într-un cătun de pe malul râului Darling, de unde a evadat la nici 18 ani. A fost o vreme ajutor de cioban, dar curând şi-a dat seama că sedentarismul îl plictiseşte. A devenit de-a lungul deceniilor miner în minele de cupru, de aur şi de fier, apoi căutător solitar de diamante. Pentru variaţie, a trăit din vânat de canguri şi dresat de cai, agent de pariuri la cursele de ogari, confecţioner de bumeranguri pentru turişti, traficant de arme către triburile de aborigeni din zona lacului Eyre, cultivator de bumbac şi ghid pentru expediţii ştiinţifice...

În ziua când a găsit un rubin de 19 grame în râul Haukesbury, a decis să revină în localitatea natală şi să cumpere o fermă de cai de rasă. Totul părea de-a dreptul extraordinar în viaţa lui plină de peripeţii, de aceea a şi fost vânat de reporteri şi adus la televiziunea din Sydney. A fost clipa „fatală", căci urmările acelei emisiuni s-au dovedit a fi tragi-comice pentru Charles. Seninul privirilor sale a pălit când a aflat că pe adresa postului respectiv au sosit, din mai multe state australiene, nu mai puţin de 19 revendicări de paternitate! Şaptesprezece mame îl reclamau drept tată natural al copiilor lor (două dintre ele aveau gemeni). Vagabondul Australiei era transformat peste noapte de reclamante în cel mai viril bărbat al ţării lui. Asaltat iarăşi de presă, Charles a recunoscut într-o primă declaraţie că i-au plăcut femeile, dar nu şi statornicia. Copiii aduşi în discuţie de mame au între 8 şi 26 de ani, iar femeile ce pretind că au fost seduse şi abandonate n-ar fi făcut reclamaţia dacă n-ar fi aflat că efemerul lor iubit n-ar fi devenit „putred de bogat, deşi se poartă tot ca un zdrenţăros". Situaţia acestui Casanova mirosind a bălegar de cal şi cu palmele bătătorite a stârnit ilaritate. Procesele de paternitate au început să curgă gârlă din vara trecută şi e greu de prevăzut deznodământul lor. I s-a interzis să părăsească statul Noul Wales de Sud (unde e locul lui natal) şi asupra lui se abate de atunci o ploaie de citaţii. Fără să-şi piardă umorul, el a declarat: „Bine că nu mi-a ieşit în cale şi presupusa mea fiică de 26 de ani, că acum eram după gratii pentru incest..." *(P.I.)*

UN FURT BANAL, DAR PLIN DE SURPRIZE

Ce poate fi mai obişnuit pentru o secţie de poliţie decât o reclamaţie privind furtul unui obiect personal? Dar, mai apar şi surprize când obiectul furat e un ceas de mână, unicat, în valoare de 1 milion de franci, iar proprietarul e un om de afaceri implicat la rândul lui într-un dosar pena! exploziv. Cu un asemenea caz s-a confruntat poliţia din Seine-Saint Denis (Franţa), în urmă cu mai bine de un an. De origine americano-germană, Jeffrey Steiner era la vremea respectivă considerat unul dintre „actorii" principali ai aşa-numitei „afaceri Elf", suspectat fiind de perceperea de comisioane nejustificate. Unde s-a produs furtul ceasului? Jeffrey Steiner aştepta liniştit într-unul din saloanele particulare ale companiei British Airways din Roissy cursa pentru Boston. Vizibil deranjat de ceasul de la mână, l-a scos şi l-a pus într-o geantă de voiaj. Era vorba de un ceas elveţian Blancpain, o piesă unicat în valoare de 1 milion de franci, cu un cadran foarte sobru şi simplu (tipic pentru un om de afaceri), dar care pe spate conţinea un element-surpriză: o gravură realizată de o mână maestră de bijutier, reprezentând un cuplu surprins într-un moment de mare intimitate, ritmul mişcărilor erotice având cadenţa tic-tac-ului. Un ceas cu adevărat inconfundabil care însă a fost furat din bagaj, împreună cu încă un ceas (un Patek Philippe în valoare de 600000 de franci) şi o pereche de butoni la fel de preţioşi, după cum avea să reclame Jeffrey Steiner. Poliţia împreună cu societatea de asigurări a ceasului de l milion de franci a declanşat o amplă acţiune de identificare a hoţului (printre diferiţi suspecţi şi în rândul personalului de la bagaje), care după o săptămână s-a încheiat cu un succes... parţial, în sensul că din cele trei obiecte declarate dispărute, a fost recuperat doar ceasul „erotic". Acesta urma să fie vândut de un complice al hoţului unui necunoscut, la un preţ derizoriu de numai 8000 de franci. *(A.P.)*

S-AU NĂSCUT CU PATRU DEGETE ÎN PLUS

În comuna Mera din judeţul Vrancea s-au născut în ultimii ani mai mulţi copii cu câte 12 degete la mâini şi 12 la picioare. Un fenomen cunoscut în medicină sub denumirea de polidactilie. În mod cu totul bizar, aceste stigmate i-au marcat doar pe băieţi ai căror părinţi erau normali din acest punct de vedere. În familia Gogunel doi dintre cei şase copii suferă de această malformaţie genetică. Unul dintre ei, Gheorghiţă, în vârstă de 15 ani, are însă trei degete în plus, două la picioare şi unul la mână, unul dintre degete, cel de la mâna dreaptă fiindu-i amputat la câteva luni după naştere. Bineînţeles că pentru cei doi copii mersul constituie o problemă accentuată şi de starea materială a familiei care nu le permite să poarte pantofi de comandă adaptaţi la lăţimea labei piciorului. O soluţie există totuşi. Copiii ar putea fi operaţi. Părinţii sunt însă speriaţi de această perspectivă, dintr-o prejudecată lesne de înţeles. În familia Mera din acelaşi sat toţi cei patru băieţi s-au născut cu afecţiuni similare. Chirurgii din Spitalul Judeţean Focşani, la solicitarea părinţilor au intervenit, amputându-le degetele de prisos. În urma unor accidente unul dintre băieţi şi-a pierdut trei degete iar celălalt, două. Pentru familia Mera lucrurile sunt cât se poate de clare: copiii au fost însemnaţi şi pedepsiţi pentru că n-au respectat voia sorţii. *(D.M.)*

■ *Prostia omenească fără frontiere*

AICI BANDIŢII! VREM O PIZZA!

Iată ce s-a întâmplat în Districtul Florence, Carolina de Sud, unde şeriful nu a avut nici o problemă în a găsi doi infractori, pentru că aceştia ...îşi dăduseră pur şi simplu adresa celui pe care urmau să-l prade-ze. Cei doi nefericiţi „eroi" au fost Christopher James Kennedy, de 38 de ani şi Johnny Allen Poston, de 26 de ani. S-au gândit ei că ar fi putut câştiga uşor bani buni de la... „băiatul care aduce pizza", care evident că trebuia să aibă asupra lui ceva bani de la alte comenzi şi, la fel de evident nu putea bănui ceva rău şi oricum era neînarmat.

J. Kennedy

J.A. Poston

Zis şi făcut: cei doi comandă două pizza şi, pretextând că au un câine foarte rău, pe care nu-l pot lăsa singur, cer să li se aducă pizza la parcajul unde se aflau cu maşina lor. Drept care... îşi dau adresa! Vă imaginaţi acum uşor figura comisionarului Kristian Konefat când, ajuns unde i se spusese, se trezeşte cu un pistol în piept, ţinut cu o mână destul de „tremurătoare" de către unul din cei doi.

„Erau evident beţi", avea să relateze Konefat. „Am încremenit când am simţit pistolul în piept, dar am avut inspiraţia să-i arunc respectivului pizza în cap. Uşor descumpănit, acesta s-a retras câţiva paşi, ceea ce mi-a permis mie să o rup la fugă!"

Konefat s-a urcat ca fulgerul în camioneta lui şi a demarat în trombă. Nu s-a oprit decât la biroul şerifului, unde a dat toate detaliile, inclusiv adresa parcajului unde se aflau cei doi. Care, în doar câteva minute, s-au trezit înconjuraţi de poliţie.

Amândoi se află acum după gratii, aşteptând să fie judecaţi pentru „jaf armat". Se pregătesc, oricum, pentru o sentinţă de 30 de ani. Şi totul pentru două pizza în valoare de 11 dolari! *(M.D.)*

■ *O boală incurabilă împinge la gesturi disperate*

INFRACTORUL CERE SĂ FIE ARESTAT!

Un principiu deontologic în lumea presei interzice publicarea numelui unui suspect, atâta vreme cât el nu a fost găsit vinovat şi condamnat definitiv de un tribunal. Normal, întrucât astfel este respectat principiul juridic al prezumţiei de nevinovăţie. De data aceasta, însă, vom recurge la numele întreg al „eroului" întâmplării de faţă, fără să avem nici cel mai mic sentiment de culpabilitate. Dumitru Drăgan, din Poiana Cristei, i-a implorat pur şi simplu pe procurorii care-l anchetau sub bănuiala de furt calificat să-l aresteze, lăsându-i literalmente fără replică. Drăgan a explicat c-a furat nu atât din nevoia de a găsi ceva de mâncat, ci din nevoia de ...a-şi prelungi şi uşura ultimele zile. Bolnav de o boală socotită incurabilă, în cazul căreia numai tratamentul de menţinere sub control depăşeşte cu mult posibilităţile financiare ale unui om cu venituri medii, el a sperat ca în închisoare să beneficieze de un tratament şi de o hrană care să-i facă mai suportabile ultimele zile ale vieţii. Procurorul Ion Lefter, prim procuror la Parchetul local, nu poate însă uita că Drăgan e recidivist şi, în plus, a mai comis şi alte spargeri la câteva magazine alimentare din comună înainte de a fi prins şi a face „cutremurătoarea" declaraţie. Gestul disperat al omului, doar pentru ca ultimele clipe de viaţă să-i fie mai „umane" este mai trist decât întâmplarea în sine! *(M.G.)*

■ *Un gest curajos*

MICUL HOINAR A CĂLCAT LEGEA TĂCERII

Derek Malory a devenit un vagabond-vedetă pentru media din Calgary (provincia Alberta, Canada). Are acum doisprezece ani şi imediat după naştere (în Africa de Sud) a fost dat de mama sa spre adopţie, din cauza situaţiei ei materiale. Cu părinţii adoptivi a ajuns în Canada şi a rezistat în acea familie până pe la zece ani, când a suferit un puternic şoc psihologic: înfierea unui alt copil, de doi ani, de către tinerii săi părinţi. Nesuportând ca atenţia să se concentreze asupra noului venit, Derek şi-a luat lumea-n cap şi s-a lăsat atras cu uşurinţă de grupuri itinerante de *homeless* (persoane fără domiciliu). Cerşitul, furturile mărunte dar şi sporadicele ajutoare ale asociaţiilor de caritate au devenit modul de trai al lui Derek. Dar poate cel mai important lucru învăţat de el în acea perioadă a fost acela de a nu comite infracţiuni pentru care să fie reţinut de poliţie şi plasat unor centre de reeducare. Acest instinct de conservare s-a dovedit a fi salvator pentru destinul lui. În toamna anului trecut, Derek a observat o schimbare în atitudinea „clanului" din care făcea parte. „Cei mari" lipsiseră două zile din „comunitate", iar la întoarcere hotărâseră să se debaraseze de puştanii de vârsta lui, deveniţi peste noapte balast pentru ei. Secretul acestei întorsături n-a rezistat mult. „Boşii" dăduseră o lovitură la un vagon poştal şi puseseră mâna pe o groază de bani, peste 50000 de dolari canadieni, pe care nu voiau s-o împartă cu plebea. În aceste condiţii, Derek – văzând cât de mult depinde de toanele şefilor – şi-a zis că obligatoriul legământ al tăcerii nu mai poate funcţiona. Se simţea trădat şi s-a decis să trădeze la rândul său. Nu i-a fost greu ca, vagabondând prin Calgary, să oprească o maşină a poliţiei şi astfel să ajungă la un comisariat şi să facă dezvăluiri esenţiale pentru prinderea borfaşilor... Acest gest curajos l-a desprins – oare pentru câtă vreme? – de lumea dubioasă în care trăise aproape doi ani. Mediatizarea faptei l-a readus în sânul familiei adoptive. Puştiul devenise „cineva", atenţia părinţilor – şi nu numai – se focaliza puternic asupra lui. El încearcă acum readaptarea la viaţa sedentară şi face mari „concesii" normelor vieţii civilizate. *(P.I.)*

■ *A căzut într-un incinerator*

MIRACOLUL SUPRAVIEŢUIRII

În timp cu curăţa rampa din jurul unui incinerator uriaş, David Martin, un tânăr muncitor, de 24 de ani, dintr-un oraşe din sudul Statelor Unite, s-a prăbuşit în mijlocul flăcărilor ale căror limbi depăşeau trei metri înălţime. Haina şi pantaloni i-au luat foc imediat şi tânărul era convins că va arde de viu. Simţea cum îi plesneşte pielea de pe faţă şi era îngrozit la gândul că mama sa îi va vedea cadavrul oribil mutilat. Un coleg, Ron Boone, i-a aruncat o frânghie care s-a dovedit însă mult prea scurtă. Incineratorul avea forma şi dimensiunile unei piscine. Închizând ochii David încearcă să ajungă la marginea acestuia pe latura scurtă. Era convins că efortul este inutil, simţea cum i se topesc cizmele în picioare, dar continua să meargă prin flăcări cu ochii închişi. La un moment dat piciorul se lovi de ceva şi îşi dădu seama că e vorba de un grătar ridicat. Căţărându-se cu disperare, în ciuda rănilor de pe mâini, reuşi să iasă din iadul de flăcări, fiind imediat urcat în ambulanţa chemată de colegi. Tânărul avea arsuri serioase, care nu reprezentau însă mai mult de 15 la sută din suprafaţa pielii, aşa că după o perioadă de spitalizare acum se află în afara oricărui pericol, iar doctorii susţin că va rămâne cu semne puţine şi nesemnificative. (I.S.)

Săptămâna 7 - 13 aprilie

TV ROMANIA

ORNELLA MUTTI
ROMÂNIA 1
sâmbătă, 23.35

VINERI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.05 Fotbal: Rezumat 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Emisiune în limba germană 16.30 Ecoturism 18.15 Pentru dumneavostră, doamnă! 19.10 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Serial: „Omul de nicăieri" (ultimul ep.) 21.45 Culise 22.45 Film: „Spațiul virtual" (SUA, 1992).

SÂMBĂTĂ 8.10 Serial: „Dinastia Strauss" 9.10 Desene animate 10.00 Vă place filmul? 10.30 Art-mania 12.45 Lumea și noi 13.15 Arca Marinei 16.00 Fotbal: Dinamo București – Ceahlăul Piatra Neamț 18.00 Teleenciclopedia 19.30 Serial: „Caron și compania" 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 23.35 Film: „Văduvele" (coprod., 1998). Cu: Ornella Mutti.

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 13.20 De luni până duminică 14.00 Național TV Bingo Liberty 17.00 Fotbal: Rocar București – FC Național 19.30 Perechea potrivită 20.00 Jurnal 20.45 Film: „Crime la Indigo" (SUA, 1995). Cu: Holly Hunter 23.55 Pe față.

LUNI 12.00 Surprize, surprize! (r) 14.15 TVR Craiova 15.00 Pro Patria 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.30 Agenția de plasare 18.20 Serial: „Orice e posibil" (ep.1) 18.45 Serial: „Bine și rău" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 22.15 Serial: „Cazuri ciudate" 0.05 Marele Jazz.

MARȚI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.30 Convietuiri 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.20 Serial: „Orice e posibil" 18.45 Serial: „Bine și rău" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Telecinemateca: „Pentru cine bat clopotele" (SUA, 1943). Cu: Ingrid Bergman 23.05 Nu trageți! 23.35 A-Facerea.

MIERCURI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 13.15 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 16.40 O vedetă... populară 17.30 Pas în doi 18.20 Serial: „Orice e posibil" 18.45 Serial: „Hiller și Diller" (ep.1) 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Concert extraordinar 21.40 Fotbal: Lazio Roma – Inter Milano 0.00 Café Corso.

JOI 7.00 Matinal național 9.00 TVR Iași 11.05 TVR Cluj-Napoca 12.55 TVR Timișoara 14.15 CiberFan 15.00 Convietuiri 16.00 Scena 18.20 Serial: Orice e posibil" 18.45 Serial: „Hiller și Diller" 19.15 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 20.55 Teatrul Național TV prezintă: „Căsătorie imposibilă" 22.15 Serial: „Bâlciul deșertăciunilor" 0.25 Rock la miezul nopții.

prima

VINERI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Dosarele Y 15.00 Vacanță à la Petrișor 16.30 Exploziv (r) 17.00 Documentar 18.00 Focus 18.30 Camera ascunsă 19.00 Real TV 20.00 Film: „Dincolo de stele" (SUA, 1989). Cu: Sharon Stone 21.30 Nadine Show 22.15 Serial: „Frasier" 23.00 Film: „Suflete dezgolite" (SUA, 1995). Cu: Pamela Anderson 1.00 Film.

SÂMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 11.30 Sport Magazin 13.00 Motor 14.30 Dosarele Y (r) 16.00 Serial: „Detectivi de elită" 17.00 Serial: „Comisarul Rex" 18.00 Focus 18.30 Popular divertisment 21.00 Film: „Decizia" (SUA, 1988) 22.45 Serial: „Frasier" 23.00 Show-ul de noapte 1.00 Film.

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 12.00 Vacanță à la Petrișor 12.30 De colo colo 13.30 Chic 14.00 Cinemagia 14.30 Film: „Copilul pierdut" (SUA, 1992) 16.00 Tradiții 17.00 Serial: „Celebri și bogați" 18.00 Focus 18.30 Film: „Cum să ucizi un milionar" (SUA, 1990) 20.00 Film: „Suspiciune" (Franța, 1992) 22.15 Serial: „Frasier"

LUNI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Dosarele Y 15.00 Vacanță à la Petrișor 16.00 Teal TV (r) 17.00 Special 18.00 Focus 18.30 Camera ascunsă 19.00 Frontal 20.00 Dosarele Y 21.00 Serial: „Brooklyn South" 22.00 Serial: „Frasier" 22.45 Special 0.30 Film.

MARȚI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Dosarele Y 15.00 Vacanță à la Petrișor 16.00 Real TV (r) 17.00 Special 18.00 Focus 18.30 Camera ascunsă 19.00 Real TV 20.00 Film: „Răzbunarea" (SUA, 1996) 21.30 Bilanț 22.00 Serial: „Frasier" 23.00 Special 0.30 Film.

MIERCURI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Dosarele Y 15.00 Vacanță à la Petrișor 16.00 Real TV (r) 17.00 Special 18.00 Focus 18.30 Camera ascunsă 19.00 Real TV 20.00 Serial: „Detectivi de elită" 21.00 Serial: „CI 5: Profesioniștii" 21.30 Apel de urgență 22.00 Serial: „Frasier" 23.00 Special 0.30 Film.

JOI 8.00 Dimineața cu Prima 13.00 Dosarele Y 15.00 Vacanță à la Petrișor 16.00 Real TV (r) 17.00 Special 18.00 Focus 18.30 Camera ascunsă 19.00 Real TV 20.00 Film: „Kickboxer" (SUA, 1989). Cu: Jean-Claude Van Damme 21.30 Exploziv 22.00 Serial: „Frasier" 23.00 Special 0.30 Film.

ROMY SCHNEIDER
TVR 2
joi, 19.35

tvr2

VINERI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" 8.35 Care pe care (r) 10.50 Osia lumii (r) 12.00 Credo (r) 13.00 Desene animate 13.30 Tradiții 14.50 Desene animate 15.15 Care pe care 16.00 Trupa DP2 17.30 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.20 Din folclorul popoarelor 20.25 Cinematograful de artă prezintă: „Omul invizibil" (SUA, 1933) 22.00 Concert.

SÂMBĂTĂ 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" 9.15 Osia lumii 12.30 Documentar 13.40 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 14.05 Desene animate 15.05 Film: „Insula" (Franța, 1990, ultima parte) 16.35 Top TVR2 17.40 Timpul trecut 18.45 Telejurnal TVR2 19.00 Serial: „Lumini și umbre" 20.25 Povestiri de la Hollywood 21.00 Serial: „Familia și legea" 22.00 Fotbal: Campionatul Spaniei 23.55 Integrale.

DUMINICĂ 9.05 Orizont spiritual 10.00 Ferma 11.00 Tip-top, minitop 12.30 Start Rec 13.45 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 15.10 Film: „Chibriturile suedeze" (partea a II-a) 17.50 Teatrul Național TV prezintă: Memorialul teatrului 18.45 Telejurnal TVR2 19.00 Film: „Muzicanții" (Franța, 1999) 21.15 Serial: „Familia și legea" 22.40 Teatrul Național TV prezintă: „Negustorii ambulanți" de Murry Schisgal.

LUNI 13.00 Desene animate 13.30 La noi la români! 14.00 Toți împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.25 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Punct și de la capăt, o emisiune culturală de Cătălin Țîrlea 21.10 E dreptul tău! 22.00 Fotbal: Middlesbrough – Manchester United.

MARȚI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 9.35 Arta apărării (r) 11.00 Atlas (r) 13.00 Desene animate 14.00 Toți, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.25 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Credo 21.10 Puls 2000 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Pat de trandafiri»" 23.10 Lentila de contact.

MIERCURI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 10.00 Puls 2000 (r) 13.00 Desene animate 13.45 Toți împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.25 Serial: „Femeia misterioasă" 18.15 Se întâmplă acum! 18.45 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „S-a furat o bombă" (România, 1962). Cu: Iurie Darie 21.10 Mit și istorie 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Borcanul magic»".

JOI 7.00 Serial: „Femeia misterioasă" (r) 11.20 Start Rec (r) 12.05 Ferma (r) 13.05 Desene animate 14.00 Toți, împreună 15.15 Care pe care! 16.00 Trupa DP2 17.25 Serial: „Femeia misterioasă" 18.45 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Katia" (Franța, 1960). Cu: Romy Schneider 21.10 Turnul de control 22.10 Serial: „Alfred Hitchcock prezintă... «Adelaide Winters»".

acasa

VINERI 6.45 – 12.30 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Maria Isabel" (ep.1) 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Căsătorie cu peripeții" (Franța, 1980).

SÂMBĂTĂ 7.45 – 12.15 Reluări 14.00 Acasă la români 15.00 Doctorul casei 15.30 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Maria Isabel" 18.30 Acasă cu Ruxandra Săraru 19.30 Acasă la români 21.00 Film: „Vulturul a aterizat" (SUA, 1976). Cu: Michael Caine, Robert Duvall 23.15 Latino senzațional.

DUMINICĂ 6.45 – 12.30 Reluări 14.30 Serial: „Floare de aur" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Micuțele doamne" 19.15 Film: „Jungla din sera de orhidee" (SUA, 1972). Cu: Peter Falk 20.45 Film: „Supraviețuirea" (SUA, 1983). Cu: John Travolta.

LUNI 5.00 – 11.00 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă! 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Maria Isabel" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Omul Vineri" (SUA, 1975). Cu: Peter O'Toole 1.20 Profesiunea mea, cultura.

MARȚI 6.15 – 11.35 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Maria Isabel" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Prizonierul din Manhattan" (SUA, 1975). Cu: Jack Lemmon 1.05 Profesiunea mea, cultura.

MIERCURI 7.15 – 12.15 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Maria Isabel" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Harlow" (SUA, 1965). Cu: Lesie Nielsen 1.25 Profesiunea mea, cultura.

JOI 6.15 – 11.50 Reluări 14.00 Serial: „Antonella" 14.45 Serial: „Verdict: Crimă!" 15.35 Serial: „Dragoste și putere" 16.00 Serial: „Copilul adus de mare" 17.00 Desene animate 17.30 Serial: „Maria Isabel" 18.30 Știrile de acasă 19.05 Serial: „Sânge din sângele meu" 20.00 Serial: „90-60-90 Fotomodele" 21.00 Serial: „Femeia vieții mele" 22.00 Film: „Omul Vineri" (SUA, 1975). Cu: Peter O'Toole 1.20 Profesiunea mea, cultura.

SUSAN SARANDON
PRO TV
joi, 20.00

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.35 Serial: „Jake și grăsanul" (ep.1) 13.05 Film: „Vulturul roșu" (Anglia, 1994, partea a II-a) 16.10 Serial: „Cursa cea mai lungă" 17.30 Urmărire generală 18.25 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Dosarele X" 21.00 Serial: „Profiler" 22.00 Chestiunea zilei 2.10 Baschet NBA: New York – Orlando 5.45 Serial: „Miracolul tinereții" 6.15 Serial: „Aripile pasiunii".

SÂMBĂTĂ 9.00 Serial: „Tânărul Hercule" 10.00 Serial: „Lois și Clark" 10.45 ProMotor 12.00 Profesiunea mea, cultura 13.05 Serial: „Susan" 13.30 Serial: „Dharma și Greg" 14.00 Fotbal: FC Brașov – Rapid 17.00 Film: „Amenințarea" (SUA, 1991) 19.00 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Dezmoștenții din Little Odessa" (SUA, 1994) 22.15 Vacanța Mare la Pro Tv 23.20 Serial: „Echipa condamnaților" 0.00 Serial: „Specialități erotice" (ep.1).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 9.30 Serial: „Meego" (ultimul ep.) 11.00 Doc.: „Mileniul marilor schimbări" 12.00 Profeții despre trecut 13.05 Serial: „Susan" 15.00 Formula 1 16.45 Super Bingo 19.00 Știrile PRO TV 19.30 Film: „Înscenarea" (SUA, 1991) 21.30 Fotbal: Steaua – FCM Bacău 1.00 Serial: „Specialități erotice" 5.30 Serial: „Aripile pasiunii".

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Pensacola – forța de elită" 11.30 Serial: „Jake și grăsanul" 13.05 Film: „Erori fatale" (Marea Britanie, 1982) 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Dincolo de limite" (SUA, 1991) 22.00 Chestiunea zilei 0.00 Fotbal – rezumat 4.45 Serial: „Babylon 5" 5.45 Serial: „Aripile pasiunii".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Jake și grăsanul" 12.30 Film: „Sutană neagră" (coprod., 1991) 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Nikita" 21.00 Serial: „Melrose Place" 22.00 Chestiunea zilei 4.45 Serial: „Babylon 5" 5.45 Serial: „Miracolul tinereții".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Jake și grăsanul" 12.15 Film: „Henric al V-lea" (Anglia, 1989) 14.45 Serial: „Pensacola – forța de elită" 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Antrenament de lux" (SUA, 1989) 22.00 Chestiunea zilei 4.45 Serial: „Babylon 5" 5.45 Serial: „Miracolul tinereții".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 11.30 Serial: „Jake și grăsanul" 13.00 Film: „La răscrucea destinului" (SUA, 1997) 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.30 Serial: „Cursa cea mai lungă" 18.20 Serial: „Dădaca" 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Compromisul" (SUA, 1994). Cu: Susan Sarandon 22.00 Chestiunea zilei 4.30 Serial: „Babylon 5" 5.30 Serial: „Miracolul tinereții".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Pistolarul" (SUA, 1997). Cu: Martin Sheen 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Tenis: România – Ungaria 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Pasiune periculoasă" (SUA, 1981). Cu: Kathleen Turner 22.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 23.00 Film: „Motive ascunse" (SUA, 1997) 0.30 Film: „Plăcerea de a face dragoste" (Franța).

SÂMBĂTĂ 8.00 Serial: „Aventuri în jungla" 9.30 Serial: „Kelly" 10.00 Casa de piatră 11.00 Orient Express 13.00 Serial: „Aventuri în Miami" (ep.1) 15.45 Tenis: Cupa Davis 17.30 Clanul Popeștilor 18.10 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Vulturul negru" (SUA, 1988). Cu: Jean-Claude Van Dame 22.00 Film: „Latigo Smith" (SUA, 1971) 0.00 Film: „Clubul de noapte" (SUA, 1996) 1.30 Film: „Emilienne" (Franța, 1975).

DUMINICĂ 6.00 Film: „Suflete de copii" (SUA, 1976) 8.00 Credința și viața 9.00 Desene animate 10.50 Buni prieteni 11.40 Serial: „Aventurile lui Sinbad" 12.30 Serial Stan și Bran 13.00 Duminica în familie 16.00 Film: „La adăpost" (SUA, 1998) 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Libertate furată" (SUA, 1996). Cu: Victoria Principal 1.00 Film: „Amenințare nucleară" (SUA, 1998).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Ziua cea mare" (Marea Britanie, 1995) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Decepții" (ultimul ep.) 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „În slujba Majestății Sale" (SUA, 1969) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro".

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Femeia în albastru" (Franța, 1972) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Camila" (ep.1) 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Comoara lui Curly" (SUA, 1994) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.30 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Cum să reușești la Hollywood" (SUA, 1996) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Camila" 15.00 Serial: „Scandalul" 16.00 Serial: „Suflet rebel" 17.25 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Film: „Nemesis 3: Rugăciunea" (SUA, 1995) 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" 5.30 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

JOI 7.00 Observator 8.00 Dimineața devreme 10.10 Serial: „Tropical Heat" 11.00 Film: „Prietenul din vis" (SUA, 1991) 13.15 Serial: „L.A. Doctors" 14.00 Serial: „Camila" 15.00 Hochei: Progym Gheorghieni – Rapid București 18.00 Serial: „Intrigi în Paradis" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Al șaptelea manuscris" 21.00 Brigada mobilă 21.30 Prezentul simplu 22.30 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Navarro" (r) 5.30 Serial: „Hombres – războiul sexelor".

KATHLEEN TURNER
ANTENA 1
vineri, 20.00

TELE 1 abc

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.30 Economic ABC (r) 14.00 Îți mai aduci aminte, Doamnă? (r) 15.30 Domino 17.00 Documentar 19.00 În justiție 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Țara de dincolo de București 1.00 Concert.

SÂMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Țara spiridușilor 11.00 Țara de dincolo de București (r) 13.00 Studioul Tudor Vornicu 16.30 Lumea misterelor 18.00 Rendez-vous la Tele 7 19.00 Telejurnal 19.35 Film: „Callan" (coprod., 1997) 21.30 O noapte cu Adrian Păunescu.

DUMINICĂ 8.00 Știri 9.30 Domino (r) 12.00 Cântecul și casa lui 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.15 Cutia muzicală 17.00 Forța destinului 19.00 Telejurnal 19.45 Dincolo de anul 2000 21.00 Senzațional 22.00 Cenaclul „Totuși iubirea".

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.30 Senzațional (r) 12.30 Ora unu a venit (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Dincolo de anul 2000 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Dincolo de stadion 0.30 Concert.

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 9.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 10.00 Știri 11.30 Economic ABC (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Cutia Pandorei 22.45 24 din 24 0.30 Concert.

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 11.50 Gura lumii (r) 12.00 Cutia Pandorei (r) 13.15 Dincolo de stadion (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 20.35 Economic ABC 20.50 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Reporter TELE 7 22.30 Telemedicina 0.30 Concert.

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Știri 12.00 Reporter Tele 7 (r) 13.15 Lumea misterelor (r) 15.45 Post Meridian 18.00 Documentar 19.00 Documentar: „Dincolo de anul 2000" 20.00 Telejurnal 20.50 Gura lumii 21.00 Senzațional 22.00 Linia întâi 0.30 Concert.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

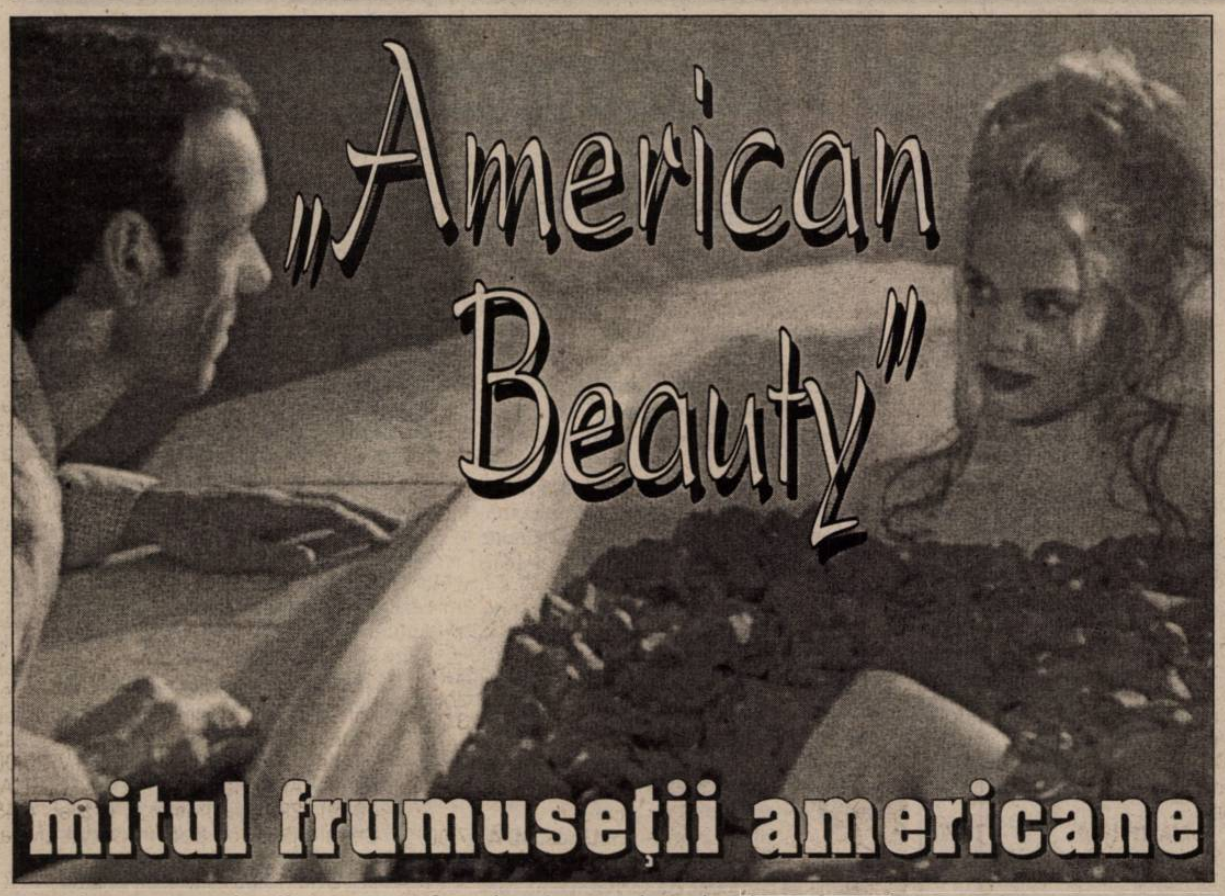

„American Beauty"

mitul frumuseţii americane

Americanii vor mereu să demonstreze întregii lumi că nu se tem să arunce în discuţie subiecte delicate, să pună degetul pe rană, să devoaleze partea nemachiată a realităţii, asumându-şi de dragul adevărului până şi riscul de a şubrezi unele din propriile mituri ce fac parte din tânăra (în raport cu Europa) lor cultură şi identitate naţională. Tehnica a fost de multe ori exersată, acum e perfect stăpânită şi practicată, mai ales că timpul a dovedit că, de fapt, riscuri... nu există, ci mai curând aplauze la scenă deschisă pentru curajul şi onestitatea celui ce îşi asumă rolul de a spune lucrurilor pe nume.

Aşa se întâmplă şi în „American Beauty", povestea îi merge la suflet spectatorului, care se regăseşte în personaje, în frustrările şi în încercările lor disperate de a ieşi din monotonia, rutina şi nefericirea unei vieţi în aparenţă de invidiat. Filmul se bazează pe un scenariu bine construit în jurul aşa-numitului „vis american", noţiune ce a căpătat încărcătură de mit, un mit în faţa căruia milioane de oameni de pe întreaga planetă... visează cu ochii deschişi, refuzând să creadă că, sub staniol, se poate ascunde adesea un coşmar.

Ce poate fi mai frumos?

La prima vedere, familia Burnham este întruchiparea perfectă a succesului de tip american: cei doi soţi, împreună cu fiica lor, par să trăiască în cea mai deplină armonie, într-o casă frumoasă dintr-un cartier liniştit. La 40 de ani, Lester Burnham (interpretat de Kevin Spacey) ar avea toate motivele să fie încântat de nivelul atins pe scara socială, de viaţa mic-burgheză ce şi-o poate permite. Soţia lui, Carolyn (Annette Bening), înregistrează, la rândul său, succese după succese ca agent imobiliar, iar recompensele materiale sunt pe măsura talentului ei în afaceri. Jane (Thora Birch), fiica lor, este o fată drăguţă, cu o adolescenţă nu tocmai ieşită din comun, dar demnă de invidiat pentru confortul material asigurat de familie şi, totodată, pentru atmosfera aproape idilică în care trăieşte. Din nefericire, acesta este doar staniolul.

Vis sau coşmar?

În spatele acestui ambalaj strălucitor, de „vis american", se află de fapt trei oameni străini, roşi de frustrări, cu vise, dorinţe şi ambiţii diferite, cele mai multe dintre ele neîmplinite şi foarte contradictorii. Lester e copleşit de sentimentul că s-a transformat într-o vacă de muls: patronul îl exploatează, soţia îl dispreţuieşte, fiica îl ignoră. Carolyn trăieşte într-o competiţie continuă cu un alt agent imobiliar care se autointitulează „Regele" şi care se conduce după zicala: „Nu poţi conta decât pe tine". Jane urăşte amândoi părinţii pentru viaţa pe care o duc şi trece printr-o acută criză de identitate.

În căutarea fericirii

În încercarea lor disperată de a găsi o ieşire din „frumosul vis american", fiecare dintre ei alunecă în derizoriu. S-ar zice că Lester dă tonul. Prea îşi detesta viaţa pe care o ducea, prea lăsase mult timp fără să schimbe ceva, aşa că, pentru a scăpa de plictiseală, a început să fantasmeze pe seama prietenelor fiicei sale, apoi atenţia i s-a fixat în mod special asupra uneia dintre ele, Angela (Mena Suvari), un fel de păpuşă Barbie la vârsta pubertăţii, capabilă însă să pună pe jar orice bărbat. Peste noapte, Lester a dat un sens nou vieţii lui şi, implicit, s-a simţit capabil să facă oarece schimbări în viaţa personală, menite să-i aducă senzaţia de libertate şi tinereţe: şi-a dat demisia de la slujbă, şi-a stabilit un program de refacere şi întreţinere a musculaturii, s-a apucat să fumeze, şi-a oferit maşini de lux, a început să-i vorbească fiicei sale şi să-i închidă gura soţiei din ce în ce mai cuprinsă de isterie. Carolyn încearcă şi ea o ieşire din rutina „familiei demne de invidiat" şi cade în braţele... concurenţei, alias „Regele" cel fără de scrupule. Până şi Jane, din adolescenta cea cuminte se transformă în prietena unui traficant de droguri... Metamorfoza celor trei personaje, îmbibată în ironie şi umor amar, este bine condusă de regizorul filmului, Sam Mendes, care dă posibilitate actorilor să-şi pună în valoare faţete necunoscute ale talentului lor. Foarte diferit de ipostaza din rolurile de killer ("Seven", „Usual Suspect"), Kevin Spacey excelează acum în interpretarea unui personaj obişnuit care sfârşeşte să aibă destinul (discutabil) al unui erou. Surprinzătoare este şi Annette Bening care, după „Atacul Marţienilor" n-a mai strălucit până la acest rol de femeie snoabă şi arivistă, superficială şi nevrozată. În ceea ce-o priveşte pe tânăra Mena Suvari, al patrulea copil al unei familii în care tatăl este medic psihiatru iar mama asistentă medicală, la numai 12 ani era manechin şi la 21 are toate şansele să devină o adevărată vedetă.

Nu tot ce-i frumos e şi bun

Uneori poetică, alteori impudică, povestea familiei Burnham ajunge la spectator de parcă ar fi văzută, total indiscret, pe gaura cheii. De altfel, întreaga ambianţă are o tentă voaioristă, ilustrată fiind de către un alt personaj din film, Rycky (Wes Bentley), fiul vecinilor, care îşi petrece timpul filmând secvenţe din viaţa oamenilor din jur. Până la urmă, „American Beauty" simbolizează perfect societatea americană în care mult cântatul liber arbitru al fiecăruia se ciocneşte de normele şi valorile impuse. Iar în ceea ce priveşte fericirea, nu există un tipar comun, fiecare o vede altfel, nu tot ce-i frumos e şi bun.

După doi ani de la naufragiu

DiCaprio a ajuns pe plajă

Fără îndoială, lui Leonardo DiCaprio marea îi poartă noroc. Chiar dacă s-a supărat el că nu a obţinut un Oscar pentru rolul din „Titanic", succesul din urmă cu doi ani a întrecut orice aşteptări, iar acum, cu „Plaja", Leo se aşteaptă la un nou triumf. Totodată, filmul marchează revenirea actorului pe ecran după dispariţia sa în... apele învolburate ale capriciilor de vedetă adulată de milioane de fani. Adevărul e că dezinteresul pe care tânărul actor l-a arătat în perioada de după „Titanic" faţă de viitorul carierei sale artistice a oferit motive de dezamăgire atât celor ce-şi puseseră speranţe pe termen lung în talentul lui DiCaprio, cât şi fanilor lui. Leo, preocupat mai mult de distracţii şi aventuri cu prietenii, a refuzat oferte după oferte, sub pretextul că nu mai voia să audă de ipostaza de personaj romantic. Dar, când s-a plictisit să stea departe de platourile de filmare şi s-a gândit la revenire, a semnat un contract tot pentru un rol îmbibat de romantism, cel din „Plaja". A ţinut chiar să declare că a fost sedus de scenariul filmului şi de personajul căruia urma să-i dea viaţă, pentru că îi amintea de „băieţii hippy din copilăria lui, petrecută la San Francisco". În plus, spunea Leo cel năzuros: „Îmi doream un rol de care să fiu sigur că nu mă plictiseşte". Se pare că norocul i-a surâs din plin, iar rolul i-a picat mănuşă, de vreme ce personajul său este un tânăr avid de aventuri şi foarte îndrăgostit de Thailanda.

Cu toate acestea, DiCaprio tot n-a fost în totalitate mulţumit, considerând că scenariului, pe placul său de altfel, totuşi îi cam lipsesc sarea şi piperul. Aşa că a pretins să se adauge unele scene mai picante. „Mă cam plictisea faptul că protagoniştii filmului nu aveau nici un contact sexual". Cu modificările de rigoare, filmul a fost turnat în cel mai mare secret pe o mică insulă din Thailanda, într-un decor extrem de favorabil ideii de aventură, precum şi scenelor toride. Apele de gheaţă ale Atlanticului în care naufragiase Titanicul au fost date uitării, în favoarea turbioanelor de bule calde din paradisul thailandez. Şi ce putea fi mai plăcut pentru DiCaprio decât faptul că înfierbântata poveste de dragoste de pe ecran, cu franţuzoaica Virginie Ledoyen, s-a prelungit şi în realitate, printr-o afectuoasă prietenie între cei doi tineri actori.

GROS-PLAN

● Paralizat din 1995, în urma căzăturii de pe cal, Christopher Reeve, acum în vârstă de 47 de ani, speră să meargă peste trei ani. În acest scop, a consultat la Londra un specialist în măduva spinării care lucrează la o nouă tehnică de tratament. Încurajaţi de acest optimism al actorului, televiziunea americană a prezentat cu prilejul finalei naţionale de fotbal un clip publicitar realizat cu ajutorul calculatorului în care Christopher Reeve merge pe o scenă, unde i se înmânează un premiu. Unii telespectatori au declarat că au simţit o vie emoţie văzând aceste imagini, dar alţii au considerat că ideea clipului a fost de prost gust, chiar cinică.

● „Ştiu, pare curios ceea ce spun, dar în ceea ce mă priveşte, cel mai mult mă plac în fotografiile făcute de paparazzi", mărturiseşte Johnny Deep.

● Brooke Shields stârneşte pasiuni nebune, care îi pun în pericol viaţa, mai ales acum, când e din nou liberă, după despărţirea de Andre Agassi. Cel mai periculos „admirator" al ei, care încă din 1985 o hărţuieşte, a fost surprins în timp ce se furişa înarmat în studiourile de la Warner, unde se turnează serialul „Susan". Cu ani în urmă, Ronald „se mulţumea" să-şi exprime adoraţia faţă de idolul său trimiţându-i fotografiile lui nud, apoi a început să dea târcoale locuinţei vedetei, să-i telefoneze la orice oră din zi sau din noapte pentru ca, într-un final să treacă la violare de domiciliu. Ultima sa ispravă este cea de la studiourile Warner. Reţinut de poliţie, Ronald pretinde că este soţul actriţei şi că singura sa intenţie a fost să-şi vadă soţia la lucru.

● Gurile rele spun că Julia Roberts a început să nu mai fie foarte sigură pe frumuseţea cu care a fost înzestrată de natură, motiv pentru care a apelat la implantul de silicon. Decolteurile generoase din ultimul ei film, „Erin Brockovich" lasă la vedere, un bust opulent care, conform părerilor „specialiştilor" n-ar putea fi doar efectul miraculosului sutien Wonderbra.

● Serialul „Prietenii tăi" s-a încheiat, dar Jennifer Aniston are intenţia să ofere admiratorilor săi o surpriză. Actriţa intenţionează să producă un serial compus din 13 episoade, care să se adreseze vârstei adolescenţilor prin abordarea unor subiecte de maxim interes pentru aceştia. Evident, în acest serial, unul dintre rolurile principale va fi interpretat de Jennifer.

Pagina realizată de
AURORA POPESCU

Memento

11 aprilie – în anul 1858 s-a născut scriitorul Barbu Ştefănescu-Delavrancea, iar în anul 1871 s-a născut pictorul Theodor Pallady. În anul 1944 a murit Ion Minulescu

12 aprilie – în anul 1899 s-a născut scriitorul Tudor Teodorescu-Braniște

13 aprilie – în anul 1886 s-a născut pictorul, graficianul şi criticul de artă Nicolae Tonitza, iar în anul 1936 s-a născut scriitorul Nicolae Velea

14 aprilie – în anul 1935 a murit scriitorul Panait Istrati

16 aprilie – în anul 1879 s-a născut scriitorul Gala Galaction (Grigore Pisculescu)

Mai sunt

269

de zile până la începutul Mileniului III

HOROSCOP 10.04 - 16.04

BERBEC (21.03-20.04): Generozitate şi bunăvoinţă, iată care ar fi etichetele acestei săptămâni, în care tot ce încercaţi are şanse de reuşită. Vă obsedează acum, mai mult decât de obicei, rezolvarea unor probleme delicate, de natură financiară şi/sau profesională. Echilibrul psihic este acum aliatul dv. principal.

TAUR (21.04-21.05): Câteva evenimente, mai mult sau mai puţin importante, vă vor ocupa timpul liber până la saturaţie, existând tendinţa de a vă neglija interesele imediate. Curba financiară este în continuă creştere şi are un maxim vineri sau sâmbătă. O veste foarte bună completează tabloul acestei perioade.

GEMENI (22.05-21.06): Aşa cum se prezintă principalele curbe astrale, în această săptămână se vor clarifica unele lucruri rămase în ceaţă de mai mult timp, iar deznodământul vă este favorabil. Neptun are o poziţie excelentă faţă de Soare, ceea ce înseamnă că există o apropiere importantă între vise şi realitate.

RAC (22.06-22.07): Linişte şi pace în constelaţia dv. Chiar şi năbădăioasa Lună are o poziţie favorabilă faţă de Mercur, ceea ce se poate traduce printr-o rarissimă armonie între bani şi dragoste. Într-adevăr, marţi sau miercuri primiţi o sumă frumuşică, iar relaţiile în cuplu decurg aşa încât amintesc de luna de miere (fără să o egaleze...).

LEU (23.07-22.08): Vă domină o stare de iritare, pe un fond psihic uşor agresiv, generator de polemici inutile şi chiar dispute aprinse în mediul profesional. Din fericire, curba financiară vă rezervă o surpriză plăcută (joi sau vineri), având un maxim de toată frumuseţea. Se impune, totuşi, un autocontrol mult mai sever.

FECIOARA (23.08-21.09): Pe plan financiar, se pare că va fi o săptămână ce vă va aşterne zâmbetul pe chip, întrucât luni sau marţi veţi merge în pasul strengarului spre casierie. Pe de altă parte, în a doua parte a intervalului sunt posibile divergenţe în familie, crize de orgoliu determinate de situaţia financiară.

BALANŢA (22.09-22.10): Impasibil dar atent la tot ce se întâmplă în jur, vă reîncărcaţi bateriile sufleteşti pe cale de epuizare. Aţi pus prea mult suflet – în ultimul timp – în rezolvarea unor fleacuri, iar surmenajul nervos nu v-a iertat. Trebuie să vă menajaţi mai mult. Fără să aşteptaţi mângâiere de la nimeni, din păcate.

SCORPION (23.10-21.11): Numai veşti bune sosesc din constelaţia dv., dar să nu uităm că astrele, precum oamenii, exagerează uneori. Oricum, toate curbele destinului se află mult peste normal, deci nimic nu pare a periclita seninătatea acestei săptămâni. Poate doar o tendinţă de a-i domina pe ceilalţi, inclusiv în relaţiile sentimentale.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Un eveniment fericit – marţi sau miercuri – vă va aduce aminte că pe lume există şi fericire, la ospăţul căreia trebuie să vă prezentaţi din când în când. Motivele de bucurie vor sosi pe la mijlocul perioadei şi vor proveni din zona financiarului şi a relaţiilor afective, aruncându-vă în braţele generoase ale optimismului.

CAPRICORN (21.12.19.01): Conform cu poziţia lui Marte faţă de Soare, săptămâna se va caracteriza prin dinamism şi inspiraţie. Rezultatele nu vor întârzia, aşa cum arată şi curbele astrale principale. Marţi sau miercuri veţi primi bani, iar spre finele intervalului vă vor ajunge din urmă două veşti excelente din domeniul familial.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Cel mai semnificativ aspect al acestei săptămâni este legat de situaţia financiară. Dacă în primele zile parcurgeţi o jenă materială neaşteptată, ulterior lucrurile se redresează, iar curba cu pricina chiar are un maxim (joi, vineri). Pe de altă parte, intraţi într-un conflict de interese cu un Taur sau Fecioară din anturaj.

PEŞTI (19.02-20.03): Echilibrul psihic şi creativitatea sunt etichetele acestei săptămâni, când veţi duce la bun sfârşit multe din planurile dv. Curba profesională se află la cote înalte, iar cea financiară îi calcă pe urme. Veţi face faţă cu brio tuturor solicitărilor, căci veţi şti să exploataţi din plin clipele de răgaz.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Filaret Barbu, Sergiu Nicolaescu, Leonardo da Vinci, Charles Spencer Chaplin, Serghei Prokofiev, Anatole France (Nobel literatură 1921), Nikolai Semionov (Nobel chimie 1956), Arnold Toynbee, Omar Sharif, Gary Kasparov, Peter Ustinov, Claudia Cardinale. (P.I.)

Scrisori primite

A. Predescu, Turda: Nu avem informaţii despre organizarea unei „expediţii internaţionale" de genul aceleia despre care ne-aţi scris... În locul Dv., am fi cât se poate de prudenţi, întrucât n-ar fi de mirare să vi se ofere o călătorie până la... colţul străzii pe care locuiţi, la un preţ de călătorie în Japonia!...

Dumitru Constantin, Timişoara: Vă mulţumim pentru frumoasele gânduri pe care ni le-aţi adresat şi vă dorim, la rându-ne, multă sănătate şi mulţi, mulţi ani să trăiţi şi în mileniul III! Cât priveşte problema Dv., cu toate că suntem de acord că memoriile şi jurnalele zilnice pot constitui un interesant material de cercetare şi documentare pentru istoricii de azi şi de mâine, din păcate nu este în intenţia noastră să publicăm astfel de mărturii. Mult mai potrivit este să vă adresaţi unei publicaţii cu profil istoric care ar putea fi interesată de documentele pe care le deţineţi.

M. Fătu, Suceava: Vă mulţumim, stimată Doamnă, pentru atenţia cu care urmăriţi serialul nostru realizat pe baza unor fragmente pentru care am obţinut exclusivitatea reproducerii din partea editurii şi a autorilor lucrării respective. Din câte suntem informaţi, volumul al doilea al lucrării „Servicii secrete străine" se află deja sub tipar şi urmează să apară în cel mai scurt timp. Puteţi intra în posesia lucrării, printr-o comandă adresată direct editurii.

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

De vorbă cu avocatul casei

Partajare bunuri comune

Doamnei C.C., Galaţi

Dreptul la acţiunea care are ca obiect împărţirea bunurilor comune este imprescriptibil, adică nu se prescrie şi, prin urmare, acţiunea poate fi introdusă oricând.

Regimul matrimonial al comunităţii de bunuri încetează o dată cu desfacerea căsătoriei, astfel că acţiunea de partaj va avea ca obiect numai bunurile dobândite de către soţ până la momentul pronunţării hotărârii de divorţ (bunurile dobândite de oricare dintre soţi nu mai sunt bunuri comune după desfacerea căsătoriei).

Beneficiile realizate de către soţul dv. prin societatea comercială la care este acţionar sunt bunuri comune (conf. Art. 30 şi 31 C. fam.) şi ca atare acestea sunt supuse partajării. Obiectele de inventar şi mijloacele fixe nu sunt bunuri comune şi nici proprii, ci ele fac parte din patrimoniul societăţii respective şi nu pot constitui obiect al acţiunii de partaj.

La momentul introducerii acţiunii de partaj în cerere va trebui să arătaţi din ce anume se compune masa partajabilă (bunuri mobile, bunuri imobile, dividende etc.)

Dacă soţii nu se înţeleg cu privire la cota-parte ce revine fiecăruia din bunurile comune, atunci aceasta se determină de către instanţa de judecată în funcţie de contribuţia lor la dobândirea şi conservarea bunurilor comune. Stabilirea contribuţiei fiecărui soţ se poate face prin orice mijloc de probă, deoarece este vorba de dovedirea unei situaţii de fapt.

De asemenea, vă precizez că aceste cote-părţi se stabilesc asupra întregii mase partajabile şi nu asupra fiecărui bun în parte (de ex.: jumătate din apartament, 1/3 din dividende).

După determinarea valorii masei partajabile, urmează stabilirea cotei-părţi ce revine fiecăruia precum şi formarea celor două loturi ce urmează a fi atribuite celor doi soţi.

Prin hotărârea pe care o va pronunţa, instanţa de judecată va dispune, în funcţie de cota-parte suma care revine fiecăruia şi, dacă este cazul, obligarea unuia dintre soţi la plata uñei sulte, adică a unei sume de bani către celălalt soţ. În nici un caz instanţa de judecată nu va dispune prin hotărârea de partaj poprirea asupra salariului şi nici nu va obliga banca să vă remită suma stabilită prin hotărâre.

Dacă în urma partajului soţul dv. va fi obligat să vă plătească o sumă de bani, atunci veţi putea trece fie la executarea silită asupra sa, fie veţi formula la instanţa de judecată o acţiune de poprire prin care să solicitaţi poprirea pe veniturile soţului dv. până la acoperirea sumei stabilită prin hotărârea de partaj.

Poprirea şi executarea silită am dezbătut-o în numerele trecute ale revistei.

Dicţionar juridic: *proprietatea comună în devălmăşie* = acea formă a proprietăţii comune ce se caracterizează prin aceea că bunul aparţine tuturor coproprietarilor, fără ca aceştia să aibă precizată vreo cotă-parte ideală din dreptul de proprietate asupra acelui bun. Este vorba de dreptul de proprietate devălmaşă al soţilor asupra bunurilor dobândite de oricare dintre ei în timpul căsătoriei.

Avocat NELI PĂDURARU

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

LUCRĂRI DE PRIMĂVARĂ

O dată ce primăvara şi-a intrat bine în drepturile ei, lucrările din grădină pot fi începute şi continuate fără teama că vor fi compromise de vreun „puseu" de vreme exagerat de rea. Ce avem de făcut în grădină la sfârşit de martie şi în luna următoare?

- Se seamănă speciile floricole alese pentru a ne decora ulterior grădina (gura leului, creasta cocoşului, gălbenelele, nemţişorii, garoafa de vară, micşunelele, regina nopţii, petuniile, salvia etc.)În funcţie de zonă şi, deci de temperaturile din regiunea respectivă, însămânţările se fac fie în răsadniţe (ocrotite de temperaturi prea scăzute), fie direct afară, pe straturi.
- Se începe butăşitul plantelor care se înmulţesc prin această metodă (cercelus, hortensie, crizantemă etc.).
- Se plantează bulbii de gladiole şi tuberoze.
- Se dezgroapă trandafirii (desmuşuroirea) şi se execută tăierile.
- Se montează adăposturi din folie de plastic la trandafiri, lalele, bujori, dacă vrem să obţinem flori cât mai timpurii.
- Se tund gardurile vii şi arborii decorativi.
- Pe măsură ce timpul se încălzeşte, se scot afară plantele care au iernat în interior (agave, lămâi, cactuşi, leandri etc), luîndu-se măsuri de protejare împotriva soarelui arzător de la prânz (prin acoperirea cu hârtie) şi împotriva eventualelor căderi de brumă de peste noapte (prin acoperirea, seara, cu folii de polietilenă).
- Se începe transplantarea unor plante de apartament la care această operaţiune este indicată.
- Se face repicatul plantelor care au fost semănate în cutii sau răsadniţe. *(A. Popescu)*

ŞAH

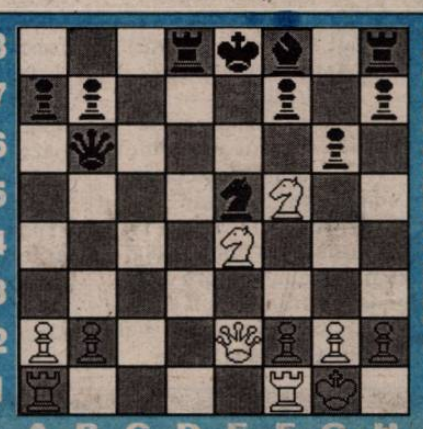

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi câştigă

ALEHIN – KUSMAN, 1924

1. Db5+!! Cd7 (1... D:b5 2. Cf6 mat) 2. T:e1! Nb4 3. Cf6 ++ Rf8 4. C:d7 + T:d7 5. Db5 cu mat imparabil.